

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు

LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

అధికార నీవెదిక

OFFICIAL REPORT

సోమవారము, ఆగష్టు 31, 2009

13 వ శా. స. II స. వాల్యూం -- V నంబరు -- 2

శక సంవత్సరము - 1931, భాద్రపదం - 9

MONDAY, THE 31st AUGUST, 2009

13 L.A. II S. VOL-- V No. - 2

9 - Bhadra, 1931 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ ఎస్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ నాదెండ్ర మనోహర
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎస్. రాజ సదారాం
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. గోపాలకృష్ణయ్
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి.శివరావు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి. నర్సింహులు శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబోసు శ్రీ ఎ. రామిరెడ్డి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. జయరాం శ్రీ కె. సత్యనారాయణారావు శ్రీ మహేం జీవారుద్దీన్ శ్రీమతి ఎ. సత్య సాయిలక్ష్మి శ్రీ జి. వెంకట కృష్ణ శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు శ్రీమతి వి. ప్రభ శ్రీమతి వై. వెంకట రమణమ్మ
చిఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీమతి టి. సుశీల

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పదమూడవ శాసనసభ :)
(రెండవ సమావేశము : ఇర్రవై ఆరవరోజు)

సౌమయారము, ఆగష్ట , 2009

సభ ఉ. గం. 8.30 లకు ప్రారంభమైనది
(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము
(వాయిదా తీర్మానముల గురించి)
2. సక్షాత్పు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రాహ సమాధానములు
3. జీరో అవర్క
4. అర్టీల సమర్పణ
5. సభా సమక్షము సందు ఉంచబడిన పత్రములు
6. **1997-98; 1998-99; 1999-2000; 2000-01; 2001-02; 2002-03;**
2003-04 సంవత్సరాలకు అధిక వ్యాయ గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థనలు
7. **2009-2010 సం.పు వార్లిక ఆదాయ-వ్యాయ పట్టిక (బడ్జెట్) - పై**
గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థనలపై (18వ రోజు ఓటింగ్)

అభ్యర్థన నెం. I	(1)	-	రాష్ట్ర శాసన మండలి
అభ్యర్థన నెం. II	(2)	-	గవర్నరు, మంత్రిమండలి
అభ్యర్థన నెం. III	(3)	-	న్యాయ పరిపాలన
అభ్యర్థన నెం. IV	(4)	-	సాధారణ పరిపాలన
అభ్యర్థన నెం. IX	(9)	-	విత్తపాలన, ప్రణాళిక, సర్వేలు,

గణాంకాలు

అభ్యర్థన నెం. XIX	(19)	-	సమాచారం, పౌర సంబంధాలు
-------------------	------	---	-----------------------

(ప్రతిపాదించబడినవి)(అనుబంధము-1)

8. విపరణ

చి.పె.ఐ.ఎల్., ఎన్.టి.పి.సి. సంయుక్త భాగస్వామ్యంతో చిత్తురు జిల్లాలోని మన్సుపరంలో నెలకొల్పు భారీ విద్యుత్ పరికరాల పరిశ్రమ గురించి

9. సభా కార్యక్రమము
టీటిడికి సంబంధించిన అంశాన్ని చేపట్టడం గురించి
10. **344 నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము**
విషయం: కొవ్వారు నియోజక పర్సనల శాసన సభ్యునిపై కేసులను గురించి
11. లఘుచర్చ
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానము గురించి
12. **2009-2010 సం.పు వార్లిక ఆదాయ-వ్యాయ పట్టిక (బడ్జెట్) - పై**
గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థనలు (ఆమోదించబడినవి)

అభ్యర్థన నెం. XVIII	(18) - గృహనిర్మాణం
అభ్యర్థన నెం. XXI	(21) - సాంఘిక సంక్లేషమం
అభ్యర్థన నెం. XXII	(22) - గిరిజన సంక్లేషమం
అభ్యర్థన నెం. XXIII	(23) - వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమం
అభ్యర్థన నెం. XXIV	(24) - అల్ప సంఖ్యాక వర్గాల సంక్లేషమం
అభ్యర్థన నెం. XXV	(25) - మహిళ, శిశు మరియు వికలాంగుల సంక్లేషమం
అభ్యర్థన నెం. XI	(11) - రోడ్లు, భవనాలు, బిడ్డలేపులు
అభ్యర్థన నెం. XXXIII	(33) - పెద్ద తరఫో, మధ్య తరఫో నీటి పారుదల
అభ్యర్థన నెం. XXXIV	(34) - చిన్న తరఫో నీటి పారుదల
అభ్యర్థన నెం. XXXV	(35) - ఇంధనం
అభ్యర్థన నెం. XXVII	(27) - వ్యవసాయం
అభ్యర్థన నెం. XXVIII	(28) - పశు పంపర్థన, మత్స్యగారము
అభ్యర్థన నెం. XXX	(30) - సహకారం
అభ్యర్థన నెం. XXXVIII	(38) - పొరసరఫరాల నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం. XII	(12) - పారశాల విద్య
అభ్యర్థన నెం. XIII	(13) - ఉన్నల విద్య
అభ్యర్థన నెం. XIV	(14) - సాంకేతిక విద్య
అభ్యర్థన నెం. XV	(15) - క్రీడలు, యువజన సేవలు
అభ్యర్థన నెం. XVI	(16) - వైద్య, ఆరోగ్యం
అభ్యర్థన నెం. XVII	(17) - పురపాలక, పట్టణాభివృద్ధి
అభ్యర్థన నెం. XXXI	(31) - పంచాయుతీరాజ్య
అభ్యర్థన నెం. XXXII	(32) - గ్రామీణాభివృద్ధి
అభ్యర్థన నెం. V	(5) - రెవిన్యూ, రిజిస్ట్రేషన్
అభ్యర్థన నెం. VI	(6) - ఆబ్సరీ నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం. VII	(7) - వాణిజ్య పమ్మల నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం. VIII	(8) - రవాణా నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం. X	(10) - హోం పాలన
అభ్యర్థన నెం. XX	(20) - కార్బిక్, ఉపాధి కల్పన
అభ్యర్థన నెం. XXVI	(26) - మత సంబంధ ధర్మాధాయాల నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం. XXIX	(29) - అడవులు, శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞానం
	పర్యావరణం
అభ్యర్థన నెం. XXXVI	(36) - పరిష్కమలు, వాణిజ్యం
అభ్యర్థన నెం. X	XXVII (37) - పర్యాటన, కణలు, సంస్కృతి

ఆభ్యర్థన నెం. XXXIX	(39) - ఇస్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ, కమ్యూనికేషన్లు
ఆభ్యర్థన నెం. XL	(40) - ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు
ఆభ్యర్థన నెం. XX	(20) - కార్బిక్, ఎంపాథి కల్పన
ఆభ్యర్థన నెం. XXVI	(26) - మత సంబంధ ధర్మాదాయాల నిర్వహణ
ఆభ్యర్థన నెం. XXIX	(29) - అడవులు, శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞానం
	పర్యావరణం
ఆభ్యర్థన నెం. XXXVI	(36) - పరిశ్రమలు, వాణిజ్యం
ఆభ్యర్థన నెం. X	XXVII (37) - పర్యాటన, కళలు, సంస్కృతి
ఆభ్యర్థన నెం. XXXIX	(39) - ఇస్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ, కమ్యూనికేషన్లు
ఆభ్యర్థన నెం. XL	(40) - ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు
ఆభ్యర్థన నెం. I	(1) - రాష్ట్ర శాసన మండలి
ఆభ్యర్థన నెం. II	(2) - గపర్రులు, మంత్రమండలి
ఆభ్యర్థన నెం. III	(3) - న్యాయ పరిపాలన
ఆభ్యర్థన నెం. IV	(4) - సాధారణ పరిపాలన
ఆభ్యర్థన నెం. IX	(9) - విత్తపాలన, ప్రణాళిక, సర్వేలు, గణాంకాలు
ఆభ్యర్థన నెం. XIX	(19) - సమాచారం, పోర సంబంధాలు
	(అమోదించబడినవి)(అనుబంధము-2)

13. లఘుచర్చ (కొనసాగింపు)

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానము గురించి

(తెలుగు దేశం సభ్యులు తమ సీట్ల వద్ద నిలబడి 'రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు తాకట్టు పెడ్డున్న వై.ఎస్ ', 'రాష్ట్రాన్ని ఎడారి కానీయకండి ' అని నినాదాలు చేస్తూ ఫకార్డులు ప్రదర్శించారు)

(అంతరాయం)

శ్రీ టి. హరీష్ రావు(సిద్ధిపేట): అధ్యక్షా, ఇన్ఫుల్ సబ్జెక్ట్ గురించి చెప్పండి.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ (హంజారాబాద్): అధ్యక్షా, కరువు మండలాలు ప్రకటిస్తారా లేదా తెలియజేయమనిండి.

(అంతరాయం)

సభా కార్యక్రమము

(వాయిదా తీర్మానముల గురించి)

MR. SPEAKER: Adjournment Motion given notice of by Smt. Vanga Geetha Viswanadh Garu and others regarding the delay in submission and implementation of P.R.C. Report is disallowed.

Adjournment Motion given notice of by Sri E. Rajender Garu and others regarding the need to release input subsidy for the crops damaged due to drought is disallowed.

Adjournment Motion given notice of by Sri Akbaruddin Owaisi Sahab and others regarding the submergence of houses and other havoc caused by overnight rains in the Old City and other parts of Twin Cities of Hyderabad and Secunderabad is disallowed.

Adjournment Motion given notice of by Sri G. Kishan Reddy Garu regarding alleged irregularities in Tirumala Tirupathi Devasthanam and many other Temples in the State is disallowed.

Anyhow Short Discussion is there tomorrow on TTD. Let us now go into Question Hour.

(INTERRUPTIONS)

Let us go on to the Business. There are a lot of important questions. There are a lot of important Discussions. Don't waste time of the House. Let us not waste the valuable time.

(INTERRUPTIONS)

శ్రీ కె. రోజుయ్య: దీంట్లో ప్రభుత్వాన్ని నిందించాల్సిన అవసరమే లేదు. ఏ సభ్యుడ్క ఏ రోజు చర్చించుకుండామో మీరే నిర్దయించండి, ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా మీరు చౌరప తీసుకోండి, మిగిలిన స్థాపితులతో మాటల్లాడి ఒక కేలండర్ పెట్టుకుని **let us stick to it** అని మొదటి రోజునుండి చెబుతున్నాము. ఉన్నటువంటి 2 డేస్‌లో టైమ్ వేస్ట్ చేసుకోకుండా ఎడజర్సుమెంట్ మెషన్ లేకుండా మొదటి ప్రశ్నకు వెళదామని మొన్న తమ ఛేంబర్లో జరిగిన మీటింగ్లో మెషన్ చేయటం జరిగింది. అయినప్పటికీ వారికి ఉన్నటువంటి స్వచ్ఛను నేను ప్రశ్నించటం లేదు. ఉన్నటువంటి లిమిటెడ్ టైమ్సు మనం సద్గునియోగం చేసుకుండాం. సాయంత్రం కూర్చోండి, ఇంకోరోజు కూర్చోండి అంటే వారికి కన్సెనియింట్ కావచ్చు ప్రభుత్వ కన్సెనియన్ కూడా చూసుకోవాలి. ఖచ్చితంగా ఈరోజు 1.30 వరకు కూర్చుని డిమాండ్సు గిలెటెన్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. రేపు అప్రాప్రియేషన్ బిల్లును పొస్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఆ రెంటికి తోడు, తమ అనుమతితో, సలుగురి అంగీకారం ప్రకారంగా, ఏ సమస్యను తీసుకుని చర్చిద్దామన్న మాకేమి అభ్యంతరం లేదు. కానీ మనం అనుకున్న మాటను అమలుచేయటానికి దయచేసి మీరు కూడా సహకరించాలి.

డా. ఎన్. జనార్ఘనరెడ్డి(నాగర్ కర్మాల్): ఈరోజైనా ఈవినింగ్ సెషన్ పెట్టి డిస్ట్రిక్షన్ చేయాలి.

శ్రీ కె. రోజుయ్య: నేను ఒక్క మాట మనవిచేస్తున్నాను అధ్యక్షా. మేము మొట్టమొదటినుండి చెబుతున్నాము. గుర్వమెంట్కు ఇతరత్రా పనులు కూడా ఉంటాయి. గుర్వమెంట్ బిల్స్ ఉంటే ఈవినింగ్ కూర్చుండాము. ఉన్న సమయం కాస్త వాదప్రతివాదాలతో, మీరు ఒకటి అంటే నేను రెండని, మరొకాయన మూడని, ఈరకంగా చేసి సాయంత్రం కూర్చుండాం అంటే ఎట్లా? **Let us save the time.** స్పీకర్గారి అనుమతితో మీరు ఏవిధమైన డిస్ట్రిక్షన్ పెట్టినా **Government is prepared.** మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. **Let us save the time and take up any subject, Government is prepared.**

MR. SPEAKER: There are lot of important Questions listed today. Some of them are policy connected Questions. Please take your seats.

డా. ఎన్. జనార్ఘనరెడ్డి: అధ్యక్షా, ...(అంతరాయం)

SRI MOHD. VIRASAT RASOOL KHAN: Sir, You have to come to our rescue. There has been no response even after our raising the issue in the House. Thousands of poor people are suffering due to submergence of their houses as no de-silting work has been taken up by the concerned municipal authorities.

.....(INTERRUPTIONS)

MR. SPEAKER: Please take your seats.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు(కుప్పం): అధ్యక్షా, మీద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. రెండు, మూడు ముఖ్యమైన విషయాలు ఉన్నాయి. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఇస్కూ నాలుగైదుసార్లు పోస్ట్‌పోస్ట్ చేసుకుంటూ వచ్చాము. రెండవ విషయం అక్రమ ప్రాజెక్టులు. సి.ఎమ్.గారు లేరు కాబట్టి వారు వచ్చిన తరువాత మాటల్లడామని గతంలో మీరే చెప్పారు. దానికి కూడా సహకరించాము. మేము పూర్తిగా సహకరిస్తున్నాము. ఒక్కొక్కసారి మా ఎజెండాను కూడా ప్రకృష్టపెడుతున్నాము. రామారావుగారి ఇస్కూ కావాలని డైవర్ట్ చేసినా మేము వదిలిపిట్టాము. మేము దానిని పట్టుకోవటంలేదు, బయటమేము పోరాడతాము. ప్రజా సమస్యలు ఉన్నాయి. రెండు ప్రధానమైన సమస్యలు ఉన్నాయి. ఒక ఎమ్.ఎల్.ఎ.కు అన్యాయం జరిగింది, న్యాయం చేయమంటే మీరు రెండురోజులు వేస్త్ చేశారు. ఏ సమాధానం చెపులేదు. మేము దానిని వదిలిపిడుతున్నాము. ఈరోజు 1.30కి ఎడజర్న్ చేస్తామంటే కరెక్ట్కాదు. రోశయ్యగారూ, అర్దంచేసుకోండి. రాష్ట్రంలో ప్రధాన సమస్యలు ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరం ఖరీఫ్లో కూడా నీరు రాలేదు. ఈ సమావేశాలద్వారా, ఈ సభద్వారా కేంద్రంపైన ఒత్తిడి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉన్నది. ఎండోమెంట్స్ విషయం ప్రజల సెంటోమెంట్స్కు నంబంధించిన అంశం. వారు కనుక ఆ మాట అంటే మీరు టైమ్ అయినా ప్రతి ఒక్కదానికి పెట్టి, ఎందుకంటే గవర్నర్మెంట్ ముందుకురాకుండా ఇంకా టైమ్ వేస్త్ చేసేదానికి ప్రయత్నిస్తుంటే, మూడింటికీ టైమ్ ఫిక్స్ చేయండి. క్వశ్వన్ అవర్ ఎంతవరకు డిస్క్యూషన్ చేస్తారు, ఎండోమెంట్స్ విషయం ఎంతవరకు డిస్క్యూషన్ చేస్తారు, అక్రమ ప్రాజెక్టుల విషయం ఎంతవరకు డిస్క్యూషన్ చేస్తారునే విషయంపై టైమ్ ఫిక్స్ చేస్తేనా న్యాయం చేయండి. లేకపోతే రోశయ్యగారూ, ప్రజలు మనల్ని అపోర్ధం చేసుకుంటారు. ఇవి చాలా ముఖ్యమైన సమస్యలు. మీ హండ్స్ ప్రైంగ్ డైవింగ్ చేయటం కోసం మేము సూచనలు ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నాము. మీకు ప్రతిరోజు 1.30కి ఆకలి వేస్తోంది. కానీ ఈరోజు ప్రజల కోసం ఒక గంటో, రెండు గంటలో ఎక్కువోస్తు కూర్చుంటే సఫ్టర్ లేదు. దయచేసి కన్సిడర్ చేయమని రోశయ్యగారికి మీద్వారా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER: We will try to finish the Question Hour by 10.00 clock.

SRI AKBARUDDIN OWAISI(Chandrayana Gutta): Sir, Old city has been completely drowned under rain water.

MR. SPEAKER: You meet the Minister for Municipal Administration & Urban Development in person and discuss. మినిస్టర్గారూ, టీబీఎస్ టైమ్లో please interact with the Hon'ble Members and look at their grievances.

శ్రీ ఇ. రాజేందర్: అధ్యక్షా, ...(అంతరాయం)

MR. SPEAKER: What is this? We have already wasted 15 minutes of time. Can we go on wasting time? Please take your seats.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు: మేము అడిగితేనే వేస్తే అనుతుందా?

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు అడిగితేనే కాదు, ఇది అందరికి పర్చిస్తుంది. Question No.754. There are very important Questions.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు: అంటే మా రిక్వెషన్ ఇంపొర్టెంల్ కాదా?

MR. SPEAKER: Please take your seat. Question No.754. There should be some way of to run this House. We cannot go on interfering in the functioning of the House. Please take your seat. Your Adjournment Motion is regarding something else, you are talking some other thing. What is this? There should be some procedure.

సభక్రమి గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రామ సమాధానములు
గ్యాస్ ఆధారిత విద్యుత్పత్క్రి కేంద్రాల పునరుద్ధరణ

ప్రశ్న. నెం .241(754)

శ్రీమతి వంగా గీతా విశ్వనాథ్(పిరాపురం), శ్రీ కె. కన్సుబాబు(కాకినాడ -రూరల్) - గౌరవనీ యులైన ముఖ్యమంత్రి గారు దయచేసి ఈ కింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) గ్యాస్ సరఫరా కొరత మూలంగా 4 విద్యుత్ స్టేషన్లు మూతపడిన విషయం వాస్తవ మేనా?

అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

ఆ) దానిని పునరుద్ధరించేందుకు ప్రభుత్వం లీసుకుంటున్న ప్రతిపాదిత చర్యలేమిటి?

ఇ) ప్రస్తుతమున్న ప్లాంట్లకు గ్యాస్ సరఫరా కొరత ఉన్నప్పటికీ మరి కొన్ని విద్యుత్ ప్లాంట్లకు ప్రభుత్వం అనుమతులు యిచ్చిన విషయం వాస్తవమేనా? అయితే, అనుమతినిచ్చిన కొత్త ప్లాంట్ల సంఖ్య ఎంత?

ఆర్థిక, శాసన సభా వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి(ముఖ్యమంత్రి తరఫున)(శ్రీ కె.రోజుయ్):

అ) లేదండీ.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు, కాబట్టి మన రాష్ట్రంలోని గ్యాస్ ఆధారిత విద్యుత్ స్టేషన్లు

మామూలుగా సదుస్తున్నాయి.

- ఇ) మరో 9 గ్యాస్ ఆధారిత విద్యుత్ ప్రాజెక్టులకు 31.86 ఎం.సి.ఎం.డి.ల సహజవాయి వును కేటాయించాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేసింది.

శ్రీమతి వంగా గీతా విశ్వనాథ్: స్పీకర్ సర్, గౌరవ మంత్రిగారి సమాధానంలో 9 గ్యాస్ ఆధారిత ప్రాజెక్టులకు 31.86 ఎం.సి.ఎం.డి.ల సహజవాయివును కేటాయించాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేసినట్లు చెప్పటం జరిగింది. ఇది ఎప్పటిలోగా మనకు కేటాయించటం జరుగుతుంది, ఏ ధరకు కేటాయించటం జరుగుతుందనేది సభకు స్పష్టం చేయాలని కోరుతున్నాము. అదేవిధంగా ఈనాడు రాష్ట్రంలో కె.జి. బేసిన్ వ్యవహారం చాలా ఉధృతంగా ఉంది. ప్రజలకు చాలా అందోళన, ఆవేదన ఉన్నది. ఈ కె.జి. బేసిన్సుండి వచ్చే సహజ వాయివును సామాన్య మానవునికి అందేలా చేయాలని అందరూ కోరుకోవటం జరుగుతోంది. ఈ ఘరీతాలు ప్రజలకు అందాలని, కె.జి. బేసిన్ వ్యవహారంపై కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కదలి రావాలని కోరుతూ మా ప్రజారాజ్యం పొర్చు అధ్యక్షులు చిరంజీవిగారు కాకినాడలో మహాధర్మ నిర్వహించారు. ఈ కె.జి. బేసిన్ వ్యవహారానికి సంబంధించిన ప్రజల అందోళన ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా? కేంద్ర ప్రభుత్వంగాని, కేంద్ర మంత్రులుగాని పేపర్లద్వారా చేప్పేదేమంటే ఇదంతా కేంద్ర వ్యవహారమని చెబుతున్నారు. అఫ్ ఐర్ కేంద్ర వ్యవహారమైతే, ఆన్ ఐర్ రాష్ట్ర వ్యవహారం అవుతుంది. వారు సముద్రంనుండి గ్యాస్ తీస్తున్నపుటికి మన భూభాగంద్వారానే ఇతర రాష్ట్రాలకు తరలించటం జరుగుతుంది. మన భూభాగంద్వారా వెళుతున్నపుడు మన రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని మన రాష్ట్ర ప్రజలకు ఆ ఘరీతాలు అందవలసిన అవసరం ఉన్నది. కృష్ణా, గోదావరిపై రాష్ట్రాలు అక్కమ ప్రాజెక్టులు కట్టటంవలన నీరులేకుండా మన రైతులు, ప్రజలు సాగునీరు, త్రాగునీరుకు ఎంతో ఇభ్యంది పడుతున్న విషయం మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. సహజవాయివు కనుక ఇతర రాష్ట్రాలకు తరలిపోతే మన రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు చాలా అన్యాయం జరుగుతుంది. ఈ విషయం అసలు ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా అని నేను మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాము. రేట్ల విషయంలో కూడా భిన్నాభిప్రాయాలు వ్యక్తంచేయటం జరుగుతుంది. ఒకసారి 2.47 అని ఒకసారి 4.87 అని రకరకాల ధరలు చెప్పటంవలన ప్రజలకు అనుమతాలు, అపోహాలు వస్తున్నాయి. వాటిపై కూడా మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. కె.జి. బేసిన్ వ్యవహారంపై కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వైఖరి ఏమిటో స్పష్టంగా తెలియచేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

ఉ. 8.50

డా.ఎన్. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ (కూకటపల్లి): అధ్యక్షా, ఈ 9 ప్రాజెక్టులనేని ప్రైవేట్ రంగంలో ఉన్నవా, లేక ప్రభుత్వ రంగంలో ఉన్నవా, అలాగే వాటి లోకేషన్, వాటి కెపాసిటీ మరియు బినర్సిప్పెక్సు సంబంధించిన విషయాలు తెలియచేయాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాము. ఏపీ జెన్కో మన రాష్ట్రంలో

అత్యస్తుత ప్రమాణాలతో నడుస్తున్న సంగతి మందరికి తెలుసు. ఎందుకంటే దాని పిల్లెవ్ చాలా హాయిస్టుగా ఉంది. కాబట్టి జెన్కోకు కనీసం ఈ గ్యాస్ ఆధారిత ప్రాజెక్టులు కేటాయించే అలోచన ఉందా? ఉంటే ఆ వివరాలు చెప్పండి. చివరది ఎన్టిపిసి ఈ దేశంలో అత్యస్తుత ప్రమాణాలతో నడుస్తున్న సంఘ. ఎందుకంటే మన రాష్ట్రంలోనే తొలిసారిగా 1995లో సింహాద్రి పవర్ స్టేషన్సు డెడికేటెడ్గా ఏర్పాటు చేయడానికి ఒప్పందం కుదురుచుకొని దాన్ని తీసుకురావటం జరిగింది. అదే రీతిన ఇప్పుడు రిలయ్స్ గానీ ఇతరులు గానీ ఎన్టిపిసికి మంచి థర ఇచ్చే అవకాశముంది. ఎందుకంటే దానికి మంచి బాగ్గెయినింగ్ పవర్ ఉంది. దాని వెనకాల కేంద్ర ప్రభుత్వం పత్తాను ఉంది కాబట్టి, గతంలో మన రాష్ట్రంలో సింహాద్రి ప్రాజెక్టును డెడికేటెడ్గా నిర్మించింది కాబట్టి గ్యాస్ ఆధారిత ప్రాజెక్టుల్ని ఎన్టిపిసికి ఇచ్చి డెడికేటెడ్గా చేపట్టడానికిమైనా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారా?

మిష్టర్ స్పీకర్ : మనం క్వాస్ట్ అవర్సు సాఫ్యోష్ట్ నంత తొందరగా పూర్తి చేసుకోవడానికి సభ్యులందరూ సహకరించాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, మా కరీంసగర్ జిల్లాలోని నేదునూరు దగ్గర 2300 మెగావాట్ల గ్యాస్ ఆధారిత నిద్యత్త ప్లాంటు కోసం భూసేకరణ జరిగింది. అయితే దానిని బోగ్గు ఆధారిత ప్రాజెక్టుగా నిర్మించాలను ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వం చేస్తున్నట్లుగా వార్తలు వచ్చాయి. అది ఎంత వరకు నిజమో చెప్పాలని కోరుతున్నాము. ఇప్పటికే గోదావరి నది బేసిన్లో గోదావరి జిల్లాలు మొదలు కొని ఆదిలాబాద్ జిల్లా వరకు ఉన్న ఓపెన్ కాస్ట్ మైన్స్కు బోగ్గు అందించలేని పరిస్థితి ఉంది. అక్కడ ఫారెస్ట్ అంతా నాశనమై పోయి ఎడారిగా మారిపోయే ప్రమాదం ఉంది. ఈ 2300 మెగావాట్ల నిద్యత్త ప్లాంటును బోగ్గు ఆధారిత ప్రాజెక్టుగా మార్చినట్టుతే బోగ్గు లభించే ఆస్కారం అనలే లేదు కాబట్టి దాన్ని గ్యాస్ ఆధారిత ప్రాజెక్టుగానే కొనసాగించాలని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె.రోశయ్ : అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన రాజేందర్ గారు ప్రస్తుతించినట్లు నేదునూరు వద్ద చేపట్టిన ప్రాజెక్టు 2300 మెగావాట్లది కాదు. అది 2100 మెగావాట్లది. అయితే అది గ్యాస్ ఆధారిత ప్రాజెక్టే. దాని కోసం 9.72 ఎసిఎండి ల గ్యాస్ కావాలని అడిగాము. అది ఇంకా మంజారు కాలేదు. పెద్దలు జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారు 9 ప్రాజెక్టుల గురించి అడిగారు. అంటే కొత్తగా ప్రభుత్వం చేపట్టిన ప్రాజెక్టులా లేక ఇదివరకే రెకమెండ్ చేసిన కొమ్మెది ప్రాజెక్టులా? నాలుగు) పాపీసీన్స్క్యూట్స్ నుక్కెన్స్ కి 864 మెగావాట్లు. దానికి 3.99 MCMD ల గ్యాస్ అవసరమవుతుంది. ఆ నాలుగు పాపీసీన్ కూడా వేమగిరి స్టేజ్.1 ఇంతకు ముందు నుంచే ఆపరేషన్ చేస్తున్నారు. జనరేషన్ కూడా అనుతోంది. వేమగిరి స్టేజ్.2 150 మెగావాట్లు. గౌతమి స్టేజ్ -2 134 మెగావాట్లు. జీపికె ఎస్క్యూట్స్ స్టేజ్.2 220 మెగావాట్లు, ప్రైట్క్షమ్ స్టేజ్.2 360 మెగావాట్లు. అలాగే ఎపిజెన్కో నేదునూరు దగ్గర టెక్స్ చేస్తున్న ప్రాజెక్టు, ఇందాక రాజేందర్ గారు అడిగింది ..... అది 2100 మెగావాట్లు దీనికి కావలసిన గ్యాస్ 9.72 MCMD. ల్యాంకో కొండపల్లి పవర్ లిమిటెడ్ for expansion of 740 MW and 1000 MW రెంటికి అప్పు చేశారు. వారు 8.8 MCD కావాలన్నారు. శ్రీభా ఇండస్ట్రీస్ 30 మెగావాట్లు. వీరికి 0.2 MCMD, RVK Energy Pvt.Ltd. 32.7 MW వీరికి కావాల్సింది 0.2 MCMD. Silk Road Sugar Private Ltd. 35 MW gas required is 0.35 MCMD. LVS Power Limited 55 MW, gas required is 0.30 MCMD, M/s. Spectrum Expansions 1315 MW, gas required is 6.3 MCMD, A.P.G.P.C.L. Expansions, a joint venture project for 400 MW. వాళ్ల 2 MCMD కావాలంటున్నారు. Total Gas required for all these 9 are 31.86 MCMD. రాజేందర్ గారు ఏడో బోగ్గు ప్రాజెక్టు క్రింద కస్టమ్ చేస్తామంటున్నట్లు వార్తలు వచ్చాయన్నారు. అది కేవలం ఉపహాజనితమైన విషయం.

కరీంవగర్ జిల్లాలో 2100 మెగావాట్ల ప్లాంటు ఏడైతే ఉందో దాన్ని జెన్కో ద్వారా చేపట్టబోతున్నాం. అది గ్యాస్ అధారిత ప్రాజెక్టు గీతమ్మ ఈ గ్యాస్ విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సరిగా వ్యవహరించడం లేదని దాని పల్ల ఇఖ్బందులు ఎదురపుతున్నాయని ప్రస్తావించారు. ఇటీవల పిఅర్పి గానీ మిగిలిన వారు గానీ చేసిన ఆందోళన గురించి ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా అని అడిగారు. ప్రభుత్వం దృష్టికి వస్తుంది. సార్, నేను చేపేది ఒక్కటి. ఎపరి పొరపాటు ఏమిటి అంటే వచ్చేది ఏమి లేకపోగా పరస్పర విబేధ వాదనలు వస్తాయి. అని గ్యాస్ అధారిటీకి చేరి మనకు సున్నా పెట్టే అవకాశం ఉంది. కముక నా మనని ఏమిటంటే దాని లోతుకు పెళ్ళకుండా ఉంటే మంచిది. మనకు ఇదివరలో కొంతఅలస్యమైనప్పటికీ మనకు రావలసిన దానికంటే కొంత ఎక్కువే వచ్చింది. ఉదాహరణకు 2003-04లో మనకు రావాల్సింది 3.69 MCMD అయితే 4.85 MCMD వచ్చాయి. ఇట్లా ఇయర్ ఆష్టర్ ఇయర్ వచ్చాయి. అదీ కాకుండా మామూలుగా 220 మెగావాట్లు జీపీకె ఎక్స్ట్రాప్లాన్స్ కు 18.06.2003న పవర్ పర్సైస్ అగ్రిమెంట్ చేసుకోవడం జరిగింది. కాని జరిగింది అందరికి తెలిసిందే. కానీ గెయిల్ మనకిచ్చిన హామీ ప్రకారం ఇష్టలేకపోయింది. దానివల్ల జాప్యం జరిగింది. ఇప్పుడు రిలయ్స్ గ్యాస్ వచ్చిన తరువాత 24.04.2009 సుంచి కమ్మర్యాయల్ ఆపరేషన్స్కి ఇస్తామన్నారు. దాని కెపోసిటీ 220 మెగావాట్లు. దానికి 90 శాతం పిఎల్ఎఫ్ ఉంటుంది. దాని పల్ల రోజుకి 4.75 మెగా యూనిట్లు తయారపుతుంది. అలాగే వేమగిరి కూడా 2003లో చేసుకున్నప్పటికీ గ్యాస్ సరఫరాలో ఆలస్యమైంది. ఈ ఆలస్యానికి కారణాలను పదలి పెట్టేసి ఈ రోజున్న వీటన్నిటికి కూడా మన దగ్గరున్న నాలుగు కాని, మిగిలిన వాటికి కాని టోటల్ రిక్వయిర్మెంట్ ఇస్తామన్నారు. మరొక తొమ్మిది అదనంగా ఇష్టమని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. ఈ ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి కేంద్రంలో ఒక కేబినెట్ సబ్ కమిటీ ఉంటుంది. Subject to correction the committee is headed by Sri Pranab Mukherjee. పోయిన కమిటీ టర్న్ అయిపోయింది. మరల ఫ్రెంచ్ అపాయింట్ కాగానే బహుశా ఈ విషయాన్ని టేక్స్ చేసి మనం అడుగుతున్న 9 ప్రాజెక్టులకు కావలసిన గ్యాస్ సరఫరా చేస్తారన్ని విశ్వాసం ఉంది. ముఖ్యమంత్రి గారు పలుసార్లు ప్రథానమంత్రి గారిని, ప్రణాబ్ ముఖ్యీ గారిని కలిసి మాట్లాడారు. జరిగినదాని గురించి తప్పి మాకు ఎందుకు ఆలస్యం చేశారు, దాని పల్ల మాకు ఇఖ్బంది అయ్యాంది, లేక నష్టమైంది అనేది కాకుండా తొమ్మిది ప్రాజెక్టులు రెడీగా ఉన్నాయి కాబట్టి వాటికి గ్యాస్ సరఫరా చేస్తే మేం ముందుకెళ్ళటానికి నీలుంటుందని గట్టిగా చెప్పాము. కాబట్టి I hope we will get our requirements.

శ్రీ డి.సరేంద్రకుమార్ (పొన్నారు): స్పీకర్ సర్, కేజీ బేసిన్లో గ్యాస్ లభ్యత ఎంతన్న విషయం మీ దృష్టికి వచ్చిందా? మనయొక్క గ్యాస్ అధారిత ప్లాంటుకు మరియు పారిశ్రామిక అవసరాలకు మన రాష్ట్రానికి ఎంత గ్యాస్ అవసరమని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నదో తెలియచేయవలసిన అవసరముంది. అదే విధంగా ఈ 9 ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి దారాపు 31.86 MCMD అవసరమవుతుందని మంత్రి గారు చెప్పారు. 3, 4 రోజుల క్రితం కేంద్ర మంత్రి గారు ఒక ప్రకటన చేస్తూ దేశంలోని కరువు పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని దేశంలో మూడు గ్యాస్ ఆధారిత ప్లాంటును మంజూరు చేస్తున్నట్లు, అందులో ఒకటి మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి ల్యాంకో కొండపల్లి ప్లాంటు ఉన్నట్లు చదివాము. ఇది వాస్తవమా కాదా? మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి తొమ్మిది ప్రాజెక్టులు కేంద్రం వద్ద పెండిగులో ఉన్నప్పుడు కేవలం ఒక్క ప్రాజెక్టుకు మాత్రమే అనువతివ్వటమనేది ఎంత వరకు భావ్యమని మీరు భావిస్తున్నారు? ఆ వివరాలు వీ దృష్టికి వచ్చాయా? అదే విధంగా ఈ లభ్యముయ్యే గ్యాస్లో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి 10 శాతమో, లేక 20 శాతమో వాటా ఉంటుంది. అట్లాగే దాన్నాంచి మన రాష్ట్రవాటా కోసం మనం చేస్తున్న ప్రయత్నమేమిటి? గౌరవ ప్రథాన మంత్రి గారు రాజస్థాన్లో ఒక గ్యాస్ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించారు. ఈ గ్యాస్ ప్రాజెక్టుల వల్ల కేంద్రానికి ఇంపోర్ట్ తగ్గిపోవటం మూలాన

ఎక్కువ ఆదా అవుతుంది. తద్వారా వచ్చే ఆదాయాన్ని మన రాష్ట్ర అభివృద్ధికి కూడా కేటాయిందాల్సిన అవసరమున్న దాని నుంచి కనీసం 50 శాతమైనా మన రాష్ట్రానికి తెచ్చుకునే ఆలోచన కాని, ప్రతిపాదన కాని ప్రభుత్వం చేస్తుందా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి వి.గితా విశ్వనాథ్ : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు చెబుతూ గ్యాస్ వ్యవహారంలో మా పార్టీ గానీ, ఇతర పార్టీలు గానీ చేసిన అందోళన గురించి ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందని చెప్పారు. కానీ దానిపై చర్యలు ఎప్పటిలోగా తీసుకోబోతున్నారో చెప్పలేదు. దానిపై లోతుకు వెళితే చాలా ఇబ్బంది అని అన్నారు. మనం లోతుకి పెళ్ళం కానీ రిలయన్ వాళ్ళు చాలా లోతుకి వెళ్లి గ్యాస్ పట్టుకుబోతున్నారు. ఇది మీ దృష్టికి వచ్చిందా? అదేవిధంగా గారు సభ్యులు జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారు చెప్పినట్లు ఏపి జెన్కో అత్యస్తుత ప్రమాణాలతో నడుస్తూ జాతీయ అవార్డు కూడా సంపాదించుకున్నటువంటిది. మంత్రి గారు ఇంచుమించు అన్ని ప్రైవేటు ప్రాజెక్టుల గురించే చెప్పారు.. ప్రైవేట్ ప్రాజెక్టుల ద్వారా కాకుండా ఏపిజెన్కో ద్వారానే ఎందుకు చేయించకూడదని నేను అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే ఏపిజెన్కోకు మంచి అనుభవం ఉంది, మంచి వైపులయిం ఉంది. అదేవిధంగా construction, operation and maintenance లో ఎంతో పేరు తెచ్చుకున్న ఈ ఏపిజెన్కో ద్వారానే ఈ గ్యాస్ అధారిత ప్రాజెక్టులను చేపట్టినట్లుతే బాగుండేదని తెలియజేస్తున్నాను. ఎక్కడైతే బొగ్గు లభిస్తుందో అక్కడ బొగ్గు అధారిత, ఎక్కడైతే నీరు లభిస్తుందో అక్కడ నీటి అధారిత ప్రాజెక్టులు పెడుతున్నారు.

₹.9.00

మాకు పోలవరం లైఫ్ బ్రాంచ్ కెనార్ వస్తుందని అంటున్నారు. ఇక్కడ సముద్రంలో గ్యాస్ వస్తుంది. ఈ రెండింపికీ సంబంధించి ఈ గోదారి జిల్లాలలో జెన్కో ద్వారా ప్రాజెక్ట్ స్థాపితం చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. ఈ కె.జి. బేసిన్ వ్యవహారంలో స్పష్టమైన వైపులయిం చేసామని అలాగే అంధాధ్రదేశ్ పెట్లోలియం కార్బోరేషన్ ను ఏర్పాటు చేసి, రేటు ఫిక్సేప్స్ లో గానీ, ఎలాట్మెంటులో గానీ మన రాష్ట్ర అవసరాలు తీర్చడానికి తప్పనిసరిగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా మహిళలు, రైతులు బాగా ఎదురు చూస్తున్నారు. మనకు ఇక్కడ బాగా గ్యాస్ వస్తుంది కాబట్టి మనకు కంటిస్యుయస్గా ఉచితంగా క్వాలిటీ విద్యుత్ వస్తుందని, ఇక్కడ గ్యాస్ పడుతోంది కాబట్టి మాకు గ్యాస్ కనెక్షన్ పైపులైను ద్వారా వంద రూపాయలకే వస్తుందని ఆశిస్తున్నారు.

శ్రీ జి. మల్లేష్ (బెల్లంపల్లి): అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి గ్యాస్ అధారిత పరిశ్రమలకు గ్యాస్ను సమై చేయడానికి, అదే విధంగా ప్రజలకు ఇష్టవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద పుంది. ఉన్న గ్యాస్ నిర్వహణలో ప్రభుత్వ విధానాలు లోపభూయిష్టంగా పుండడం వల్ల ప్రజలు ఆశించిన విధంగా గ్యాస్ నమై దొరకక, దానికి సరైన ఏజన్సీని ఇప్పటికీ నిర్దయించకపోవడం వల్ల ప్రజలలో తీవ్రమైన అందోళన పుంది. దీన్ని యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద పరిష్కారం చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద పుంది. కావున ప్రభుత్వం స్పందించి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ): అధ్యక్షా, ఇప్పటికే మనకు వాటర్ లేకపోవడం వల్ల దాని మీద ఆధారపడి విద్యుత్సు ఉత్పత్తి చేస్తున్న పవర్ స్టేషన్స్ నడిచే పరిస్థితి లేకుండా పోతోంది. యన్నటిపిసి కి ఇప్పటికీ నీళ్ళ లేకపోవడం వల్ల మహారాష్ట్ర బలిమాలవలసిన పరిస్థితి వస్తోంది. బొగ్గు కూడా మన రాష్ట్రంలో రోజురోజుకూ తగ్గిపోతోంది. ఇప్పుడు మనకు గ్యాస్ అన్నది ప్రకృతివరంగా వచ్చిన సంపద కాబట్టి మన రాష్ట్ర అవసరాలు తీరే విధంగా మనం చర్యలు తీసుకోవాలి. మన రాష్ట్రంలో పడిన గ్యాస్ను ఇతర రాష్ట్రాలకు తరలిస్తున్నారు.

అదేవిధంగా మన రాష్ట్రానికి రావలసిన నీటిని బయటి రాష్ట్రాల వాళ్ళే వాడేనుకుంటున్నారు. కాబట్టి మన రాష్ట్రంలో పడిన గ్యాస్‌ను బయటి రాష్ట్రాలకు పోకుండా దాని గురించి మనమందరమూ ప్రత్యేకంగా ఆలోచించి మన గ్యాస్‌ను మన రాష్ట్ర అవసరాలు తీరే పర్షాతిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద బలమైన ఒత్తిడి తీసుకొచ్చి మనకు న్యాయం జరిగేలా చూడాలి. రిలయన్స్ వాళ్ళ పెత్తనం చేయకుండా ప్రభుత్వమే పెత్తనం చేయాలి, ప్రభుత్వ అధీ సంలోకి తీసుకొచ్చాలి. చట్టపరంగా ఆలోచించి, ఆ రకంగా మనం ఎక్కువగా వాడుకునే విధంగా ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ కె. రోజ్యు : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు నరేంద్రకుమార్గారు మాట్లాడుతూ, అసలు విటన్నింటికి కలిపి ఎంత గ్యాస్ కావాలని అడిగారు. 80 MCMD కావాలని ఎస్టీమేప్స్ తయారుచేయడం జరిగింది. ఈ గ్యాస్ ఎలోకేప్సన్ కేంద్రప్రభుత్వం చేస్తుంది. నేను మనవి చేసేదేమంచే, ఒక కేబినెట్ కమిటీ పుంది, ఆ కేబినెట్ కమిటీయే ఈ ప్రాజెక్టులను తీసుకుని, ఏ ప్రాజెక్టుకు ఎంత ఇవ్వాలన్నది వాళ్లే పైనలైట్ చేస్తారు. అయితే దురదృష్టపూశాత్ము దీనిపై ఇప్పటికే రెండు కేసులు కోర్టుల్లో వ్యాజ్యాలున్నాయి. ఒకటి - యన్టిపీసి, రెండు - రిలయన్స్ ఎన్నో. అనిల్ అంబానీ, ముఖ్యేం అంబానీ వీరిద్దరి అస్వదమ్ముల మధ్య కూడా కేసు కోర్టులో పుంది, గపర్చమెంటువైపు నుంచి కూడా పుంది. ఏముస్వస్థటికే కూడా ఈ కోర్టు తీర్పులు వస్తే గానీ స్పష్టం రాదు. ఎ.పి. జెన్స్ - విషయం గీతమ్మగారు, మరొక ఇద్దరు ముగ్గురు చెప్పారు. It is true, A. P. Genco చాలా మంచి సర్వీసు చేస్తున్న గపర్చమెంట్ ఆర్డ్రెష్జెప్స్. గతంలో ఒక పదేళ్లు మనం దాన్ని తెరవకుండా, దానికిమీ ప్రాజెక్టులు ఇప్పకోపడంతో అది మాత పడింది. దాన్ని మళ్ళీ ఇప్పుడు రివైవ్ చేసి కరీంసగర్ జిల్లాలో 2001 మెగావాట్ ప్రాజెక్టును ఇప్పడం జరిగింది. అలాగే number of coal based thermal power projects ను జెన్స్ టీక్స్ చేస్తోంది. మనం ఇతర ప్రైవేటు పరిశ్రమల ఆధారపడికంటే కూడా జెన్స్ ను మనం సహార్ట్ చేసి దాని ద్వారా ప్రాజెక్టులు చేపట్టాలనే స్పష్టమైన అవగాహనతో ఈ ప్రభుత్వం పుంది. అందువల్ల జెన్స్ ను నిర్దిష్టం చేసి సమస్య లేదు. సంపూర్ణంగా ఈ ఆర్డ్రెష్జెప్స్ ను సడుపుకుంటాం . రంగారెడ్డిగారు మరియు ఇతర మిత్రులు మాట్లాడుతూ, మన గ్యాస్‌ను ఇతర రాష్ట్రాల వాళ్లు తరలించుకపోతున్నారు, ఆ గ్యాసంతా మనకే రావాలి, మనమే తీసుకొలన్నారు. అధ్యక్షా, ఫెడరల్ సెట్టమ్స్లో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య సంబంధాలు సవ్యంగా పుండాలి. అక్కడ యుపిఎ ప్రభుత్వం పుందా, యన్సడిఎ ప్రభుత్వం పుందా అస్వది ప్రధానం కాదు. ఎవరు గపర్చమెంటులో ఉన్నస్పటికే కూడా రాష్ట్రం తన హక్కులను రాజ్యాంగ సూట్రాలకు లోబడి కేంద్రానికి వివరించాలి. కేంద్రం దాన్ని కన్సిడర్ చేసేలా మనమందరమూ ప్రయత్నం చేయాలి. ఆ ప్రయత్నంలో ఏమాత్రం లోపం లేదు సరికదా, గతంలో గుజరాతు నుంచి చిఫ్ మినిష్టర్ వచ్చి ఒక మాట అన్నారు. ఇక్కడికి మేము వచ్చి, మేము బిడ్డులో పార్టీసిపీట్ చేసి, ప్రభుత్వ సంస్థలున గుజరాతు కార్బోరేషన్ తరపున తీసుకపోతుంటే ఇక్కడ వున్న ప్రభుత్వం మెదలకుండా ఉండిపోయిందని కొంచెం తీవ్రమైన మాట అన్నారు. నరే, నేను దాని జోలికి వెళ్లడం లేదు. మనందరి ఆలోచన పున్నట్లుగానే లేటెస్ట్గా ఈ ప్రభుత్వం కూడా ఆలోచించిది. మన ఆఫ్పోర్టలో పున్నటువంటి గ్యాస్ కు సంబంధించి మళ్ళీ ఎప్పుడైనా బిడ్డ వచ్చినపుడు మనం కూడా పార్టీసిపీట్ చేయడానికి వీలుగా A.P. Gas Infrastructure Corporation was started recently. దీనిలో జెన్స్కు 49 శాతం పేర్, ఎపిపసి కి 51 శాతం పేర్ పుంటుంది. మనకున్న కొరతను తీర్చడానికి ఈ కార్బోరేషన్ ను ప్రారంభించుకున్నాం . నెక్స్ ఏప్లైనా బిడ్డ వస్తే ఆలోచిస్తాం . అయితే దీంట్లో కూడా కొంచెం టెక్స్టిల్స్ అధికి తీసిన గ్యాస్ మీద మనకు అధారిటీ లేదు. పంపిణీ అంతా కూడా గపర్చమెంట్ ఆఫ్ ఇండియానే చేస్తుంది. అందువల్ల కార్బోరేషన్ ను స్టార్ట్ చేసి పలు రకాలుగా ఆలోచించి, రాష్ట్రానికి ప్రయోజనకరంగా పుండే

రీతిలో మనం బిడ్డ చేసి తీసుకంటే, డైల్ చేసి పైకి తీసుకరావడం మన వంతు, వచ్చినటువంటి గ్యాస్‌ను వంపిణీ చేసేది గపర్చమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా అయితే మనకు ఉపయుక్తంగా పుంటుండా లేదా అనే ఆలోచన పుస్తుపు టికీ కూడా let us not lag behind అని కార్బోరేషన్ కూడా స్టార్ట్ చేశాం . తప్పకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్ అవసరా లకు ప్రాథాన్యత ఇవ్వాలని కోరాం . ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్రంతో ... మాకు ఇష్వకపోతే మేము అడ్డుపడతానే పద్ధతిలో కాదు కానీ, గట్టిగా ఒత్తిడి తీసుకొస్తున్నారు. పైపు లైనంతా మా ల్యాండ్ మీదుగానే వెళుతోంది, గ్యాస్ పైండింగ్స్ అన్నీ కూడా మాకు దగ్గరలో పుస్త ఆఫ్షోర్లో పున్నాయి, చట్టరీత్యా ఆఫ్షోర్లో పుస్త డిపాజిట్స్ ఏముస్తుపుటికీ కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెందుతాయి అన్నపుటికీ కూడా, కొంచెం నైతికంగా ఆలోచించండి, మా ప్రాంతంలో గ్యాస్ దొరుకుతోంది, మా రాష్ట్రం గుండా పైపు లైన్ వేసి మీరు ఏ బాంబీకో, గుజరాతుకో, థిల్లీకో ఈ గ్యాసును తీసుకెళితే న్యాయం కాదనే మాటను పలు పర్యాయాలు స్వయంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రధాన మంత్రిగారికి చెప్పి గట్టిగా ఒత్తిడి చేస్తున్నారు. వారి ప్రయత్నం తప్పకుండా సఫలిక్కతం అపుతుంది. అపు తుందనే విశ్వాసంతో ఈ 9 గ్యాస్ బేస్ స్టేషన్సుకు, కేబినెట్ సబ్కమిట్ ఏర్పాటు కాగానే, సాధ్యమైనంత త్వరలో ఎలాట్‌మొంటు పస్తుందనే సంస్కారమైన విశ్వాసంతో పున్నాం .

డి 9.10

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్షా, మామూలుగా ఎక్కడైనా గానీ ఒక నేచురల్ రిసోర్స్ వచ్చి సహ్యాదు అది ఆ రాష్ట్రంలో గానీ, ఆ ప్రాంతంలో గానీ ఎక్కువ ప్రాథాన్యత ఇష్వవలసిన అవసరం పుంది. దీనిని ముఖ్యమంత్రి గారు, మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. ఈ రోజు 1,2 విషయాలు రోజయ్ గారు మాటల్ల దుతున్నారు. **Controversy** చేయమంటనే ఒక విషయం చెప్పాలి. ఈరోజు ఇది గపర్చమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఆఫ్-షోర్లో ఎక్స్పోర్ట్ చేస్తారు. అన్-షోర్లో చేస్తే బ్యాక్ట్లో మాత్రం మనకు పస్తుంది. మేము అన్నట్లుగా ఈరోజున పాలసీలు మార్పుకుంటున్నారు. కేంద్రంలో ఆ రోజున యన్డిని గపర్చమెంటు పుంది. వాళ్లకు ఓయిన్జిసి అర్గానిజేషన్ పుంది. వాళ్ల ఎక్స్పోర్ట్ చేసి పుండపచ్చ, చేయలేదు. ఇప్పుడు కూడా చాలా కంపెనీలలో మీరు డిస్-ఇన్వెస్ట్మెంట్ చేస్తున్నారు, అది గపర్చమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా పాలసీ. ఇప్పుడే మీరు చెప్పిన దానిపైన ఒకవేళ గ్యాస్ వచ్చినా మళ్లీ గపర్చమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఎలోకేట్ చెయ్యాలి. కాబట్టి అది ఎంతవరకు ఎలోకేట్ చేస్తుంది? ఆ సమస్య పుంటుందని మీరే ఒప్పుకున్నారు. అవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకున్నపుడు ప్రభుత్వాలు over a period of time వ్యాపారాలు చేయకూడదనే ఉధోశంతోనే గపర్చమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా గానీ, స్టేట్ గపర్చమెంట్లు గానీ ఒక పద్ధతి ప్రకారం మనం ముందుకు పోతున్నాము. అది జరిగింది తప్ప ఇంకోకటి కాదు. అయితే మనందరి మీద ఇంకోక మాట కూడా అన్నారు మీరు. జెన్కో విషయం మాటల్లాడారు. జెన్కో విషయంలో ఆ రోజు గ్యాస్ బేస్‌డ్ కాకుండా కోల్ బేస్‌డ్ పుంటే మనం అన్నీ ఎక్స్పోర్ట్ పోయాము. ఆ విధంగా చాలా ప్రాజెక్టులు చేపట్టాము. యన్టటిపిసి అయితే మనకు కోల్ బేస్‌డ్ పుందని ఒప్పించాము. మామూలుగా గపర్చమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా అధ్యక్షా, యన్టటిపిసి ఎప్పుడు కూడా నాలుగు రాష్ట్రాలకు డివైడ్ చేస్తారు. ఇప్పుడు కూడా యన్టటిపిసిలో 500 మెగావాట్స్, 1000 మెగావాట్స్ ఇటీల వస్తే మూడు రాష్ట్రాలకు డివైడ్ చేశారు. ఆ రోజు మాత్రం 1040 మెగావాట్స్ ఒక్క ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి డెడికేటెడ్ ప్రాజెక్ట్‌గా తీసుకున చ్చాము. కాస్ట్ కూడా తక్కువ పుంది. నేను ఈ విషయాల దృష్ట్యా మిమ్ములను కోరేది మీరేమైనా గపర్చమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు చెప్పి యన్టటిపిసికి ఒక వెయ్యా, రెండు వేలో మనకు ఎంత కావాలో వాళ్లను టేక్ప చేయమని అది కూడా dedicated in Andhra Pradeshగా పెట్టుగలిగితే ఆ పవర్ మనకు పస్తుంది. ఏపిజెన్కో కూడా గ్యాస్ తీసుకొనడానికి అవకాశం పుంది. గ్యాస్ వాళ్ల కూడా చెబుతున్నారు abundant gas పుందని. అయితే మనం ఈ రోజున ఆలోచించవలసింది మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంత వరకూ మన అవసరాలు తీర్చవలసిన అవ

సరం వుంది. ఒకటి పవర్ జనరేషన్ గానీ, సిమెంటు ఫోకరీలకు గానీ, పరిశ్రమల అభివృద్ధికి గానీ ఎంత గ్యాస్ కావాలో ఎస్టిమేషన్ చేశారా? దానికి మీరు అడిగారా? రెండవదేమిటంటే డొమెస్టిక్. మన రాష్ట్రాలో ఇళ్ళకు గ్యాస్ ఇవ్వగలిగితే అది టౌన్సుకు అన్నిటికీ కూడా పైపులైన్ ద్వారా ఇవ్వవచ్చు. రిమోట్ ఏరియాలు అయితే గ్యాస్ సిలిండర్ ద్వారా ఇవ్వవచ్చు. ఇది ఇవ్వగలిగితే అనేక లాభాలు వున్నాయి. ఎన్విరాన్మెంట్ మీద చాలా ప్రభావం పుంటుంది. ఫారెస్ట్ గానీ, పుడ్ గానీ ఇవన్ని తగ్గిస్తే చాలావరకూ ఉపయోగం పుంటుంది. కుకింగ్ కూడా చాలా ఈచ్ఛ అప్పతుంది. అన్ని గ్రామాలకు ఇచ్చేదానికి మనం అడిగామా? ఈ రోజు ఆఫ్-పోర్ గానీ, ఆన్-పోర్ గానీ గపర్సుమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు సంవత్సరానికి ఎంత ఇన్కం వస్తుందో మీరే చెప్పాలి. పీక్కి వెళితే నలభై వేల కోట్లు దగ్గర, దగ్గరగా వస్తుందని ఎస్టిమేషన్ చేస్తున్నారు, అది వాస్తవమా? అయినప్పుడు మన దగ్గర ఆఫ్-పోర్లో వచ్చినా, ఆన్-పోర్లో వచ్చినా అన్ని మనమే ప్రావైడ్ చేస్తున్నాము. వాళ్ళమీ ఆకాశంలో నుండి సముద్రంలోకి దిగలేదు. వాళ్ళు కాకినాడ దగ్గర పుండాలి. కాకినాడలోని రోడ్లు ఉపయోగిస్తున్నారు, అక్కడి ఇన్ ప్రాప్తుక్కర్ ఉపయోగిస్తున్నారు, అన్ని వనరులూ మనం కల్పిస్తున్నాము. మేము పూర్తిగా మీకు సహకరిస్తున్నాము. మొన్న కూడా చెప్పాను. ఈ రోజున మేము ముఖ్యమంత్రి గారిని కూడా కోరుతున్నాము. మన అనసరాలకు సరిపడా గ్యాస్ ఇవ్వడానికి ఆఫ్-పోర్లో వచ్చిన గ్యాస్ను, గపర్సుమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కూడా వచ్చిన రాయల్సీలో 50 శాతం మనకు ఇవ్వమని చెప్పి కోరుతున్నాము. మూడవదేమంటే భవిష్యత్తులో కూడా ఈ గ్యాస్ ఇంకా ఎక్కువ వస్తుంది కాబట్టి కాస్ట్ కూడా తగ్గించాలి, ఎందుకంటే రెగ్యలేషన్ అంతా కూడా గపర్సుమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా చేతులలో పుంటుంది. కాస్ట్ తగ్గించి ఆ విధంగా సరఫరా చేయాలని కోరుతున్నాము. ముఖ్యమంత్రి గారు ముందుకు వస్తే ఒక తీర్మానం ప్రవేశపెడదాము. యునామిమెంట్ గా ఆ తీర్మానాన్ని ఈ హాస్టలో పోస్ చేసి గపర్సుమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు పంపుదాము. ఆ విధంగా పంపించి గపర్సుమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా పైన వత్తిడి తీసుకువస్తే తప్ప ఇది సొధ్యం కాదు. మీరు ముందుకు రండి, రాష్ట్రప్రజలకు వనరులు లేవని మనం బాధపడుతున్నాము. విపరీతమైన గ్యాస్ వల్ల మనకు వచ్చిన పెద్ద వనరు ఇది. దీని వల్ల రిసోర్స్ బాగా పెరుగుతాయి, గపర్సుమెంటుకు ఆదాయం పెరుగుతుంది. మన రాష్ట్రంలో వచ్చిన గ్యాస్ను గపర్సుమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు తీసుకువెళ్లి వాళ్ళ ఎక్స్‌చెకర్లో మొత్తం వేసుకోవడం కరెక్ట్ కాదు. కాబట్టి మీరందరూ ముందుకు వస్తే ఇది ప్రజల సెంటిమెంటు. రాష్ట్ర అంతా ఇటీవల కాలంలో చదువుతున్నారు, టివిలలో వస్తుంది మీరు చూస్తున్నారు, పెద్ద యెత్తున పోరాదుతున్నారు. మనమందరమూ కూడా సమైక్యంగా పుండి మన రాష్ట్రానికి రావలసిన వాటా కోసం, న్యాయం కోసం కలసి పోరాదుదాం. ఈ రోజు ఇంతకు ముసుపే ఒక మెంబర్ చెప్పారు. మహారాష్ట్ర కర్నాటక వాళ్ళ పైన పున్నారు, మనం క్రింద పున్నాము. కాబట్టి మనకు రావలసిన న్యాయమైన నీళ్ల రాకుండా అక్రమ ప్రాజెక్టులు కట్టుకొనే పరిస్థితికి వచ్చారు, దానిని కూడా మనం ఆవలేకపోతున్నాము. అందుకే నేను మిమ్ములను కోరేదేమిటంటే మన రాష్ట్రంలో పుండే గ్యాస్ మన అవసరాల కోసం, మన ఆదాయం కోసం గట్టిగా పైట్ చెయ్యవలసిన అవసరం పుంది. దానికి ముందుకు రావలసిందిగా గపర్సుమెంటును నేను కోరుతున్నాసు, డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

డా.కె. రోశయ్ : అధ్యక్షా, ప్రతిష్టా నాయకులు చెప్పినటువంటి నూచనలన్నీ కూడా తప్పకుండా పరిశీలించవలసిందే. ఇంతకు ముందే నేను మనని చేశాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని ప్రయత్నాలను చేస్తుంది. ఇక్కడ స్పెషల్స్ గా ఒక గ్యాస్ కార్బోరేషన్సు ఏర్పాటు చేయడమే కాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వంతో, ప్రధానమంత్రితో నేరుగా వెళ్లి కలసి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందంటే మీరందరూ కూడా దానిలో భాగస్తులే. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంటే ప్రజలందరి తరపున. యాక్స్ప్రోపాల్గో ఈ పాలసీలు ఇటీవల నాలుగైదేళ్లలో డిస్ట్రిబ్యూటర్లు చెప్పాడో జరిగింది. నేనోక మాట అంటే మీరు నమ్మ అన్నారని అనుకుంటారు. ఎందుకంటే ఆ రోజు

లలో రాయ్లీ ఫిక్స్ పస్ ఆఫ్-పోర్లో పునుదంతా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పన్నందని అనుటువంటి రోజున ఆప్సుడే మీరు నలుగురిని కలుపుకొని గట్టిగా ప్రయత్నం చేసి వుంటే ఎట్లా పుండేదో? మేము పైట్ చేస్తున్నాము. అయితే అది కాదు, గతంలో మీరు ఛిల్లీకి పోయారు కాబట్టి అది తప్పని గానీ, ఇవాళ చేయకూడదని గానీ .....

(శ్రీ ఇ. దయాకర్ రాపు నుండి అంతరాయం)

దయాకర్ రాపు గారూ, మీరు ఆ నోరు పెట్టుకొని అరవకుండా పుంటే సభ చాలా ప్రశాంతంగా జరుగుతుందండీ.

శ్రీ ఇ. దయాకర్ రాపు : కావాలని అంటున్నారు సర్.

(అంతరాయం)

డా. కె. రోశయ్య : చంద్రబాబు నాయుడు గారికి అన్ని నిషయాలు తెలుసు. నేను ఏమి చెప్పాను? ఎవరి సూచనలను ఇచ్చినా పరిశీలనలో పెట్టుకొని చేస్తామనేది ఆలోచిస్తున్నామనే మాట చెప్పాము. అయితే సందర్భపూర్వాత్మక వారు ఇస్తుడు త్రై చేయాలని అంటే అసలు ఈ పాలసీ ఫ్రైం అయినప్పుడే మనం గట్టిగా అడగ వలసి పుంది. ఏది ఏమైనా better late than never, చంద్రబాబు నాయుడు గారూ, ఆలస్యంగా అయినా అడుగుతున్నాము, రాయ్లీ కూడా ఇవ్వాలని గట్టిగా అడుగుతున్నాము. ఆస్-పోర్లో పచ్చే దానికి రాయ్లీ పన్నంది మీకు కూడా తెలుసు. ఆస్-పోర్లో కూడా మాకు కొంత ఇవ్వాలని అడుగుతున్నాము. అన్నింటికంటే ప్రధానంగా way. ఆ పైపులైన్ మన పైపు గుండా ప్రధానంగా వెళుతూ పున్నప్పుడు మేము అంగీకరించమని పట్టుబట్టి అడ్డగించబట్టే వాళ్లు కొంచెం దిగివచ్చి మనకు కూడా ఇస్తున్నారు. గ్యాస్కు సంబంధించినంత పరకూ డోమేస్టిక్ సస్టయింకి కూడా ఆలోచన చేయమన్నారు. మంచి ఆలోచనే. ఇప్పటికే ప్రభుత్వం ప్రాముఖ్యమైనటువంటి ఆలోచన చేస్తుంది. హైదరాబాద్ సిటీ వాస్తవంగా గ్రో అపుతున్నటువంటి సిటీలో మనం డోమేస్టిక్ గ్యాస్ ను అంటే కుకింగ్ గ్యాస్ ను పైపు లైన్ ద్వారా ఇళ్లకు కనెక్షన్ ఇవ్వడానికి కూడా ఆలోచిస్తే రఫ్గా పది పేల కోట్ల రూపాయల వరకూ రిక్వోర్మెంట్ పుంటుందని వింటున్నాము.

(అంతరాయం)

అందుకనే రఫ్గా చెప్పాను. అలాగే మధ్యలో నిజయవాడ లాంటి దానికి కూడా చూస్తే 5 వేల కోట్ల రూపాయలు కావలసి పుంటుంది. ఇప్పుడ్ని పున్నాయి. It requires investment plus time also. అయితే ఇప్పుడ్ని మనం ఇప్పుడే ఇన్వెస్ట్మెంట్ చేసి పైపులైన్ వేసి, ఆ పైప్ ద్వారా వాళ్లకు గ్యాస్ సరఫరా అయ్యేదాకా ఆగలేం. అందువల్లనే వాళ్ల దగ్గర నుండి in principle consent తీసుకొని మీ రిక్వోర్మెంట్ డోమేస్టిక్ అవసరాలకు కూడా ఇస్తామని కమిట్మెంట్ తీసుకున్న తరువత we can proceed further.

పరిషత్తు నుండి కాలుఘ్యాల విడుదల

ప్రశ్న నెం.242(694)

సర్వశ్రీ టి. ప్రకాశ్ గౌడ్(రాజీంద్రసగర్), ఎం. లింగారెడ్డి(ప్రాముఖ్యాలు), రాపుల చంద్రశేఖర్ రెడ్డి(వసపర్తి), పి. మహేందర్ రెడ్డి(తాండూరు), పి. సాయిరాజ్(ఇచ్చాపురం), మంచిరెడ్డి కిషన్‌రెడ్డి (ఇబ్రహీంపట్టం)- గౌవసీయులైన అడవులు, వర్యావరణం, శాస్త్ర, సాంకేతిక విజ్ఞాన శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- (అ) రాష్ట్రంలోని పారిశ్రామిక ప్రాంతాల నంఖ్య ఎంత?
- (ఆ) ఆ పరిశ్రమల నుండి విడుదలయ్యే వ్యాపారాల వల్ల చుట్టుప్రక్కల ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందు లను ఎదుర్కొంటున్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా;
- (ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

అడవులు, పర్యావరణం, శాస్త్ర, సాంకేతిక విజ్ఞాన శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి):

- (అ) అంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామిక మార్కెట సదుపాయాల నంస్థకు చెందిన 303 పారిశ్రామిక పార్యులు ఉన్నాయి.
- (ఆ) పారిశ్రామిక పార్యులను ప్రత్యేక పారిశ్రామిక జోస్ట్లో సెలకోల్పుడమయింది. సాధారణంగా ఇవి నివాస ప్రాంతాలకు దూరంగా పుంటాయి. అయితే, పారిశ్రామిక కాలుప్య ప్రభావాలను తగ్గించేందుకుగాను వీలైన చోట గ్రీన్ బెల్లులు, కామన్ ఎప్పుయంట ట్రీట్‌మెంటు ప్లాంట్లను (సిఇటిపిల) ఏర్పాటు చేయడం వంటి అనేక చర్యలను చేపట్టడమయింది. కొన్ని పారిశ్రామిక ప్రాంతాలల పరిశ్రమలు వ్యాపారాలను విడుదల చేస్తున్నాయనే ఫీర్యాదులు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలుప్య నియంత్రణ మండలికి అందాయి.
- (ఇ) ఫీర్యాదులు అందినపుడు, ఎప్పిసిచి అధికారులు ఆ ప్రాంతాలను తనిట్టి చేసి, వ్యాపారాలు, నీరు, కుపులు, పరిసరాల గాలి, స్థాయి శాంపిళ్ళను సేకరిస్తున్నారు. పరిశ్రమల మండలి నిబంధనలను ఉల్లంఘిస్తున్నట్లు కుగోన్నప్పుడు, రెగ్యులర్ గా మూసివేత ఉత్తర్వులు/అదేశాలను జారీ చేయడం ద్వారా చర్యాను తీసుకోవడమయింది. దశల వారీగా పారిశ్రామిక పార్యులను ఎకో-పారిశ్రామిక పార్యులుగా మార్కెటికి సహకారం కోసం జర్మనీ ఏజ నీతో (జిటిపెట్) సహకారంతో ఏపిఐఐసి చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

ఉ.9.20

శ్రీ టి. ప్రకార్ గౌడ్: అధ్యక్షా, ఇక్కడున్న శాసనసభ్యులకు, ఈ రోజు ఈ ప్రశ్న ద్వారా అవకాశం కల్పించిన నియోజకవర్గ ప్రజలకు, చంద్రబాబు నాయుడి గారికి, మీకు, అందరికీ ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాము. రాష్ట్రంలో ఎన్నో ఫౌండ్రీలున్నాయి. ఆ ఫౌండ్రీల చుట్టుపక్కల ఉన్నటువంటి ప్రజలందరూ, కాలుప్యంతో, రోగాలతో ఇబ్బంది పడుతున్నారు. దీని మీద సమాచారం ఉందా? నా నియోజకవర్గంలో 448 ఫౌండ్రీలున్నాయి. సుప్రీంకోర్పు ఆ ఫౌండ్రీలను తీసివేయమని ఆదేశాలిచ్చి కొన్ని సంవత్సరాలయ్యాంది. ఇప్పటి దాకా ఎన్ని ఫౌండ్రీలను తీసివేశారు, ఎన్ని ఫౌండ్రీలను ఉంచారు? మా దగ్గర పల్లచెరువు అని ఒక చెరువు ఉంది. అది చాలా పెద్ద చెరువు. వినాయక విగ్రహాలను తెచ్చి అక్కడ నిమజ్జనం చేస్తున్నారు. అక్కడ మూడు లక్షల చేపలుండగా పొల్చాయట్లు పెరిగి దగ్గర దగ్గర యాభై, అర్వై పేల చేపలు చనిపోయాయి. చెరువు అంతా పాడైపోయింది. పొల్చాయట్లో ప్రజలందరూ ఇబ్బంది పడుతున్నారు.

సార్, ఇంకోకటి కార్బికుల సమస్య. ఫౌండ్రీలలో కార్బికులంతా 12 గంటలు పనిచేస్తున్నారు. నేను మొన్న ఒక అధికారిని అడిగాను. ఏమయ్యా, మీరు ఫౌండ్రీలో 12 గంటలు పనిచేయస్తున్నారు. మీ రూల్స్ ఏ విధంగా ఉన్నాయని అడిగాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్రశ్నలు అడగండి. ప్రభుత్వం నుండి ఏమి కావాలో అడగండి.

శ్రీ టి. ప్రకాశ్ గాడ్: మన గపర్మెంట్ రూల్ ప్రకారం, పనిచేసే కార్బికులకు రోజుకు 150 రూపాయల నుండి 180 రూపాయలు ఇవ్వాలి. ఎనిమిది గంటల డ్యూటీ చేయాలి ఒక గంట మధ్యాహ్న భోజనానికి పదలాలి. దీని మీద ఏ విధమైన చర్య తీసుకుంటున్నారు? అదే విధంగా అక్కడ పొల్యాపున్సో జనం ఇఖ్యంది పడుతున్నారు, దాని మీద ఏ విధమైన చర్య తీసుకుంటున్నారని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమితి బి. శోభానాగిరెడ్డి(ఆళ్ళగడ్డ): అధ్యక్ష, ఈ ఫౌష్ట్ రీలకు పరిష్కార ఇచ్చేటప్పుడు వాళ్ళకు విధించిన నిబంధనలను కర్తృగా అమలుచేస్తున్నారా లేదా అనే విషయాన్ని పరిశీలిస్తున్నారా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. మా దగ్గర సంద్యాలలోని విత్తనాల ఫౌష్ట్ రీకి పరిష్కార ఇచ్చారు. ఆ ఫౌష్ట్ రీ నుండి పచ్చే వాసన వల్ల సంద్యాల పట్టణంలోని ప్రజలందరూ ఇఖ్యంది పడుతున్నారు. అదే విధంగా ఆ ఫౌష్ట్ రీ పదలే నీరు, వ్యర్థాలు కుందూ నదిలో కలుస్తున్నాయి. ఇవన్నీ ఆ నదిలో కలవడం వల్ల ఆ నదిలోని నీళ్ళ కలుపితం అయి చేపలు చనిపోతున్నాయి. ఆ నీళ్ళ తాగిన వాళ్ళకు శరీరం మీద దురదలు రావడం జరుగుతుంది. ఈ విధంగా అందరూ ఇఖ్యందిని ఎదుర్కొంటున్నారు. ఆ ఫౌష్ట్ రీకి ఏ విధంగా పరిష్కార ఇచ్చారు. పట్టణానికి అతి దగ్గరగా ఈ ఫౌష్ట్ రీ ఉంది. ఆ ఫౌష్ట్ రీ నుండి పచ్చే వాసనను జనం భరించలేకపోతున్నారు. ఫౌష్ట్ రీ నుండి పచ్చే నీరు కుందూ నదిలో కలుస్తున్నప్పటికీ అధికారులు ఎటువంటి చర్యనూ తీసుకోలేని పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. దీనిపై మంత్రి గారు సమాధానం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. లింగారెడ్డి: అధ్యక్ష, ఇంగ్లీషులో ఒక సామెత ఉంది. “*Progress means exchange of one nuisance for another nuisance*”. శర్పేగంగా జరుగుతున్న పారిశ్రామికాభిపుర్ణి వల్ల పట్టణాలు, సగరాలు విస్తరించడంతోబాటు, కాలుప్పొన్ని కూడా ఎదుర్కొంటిని వస్తుంది. ఇది ప్రపంచంలోని మాసవాల్కే కాదు, ఈ భూమి మీద ఉండేటువంటి జీవాలకు, నీటిలో ఉండే జీవాలకు కూడా ప్రాణహోని ఉంది. ఓజోన్ పొర పెరిగే అవకాశం ఉంది. దాని వల్ల యాసిం రెయిస్ పచ్చే అవకాశం ఉంది. ముఖ్యంగా ప్లాస్టిక్ పదార్థాలను విచ్చులనిచిగా ఎక్కడంటే అక్కడ నేయడం వల్ల అది ఒక లేయర్ గా ఏర్పడి అక్కడ చెట్లు పెరగడం లేదు. అదే విధంగా వర్షపు నీరు భూమిలోకి ఇంకిపోయి భూగర్జుజల మట్టం పెరగకుండా ఈ ప్రాసెన్ అడ్డుకుంటుంది. కాబట్టి, ఈ ప్లాస్టిక్ వినియోగాన్ని నిపేధిస్తారా? భయంకరమైన కొన్ని విషయాలున్నాయి అధ్యక్ష. ఈ రాష్ట్రంలోని 90 శాతం ప్రజలు కృష్ణా, గోదావరి జలాలను వాడుతున్నారు. మంచిర్యాల వరకూ మాత్రమే గోదావరి నది నీళ్ళ నుర్హితమైన నీళ్ళ అని మిగతావి నుర్హిత నీళ్ళ కావనే రిపోర్ట్ ఉంది. ఈ రాష్ట్రంలో ఏ నీటిని అయినా శుద్ధి చేయనిదే తాగడానికి లేదు. చివరికి స్వాంపాలకు కూడా పనికిరావనే నివేదికలున్నాయి. అంతేకాకుండా, తూర్పుగోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలోని 36 మండలాలలోని భూగర్జు జలాలు వ్యవసాయానికి పనికి రావని నివేదికలున్నాయి. ఎయిర్ క్వాలిటీ కంట్రోల్కి సంబంధించి కొన్ని పరికరాలుండాలి. గాలిలో ఉండే కాలుప్పొన్ని కొలవడానికి కొన్ని యంత్రాలున్నాయి. అని రాష్ట్రంలో ఎన్ని ఉన్నాయి? మనిషి రోజుకు ఇరవై లీటర్ల గాలిని పీలుస్తున్నాడు. మనకి ఎన్నిరాన్ మొంట్ ప్రాటెక్షన్ య్యాక్ట్ ఉంది. అదే విధంగా వాటర్ ప్రాటెక్షన్, ఎయిర్ ప్రాటెక్షన్ యూక్షలు కూడా ఉన్నాయి. నీటికి సంబంధించి నిబంధనలు ఉల్లంఘించిన పారిశ్రామిక వేత్తల పైన ఏ

విధమైన కేసులు పెట్టారు? వీటిని బయటికి తరలించడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లను చేస్తుందా? దానికి కావలసిన మాలిక సదుపాయాలు ఏమున్నాయని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహాందర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోని పొబాద్ స్టోన్ తాండురులో ఎక్కువగా దొరుకుతుంది. అక్కడ ప్రతి ఇంట్లోనూ కుటీరపరిశ్రమలు లాగ ఒక స్టోన్ పాలిపిఠిగ్ మెపీన్ ఉంటుంది. అక్కడ నాలుగు సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. కాలుష్యం వల్ల రకరకాల రోగాలు ప్రజలకు వస్తున్నాయి. తాండూరులో గుర్వమెంట్ ల్యాండ్ చాలా ఉంది. కుటీరపరిశ్రమలు ప్రజలు నడుపుకుంటున్నారు కాబట్టి, వాళ్లను ఒక దగ్గరకు తీసుకొచ్చి, గుర్వమెంట్ ల్యాండ్లో మెపీన్ని ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. రంగారెడ్డి, పైదరాబాద్ జిల్లాలలో కాటేదాన్, కూకటపల్లి దగ్గర ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. ప్రజలకు హోని కలిగించే ఫ్యాక్టరీలను తోలిగించాలని సుట్టీంకోర్చు ఆర్థర్ ఇచ్చింది. ఎప్పటిలోగా వీటిని తీసివేస్తారని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఇ. రాజేందర్: అధ్యక్షా, ఆనాడు ఈ ఫ్యాక్టరీలు పెట్టేటప్పుడు అక్కడ ఇళ్లు లేపు. ఈ మధ్య కాలంలో సిటీ చుట్టుపక్కలున్నటువంటి ప్రాంతాలలో కాలనీలు వెలువడ్డాయి. అనేక సంవత్సరాలుగా అక్కడ కాలనీవాసులు ఈ ఫ్యాక్టరీలను మూసి వేయాలని కోరడం జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం మధ్యవర్తిగా వ్యపహరించి, వాటిని మూసివేయడానికి గాను తగినంత టైమ్ ఇచ్చారు. కానీ, ఎక్కడా అమలు కాలేదు. ఎన్ని కంపెనీలు అపుట్డెబెండ్ అయి, జనావాసాలలో ఈ కాలుష్యాన్ని పదులుతున్నాయి? వాటిని ఎప్పటి లోగా మూసివేసార్థాని అడుగుతున్నాను. చాలా కంపెనీలకు పర్మిషన్ తీసుకునేటప్పుడు ఏ నిబంధనలు పెడుతున్నామో, ఆ నిబంధనలను అమలుచేయకపోవడం వల్ల, అర్థరాత్రి ఫ్యాక్టరీల నుండి వెలువడే వాసన వల్ల ప్రజలు ఇబ్బంది పదుతున్నారు. అదే విధంగా భూగర్భజలాలు కూడా కాలుష్యమయమపుతున్నాయి. వీటి విషయంలో ఎంతమేరకు ఆ నిబంధనలను అమలుచేస్తున్నారు. అసలు ఆ డిపార్ట్మెంట్ సీరియస్గా పనిచేయడం లేదు. ఈ మధ్యకాలంలో పార్ బాయిల్ రైన్ మిల్స్కి కూడా ఫ్యాక్టరీలు ఉన్న డొళ్లలోనే, పర్మిషన్ ఇస్తున్నారు. అట్లాంటి వాటికి నిబంధనలను కతినతరం చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డ.9.30

శ్రీ జి.కిప్పర్ రెడ్డి (అంబర్పేట): అధ్యక్షా, రశోజు మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పినదానిలో పొరిఛామిక జోస్ట్లోని పరిశ్రమల గురించి అడిగారు. పొరిఛామిక జోస్ట్లోనే కాకుండా అనేకమైన రెసిడెన్షనీయల్ ఏరియాలలో కూడా పరిశ్రమలున్నాయి. ముప్పై, నలభై సంవత్సరాల క్రితం ప్రారంభించిన చిన్న చిన్న ఇండప్టీయల్ యూనిట్లు చుట్టుపక్కల ప్రాంతమంతా ఇస్పుడు రెసిడెన్షనీయల్ ప్రాంతాలుగా మారిపోయాయి. ఉదాహరణకు ముప్పీరాబాద్ లోగాని, నా నియోజకవర్గమైన అంబర్పేట ప్రాంతంగాలో గానీ చుట్టుపక్కల పూర్తిగా రెసిడెన్షనీయల్గా ఏరియగా మారిపోయింది. ఆ ప్రాంతంలోని కొన్ని పరిశ్రమలు పూర్తిగా మూతువడ్డాయి. కానీ అక్కడ ఇంకా ఉన్న కొన్ని పరిశ్రమలనుంచి విపరీతమైన కాలుష్యం విడుదలపుతోంది. మీ నాయకత్వంలో వైల్ట్లోఫ్ అండ్ ఎన్విరాన్మెంట్ ప్రాటెక్షన్ కమిటీ వసిచేస్తున్నది. దానికి సంబంధించి మనం కమిటీనుంచి అనేక సూచనలను ప్రభుత్వానికి ఇప్పుడం జరిగింది. మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఒకటే. శాసనసభలోని వైల్ట్లోఫ్ అండ్ ఎన్విరాన్మెంట్ ప్రాటెక్షన్ కమిటీలో అనేక విషయాలపై రోజుల తరబడి చర్చలు జరిపి, తీర్మానాలు చేసి ప్రభుత్వానికి రిపోర్టును సబ్సిట్ చేయడం జరిగింది. దానిపైన ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వం నిర్దయాలు తీసుకొని వాటిని అమలుచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నా నియోజకవర్గంలోని అంబర్పేట ప్రాంతంలో భూగర్భ

జలాలు కలుపితం కావడం, వాయు కాలుష్యం జరుగుతున్నది. కావున దానిని కూడా అరికట్టువలసిందిగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం .రాజేంద్ర కుమార్ (చింతలపూడి): అధ్యక్షా, చింతలపూడి నియోజకవర్గం జంగారెడ్డి గూడెం సడిబోడ్డులో రామా డెస్టిల్రీన్ పరిశ్రమ ఉంది. ఆ డెస్టిల్రీకి సంబంధించి వాయు కాలుష్యం వెలువడుతుండడంతో స్థానిక ప్రజలందరూ ఎన్నో ఇఖ్బందులకు గురవుతున్నారు. దీనికి సంబంధించి గతంలో కంపైంట్స్ ఇప్పడం జరిగింది. ఆ కంపైంట్స్ మీద ఏవిధమైన పరిప్రేక్ష దౌరకపోవడంవలన ఆ కాలీనీవాసులు ఇతర ప్రాంతాలకు వెళుతున్నారు. వాయు కాలుష్యం వలన స్థానిక ప్రజలు వాంతులు, విరోచనాలు, ఇతర వ్యాధులలో బాధపడుతుండడం కూడా జరుగుతున్నది. దానికి సంబంధించి మంత్రివర్గులు తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జాలకంటి రంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, మా జిల్లాలో పార్ బాయిల్డ్ రైస్ మిల్లులు చాలా అధికంగా ఉన్నాయి. అసియా థిండంలోనే అత్యధికంగా పార్ బాయిల్డ్ రైస్ మిల్లులు నల్గొండ జిల్లాలోనే ఉన్నాయి. వాటిద్వారా వచ్చే మురుగునీటి వలన ప్రజలు చాలా ఇఖ్బందులకు గురవుతున్నారు. జిల్లాలో సిమెంట్ పరిశ్రమలు కూడా ఎక్కువ ఉన్నాయి. ఒక వైపు పార్ బాయిల్డ్ రైస్ మిల్లులు, మరొకవైపు సిమెంట్ పరిశ్రమలవలన వచ్చే కాలుష్యాన్ని ప్రజలు భరించలేకపోతున్నారు. కాలుష్యం వలన పంటలు కూడా దెబ్బతింటున్నాయి. ఆయా పరిశ్రమలనుంచి విడుదలయ్యే వ్యర్థాలు భూమిలోకి ఇంకిపోవడంవలన భూగర్భ జలం కూడా కలుపితమైపోతుంది. బోర్డు వేసినా, బావులు తవ్వినా కలుపితమైన నీరు వస్తున్నాయి. ప్రజలు అనేక సందర్భాలలో అనారోగ్యానికి గురవుతున్నారు. చాలా మంది పిల్లలు, పెద్దలు అనారోగ్యానికి గురై చనిపోతున్నారు. కానీ పొల్యాప్స్ కంట్రోల్ బోర్డు మొక్కుబడిగా ఉంది. పొల్యాప్స్ బోర్డులోని అధికారులు పూర్తిగా నిఘా పెట్టి పొల్యాప్స్ వెడజల్లీ పరిశ్రమలపై సంబంధిత అధికారులు ఆయా నిబంధనల ప్రకారం చర్యలు తీసుకొని పొల్యాప్స్ కంట్రోల్ చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలి. పొల్యాప్స్ కనిపెట్టే యంత్రాలను అధికారులు అసలు ఉపయోగించడంలేదు. ఉన్నతాధికారులు, నీపులు వచ్చినప్పుడు మాత్రమే వాటిని ఉపయోగిస్తున్నారు. మిగతా సమయాల్లో వాటిని ఏమాత్రం ఉపయోగించడంలేదు. (మైక్ అపివేయబడింది).

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీ దగ్గర సమాధానం సిద్ధంగా ఉండే చెప్పమని సజషణ్ చేస్తున్నాను. ఏదైనా స్పెసిఫిక్ గా చెప్పవలసి ఉంటే if you don't have the answer. you can write to them and give answer.

డా.పి.రామచంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, సభ్యులు ప్రకాప్స్ గౌడ్ గారు కాటేదాన్ పారిశ్రామికవాడ గురించి అడిగారు. ఆ పారిశ్రామిక వాడ 1974లో 250 ఎకరాల విస్తరణలో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అక్కడ 283 పరిశ్రమలున్నాయి. ఈ ప్రాంతంలో ప్రధాన సమస్య నూర్ మహ్మద్ కుంట, ప్రేమాజీపేట చెరువులలో వ్యర్థాలను చట్టవిరుద్ధంగా వదలినేయడం, పారిశ్రామిక వాడల సమీపంలో హసికరమైన ద్రవ మరియు ఘన వ్యర్థాలను చట్ట నిరుద్ధంగా వదలిపెట్టడం, పారిశ్రామిక ప్రాంతం లోపల సరైన మురుగునీటిపోరుదల విధానం లేకపోవడం, తగిన వొలిక సెకర్యాలు లేకపోవడంతో నూర్ మహ్మద్ కుంట కలుపితం కావడానికి ప్రధాన కారణం. అక్కోబర్ 2004లో నుప్పింకోర్చు ఒక మానిటరింగ్ కమిటీని వేయడం జరిగింది. కాటేదాన్ పారిశ్రామిక వాడలో హసికర వ్యర్థాలను పదిలే పరిశ్రమల మూర్ఖిపేతకు ఒక కాలపరిమితితో కూడిన కార్యాచరణ ప్రణాళికను ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలుష్య నియంత్రణ మండలి ఆమోదించింది. దానితోబాటు పొల్యాప్స్ కంట్రోల్ బోర్డు గుర్తించిన యాభై

యూనిట్లను మూసివేయడం జరిగింది. వాటిలో యాభై ఎనిమిది సీసం కరిగించే పరిశ్రమలు, నాలుగు వస్తు, జొళి పరిశ్రమలు, నాలుగు ప్లాఫ్టీక్ పరిశ్రమలు, రెండు సబ్బులు, ఒక లేస్ పరిశ్రమ ఒక వ్యధ నూనె యూనిట్ ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం సూర్ మహ్మద్ కుంటకు ప్రథాన కాలుష్యం పరిసరాలలోని నివాస ప్రాంతాలనుంచి వచ్చే మురుగునీరు. దీనికోసం జూన్ 2009లో ఎస్టీఎస్ ప్రౌదరాబాదు అర్బన్ డెవలమెంట్ అథరిటీ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దానిద్వారా రోజులు నాలుగు మిలియన్ లీటర్ల నీటిని శుద్ధి చేయడం జరుగుతుంది. ఈ పొరిశ్రామిక వాడ ప్రౌదరాబాదు అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయానికి దగ్గరలో ఉంది కాబట్టి ఇక్కడ ఏపీఐపసి ప్రత్యామ్మాయ స్థలాన్ని ఏర్పాటుచేయడానికి నోడల్ ఏజెన్సీగా ఉంది. ఇంద్రకరణ్ గానీ, పొళమైలారం పక్కనే ఇప్పటికే వస్తు, జొళి పరిశ్రమలకు అనువైన స్థలాన్ని గుర్తించింది. కాటేదాన్లో మూసివేసిన వస్తుపరిశ్రమకు అక్కడ స్థలాన్ని కూడా కేటాయించడం జరిగింది. బులిసెల్లి మరియు రాతంచెర్ల గ్రామ పరిసరాల్లో వంట నూనె పరిశ్రమకు కొరకు స్థలాన్ని గుర్తించడం జరిగింది. పరిశ్రమల పునరావాసం కేసు అంధ్రప్రదేశ్ ప్రౌక్షర్లో పెండింగ్లో ఉంది.

శోభా నాగిరెడ్డిగారు సంద్యాలలో ఎస్సీ అగ్రిస్ మొక్కజొన్సు నుంచి ఇథనాల్ తయారుచేసే ఫ్లాక్టర్ ఉందని, కాలుష్యం వెదజల్లుతుందని చెప్పారు. ఇదిపరలో కంప్లెంట్ వచ్చిన మాట వాస్తవం . 2008లో దానిని క్లోజ్ చేయడం జరిగింది. పది లక్షల పెనాల్లి కూడా విధించడం జరిగింది. ఇప్పుడు మల్టీపుల్ ఎఫ్యూమెంట్ ట్రీట్మెంట్ ప్లాంట్లో వారు వ్యాధాలను ట్రీట్చేయడంతో చాలావరకు కాలుష్యం తగ్గించగలిగాం .

(కుందూ నదిలోని వ్యధ జలాలను పంపిస్తున్నారని శ్రీమతి శోభా నాగిరెడ్డి వ్యాఖ్యానించారు)
ట్రీట్ చేసిన తరువాతనే నదిలోకి పంపుతున్నారు. లింగారెడ్డిగారు ప్లాఫ్టీక్ ఎనియోగాన్ని నిప్పించే విషయం అడిగారు. ఇప్పటికే పొల్యాపున్ కంట్రోల్ బోర్డు ఇరవై మైక్రోన్ల కంటె తక్కువ మందం గల ప్లాఫ్టీక్ పీపట్లను, కపర్లను నిప్పించడం జరిగింది. యాభై మైక్రోన్ వరకు బ్యాన్ చేసే విషయం పరిశీలనలో ఉంది.

(అంతరాయం)

రంగారెడ్డిగారు సిమెంటు ఫ్లాక్టరీల వలన కాలుష్యం ఎక్కువగా ఉందని, మహేందర్ రెడ్డిగారు వారి నియోజకవర్గంలో స్టోన్ పాలిపింగ్ యూనిట్ వలన కాలుష్యం ఎక్కువగా ఉందని చెప్పడం జరిగింది. వాటిని నియంత్రించేందుకు మా జోనల్ ఆఫీసుల నుంచి సీఎఫ్టి ఇస్కూ చేసి అధికారులు అక్కడకు క్రమం తప్పకుండా ఇన్సెట్ చేయడం జరుగుతుంది. రాజేందర్గారు పార్ బాయల్ రైన్ మిల్లుల గురించి అడిగారు. అవన్నీ కూడా సీఎఫ్టి ఇచ్చి స్టోర్ చేసేటపుడు అన్ని మెజర్స్ తీసుకున్నారా, లేదా అని పొల్యాపున్ కంట్రోల్ బోర్డు చూసిన తరువాతే లైసెన్స్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కిస్నరెడ్డిగారు అంబర్పేట ప్రాంతంలో పొల్యాపున్ గురించి అడిగారు. అక్కడ పటాన్చెరు ఎన్వీరో నుంచి పడ్డెనిమిది కిలోమీటర్ల దూరం పైప్‌లైన్ వేసి అంబర్పేటలో ఉన్న ఎష్టీపీకి కనెక్ట్ చేయడం జరిగింది. ఎన్వీరో నుంచి దాదాపు రోజుకు అయిదు వేల కిలో లీటర్ల పంపిస్తున్నారు. పటాన్చెరు ఎష్టీపీలో ట్రీట్ చేసిన తరువాత తిరిగి అంబర్పేట ఎష్టీపీలో మరొకసారి ట్రీట్ చేసి ఆ నీటిని బయటకు వదలిపెట్టడం జరుగుతుంది. అక్కడ కాలుష్యానికి సంబంధించి ఎటువంటి రిపోర్టులు ఇంతవరకు రాలేదు.

ఉ. 9.40

రంగారెడ్డి గారు కూడా రైన్ మిల్స్‌ను గురించి అడిగారు. వాటి గురించి ఇప్పటికే రాజీందర్ గారు అడిగితే సమాధానం చెప్పాము. వాటన్నింటికి లైసెన్స్‌లు ఇవ్వడం గురించి పూర్తి స్థాయిలో కాలుష్య నియంత్రణ మండలి అధికారులు పరిశీలించి ఎన్విరాన్‌మెంటల్ పొల్యూషన్‌కు సంబంధించిన కార్బోక్షమాలన్నీ సరిగా చేస్తున్నారా లేదా అని ఇన్సెస్ట్ చేసి, పరిశీలించిన తర్వాతనే పరిష్కర్ణ ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

ఇక లింగారెడ్డి గారు ఎన్విరాన్‌మెంట్ గురించి పర్మినెంట్ ప్రాతిపదిక మీద ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా అని అడిగారు. ఇప్పటికే APIIC GTZ అని జర్మన్ టెక్నికల్ సంస్ కో- ఆపరేషన్‌తో ఎన్విరాన్‌మెంటల్ మేనేజ్‌మెంట్ సెల్ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దాని క్రింద integrated storm water, drainage system including water harvesting, recycling and re-use. ఇంకోకటి integrated waste water management system, integrated solid waste management system, Establishment of CETPs on public private partnership. Plantation and Landscaping. Promoting concepts of green buildings. Conducting environmental audits eco profits. Setting up environmental training academy. ఇందు కోసం ఇప్పటికే ఎన్విరాన్‌మెంటల్ మేనేజ్‌మెంట్ ఫండ్ క్రింద యాభై కోట్ల రూపాయలను కేటాయించడం జరిగింది.

MR.SPEAKER:- Ramesh Garu, let it be short .

శ్రీ సి.హాచ. రమేష్(రాజమండ్రి-రూరల్)ః- అధ్యక్షా, చాలా మంది సభ్యులు కాలుష్యం ద్వారా వచ్చే పరిణామాల గురించి మాట్లాడటం జరిగింది. ఇది పెద్ద యెత్తున్ పాలసీకి సంబంధించిన విషయం. అయితే, ఈ పరిణామాలు ఎక్కుడినుంచి వస్తున్నాయని ఒకసారి ఆలోచించినట్టే ఇండప్రైయ్‌లైజేషన్ ద్వారా వచ్చిన కాలుష్యానికి సంబంధించిన కాస్టును ఇంటర్వెలైజ్ చేసినట్టే బాగుంటుంది. అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో ఎక్స్ట్రాక్షల్ కాస్టును ఇంటర్వెలైజ్ చేశారు. అంటే ఎవరైతే సౌండును గాని, గాలిని గాని, నీటిని గాని కాలుష్యం చేస్తున్నారో, సంబంధిత కాస్టును వారు అనలైజ్ చేసి దానిని ఆ యొక్క కంపెనీకి అంటచెట్టారు. మన దగ్గర స్టోరీ మీద ఈ యొక్క కాస్టును వేస్తున్నారు. ఆరోగ్య రీత్యా ఇతరతా శబ్ద కాలుష్యం కనుక దీనికి కాస్టు ఇంత అపుతుంది, దీనిని ప్రొడక్షన్ కాస్టులో తీసుకుంటేనే తప్ప మీరు ప్రొడక్షన్ తగ్గించరు, సరైన కారణాలు తీసుకోరు కాబట్టి అభివృద్ధి చెందిన దేశాలన్నింటిలో internalization of external cost జరిగింది. అంటే polluted pay principle ఎవరైతే వాతావరణాన్ని పొల్యూట్ చేస్తున్నారో వారు ఆ కాస్టును తీసుకుస్తుప్పుడే సిగ్నల్స్ కఠిక్కగా పోతాయి కాబట్టి దానిని మార్కెట్‌నికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక దీనికి సంబంధించిన కారణాలు ఎక్కడనుంచి వస్తున్నాయని చూసినట్టే సంబంధిత ప్రొడక్షన్ దగ్గరే ఉంటాయి కాబట్టి అక్కడే మొదలు పెట్టాలి. మనం జరిగే పరిణామాలన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇక్కడ బాగు చేస్తాం, అక్కడ బాగు చేస్తాం అంటే అది మంచిదే కాని కారణాలు మాత్రం తీసుకోకసోతే అది శాశ్వతంగా ఎప్పటికీ లాభం కలుగదు. అంతే కాకుండా honouring ecological or environmental things, ఎవరైతే ఎన్విరాన్‌మెంటల్గా బాగా ఉన్నారో, ఎవరైతే ఎన్విరాన్‌మెంటల్కు కాంట్రిబ్యూట్ చేస్తున్నారో, కార్ల్ లో వెళ్లే వారిని కాకుండా బస్టులలో వెళ్లే వారం మనం కనుక వాళ్లను హసర్ చేసినట్టే, వాళ్లకు రాయితీలు ఇచ్చినట్టే కార్ల్ లో ఎందుకు వెళతారు? ఈ విధంగా ఎన్నో రకాలైన market oriented incentives developed countries లలో చాలా ఉన్నాయి. కాబట్టి ఒక పాలసీ ప్రిన్సిపల్గా ఎప్పుడైతే మనం పొల్యూటెడ్ పే ప్రిన్సిపల్ను ప్రభుత్వానికి అమలు చేసే వైర్యం ఉన్నట్టే దాని యొక్క పరిణామాలు మన ఇండప్రైల మీద పడతాయి. దానికి టెక్నాలజీని మార్కెటలసి వస్తుంది. ఆ విధంగా ప్రొడక్షన్‌లకు కన్సామ్సన్‌కు కఠిక్క సిగ్నల్స్ ఇచ్చినట్టే బాగుంటుందని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కావేలి సమ్మయ్య(సిరుపూరు):- అధ్యక్షా, సిరుపూరు నియోక వర్గం లో పేపర్ మిల్లు ఉన్నది. మా దగ్గర పెద్దవాగు అని ఒక వాగు ఉన్నది, దాని నుంచి పేపర్ మిల్లుకు కావలసిన నీటిని తీసుకొని, ఆ పేపర్ మిల్లులో వచ్చే వృథా నీరు ఏడైతో ఉన్నదో దానిని అదే పెద్ద వాగులోకి వదిలి పెట్టడం జరుగుతున్నది. ప్రతి సంవత్సరం త్రాగడానికి కూడా నీళ్లు లేని పరిస్థితులు మా సిరుపూరు నియోకవర్గంలో ఏర్పడుతున్నాయి. పేపర్ మిల్లు వారు వృథా నీటిని తీసుకెళ్లి పెద్ద వాగులో కలపడం వల్ల త్రాగు నీటి కొరకు మనుషులు, పశువులు అనేక ఇబ్బందులకు గురి కావలసి వస్తున్నది. పేపర్ మిల్లు వారు దీనికి సంబంధించి ఏం చెబుతున్నారంటే ప్రజల మంచి నీటి అవసరాల కోసం బావులను త్రవ్యిస్తున్నాం, వారికి మంచి నీళ్లను ప్రైవేటుగా సరఫరా చేస్తామని, బోర్డు వేయిస్తామని చెప్పడం జరుగుతున్నది కాని బీద ప్రజలు త్రాగు నీటికి చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఇక సాగు నీటికి సంబంధించిన సమస్య చాలా తీవ్ర స్థాయిలో ఉంది. కాబట్టి మంత్రిగారు దీని గురించి దయచేసి సరైన చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ అర్. సూర్య ప్రకాశ(రాజమండి): - అధ్యక్షా, ఇవ్వాళ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న ప్రధాన సమస్య ఏమిటంటే ఒకప్పుడు ఊరికి చివరన నెలకొన్న పరిశ్రమలన్ని కూడా ప్రస్తుతం ఊరు విస్తరించడతో ప్రస్తుతం ఊరికి మధ్యలో ఉండడం మూలంగా ఈ ప్రధాన సమస్య వస్తున్నది. గౌరవ మంత్రి వర్యులు తూర్పు గోదావరి జిల్లాకు సంబంధించి మొన్న ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసి నీర్లయం తీసుకున్నారు. అలాంటి నీర్లయం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా కూడా తీసుకున్నట్టే తప్పనిసరిగా దీనికి పరిపోర మార్గం వస్తుందని, అందువల్ల అటువంటి నీర్లయాలు చేయమని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. అలగే నెల్ క్యాటగిరి ఇండప్రీలు ఇచ్చినప్పుడు పొల్యాఫ్స్ కంట్రోల్ బోర్డు సరైన మార్గదర్శకాలను అమలు జరపడం లేదు. దానివల్ల ఇప్పుడు కొత్తగా నెలకోల్చే పరిశ్రమలన్నింటికి పొల్యాఫ్స్ కంట్రోల్ బోర్డు సరైన మార్గదర్శకాలను తీసుకొని వాళ్ల నీర్లయాలు ఇవ్వాలని తమరి ద్వారా తెలియపరుస్తున్నాను.

డా.పి. రామచంద్రా రెడ్డి:- అధ్యక్షా, శాసన సభ్యులు రమేషగారు చెప్పినట్లు ఇప్పటికే రాష్ట్రంలో **pollute pay principle** ను అమలు చేస్తున్నాం. ఇండప్రీలు పెట్టే దశలోనే పొల్యాఫ్స్ కు అయ్య ప్రాజెక్టు ఖర్చును ఇంక్లూడ్ చేస్తున్నాము. ఎక్కడైనా కాలుష్యం జరిగితే వాళ్ల దగ్గర నుండి సప్పఫరిషోరం పనూలు చేసి బాధితులకు చెల్లిస్తున్నాము.

సూర్య క్రోచ్ గారు గతంలో కూడా కాలుష్యానికి సంబంధించి ఒక ప్రశ్న వేయడం జరిగింది. ఈ మధ్యసే ముఖ్యమంత్రి గారి అదేశాలతో అక్కడ ఉండే నెల్ క్యాటగిరి ఇండప్రీల వారిని, పొల్యాఫ్స్ కంట్రోల్ బోర్డు వారిని, ఇతర సంబంధిత శాఖల వారినందరిని పిలవడం జరిగింది. అక్కడ **APIIC** ని ఒక నోడల్ ఏజన్సీగా పెట్టి అయిదు డిపార్ట్మెంట్లను కలిపి డెడికేట్ ఛానల్ త్రవ్యి ఇండప్రీల నుంచి వచ్చే కలుపితమంతా ఆ ఛానల్ద్వారా సముద్రంలో వదిలే దానికోసం ఏర్పాటు చేసి విషయమై వారం రోజుల లోపల వాళ్ల రిపోర్టు కూడా ఇచ్చి మేం దానిని తయారు చేసి ప్రాజెక్టు కాస్ట్ ప్రివరేషన్ కోసం ఏజన్సీకి అప్పజెప్పడం జరుగుతుంది.

అదే విధంగా సిరుపూర్ నియోజక వర్గంలోని పేపర్ మిల్లుకు సంబంధించి ఈ పరిశ్రమ ట్రేబుల్ ట్రీట్మెంటు ప్టోంటుగా ఉన్నది. పైపులైను ఫ్యాక్టరీ నుండి వాగు వరకు వేస్తున్నారు. ఇది రెండు నెలలో పూర్తి అపుతుంది. పైపులకు సంబంధించి పైపులైను వేయడానికి అక్కడ ల్యాండు అక్విజిషన్ ఇబ్బంది ఉన్నది.

అది పరిష్కారం అయిన పెంటనే పైరులైను డైరెక్టగా టీటమొంటు చేసిన నీటిని వాగులోకి పదలడం జరుగుతుంది.

MR.SPEAKER:- ప్రశ్న నం . 243 (265)

అప్పణిఖ్యాక పర్మాలకై ప్రధానమంత్రి 15 అంశాల కార్యక్రమం

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

2వ సమావేశం

ప్రశ్న నం. 265

సర్వోత్తమి

అక్కరుద్దిన్ ఉపాయిసి,
ముంతాజ్ అహ్మద్ ఖాన్,
మహ్మద్ ముక్కుదాఫాన్,
సయ్యద్ అహ్మద్ పాషా ఖాది,
మహ్మద్ మౌజూదాన్,
అహ్మద్ బిన్ అబ్దుల్లా బలాల,
మహ్మద్ విరాసత్ రసూల్ ఖాన్,
ఎం.ఎల్.వి.లు,

గారవనీయులైన మైనారిటీల సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజ్ఞారూ ;

- ఎ) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోపాటుగా అన్ని రాష్ట్రాలలో మైనారిటీల సంక్షేమం కోసం ప్రధాన మంత్రి 15 అంశాల కార్యక్రమం అమలు అవుతుందని కేంద్రప్రభుత్వం ప్రకటించిన విషయం వాస్తవమేనా ;
- బి) 2007-08 ఆర్థిక సంవత్సరం నొఱికరాష్ట్రాలలో ఆ కార్యక్రమాలు, పథకాలు అమలులో ఉన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా ;
- సి) అయితే, రాష్ట్రంలో 15 అంశాల కార్యక్రమం క్రింద వివిధ పథకాల కోసం 2007-2008 ఆర్థిక సంవత్సరం నుండి కేటాయించిన బడ్జెటు ఎంత ;
- డి) అయితే, సామాజికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన ముస్లిం మైనారిటీల అభ్యర్థులు ఏమిటి ?

సమాధానం

- ఎ) అవునండి.
- బ) అవునండి.
- సి) మైనారిటీల సంక్షేపం కోసం ప్రథాన మంత్రి 15 అంశాల కార్బ్రూక్మం క్రింద వివిధ శాఖలు గుర్తించి, ఆమలు చేసిన పథకాలను తెలియజేసే వివరణను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది. ప్రథానమంత్రి 15 అంశాల కార్బ్రూక్మం క్రింద గుర్తించిన, ఆమలు చేసిన పథకాలలో మైనారిటీల కోసం నిర్ణిష్టంగా బడ్జెటు ఏదీ కేటాయించ లేదు.
- డి) రాష్ట్రాలోని మైనారిటీల సామాజిక, ఆర్థిక ఆభ్యరించయిం కోసం ప్రథానమంత్రి 15 అంశాల కార్బ్రూక్మం క్రింద గుర్తించిన పథకాలకు, మొత్తం బడ్జెటు నుండి 15 శాతం బడ్జెటును వినియోగించవలసిందిగా శాఖల వారిని మైనారిటీల సంక్షేప శాఖ కోరింది.

(ప్రై సమాధానం గౌరవనీయులైన మైనారిటీల సంక్షేపం, ప్రాథమిక విద్య, సర్వోత్తమ అభియాన్, గ్రంథాలయాల శాఖ మంత్రి గారి ఆమోదం పొందింది)

ప్రశ్న నెం. 265 లోని (సి) అనుబంధ ప్రశ్నకు పమాధానంగా వివరాలను తెలియజేసే వివరణ.

ప్రధానమంత్రి నూతన 15 అంశాల కార్బోక్రూమం ప్రకారం వివిధ పథకాలలో షైనారిటీల కోసం సమకూర్చలిన వాటా.

వరుస	శాఖ	పథకాలు
సంఖ్య		

1. మహిళాభ్యుదయం, శిశు సంక్షేప శాఖ	ఎ) ఐ.సి.డి.ఎస్ పథకం - బి) కిషోరప్రాయ బాలికల కొరకు జాతీయ పథకం. - సి) మహాలన్ నగర్లోని కిషోరప్రాయ బాలికల - ఎం) బాలికల సంరక్షణ - ఎంబి) కిషోర శక్తి రోజున - ఎంబిఎం) ప్రత్యేక పౌష్టికాపార పథకం.
2. విద్యా శాఖ	ఎ) వర్షశిక్ష అభియాన్ - బి) కమ్మరభ గాంధీ బాలిక విద్యా పథకం - సి) మదర్స విద్యా ఆధునికీకరణ - టి) మధ్యాహ్న భోజన పథకం జ) నమోదు - ఎఫ్) బద్దమానేసిన వారి రేటు
3. ఉన్నత విద్యా శాఖ	ఎ) విద్యా ప్రోత్సాహకాలు - బి) రాష్ట్ర ప్రత్యేక మెరిట్ స్కూలర్ షివ్లు - బిఎ) మెరిట్ స్కూలర్ షివ్లు - బిఎం) రాష్ట్ర మెరిట్ స్కూలర్ షివ్ - బిఎంబి) జాతీయ మెరిట్ స్కూలర్ షివ్ - బిఎంబిఎం) తెలుగు విజ్ఞాన పారిశోషికం (లేదా) - బిఎంబిఎంబి) ఉత్తమ విద్యార్థుల ఉపకార వేతనం

- బి) ఇతర స్వాలర్ షివ్లు
- ఎ) ఆర్థికంగా పేద వ్యక్తులకు స్వాలర్ షివ్లు
- బి) ప్రాధమిక బాలల కోసం స్వాలర్ షివ్లు
- సి) సాధారణ మెరిట్ స్వాలర్ షివ్లు (అంధ్రా ప్రాంతం)
- డి) రియల్ స్వాలర్ షివ్లు (తెలంగాణా ప్రాంతం)
- ఇ) సరీసుల్ మృతి చెందిన ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల పిల్లలకు స్వాలర్ షివ్లు
- ఎఫ్) రాజకీయంగా బాధితులయిన వారి పిల్లలు, మనవులకు / స్వాలర్ షివ్లు మనవరాంధ్రులకు
- జి) ఓరియంటల్ కళాశాల విద్యార్థుల కొరక స్వాలర్ షివ్లు

4. ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంక్లేషణ శాఖ

5. గ్రామీణాభివృద్ధి

- ఎ) ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ, మురికివాడ ఆరోగ్య సంరక్షణ ప్రాజెక్టు
- ఎ) సంపూర్ణ గ్రామీణ రోజ్గార్ యోజన
- బి) స్వాళ్ళ జయంతి గ్రాం స్వారోజ్గార్ యోజన / పాహారి రోజ్గార్ యోజన
- సి) ఉపాధికల్పన మార్కెటింగ్ మిషన్
- డి) నిర్వాల గ్రామీణ యోజన
- ఇ) ఇంటేగ్రేషన్ వేస్ట్ ల్యాండ్ అభివృద్ధి పథకం
- ఎఫ్) వాటర్ షెడ్ అభివృద్ధి పథకం
- జి) ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామీణ ఉపాధికల్పన ప్రాజెక్టు
- హాచ్) ఇందిర ప్రభు
- ఒ) జాతీయ పనికి ఆహార పథకం
- జె) జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం
- క) డి ఆర్ డి ఎ పథకాలు
- ఎల్) పించున్న

- 6) యువజనాభ్యరథం సర్వసులు & శిక్షణ
 ఎ) వైపుళ్యాభివృద్ధి మరియు శిక్షణ
 బి) సెట్టీన్
- 7) కార్బూక ఉపాధికల్పన శిక్షణ & ఫోల్డర్లేల శాఖ
 ఎ) బీడి కార్బూకుల గృహ నిర్మాణ పథకం
 బి) 1961 అప్రొప్పొవ్ చట్టం క్రింద అప్రొప్పొవ్
 శిక్షణ పథకం
 సి) ఉచిత వైద్య ఆరోగ్య శిబిరాలు
- 8) పరిశ్రమలు & వాజీజ్య శాఖ
 ఎ) చిన్నతరపో పరిశ్రమలు
 బి) చేనేత & జూరీ
 సి) పారిశ్రామిక ప్రింటాపాకాలు
- 9) ఇన్ఫోర్మేషన్ & డెక్స్ లజి శాఖ
 ఎ) జవహర్ నాల్డ్ర్ కేంద్రాలు
 బి) క్యాంపస్ స్లైమంట్ మిషన్
 సి) జవహర్ ఇంటెన్స్ కార్బూకమాలు
- 10) మున్సిపల్ పరిపాలన & పట్టణాభివృద్ధి శాఖ
 ఎ) డి ఎఫ్ ఐ డి పథకం
 బి) సమగ్ర గృహ నిర్మాణ / మురికిహాడల
 అభివృద్ధి కార్బూకమం
 సి) స్వద్రజయింతి శహరి రోజ్గర్ యూజన
 డి) పట్టణ స్వయం ఉపాధి కార్బూకమం
 ఇ) పట్టణ వేతన ఉపాధి
 ఎఫ్) జవహర్లాల్ నెప్రూ జాతీయ పట్టణికరణ
- 11) పతునంవర్ధక & మత్క్య పరిశ్రమల శాఖ
 ఎ) హర్షల్ను మెరుగుపరచే పనులు -
 ఎగుమతుల కోసం హర్షిక సదుపాయాల
 అభివృద్ధి కోసం రాష్ట్ర నిధులను మంజూరు
 చేయడాన్ని.
 బి) చేపలు పట్టే మహిళలకు సహాయం

- 12) పంచాయతీరాజ్ శాఖ
- ఎ) ఉపాధికల్పన పద్ధతాలు (ఇ.ఎ.ఎన్)
  - బి) గ్రామీణ పేదరిక నిర్మాలన కొరకు వెలుగు కార్బ్రూక్రమాలు
  - సి) జవహర్ గ్రాం సమృద్ధియోజన (జ.జ.ఎన్.ప్రె)
  - డి) ఇందిరమ్మ
- 13) గృహ నిర్మాణం
- ఎ) ఇందిర ఆవాన్ యోజన
  - బి) వాంబే
  - సి) రాజీవ్ గృహ కల్పన
- 14) పైనారిటీల సంక్లేషం
- ఎ) శ్రీ & పోస్ట్ మెట్రో స్టోలర్ షివ్లె
  - బి) మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్ వర్షిరహిత విద్యార్థులం

మహ్మద్ అహ్మదుల్ల,
పైనారిటీల సంక్లేషం, ప్రాధమిక విద్య,
సర్వశిక్షా అభియాన్, గ్రంథాలయాల శాఖ .

.9-50

MR. SPEAKER: Akbaruddin Owaisi Garu, single person supplementary question .

SRI AKBARUDDIN OWAISI : Hon'ble Speaker, Sir, I do not know what exactly the answer is. If you see the question and see the reply, no details have been given. I do not know why this type of answer is given. The Hon'ble Minister for the question 'a' says 'yes' and question 'b' says 'yes,' and for the question 'c' instead of giving all the details, he says 'no'.

Under the Welfare for the minorities Table, there is no specific budget. There is a specific instruction given under the 15 Point Programme that a specific budget allocation has also been made under this programme and that allocation of budget has also been transferred from Central Government to State Government for the welfare and upliftment of the minorities. In the reply of the Hon'ble Minister, the details are not there.

This is the subject for which the Hon'ble Minister is concerned for 14 Departments and it is the budget allocation and the funds which needs to be utilized. It could have been better if the Minister for Finance and the Chief Minister reply.

Even when all the details like the guidelines how it should be implemented, who is the Nodal Officer, when the meetings should be convened, reports needs to be submitted etc. but the Hon'ble Minister says that no specific funds were given.

MR. SPEAKER: I think, the funds from the State and not from the Centre. You are asking about the details of the Central funds.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Yes Sir, Central allocation is a must for every State. We spend the amount which is received from the Central Government. It is very clear that 15% of that amount under different heads, needs to be spent for the welfare of the minorities.

Sir, if we go into the details for the years 2006-07, 07-08, 08-09 and 9-10

I.C.D.S. – 15% should be implemented.

Sarva Shiksha Abhiyan - 15 %

Kasturba Gandhi Balika Education Scheme – 15 %

Sampoorna Grameena Rojgara Yozana,

Swarnajayanti Gram Swarozgar Yojana/ Shahari Rozgar Yojana...

MR. SPEAKER: By this answer, there is an attachment to the question.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Yes. Yes. I have seen that. For all these schemes, there is an attachment to the question. What I want to bring to the notice of this House and to the Chief Minister through you is, availing this opportunity, we have received the amounts, not the State Government's share, but from the Central Government, the total grant amount for the years, 2006-07. 07-08, 08-09 and 09-10 are as follows:-

Name of the scheme.	Grand total State Plan Outlay. (Rs. in crores)	4 years 15% for minorities.
1. ICDS	1692.01	253.79
2. SSA	2132.95	319.95
3. Success Scheme.	1000.00	150.00

4. KGBV	185.76	27.86
5. SGSY	112.20	16.83
6. SJSRY	47.80	7.17
7. SGRY	201.77	30.26
8. IAY	706.25	105.94
9. JNNURM	4027.93	604
10. I.T.I'sUpgradation.	39.04	5.85
TOTAL FOR 9 SCHMES.	9,854.98	1,478.24.

My question is that this amount has not been spent or might have been spent, if spent, it needs to be noted and for that we have very clear and specific guidelines. The guidelines says that State Union Territories are expected to constitute a State Level a Committee for implementation of the Prime Minister's new 15 Point Programme for the welfare of the Minorities headed by the Chief Secretary with members consisting of Secretaries and Heads of Departments, Representative from Panchayat Raj Institutions, autonomous District Councils, 3 representatives from regular non Government Institutions dealing with the Minorities Institutions and 3 such other members considered to be appropriate by the State Government , Union Territory Administration and the Department dealing with Minorities in the State or in the Union Territory may be made the Nodel Department for monitoring the 15 Point Programme.

MR. SPEAKER: You are asking whether such a Committee was constituted.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, I know they have not constituted the Committee. If I ask questions, the Hon'ble Minister will not be able to give the reply. Let me also take this opportunity of bringing it to the notice of the Government so that the Chief Minister can make a note of this. If not today, to-morrow, the Government can implement it, that is the reason, I am reading out the statistical information. The Committee should meet at least once in every quarter and the Department dealing with the minorities welfare programmes in the State and the Union Territory may send a progress report quarterly to the Ministry of Minorities before the 15th day of the next quarter. The Committee is not yet constituted and not a single meeting is called for . Central Government asked us a question and this would be a very embarrassing for the State Government. I went into the website of the Ministry of Minority Welfare Department, Government of India. In that all the details of funds allocated for the year 2006-07, 2007-08, 2008-9 and 2009-10 were given.

Under Indira Awaas Yojana (IAY), for Andhra Pradesh funds allocated during 2006-07 were 467.74 and achievement was Nil. For 2007-08, funds allocated were 7205.55 and achievement was 1722.94 and for 2008-09, funds allocated were 12901.17 and the achievement was 177.63 crores. From our State Government, we are giving achievement report also to the Ministry of Minority Welfare, and nowhere in the budget outcome or in the economic survey we have mentioned about the15 Point Programme. How is that? We have spent Rs. 177.63 cr under Indira Awaas Yojana for 3 years. We have given the achievement report also and this amount was released by the Ministry of Minority Welfare also. This is very important. To where this amount has gone? What are

the details of that amount? What is its head? We do not have that. Same thing under ....

MR. SPEAKER: Do you want to ask all the questions or shall I ask him to give reply?

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, I will just finish it.

MR.SPEAKER: O.K. finish it.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: I know, it is a very tough subject for the Hon'ble Minister; he is a new Minister; I do not want ...I just want to bring it to the notice of the Chief Minister and request him to make a note of it.

My submission is that my remark comes to the State Government. When you are giving an achievement report like in priority sector lending we have received Rs.105.35 cr during 2008-09 and we have also stated that we have received that amount. How many minority people have been benefited out of that ? Under Housing also, we got the money for construction of houses and we have given achievement report on this also for Rs. 10.78 crs.

Under Swaran Jayanti Shahari Rojgar Yojana, we have received an amount of Rs.306.89 cr and we have given our achievement report also. My question is, when we are receiving the money and when we are giving them the report also, why it is not figuring in the State account? Another thing is Rs.50 cr for ITIs., the report we have submitted, in that we have submitted that 38 ITI's were selected in Andhra Pradesh and from out of them, Hyderabad has been taken care of. They have spent money on this ITI. I do not know on which ITI in Hyderabad this money was spent. This is either negligence or they do not want to do real justice to the money which they have received for the minorities. Rs.50 cr was spent in one year for the minorities. These are not my details. They are the details of the web site of the Ministry of Minority, Government of India.

I request the Hon'ble Chief Minister to constitute a Committee, if not call for a meeting . The Central Government's 15 Point Programme is a very beautiful programme ,if not the Congress, who would implement this programme? I cannot expect the non-Congress Government would implement this. This is the UPA Government which has announced this programme in the year 2005 and from 2006 this is going on. I hope that Hon'ble Chief Minister will make a note of this, call for a meeting and when he is calling for a meeting, my only submission is, call for two or three Muslim Legislators and M.P. also for that meeting, so that we can explain the details as to how these programmes could be implemented.

₹.10.00

DR. Y.S.RAJASEKHAR REDDY(Hon'ble Chief Minister): I have already made a note in my pocket dairy. I am going to do it very soon.

MR.SPEAKER: Minister Garu,

శ్రీ మెయిహ్ల్ అహ్లాదుల్లా సయ్యద్ : అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం స్నాఫ్ల్ అలోకేషన్ చేయలేదు. జనరల్ బడ్జెట్లోనే పదిహాను శాతం బడ్జెట్ను మైనారిటీల విషయంలో ఖర్చు చేయమని సజెషన్ చేసారు. ఇంకొకటి

చెబుతున్నాను. అక్కరుద్దీన్ చెప్పిన ప్రతి దానికి సమాధానం చెబుతాము, కమిటీ వేస్తాము. కమిటీ మీటింగ్ కూడా జరుగుతుంది.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, through you , I would like to send these details to the Chief Minister and I request him to just look into it and call for a meeting immediately because it is pending for the last 4 years.

MR. SPEAKER: O.K. Q.No. 554, Minister for Endowments...

ఎం.టి.ఎచ్ కామన్ గుడ్ ఫండ్ కు విరాళం

ప్రశ్న నెం. 244 (554)

సర్వశ్రీ డి. లక్ష్మిరెడ్డి రపీంద్ర రెడ్డి (మైదుకూరు), ఆర్.చామోదర్ రెడ్డి (సూర్యాపేట) - గౌరవనీయులైన దేవాదాయ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

- అ) హిందూ దేవాలయాల పునర్నిర్మాణానికి తిరిగి నిరాశంగా అందించే, సర్వశ్రేయానిధికి (సి.జి.ఎఫ్.కు) తిరుపుల తిరుపతి దేవస్థానం వారు నిరాశం ఇవ్వడం లేదన్న విషయం వాస్తవమేనా ;
- ఆ) అయితే, అందుకు గల కారణాలేమిటి?

దేవాదాయ, స్టోపులు, రిజిస్ట్రేషన్లు శాఖ మంత్రి (శ్రీ గాద వెంకట రెడ్డి):

- అ) లేదండీ.
- ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

డా.ఎసి. లక్ష్మిరెడ్డి రపీంద్ర రెడ్డి : రాష్ట్రంలో జీర్ణ దేవాలయాల పునరుద్ధరణకు, ప్రభుత్వం సర్వశ్రేయానిధి ద్వారా నిధులిచ్చే విషయం వాస్తవమేనా? ఈ సర్వశ్రేయా నిధికి ఏ, ఏ దేవాలయాలు కంట్రిబ్యూట్ చేస్తాయి? ప్రభుత్వ పీర్ ఎంత అనేది రెండవది. మూడవది, ఇప్పుడు చాలా జీర్ణ దేవాలయాల పునరుద్ధరణకు సంబంధించి నిధులు లేవనే విషయంలో బిల్లులు పే చేయని విషయం వాస్తవమేనా? మరి మా జూనారెడ్డి గారు అడుగుతున్నారు అడగున్ని. హిందూ జీర్ణ దేవాలయాల పునరుద్ధరణకి సంబంధించి నిధులు చాలా అపసరముంది. రిపేర్లు చాలా పున్నాయి. నిధుల విడుదలలో జాప్యం జరుగుతూ పుంది. అందుకని, స్పెసిఫిక్ గా ఏ, ఏ దేవాలయాలు ఈ సర్వశ్రేయా నిధికి నిరాశాలు ఇస్తున్నాయి? ఇందులో ఎవరైనా బ్యాక్టోరిస్టులు పున్నారా? అనేది ఒకటి. ఇంకోకటి, హరిజనవాడల్లో గీతా మందిరాలు పెట్టాలనే ప్రతిపాదన ఒకటుండింది, ఆ ప్రతిపాదన ఏమైంది?

శ్రీ గాద వెంకట రెడ్డి : అధ్యక్షా, కామన్ గుడ్ ఫండ్ అనేది యాక్షప్టో సెక్షన్ 70 క్రింద కొన్ని నిర్దిష్టమైన పద్ధతులు పున్నాయి. ఈ కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద ఒకటి.. ఎవరైతే reconstruction and renovation of Chambers. రెండవది, దూప దీప పైవేద్యం పేరుతో కార్యక్రమాలు చేపట్టడం, వేద పాతశాలలకు సంబంధించిసంతపరకు పైనాన్న చేయడం. మూడవది గీతా మందిరాలు కాదు. రామాలయం పేరుతో హాసింగ్ కాలనీల్లో లక్ష రూపాయలు నిలువగలిగిన కార్యక్రమాలు చేపట్టడం అనేవి కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద జరిగే

ప్రధానమైన కార్యక్రమాలనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాము. ఈ కార్యక్రమాలకు సంబంధించి ఇప్పుడున్న పరిస్థితులు ఏవిధంగా పున్నాయంటే, 2004 వరకు దాదాపు... 1508 ప్రపోజెల్స్ వర్క్సు శాంక్ష్ణ చేయడం జరిగింది. దానికి గాను, రు. 69,14,43,504 లు దీనికి సంబంధించినంతపరకు అప్పటి వరకు ఎణ్ణమేషన్స్ వేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాము. దానికి గాను, రిలీజ్ చేసింది 2004 వరకు, రు.58,41,16,594 లు. ఇంకా రిలీజ్ చేయాల్సింది రు.10,73,26,910 లు. మొత్తం రు. 69,14,43,504. ఈ విధంగా రు. 69 కోట్లకు సంబంధించి మనం బాకీలో పున్నాము. అంటే శాంక్ష్ణ చేసిన వర్క్సు అన్నీ బాకీలో పున్నాముని మనవిచేస్తున్నాము. అది కూడా 2004, 2005 మొదలుకొని తేదీ. 01.05.2009 వరకు 763 వర్క్సు శాంక్ష్ణ చేయడం జరిగింది. కంప్యూట్ అయినవి 93 వర్క్సు పున్నాయి. అండర్ ప్రోగ్రామ్ 234 పున్నాయి. దానికి గాను రు. 59,72,31,206 లు దీనికి శాంక్ష్ణ చేయడం జరిగింది. రిలీజ్ చేసింది రు. 20,07,63,860. Yet to be released ఇంకా 2004 నుండి 2009 వరకు రు.38,36,59,870 లు రిలీజ్ కావాల్సిన అవసరముంది. కాబట్టి, ఇప్పుడున్న పైనాస్టియల్ పొజీషన్ ఎలా పుందంటే, నేను చూసినంతపరకు రు.49,09,86,700 లు. ఇది ఈనాడు మనం దేవాలయాలకు సంబంధించినంతపరకు కనీట్మోంట్టుకు సంబంధించిన వ్యవహారం కూడా అని మనవిచేస్తున్నాము. అలాగే ఇంకా పెండింగులో పున్న కార్యక్రమాలను మనం చూసినట్టే, దాదాపు రు.34 కోట్లకు ఇంకా మనం శాంక్ష్ణ చేసి డబ్బు రిలీజ్ చేయాల్సిన అవసరమున్నది. అలాగే, ఈ రామాలయాల దేవాలయాలకు సంబంధించినంత వరకు 74 ప్రపోజెల్స్ పెండింగులో పున్నాయి. రు.74 లక్షలు కావాల్సి వస్తాయి..

మిస్టర్ స్పీకర్ : రైట్..

శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి : ఈ విధంగా.. అంటే డీటేల్సు అడిగారు కాబట్టి, దానికి చెప్పవలసిన అవసరముంది సార్. అందువలన, మొత్తం మీద ఈనాడు మనకు కావాల్సింది..

శ్రీ జి. కిస్కర్ రెడ్డి : మంత్రి గారూ.. ప్రభుత్వ బడ్జెట్ నుంచి ఎంత ఇచ్చారో చెప్పండి.. (మైక్ లేకుండా)

శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి : ప్రభుత్వం.. ఒక్కమాట, అందరూ తెలిసే అడుగుతున్నారో, తెలియక అడుగుతున్నారో నాకు తెలియదు గానీ, బడ్జెట్ దేవాలయాలకు సంబంధించినంత వరకు ప్రభుత్వం నయాపైసా ఇచ్చే ప్రశ్న లేదని మీకు మనవి చేస్తున్నాము. అందువలన, చెప్పించుకోవాలనే ఉచ్చేశముంటే చెబుతాను, దాని విషయమేముంది. అందువల్ల, ప్రభుత్వం నయాపైసా ఇచ్చే విషయం కాదని మీకు మనవిచేస్తున్నాము. అందుకని, ఈ పరిస్థితుల్లో ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసి, ఇది మనం కొంత ఆపవలసిన అవసరముంది, డబ్బు లేదు. కాబట్టి, ఫర్డర్గా ఏదైనా మనం శాంక్ష్ణ చేయడలుచుకుంటే, కొంత ఆగి చేయిండనే మాటగా చెప్పడం కూడా జరిగింది. దీనికి సంబంధించినంత వరకు కల్పుక్క కావాల్సిన అరియర్న చాలా పున్నాయి, కల్పుక్క చేస్తున్నాము. అందుకు మొత్త జూన్, 22 వ తారీకున జరిగిన మీటింగ్లో డిస్ట్రిక్టు చేసాము. దీనికి సంబంధించి ఇప్పటికే సిజిఎఫ్ స్పెషల్ డ్రైవ్ పెట్టాం. రు. 8 కోట్లు ఈనాడు మాసాల్లోనే వసూలు చేయడం జరిగిందనే మాట మనవిచేస్తున్నాము. దీనికి స్పెషల్ డ్రైవ్ పెట్టి, ఇప్పుడు పెండింగులో పున్నాయి చాలా పున్నాయి, లెక్క లేదు. దాదాపు చాలా పెండింగులో పున్నాయి కాబట్టి, ఇదంతా లెక్క చూసేటప్పటికి, పున్న అమౌంట్ దృష్టితో చూసినట్టే, చాలా ఖర్చు కావాల్సిన అవసరం పుంది. టి.ఎి.డి. వ్యవహారం కూడా

మనం ఆలోచించాల్సిన అవసరం పుంది. ఈ బి.టి.డి. వ్యవహారంలోకి వస్తే, మెయిన్ పాయింట్ 1997 వరకు, సంవత్సరానికి రు. 50 లక్షలు ఇచ్చేది.

(ఈ సందర్భంలో బి.టి.డి.పై చర్చ పుంది కదా సార్, అప్పుడు మాట్లాడవచ్చు - అంటూ తెలుగుదేశం పాట్లేకి చెందిన గౌ. సభ్యులు గౌ. సభాపతి గారికి గుర్తు చేసారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్ : చర్చలో మాట్లాడుకుండాం మినిస్టర్ గారూ..

శ్రీ గాదె పెంకట రెడ్డి : 1991 నుంచి 2004 వరకు కూడా రెండుకోట్ల ఇరవై లక్షల రూపాయల కార్బూక్సిలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని కూడా మనవి చేస్తున్నాము. యాక్కు అమెండ్ అయిన తరువాత సంవత్సరాదాయంలో 3 శాతం కంట్లిబ్యూషన్ చెప్పడం జరుగుతోంది. తరువాత 2008 నుంచి దీన్ని 5 పర్సింట్ వసూలు చేయడం జరుగుతుంది. అందువల్ల, ఈనాడు తిరుపతి దేవస్థానానికి సంబంధించినంతపరకు 2003-2004 వాళ్లు మామూలుగా లంపుమ్గా కడుతున్నారు తప్పితే, డిమాండు ఏమో 2004-2005 లో రు. 10 కోట్ల 30 లక్షలు పుంటే, వాళ్లు కట్టింది రు. 5 కోట్లు. 2005-2006 లో రు. 10 కోట్ల 46 లక్షలు డిమాండు పుంటే, రు. 5 కోట్లు కట్టారు. 2006-2007 లో రు. 11 కోట్ల 47 లక్షలు డిమాండు పుంటే 3 శాతం లెక్కన రు. 5 కోట్లే కట్టారు. 2007-2008 లో రు. 14 కోట్ల 46 లక్షలు ఇవ్వాల్సి వస్తే, రు. 5 కోట్లే కట్టారు.

ఉ.10.10

2008-09లో రూ.30 కోట్ల 42 లక్షలు డిమాండైతే ఇప్పటికి కట్టింది రూ.3 కోట్లని మనవిచేస్తున్నాము. అందువలన మాకు తిరుపతి దేవస్థానం వాళ్లు బాకీ రూ.55 కోట్లు సీబీఎఫ్కి కట్టపసిన అవసరపుందని మీకు మనవిచేస్తున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి కూడా తీసుకుపోయాం, ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా మొన్న జరిగిన మీటింగ్లో ఈటిగారికి కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఈ డబ్బు వస్తే, దాదాపు ఇంకొకటి కూడా మనవిచేస్తున్నాము, ఎరియర్స్ ఉన్నాయి, కరెంట్ ఎరియర్స్, పాత ఎరియర్స్ కలుపుకొని రూ.27 కోట్లన్నాయి, మొత్తం రూ.82 కోట్లు ఈనాడు నిధులున్నాయి. శాసనసభ్యులిచ్చిన కార్బూక్సిలుగాని, పాతవిగాని, క్రొత్తవిగాని, ఇదివరలో ఉన్నాని గాని అన్ని శాంక్షన్ చేసి అమలు పరచాలంటే రూ.82 కోట్లు నిధి ఉంటుంది మాకు, అందరూ గసుక ఇచ్చేస్తే, తప్పక అమలుపరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తామనే మాట మనవిచేస్తున్నాము.

డా.డి. లక్ష్మిరెడ్డి రపీంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానంలో హిందూ దేవాలయాల పునర్నుర్ణాణానికి తిరిగి నిరాణంగా అందించే సర్వశేయో నిధికి తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు నిరాశం ఇప్పడం లేదన్న విషయం వాస్తవమే అంటే లేదండీ అన్నారు. మంత్రిగారు ఇప్పుడు ఇచ్చిన వారి సమాధానంలో రూ.50 కోట్లు టీటీడీ ఇవ్వాలని చెప్పారు. అంటే ఇది టీటీడీ వాళ్లు ఇవ్వాల్సి ఉంది, కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారికి నా విజ్ఞాప్తి ఏమిటంటే, టీటీడీ వారికి పత్రిడితెచ్చి ఈ రూ.50 కోట్లు ఇప్పించాల్సిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాము.

శ్రీ గాదె పెంకటరెడ్డి : అధ్యక్షా, నా కోరిక కూడా ప్రభుత్వం యొక్క కోరిక కూడా తిరుపతి దేవస్థానం వాళ్లు తప్పక డబ్బు కడితేనే, దూషదీవ నైవేధ్యం గానివ్వండీ, లేక రామాలయాలు కానివ్వండీ, లేకపోతే ఈ

దేవాలయాలకు సంబంధించిన జీర్ణ దేవాలయాల పునరుద్ధరణ కానిష్టండీ ఇప్పన్నీ జరగాలంటే ఈ డబ్బు కట్టక తప్పదు. మేం స్పెషల్ డ్రైవ్ పెట్టాం. మిత్రులందరికి కూడా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను, ఎవరి ఆధినంలో అయితే దేవాలయాలు ఉన్నాయో, వాళ్లందరు కట్టమని మేం సర్కులర్ కూడా ఇష్టా చేశాం. మిత్రులందరు సహకరించవలసినదిగా కోరుతున్నాను. అప్పుడే శాసనసభ్యులు కోరిన జీర్ణ దేవాలయాల పునరుద్ధరణ చేయడానికి అవకాశం కలుగుతుంది, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో ఈ రామాలయాలు కట్టడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. దూపదీప నైవేధ్యం అనే కొత్త స్నేహం ఒకటి పెట్టాం. ఈ దూపదీప నైవేధ్యం అంటే రాష్ట్రంలో దాదాపు 15 వేల నుండి 20 వేల దేవాలయాలు ఉన్నాయి. నైవేధ్యం లేదు, పూజలు లేవు, అర్పకులకు బీతాలు లేవు. అందుకనే మన రాష్ట్రముఖ్యమంత్రివర్యులు డా.ప్రె.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డిగారు 2006 సంవత్సరంలో నిర్దయం తీసుకున్నారు. ఈ దేవాలయాలలో పూజలు నైవేధ్యాలు జరిగితేనే, రాష్ట్రం క్షేమంగా ఉంటుంది, ప్రజలు క్షేమంగా ఉంటారు కాబట్టి, నెలకు రూ.2500 అంటే రూ.1500 అర్పకడికి, రూ.1000 మొయిటెన్స్కి ఇస్తూ, ఆ విధంగా ఇప్పుడు 3170 దేవాస్తానాలకు మేం దాదాపు ఇష్టడం జరుగుతోంది. ఈవిధంగా నెలకు రూ.79 లక్షలు కట్టనలిసిన అవసరం వస్తుందని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల నేను అందరినీ కోరేదేవిటంటే, ఇప్పన్నీ నడవాలంటే ఈ కామన్ గుడ్ ఫండ్ మనం వసూలు చేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని నేను అందరికి మనవిచేస్తున్నాను.

భీమా పై లవెర్ కాలువ

ప్రశ్న నెం.245(695)

Sarvasri /Smt Ravula Chandra Sekhar Reddy , K.Dayakar Reddy(Makthal), Smt Seetha Dayakar Reddy(Devar Kadra), A.Revanth Reddy(Kodangal) - Will the Minister for Major Irrigation & Medium Irrigation be pleased to State:

- a) The length of Bhima High Level Canal, the time by which it was proposed to be completed:
- b) The details of the persons to whom contract was awarded as per Government regulations:
- c) Whether the contractor has sub-let the works; and
- d) Whether acquisition of land has been completed?

Minister for Major Irrigation & Medium Irrigation (SRI PONNALA LAKSHMAIAH):

- a) There is no canal named as Bhima High Level Canal. However, the Bhima Lift Irrigation Scheme consists of two high level canals namely High Level Right Main Canal and High Level Left Main Canal with a length of 24.40 Km and 40.645 Km respectively. The work is scheduled to be completed by 30.06.2011.
- b) The High Level Right Main Canal is awarded to M/s R.M.Mohite and Bhoonatnam Construction (P) Ltd (JV) and the High Level Left Main Canal is awarded to M/s V.Prabhakar Reddy Coromandal Prestrcrete Pvt Ltd.,
- c) No, Sir,
- d) No, Sir. However, 2396 acres of land is acquired against the required land of 2787 acres.

MR.SPEAKER: Single person supplementary any one person, one among the four of you.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి : అధ్యక్ష, మంత్రిగారి సమాధానంలో బీమా ప్రౌతొవెల్ అనే పేరే లేదన్నారు. అయినే మళ్ళీ మూడుసార్లు ప్రౌతొవెల్, ప్రౌతొవెల్ అనే పదం వాడారు, నేను అందులోకి పోపడం లేదు. ఈ సందర్భంగా ఈ బీమా ప్రాజెక్టు 2003 లో మంజూరైంది, అడ్డినిప్రైటీవ్ శాంక్ష్మ వచ్చింది. ఇది 30.09.2007కు పూర్తిచేయాలని ప్రస్తుత ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసింది, దీనికి సంబంధించిన భూసేకరణ ఇప్పటివరకు పూర్తికాలేదన్నది మా క్వశ్చన్ సార్. దానికి మంత్రిగారు డీకి ఇచ్చిన సమాధానంలో 2787 ఎకరాలకు గాను, 2396 ఎకరాల ఎక్సైజ్‌ప్రో పూర్తయిందన్నారు. మంత్రిగారికి నా రికెస్ట్ ఏమిటంటే, ఒకసారి ఓల్డ్ ఎఫ్టీవీల్ ఉండండీ, దీంట్లో నా నియోజకవర్గానికి సంబంధించి కంభాలపూర్, శ్రీరంగాపూర్, నాగరాలా అనే మూడు గ్రామాలకు 734 ఎకరాలకు కాంపెన్సీప్స్ పే చేయాల్సిన అవసరముంది, మీరు జీం ఇచ్చారు, డబ్బులు పే చేయలేదు, ఒక సంవత్సరం దాటిపోయిది. సీతాదయాకర్‌రెడ్డిగారి నియోజకవర్గంలో కానేపల్లి, నిర్వైన్, మనిగిళ్ళ అనే మూడు గ్రామాలకు సంబంధించిన ఓల్డ్ ఎఫ్టీవీల్ ఉండండీ, 620 ఎకరాలకు ఒక సంవత్సరం సుండి పేమెంట్ జరగలేదు, ఆర్డర్స్ అయిపున్నాయి. తరువాత ఈ ల్యాండ్ అక్సైజ్‌ప్రోలో, ఇప్పుడు సభలో నుఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఉన్నారు, మేము నుఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి కూడా ప్రత్యేకంగా తీసుకుపోతున్నాము. ల్యాండ్ ఎక్సైజ్‌ప్రోలో తెలంగాణలో ఉన్న ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి భూములకు ఇచ్చిన పరిహారం మీద ఒక్కసారి తమరి దృష్టిపెట్టాలని, సిఎంగారిని నేను రికెస్ట్ చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఈ భూముల పరిహారానికి సంబంధించి ఒక ఎకరానికి రూ.38 వేలు ఇచ్చారు. రూ.38 వేలు ఒక్క ఎకరానికి పరిహారమిన్నా, నా దగ్గర అవ్వర్డ్ కూడా ఉండండీ.. అవ్వర్డ్ సెం.3.. రూ.38 వేలు ఇచ్చారు. ఇది ఎక్కడిచ్చారంటే, నుఖ్యమంత్రిగారు శాండేష్‌వ్ వేసిన స్టీసోన్సే, అదే శిలాఫలకం ఉన్న దగ్గర ఒక ఎకరానికి రూ.38 వేలు ఇచ్చారు. రూ.38 వేలు ఒక ఎకరానికి ఇప్పుడం, It is very meager, నేపస్లో ప్రాప్తి ప్రక్కన ఉన్న భూమి అది. అదే నేపస్లో ప్రాప్తి అధారిటీ ప్రథాన మంత్రి గారిచేత, రోడ్స్ కొరకు ఎక్సైర్ చేసిన ల్యాండ్కి ఒక ఎకరానికి రూ.2 లక్షల 50 వేలు ఇచ్చారు. ఈ సీల్ తరచుగా జరగ్గు. మరి ఈ సీల్ డాక్యుమెంట్ చూడటంగానీ.. రైతుల ఏమనుకుంటున్నారంటే.. మాకు ఈ రూ.38 వేల పరిహారం అనేది ఇది మనుఖులను పరిహారించినట్లుగా ఉంది, పరిహారంలాగా లేదని రైతులు బాధపడుతున్నారు. రాష్ట్రంలో అనేక ప్రాజెక్టులకు పెద్ద ఎత్తున కాంపెన్సీప్స్ ఇస్తున్నట్లుగా కూడా వార్తలుచదువుతున్నాం. మా ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి మా జిల్లాలో మా నియోజక వర్గంలో రూ.38 వేలు ఒక ఎకరానికి ఇప్పుడం న్యాయం కాదు. నేను మంత్రిగారి దృష్టికి ఈ అవ్వర్డ్ కాపీని కూడా పంపిస్తాను. ఇదొకటి, తరువాత ఇందులో మూడు గ్రామాలు సబ్మెర్జ్ అవుతున్నాయి. మూడు గ్రామాలకి సంబంధించి, ఒక గ్రామంలో పునరవాస కార్యక్రమం జరుగుతుంది, ఇంకోక గ్రామం ఇప్పుడే ప్రారంభిస్తున్నారు, మూడవ గ్రామం సీతాదయాకర్‌రెడ్డిగారి నియోజకవర్గంలో ఉన్నది, ఆ గ్రామంలో ఇప్పటికీ భూసేకరణగాని, పరిహారానికి సంబంధించిన ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకోలేదు. ఇదే కాకుండా, ఈ భూముల పరిహారం, ధర నిర్ణయించడంతోబాటు, సత్పురం పేమెంట్ జరగాల్సిన అవసరం కూడా ఉంది. ముందు మీరు కాంపెన్సీల చేసి, 2007వ సంవత్సరంలో పూర్తిచేయాల్సిన ప్రాజెక్టు, ఈరోజు 2009కి వచ్చి, ఇవాళ మంత్రిగారి సమాధానంలో 30.06.2011కి పూర్తపుతుందని చెబుతున్నారు, ఒరిజినల్గా 2003లో శాండేష్‌వ్ వేశారు, 2007లో పూర్తపుతుందని 2005లో చెప్పారు, ఇప్పుడు 2011 అంటున్నారు. కాస్ట్ ఎస్క్యూలేషన్ విపరీతంగా ఉంటుంది. దీని వల్ల ఈ ప్రాజెక్టుల క్రింద మరి నీళ్ళ రాకపోగ, బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్ల పేరు మీద శంకర్ సముద్రం, రంగ సముద్రమని రెండు పెద్ద చెరువులను వేశారు. గత 5 ఏళ్ళగా ఆ చెరువుల క్రింద నీళ్ళచ్చిన కూడా తీసేస్తున్నారు, పంటలు వేయనిప్పడం లేదు. ఎందుకంటే ప్రాజెక్టు పుర్తపుతుందనే పేరు మీద. నీళ్ళను

తీసేస్తున్నారు గనుక, దాని క్రింద సాగుచేసుకునే రైతులు 5 ఏళ్లగా పంటలేసుకోవడం లేదు. ఆ పంటలకు పరిహారమివ్వాలిన బాధ్యత కూడా ప్రభుత్వం మీద ఉంది. సుట్రీంకోర్స్ అదేశాలు కూడా ఈ మేరకు ఉన్నాయి. నేను మంత్రిగారిని దీని మీద స్వందించమంటున్నాను. అదే సందర్భంలో, సింగిల్ మ్యాన్ సఫ్టీమెంటరీ అయినా | I will forego my second supplementary, my sister will ask. నేను ఎందుకులాడుగుతున్నాసంటే, ఇది రెండు నియోజక వర్గాలకు సంబంధించిన ప్రశ్న, నేను ఒక్కడినే అడిగి వెళ్లితే బయట వేరే విధంగా ప్రజలు అనుకుంటారు. ఈయన ఎక్కువ అడిగారు, సోదరీమణిని అడగనివ్వలేదు అంటారు. I will forego my second supplementary.

మిస్టర్ స్వికర్ : బయట అందరికీ కూడా ఈ హాన్ రూల్ తెలుసండీ. I am not permitting. It is not her question. Yes Minister garu..

(ఈ సందర్భంలో శ్రీమతి సీతా దయాకర్ రెడ్డిగారికి మాట్లాడటానికి అవకాశమిప్పవలసినదిగా శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖర్ రెడ్డి గారు మరికొందరు ప్రథాన ప్రతిపక్ష సభ్యులు గౌరవ సభాపతిని అభ్యర్థించసాగారు)

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్ : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులకు, వారు అందోళన చెందాలిన అవసరం లేకుండా, వారడిగిన సప్పింమెంటరీన్కి సమాధానమే కాకుండా, ఇంకా ఏమైనా ఉన్నట్లయితే తప్పనిసరిగా చర్చిస్తామనే మాట వాళ్లకు చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు మొదటి క్వశ్న్ గౌరవ సభ్యులు చంద్రశేఖర్ రెడ్డిగారు ఎఫ్టిపిల్కి సంబంధించిన 734 ఎకరాలకు, అదేంధంగా కన్నయ్యపల్లికి సంబంధించిన 620 ఎకరాలకు అవ్వార్ పాసై ఉన్నది, పేమెంట్ ఇంకా రాలేదు అనే మాట అడుగుతున్నారు. ఇప్పటికే ఒక 10 రోజుల క్రిందనే రూ.20 కోట్ల విడుదల చేయడం జరిగింది, మరో 10 రోజులలోపల అవ్వార్ అయిన భూములకు తప్పనిసరిగా పేమెంట్ వచ్చేవిధంగా చూస్తాము. ఇక మూడవ ప్రశ్న కాంపెన్సీప్స్ ఎకరానికి రూ.38 వేలు మాత్రమే ఇచ్చారు, ప్రకృతే నేపసల్ హైవే దగ్గర ఎకరానికి రూ.2 లక్షల పై చిలకు ఇచ్చారన్నారు. ఈ ప్రభుత్వం మొదటిగా కన్నెంట్ అవ్వార్ ఎంపికతో చేశాం. ఇప్పటివరకు కన్నెంట్ అవ్వార్లలకు కూడా ఏమైనా అభిప్రాయ భేదాలు ఉంటే, జిల్లా స్థాయిలో ఆ తరువాత రాష్ట్ర స్థాయిలో విన్నవించుకునే అవకాశాలున్నాయి. జిల్లా స్థాయిలో సూటికి సూరు శాతం పెంచేవిధంగా, రాష్ట్ర స్థాయిలో యాభై శాతం పెంచేవిధంగా వెనులుబాటు కల్పించాం. ఇప్పటివరకు నాలుగు లక్షల ఎకరాలు సేకరించినప్పటికి కూడా రాష్ట్రస్థాయిలో కేవలం ఐదారు కేసులు మాత్రమే వచ్చాయి. ఇదేమైనా పుంటే తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వం పరిశీలి స్తుంది. కానీ అక్కడ పున్న నియమ, నిబంధనలకు లోభిటే కన్నెంట్ అవ్వార్ మాదిరిగానే ప్రభుత్వం చేస్తున్న సంగతిని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

నాలుగవ అనుబంధ ప్రశ్నకు సంబంధించి, ఈ ల్యాండ్ అక్సెజిపన్ ఫర్ ఆర్ అండ్ ఆర్ సెంటర్ ఇంకా కాలేదన్నారు. కొన్ని వివాదాల వల్ల ఈ ల్యాండ్ అక్సెజిపన్ ఫర్ ఆర్ అండ్ ఆర్ సెంటర్ ఏదైతే పుందో దాని గురించి సభ్యులు ప్రస్తుతిస్తున్నారో, దాన్ని వారి కోరిక మేరకి త్వరలోనే ప్రభుత్వం పూర్తిచేసే అవకాశం పుంది. గతంలో నిర్ణయించిన ప్రదేశానికి వాళ్ల పోయే పరిస్థితి లేరు కాబట్టి క్రొత్త ప్రదేశంలో భూ సేకరణ చేయాల్సిన

అవసరముందని ప్రభుత్వం గుర్తించింది. దాన్ని తప్పనిపరిగా చేస్తాం. అదే విధంగా సభ్యులు క్రాప్ కాంపెనీస్ హెచ్ గురించి కూడా అడుగుతున్నారు. ఆ విషయాన్ని నేను అధికారులతో మాట్లాడి, అవసరమైన చర్యలు తీసుకునే విధంగా, మిగితా ప్రశ్నలకు అనుమతాలు తీర్చే విధంగా, కావాలంటే అసెంబ్లీ సమావేశాలనంతరం ఆ విషయాలను వాళ్లతో కూడా చర్చిస్తాసని గౌరవ సభ్యులకు సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER: You meet all the three Members. Revanth Reddy garu, who is the signatory, Dayakar Reddy garu and Smt. Seetha Dayakar Reddy garu and discuss with them about this issue.

Question No. 76 is withdrawn at the request of the Member. Next Question No. 271.

(Interruptions)

అనంతపురం జిల్లాకు తుంగభద్ర నీరు

ప్రశ్న నెం. 247 (271)

Sri S. Sailajanath - Will the Minister for Major Irrigation and Medium Irrigation be pleased to state;

- Whether there is any proposal with the Government to allocate the share of Pulivendula in Thungabhadra Waters to Anantapur District after completion of Gandikota Reservoir and;
- If so, the details thereof?

Hon'ble Minister for Major and Medium Irrigation (Sri Ponnala Laxmaiah):

- No, Sir.
- Does not arise.

డా. ఎన్.శైలజానాథ్: అధ్యక్షా, ఇది ఒక విస్తపం. మా జిల్లా తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక విస్తపం. కేవలం మన ప్రియతమ నాయకుడైన డా.వై.ఎన్.రాజశేఖరరెడ్డి గారి నాయకత్వంలోనే మా జిల్లాకు మేలు జరుగుతుందనే ఆశ పుంది. ఇప్పటికే మా జిల్లాలో యుద్ధ ప్రాతిపదిక పద్ధతిపైన పి.ఎ.బి.ఆర్. డ్యూమ్స్కు పది టి.ఎం.సి.ల నీటిని డైవర్ట్ చేసిన గొప్ప మనసు మన ముఖ్యమంత్రిగారిది. అంతేగాకుండా తెలుగుదేశం పార్టీ హాయంలో త్రాగునీటి ప్రాజెక్టుగా పున్న హంగ్రేసీవా సుజల ప్రవంతి ప్రాజెక్టును సాగునీటి ప్రాజెక్టుగా మార్చిన ఘనత కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిదే. అంతేగాకుండా ఎవరు ఎన్ని అడ్డంకులు, అవాంతరాలు కల్గించినా సరే, సోమశిల ప్రాజెక్టు నుండి రెండు టి.ఎం.సి.ల నీటిని జిల్లాకు మళ్లించిన ఘనత కూడా మన

ముఖ్యమంత్రిగారిదే. అంతేగాకుండా వేలాది కోట్ల రూపాయలను ఖర్చుపెట్టి, జె.సి.నాగిరెడ్డి సాగునీటి పథకం గానీ, అట్లగే శ్రీరాంరెడ్డి సాగునీటి పథకం ద్వారా జిల్లాకు త్రాగునీటిని అందించిన ఘనత కూడా మన ప్రియ తమ నాయకుడైన రాజశేఖరరెడ్డి గారిదేనని నేను ఈ సందర్భ ఠగా సభకు తెలియజేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా, అంత్యంత ప్రేమతో అనంతపురం జిల్లాలో అదనంగా ఒక ఆరు లక్షల ఎకరాలకు పైగా సాగు నీరు అందిస్తామని చెప్పినటువంటి గొప్పమనసు మన ముఖ్యమంత్రిగారిది. కాకపోతే తుంగభద్ర ద్వార్మ పూడిక పెరిగిన తరువాత కేవలం ఇరవై రెండు టి.ఎం.సి.ల నీళ్ళ మాత్రమేప్రతి సంవత్సరం జిల్లాకు వస్తున్నాయి. అనేక గ్రామాల్లో నీళ్ళ అందనందున పంటలు ఎండిపోతున్నాయి. అదే విధంగా ప్రజలకు త్రాగడానికి కూడా నీళ్ళ సరిపోవడం లేదు. కనుక పెద్ద మనసుతో గండికోట ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పసులు పూర్తి అయిన తరువాత, పి.బి.సి.కి, మైలవరానికి పును నీటి భాగాన్ని అనంతపురం జిల్లాకు కేటాయించవలసిందిగా మా జిల్లా తరువున కోరుతున్నాము.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య: గౌరవ సభ్యులు, అనంతపురం జిల్లా యొక్క నీటి అవసరాల కోసం నీటిని కేటా యించమని ప్రభుత్వాన్ని కోరితే ఖర్చులేదు గానీ, అదేదో గండికోట నుంచి చిత్రావతి ద్వార్మకు వచ్చే నీరు, నీళ్ళ వస్తున్నది కాబట్టి దానికి అనుబంధంగా ఈ నీళ్ళను అక్కడ ఇవ్వమనడం భావ్యం కాదు. అక్కడ ఇప్పటికే తుంగ భద్ర నుంచి ఆ ప్రాంతానికి రావట్టినటువంటి నీరు రాలేనటువంటి పరిస్థితుల్లో, వరద జలాలమీద ఆధారపడి మాత్రమే గండికోట నుంచి ఆ చిత్రావతి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వ్యాయర్ ద్వారా ఆ ప్రాంతానికి ఇచ్చే నీరు ఇస్తున్న మాట ఒకటి గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాము. అదే విధంగా ఈ అనంతపురం జిల్లాకు పది టి.ఎం.సి.ల నీళ్ళను తరలించాలనే ఉద్దేశంతో ప్రత్యామ్మాయంగా ఆ ప్రాంతాన్ని ఆదుకోవడానికి చేసే ప్రయత్నంలో భాగంగా ప్రతినంపుత్వరం కూడా కొంత నీటిని విడుదల చేస్తున్న విషయాన్ని వారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాము. అదే విధంగా 2004-05లో ప్రారేట తుంగభద్ర ద్వార్మ నుంచి 4.90 టి.ఎం.సి.ల్లో, 3 టి.ఎం.సి.ల నీటిని పి.ఎ.బి.ఆర్కు తరలించడమైనది. అదే విధంగా 2005-06లో 6.1 టి.ఎం.సి.ల్లో, 4.10 టి.ఎం.సి.ల నీరు పి.ఎ.బి.ఆర్.కు చేరింది. అదే విధంగా 2006-07లో 6.40 టి.ఎం.సి.ల్లో, 4.20 టి.ఎం.సి.ల నీరు, 2007-08లో 2.20 టి.ఎం.సి.లనీరు, చివరగా 2008-09లో 3.60 టి.ఎం.సి.లు. ఈ రకంగా నీటిని సరఫరా చేయడం జరుగుతు న్నది. ప్రభుత్వం ఇంకా జిల్లాలో ప్రజల త్రాగునీటి, సాగునీటి అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఈ హాచ్.ఎల్.సి.ని మెడ్రాజెస్పెన్ చేసి, కొంత నీటిని ఆదా చేసుకోవాలనే ఉద్దేశంతో దారాపు రూ. 463.00 కోట్ల విలువగల పసులు ప్రారంభమైనాయి. అదే విధంగా హాచ్.ఎన్.యు.యు.సి. క్రింద నాలుగు టి.ఎం.సి.ల డ్రెంకింగ్ వాటర్ అవసరాలను ఈ అనంతపురం, కర్నూలు జిల్లాల్లో చేయడానికి ఉద్దేశింపబడిన కార్బోక్మాలు మొదటి దశ, రెండవదశ పసులు జరుగుతున్నాయి. అదే విధంగా మరో యాభై టి.ఎం.సి.ల నీటిని ఏ రకంగా అనంతపురం జిల్లాకు సరఫరా చేయాలనేటటువంటి ఆలోచనతో కొంత కసరత్తును ప్రభుత్వం చేస్తోంది. ఇన్స్పోర్స్‌గేస్పెన్ చేయ మని అధికారులను అడుగుతున్నాం. ఇన్స్పోర్స్‌గేస్పెన్కు సంబంధించిన పూర్తి వివరాలు అధికారుల సుండి వచ్చిన తరువాత, సమయానుకూలాన్ని బట్టి త్వరలోనే వెల్లడిస్తామనే మాటను కూడా గౌరవ సభ్యులకు మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాము.

మిస్టర్స్‌పీకర్: క్వార్టర్ నెంబర్. 700, మినిస్టర్ ఫర్ మైనర్ ఇరిగేస్పెన్,

ముక్కల్ నియోజకవర్గంలో ఎత్తిపోతల పథకాలను పూర్తి చేయుట

ప్రశ్న నెం: 248 (700)

శ్రీమతి సీతా దయాకర్ రెడ్డి, శ్రీ ఎ. రేవంత్ రెడ్డి, శ్రీ కె.దయాకర్రెడ్డి, శ్రీ రాఘవ చంద్రశేఖర్ రెడ్డి - గౌరవనీయులైన చిన్న తరహా సాగునీరు, ఎత్తిపోతల సాగునీటి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- அ) మహాబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో కోయిల్‌సాగర్, చంద్రఫుడ్, బెక్కరపల్లి, నాగిరెడ్డిపల్లి ఎత్తిపోతల సాగు నీటి పథకాలను ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు;
- ఆ) కాంట్రాక్టను పొందిన కాంట్రాక్టర్లు ఈ పసులను నిర్వహిస్తున్నారా;
- ఇ) సబ్కాంట్రాక్టులపై ఎవరేని ఇతర వ్యక్తులు పసులను నిర్వహిస్తున్నారా;
- ఈ) పసులను పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏవేని పొడిగింపులు ఇచ్చిందా;
- ఉ) పొడిగింపును మంజారు చేయునపుడు నిబంధనల ప్రకారం జరిమానాను విధించడమయిందా?
- ఊ) టెండరు పత్రాలలో పేర్కొన్న నిర్దిష్ట కాలపరిమితి ప్రకారం ఆ ప్రకారం ఆ పసులను పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలివ్వి?

చిన్న తరహా సాగునీరు (శ్రీమతి వి.సునీతా లక్ష్మిరెడ్డి):

- அ) కోయిల్‌సాగర్ ఎత్తిపోతల సాగునీటి పథకాన్ని 30-6-2011 నాటికి పూర్తి చేయడమవుతుంది. చంద్రఫుడ్, నాగిరెడ్డిపల్లి, బెక్కరపల్లి ఎత్తిపోతల సాగునీటి పథకాలను 31-12-2009 నాటికి పూర్తి చేయడమవుతుంది.
- ఆ) అపునండి.
- ఇ) లేదండి.
- ఈ) అపునండి.
- ఉ) చంద్రఫుడ్, నాగిరెడ్డిపల్లి, బెక్కరపల్లి ఎత్తిపోతల సాగునీటి పథకాల పసుల అమలులో జాప్యానికి గాను కాంట్రాక్టరు నుండి జరిమానాగా రూ.3.45 లక్షలను పసూలు చేయడమయింది.
- ఊ) కోయిల్‌సాగర్ ఎత్తిపోతల సాగునీటి పథకం విషయంలో, లిష్ట-I, లిష్ట-II, పంపుహాన్లల పునాదిలో పగిలిన రాయి పున్యందున, భూ సేకరణ వల్ల, జాప్యం జరిగింది. ఏటవాలులలో జారిపోకుండా వుండడానికి ఓవర్ బద్దను తేలగించడమయింది. మట్టి త్రవ్యేపని పూర్తికావస్తున్నది. 30-6-2011 నాటికి ప్రాజెక్టును పూర్తి చేసేందుకు తగినంత సమయం పొండిగింపును మంజారు చేయడమవుతున్నది. చంద్రఫుడ్, నాగిరెడ్డిపల్లి, బెక్కరపల్లి ఎత్తిపోతల సాగునీటి పథకాల విషయంలో పొడివర్క్, ప్రైమ్ మేయిన్, ఎలక్ట్రో, మెకానికల్ పరికరాల ఏర్పాటు, ఎలక్ట్రికల్ కనెక్షన్లు, ప్రత్యేక విద్యుత్తు లైసెన్సో విద్యుత్తు సరఫరా వంటి ప్రధాన పసులు పూర్తయినాయి. 12-8-2009 తేదిన ట్రయలర్నెను కూడా నిర్వహించడమయింది. ఎత్తిపోతల సాగునీటి పథకాల క్రిందకు వచ్చే బెక్కరపల్లి, చింతలకుంట, పెదకడుమూరు, మిట్టపందిమల్ల, ధర్మపురం, చంద్రఫుడ్ చెరువులను కూడా లభిదారుల విజ్ఞప్తి మేరకు నింపడమవుతున్నది. పంపిణీ వ్యవస్థలో మిగిలిపోయిన పసులు జరుగుతున్నాయి. మిగితా పసులను 31-12-2009 నాటికి పూర్తి చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడమవుతున్నది.

శ్రీ కె.దయాకర్ రెడ్డి: స్పీకర్ సార్, చంద్రఫుడ్, నాగిరెడ్డిపల్లి, బెక్కరపల్లి ఎత్తిపోతల సాగునీటి పథకాలు అర్.ఎ.డి.ఎఫ్ -10లో వచ్చిన మాట వాస్తవమా. ఈ అర్.ఎ.డి.ఎఫ్-10 నిధులు ఎప్పటి లోపల ఖర్చు చేయడానికి మనకు అవకాశం పుంది. నెంబర్ త్రీ, ఈ అర్.ఎ.డి.ఎఫ్. నిధులను మీరు పరిధిదాటి పి.ఎ.ఓ.కు తరలించిన మాట వాస్తవమేనా? అలా తరలించినందువలన ఆ నిధులను మళ్ళీ ఎక్కుడైనా వాడుకున్న మాట వాస్తవమేనా?

తరువాత, మేడం గారు చంద్రఫుడ్, నాగిరెడ్డిపల్లి, బెక్కరపల్లి ఎత్తిపోతల పథకాలకు సంబంధించిన మూడు విషయాల గురించి చెబుతూ, 22.08.2009 నాటికి పసులను పూర్తి చేయాల్సినటువంటి అవసరం అగ్రిమెంట్ ప్రకారం పుండింది. అర్.ఎ.డి.ఎఫ్. నిధులను ఖర్చుచేసిందుకు మనకు డిశెంబర్ 28, 2009 పరకి అవకాశం పుంది. ఒక్కేళ ఆ టైమ్ లోపల పసులు పూర్తికాక్షరోతే, ఇంకా కావల్సిన నిధులను ప్రభుత్వం ఎక్కుడి సుంచి తీసుకువస్తారనేది ఒకబి. తరువాత రెండవది ఇప్పటికి దాదాపు 40, 45 శాతం పసులు కూడా పూర్తికా లేదు. ట్రియల్రన్సు మొన్న చేసినామని గారప మంత్రి గారు చెబుతున్నారు. ఈ ట్రియల్రన్స్ ఏమి జరిగిందన్న సమాచారాన్ని అధికారులు ఏమైనా ప్రభుత్వానికి ఇచ్చారా? ట్రియల్రన్స్ పైపులు పగిలిపోయిన మాట, పైపులు క్రుంగిపోయిన మాట వాస్తవమా? చంద్రఫుడ్, నాగిరెడ్డిపల్లి, బెక్కరపల్లి ఎత్తిపోతల పథకాల పసుల్లో ప్రభుత్వం అక్కడ ఇసుక వేయడం వల్ల పైపులు పగిలిపోయిన మాట వాస్తవమేనా? తరువాత ఎక్కుట్టున్ ఇచ్చామని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. నాలుగు సార్లు ఎక్కుట్టున్ను ప్రభుత్వం ఇచ్చింది.

డి.10.30

చంద్రగ్డ్, నాగిరెడ్డిపల్లి, బెక్కరపల్లి లిప్పు ఇరిగేపన్లో మీరు ఇసుక వేయసందువల్ల పైపులు కుంగిపోయి పగిలిపోయిన మాట వాస్తవమా కదా? ప్రతి ఎక్కుట్టున్ కూడా 10 శాతం కాంట్రాక్ట్లో మీరు కాంపోండింగ్ వేయవచ్చు కాని మీరు 3 లక్షల 45 వేల రూపాయలు మాత్రమే వేశామంటున్నారు. వని కాకుండా ఆపినే యడానికి కారణాలు ఏమిటి? ఇప్పుడు పున్న కాంట్రాక్టు వని ఆపినేసి చాలా రోజులైనది. పొలాల్లో పైపులు పడిపున్నాయి . ఏ రకంగా మీరు రైతులకు కాంపెన్జెట్ చేస్తారు? ఇప్పుడు కూడా పొలాల్లో పంటలు వేసుకొనే దానికి ఏ మాత్రం కాంపనేజెపన్ ఇవ్వలేదు. పైపులు అన్ని అలాగే పడిపున్నాయి. 35,45 శాతం పూర్తి కాలేదు. ఆర్పడిఎఫ్ డిసెంబరులో అయిపోతుందని మీరు అంటున్నారు. 4సార్లు ఎక్కుట్టున్ ఇచ్చినా 3 లక్షల చిల్లర మాత్రమే కాంపోండు చేశారు? 10 శాతం ప్రతిసారి వేయడానికి నీలుపుంది. ఎందుకు వేయలేదు. దానికి కారణాలు చెప్పండి.

కోయల్సాగర్ విషయానికి హస్తే ఐనిఅర్సిఎల్కు కాంట్రాక్ట్ ఇచ్చారు. దాంట్లో సబ్ కాంట్రాక్ట్ ఇప్పటి అంటున్నారు. మీ ఇంజనీర్లు రైటింగ్లో సబ్ కాంట్రాక్ట్ ఇచ్చామని అన్నారు, ఇది తప్పు అయితే మీ అధికారులపై ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు? సబ్ కాంట్రాక్ట్ ఇచ్చి డిలే ఎందుకు అవుతుంది అంటే ప్రభుత్వం మెయన్ కాంట్రాక్ట్ ఇచ్చే రేటుకు సబ్ కాంట్రాక్ట్ మధ్య 40 శాతం వ్యత్యాసం పుండడంవల్ల చేయలేకసోతున్నారు, మేము బయటకు చెప్పలేకసోతున్న సంగతి అక్కడ చెబుతున్నారు. దానివల్ల ప్రభుత్వ ధనం దుర్యిని యోగం అవుతుంది. కోయల్సాగర్ ఒకటవ స్టోజికి 185 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చారు, రెండవ స్టోజికి 175 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చారు. దీంట్లో ఎకరానికి 5,500 రూపాయలు చూపించినారు. 15.11. మీరు అగ్రిమెంటు చేశారు. పెంటనే 17వ తేదీన 67 కోట్ల రూపాయలకు పెంచిన మాట వాస్తవం కాదా? అగ్రిమెంటు అయిన రెండవ రోజునే ఐనిఅర్సిఎల్ వాళ్ళ ఇంజనీర్లును మేనేజ్ చేసి 67 కోట్ల రూపాయలు పెంచినప్పుడు ఎక్కుట్టున్ ఎందుకు ఇచ్చారు? దీని పెముక ఏమి గూడుపుతాణి పున్నదో చెప్పండి. 3 సంవత్సరాలు దాటినా ఇంకా పూర్తి

కాలేదు. ఈ ప్రాజెక్టులు అన్ని కూడా సంవత్సరస్వరలో పూర్తి చేస్తామని ఆ నాడు ఉన్న శాసన సభ్యులు, మంత్రులు కానీ చాలా సందర్భాలలో చెప్పినారు. కానీ ఎక్కడ ఎప్పుడు రిగ్సులు జరిగినట్లు దాఖాలు లేవు. దాని తోచాటు ప్రజాధనం దుర్యానీయాగం అవుతుంది. అంటే పట్టించుకొనే నాథుడేలేదు అనవనరంగా 382 కోట్ల రూపాయలుకు అప్రాణ్మీమేటీ 67 కోట్ల రూపాయలు పెంచారు. పెంచిన దానికి ఒక్కీ ఏకరేజీ చూపించినారు. ఒకరోజునే రివైజ్యు అగ్రిమెంటు పెంచిన మాట వాస్తవం కాదా, ఇది ప్రోడ్ కాదా మీరు చెప్పాలి మేడమ్. ఇంకా కెన్సపి లిస్టులో ఉన్న రైట్ అండ్ లెప్పు బ్యాంక్ కెనా లును ఉన్న కాల్వులను మరమత్తులు రాతికట్టడాలు అన్ని కూడా గ్రావిటి లైనింగ్లో చేయాలి. ఇవి అన్ని చేయకుండా కంపెనీ వదిలిపెట్టేసిన మాట వాస్తవం కాదా? వదిలి పట్టే అలోచన ఉన్నప్పుడు దీనిని ఎట్లా పూర్తి చేస్తారు? ఎస్టిమేట్టులో చాసల్కు లైనింగ్ పుస్పపుటికి అక్కడ ఫీల్డు చాసల్ ఇంకా మొదలు పెట్టలేదు. జ్యోరాల డ్యూమ్ దగ్గర చేపట్టి 3 సంవత్సరాలు గడిచినప్పటికి కూడా అక్కడ రాఘవేంద్రస్వామి టంపుల్ భూములు పున్మా�ి. వాటి విషయంలో ప్రభుత్వం చౌరప తీసుకొని ఏమాత్రం పూర్తి చేయసందువల్ల పనులు ఆగిపోయిన మాట వాస్తవం కాదా చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి వి. సునీతా లక్ష్మారెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అడిగిన బెక్కరపల్లి, నాగిరెడ్డిపల్లి, చంద్రగడ్ ఈ మూడు లిప్పు ఇరిగేషన్ స్టీమ్స్ ఫస్టు ట్రైంవ్ శాంక్ల్ ఇచ్చినప్పటికి దానిని మళ్ళి ఆర్టిఫిషియల్ 10 క్రీందికి కన్వర్షు చేయడం జరిగింది. ట్రైంచి అనేది ఇప్పుడు డిసెంబరు 2009 నాటికి పూర్తి చేయవలసి పుంది. గౌరవ సభ్యులు మాటల్లాడుతూ నిధులు ట్రాస్ట్స్ ఫర్ చేయడం జరిగిందని చెబుతున్నారు. వేరే పనులకు వాడుకుంటున్నారని అడగడం జరిగింది. అటువంటిది ఏమి లేదు. ఆర్టిఫిషియల్ నిధులు ఎక్కడ నుంచి ట్రాస్ట్స్ ఫర్ కాలేదో గౌరవ సభ్యులు గమనించాలని కోరుతున్నాను. దీనికి అవసరమైన నిధులు ఎక్కడ నుంచి తెస్తారని ఈ స్టీమ్స్ ఏ విధంగా పూర్తి చేస్తారని అడగుతున్నారు. కాంట్రాక్టరు డిసెంబరు, 2009 నాటికి పూర్తి చేయవలసి పున్నది లేని పక్షంలో అడిషనల్గా ఏమైనా ఫండ్స్ అవసరం పుంటే కూడా స్టేట్ ప్లాన్ నుండి తీసుకొని, ప్రభుత్వ ముఖ్య ఉప్పేశ్యం ప్రతి ఒక స్టీమ్ పూర్తి చేసి ఆయకట్టుదారులకు నీరు అందించాలని ప్రధాన ఉప్పేశ్యం . తప్పకుండా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియచేస్తున్నాను. ట్రైల్ రనింగ్ అంటే ఏమిటి అంటే మనం అనుకున్న ప్రకారం జరిగిందా లేదా? ఏక్కడైనా లీకేజి ఉన్నాయా అని చూడడానికి ఈ ట్రైల్ రన్ మనం ఏర్పాటు చేసు కుంటాము. అదే విధంగా పైపు బరస్తు అయిన విషయం మా దృష్టికి రావడం జరిగింది. దానిని రెక్కిపై చేయడం కూడా జరిగిందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా 5 సార్లు ఎక్కుటిస్టన్ ఇప్పుడం జరిగింది నబ్ కాంట్రాక్ట్ అనేది ఎక్కడ లేదని రిపోర్టులో కూడా చెప్పడం జరిగింది.

కోయల్సాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి అది మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు అయినప్పటికి కొంత సమా చారం నా దగ్గర కూడా పున్నది. అయితే ఈ మూడు లిప్పు ఇరిగేషన్ స్టీమ్స్కు సంబంధించిన ప్రైస్కెట్ కంపెనీకి ఇవ్వడం జరిగింది. వాళ్ళ అగ్రిమెంటులో మెన్ భూరాటంగ్ కనస్ట్రక్టన్ కంపెనీ ప్రయువేటు లిమిటెడ్ మరియు మెన్. డబ్బుపీపాల్, లిమిటెడ్, చెష్టె, , పొర్టస్టర్పిష్టగా టండర్లో కోట్ చేయడం జరిగిందని చెప్పి నేను సభ దృష్టికి తీసుకొనిపున్నాను. వాస్తవంగా ఫస్టు ఎక్స్పోస్సన్ 21.2.2000 నాటికి పూర్తి చేయాలి, సంవత్సరం సంస్కరకు పూర్తిచేస్తామని గౌరవ సభ్యులు తెలియచేస్తున్నారు అది అవాస్తవం . 36 సెలలకు అగ్రిమెంటు చేయడం జరిగింది. మొదటి ఎక్స్పోస్సన్ పిరియడ్ 31.7.07, లక్ష రూపాయలు పెనాల్టీ కూడా కలక్కు చేయడం జరిగింది. తరువాత అక్కడ ఉన్నటువంటి ల్యాండ్ అక్సెషన్స్ ప్రాబ్లమ్స్ కాని లేదా డిజైన్లో కొంత ప్రాబ్లమ్ వట్ట దానిని 31.3.2008 నాటికి, తరువాత 31.7.2008 నాటికి, తరువాత 4.10.2008 నాటికి, 31.7.2009, మొత్తం పెనాల్టీ క్రీంద 3 లక్షల 45 వేల రూపాయలు కలక్కు చేయడం జరిగింది. వాస్తవంగా అక్కడ కాంట్రా

కరు, సిమెంటు, స్టీల్, ఎల్.టి.లైన్సు, ఇతర మెటీరియల్ ధరలు బాగాపెరిగాయని చెప్పారు. అదే విధంగా ఎస్టిమేట్యు 2004-05 ఎన్వెస్టర్ రేట్సు ప్రకారం ఇష్టడం జరిగిందని, అక్కడ కొంత పంట నష్టం జరిగిందని, పంట నష్టపరిహారం గాను 3 లక్షల రూపాయల చిల్లర అక్కడ రైతులకు ఇష్టడం జరిగింది. అవసరం పున్న ఆర్సిసిపైప్సు పోర్టేబిలీ పుండడంవల్ల

ఆలశ్యం జరిగిందని ఇనీ అన్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని టైమ్ ఎక్స్టెషన్ డిసెంబరు 2009 నాటికి ఇష్టమని కోరడం జరిగింది. ఆ విధంగా ఎక్స్టెషన్ పిరియడ్ 2009 డిసెంబరు వరకు ఇష్టడం జరిగింది. ఏది ఏమైనా ఈ స్టీమ్సు అన్ని కూడా తొందరలోనే పూర్తి చేసి ఆయకట్టు దారులకు నీరు అందించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.దయాకరరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఐపిఅసీఎల్కు 24 గంటల్లోనే 67 కోట్ల రూపాయలు పెంచారు. కాస్టు పెరిసందువల్ల కొంత ఇభ్యంది అయినది 5 సార్లు ఎక్స్టెషన్ ఇచ్చామని, కాపోండింగ్ మాత్రం 3 లక్షల రూపాయలు నేశామని, దాదాపు 54 కోట్ల రూపాయల పైచిలుకు దానికి నీరు 5 సార్లు ఎక్స్టెషన్ ఇచ్చి 3 లక్షల రూపాయలు పెనాల్టీ వేస్తే ఆయనకు ఎట్లా భయం పుంటుంది? పైపులు పగిలి పోయాయని మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చాము. పైపులు పగిలిపోవడమే కాకుండా రైతులు ఎవరు పెట్టారో తెలియదు కాని వెల్లింగ్ మిషన్సో రంధ్రాలు పెట్టి నీరు పెట్టుకుంటున్నారు. అని అన్ని మీరు ఎట్లా కాంపెన్సెట్ చేస్తారు? ఓ 1 పైపు ఇస్తే కాని చేయలేని పరిస్థితి పుందని కాంట్రాక్టరు అంటున్నారు, మా మండలి సమాపోశాల్లో అధికారులు చెబుతున్నారు. ఎంపి 2 పైపు దొరకడం లేదు. మీరు టైమ్ లోపల ఎట్లా పూర్తి చేస్తారు? అర్పడిఎఫ్ 10 డిసెంబరులో పూర్తి అపుతుందని అంటున్నారు. ఉన్న ప్రాజెక్టులకు డబ్బులు లేవు, ఇభ్యంది అనేది ప్రభుత్వంలో పున్న మాట వాస్తవం అందరికి తెలుసు. మళ్ళీ ఇన్టైమ్లో పూర్తి చేయకపోగా మళ్ళీ ఎక్స్టెషన్ ఇచ్చే పరిస్థితి వస్తే ఆ ప్రాంతంలో ఇప్పటికే పైపులైను దగ్గర భూమి వేస్తుగా పడిపున్నది. దీని కోసం ఎంతో ఆశతో ఎదురుచూస్తున్నారు. మీకు పున్న సమస్యలు అన్ని ఫలనా రోజులోగా పూర్తి చేస్తామని ఖచ్చితంగా ఏమన్నా పుంచేపుండి.

ఉ.10.40

అధ్యక్షా, ఈ కోయిల్సాగర్ విషయంలో మీరు ఐ.బి.ఆర్.సి.ఎల్ రు.67 కోట్ల పై చిలుకు 24 గంటలలో రిపైజ్ ఎస్టిమేషన్ తయార్ చేసిన మాట వాస్తవమా, కాదా?

శ్రీమతి వి. సునీతా లక్ష్మిరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇది ముందే చెప్పడం జరిగింది కోయిల్సాగర్ ప్రాజెక్ట్ అనేది మిడియం ఇరిగేషన్కు సంబంధించిన ప్రాజెక్ట్. అయితే 1955వ సంవత్సరంలో 12 వేల ఎకరాలకు నీరు అందించడానికి ఈ ప్రాజెక్ట్ను కట్టడం జరిగింది. కానీ, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ఈ 12 వేల ఎకరాలలో కేవలం 4,500 ఎకరాలు మాత్రమే సాగులోకి వస్తున్నాయి కాబట్టి ఇంకా ఎక్కువ ఆయకట్టకి నీరు తెచ్చే విధంగా 38,000 ఎకరాలకు అంటే మొత్తం కలిపి 50,000 ఎకరాలకు నీరు అందించాలనే ఒక ఆలోచనతో ఈ పథకాన్ని రు.359 కోట్లతో శాంక్ష్య చేయడం జరిగింది. అయితే రెండు ఫేజ్లలో ఈ కార్యక్రమం జరుగుతుంది. దాదాపు 65 శాతం వరకు కూడా పనులు కంప్లీట్ చేయడం జరిగింది. ఐ.బి.ఆర్.సి.ఎల్., అనే కాంట్రాక్టర్ ఇచ్చిన మాట వాస్తవమే. ఆ సబ్కాంట్రాక్ట్ లేపని చెప్పడం మా దృష్టికి రావడం జరిగింది. ఈ పనులు అన్ని తొందరగా చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది. అంటే తేదీసి 30.06.2011వ సంవత్సరం నాటికి ఈ పథకాన్ని కంప్లీట్ చేయడానికి తగు చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతుందని

మీ దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. అదేవిధంగా ప్రాజెక్టుకు నిధులు లేవని చెబుతున్నారు, ఈ ప్రభుత్వం జలయజ్ఞంలో భాగంగా మేజర్, మీడియం, మైనర్ ఇరిగేసర్కు అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తూ నిధులను మొన్న బడ్జెట్లో కూడా కేటాయించడం జరిగిందనే విషయం స్ఫ్ట్యంగా తెలుస్తుంది. ఏదేమైన కాంట్రాక్టర్సైన తగు చర్యలు తీసుకొని టీం అనుకున్న సమయానికి కంపీట్ చేసి నీరు అందించడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుంది. ఒకవేళ కాంట్రాక్ట్ ఇన్స్ట్రీమ్లో కంపీట్ చేయకపోతే అతనికి ఇప్పవలసినటువంటి నీమొంట్స్ గాని, ఫిక్స్ డిపాజిట్లో పున్న గ్రాంట్స్ అన్ని కూడా forfeit చేసి కంపీట్ చేయడం జరుగుతుందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ గౌరవ సభ్యులు పైప్పుకు రంధ్రాలు పెట్టారని అంటున్నారు.

శ్రీమతి వి. సునీతా లక్ష్మిరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఒక ప్రాజెక్ట్ చేసిన తర్వాత దాని ఆయకట్టి క్రింద నీరు అందించడం జరుగుతుంది. ఈ లిఫ్ట్ ఇరిగేసర్ ప్రాజెక్ట్ అన్ని కూడా పార్కు పోస్టీకి అప్పజెప్పడం జరుగుతుంది. కాబట్టి అక్కడ పున్న రైతుల సహకారంతో ఇటువంటివి జరుగుకుండా వారు చూసుకోవాల్సిన బాధ్యత పుంటుందని మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ప్రకాశం జిల్లా, తునుగుంట సమీపాన మన్సేరు నదిపై వంతెన

ప్రశ్న నెం.249 (334)

శ్రీ ఎం. మహీధర్ రెడ్డి (కందుకూరు) – గౌరవసీయులైన పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) ప్రకాశం జిల్లా, లింగసముద్రం, అనైబోయిసపల్లిని కలుపుతూ తునుగుంట వద్ద మన్సేరు నదిపై ఒక వంతెనను నిర్మించాలనే ఏదైనా ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నదా?
- ఆ) ప్రతిపాదించిన వంతెన ద్వారా మండల ప్రథాన కార్బోనాలను చేరడానికి దూరం తగ్గుతుందా?
- ఇ) ప్రతిపాదించిన సదరు వంతెన నిర్మాణం ఎప్పటిలోగా పూర్తుతుంది?

పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ బోత్తు సత్యారాయణ) :

- అ) లేదంటీ.
- ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎం. మహీధర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, కందుకూరు నియోజక వర్గానికి సంబంధించి ముఖ్యంగా రెండు మండలాల మధ్యలో నుంచి మన్సేరు నది ప్రవహిస్తున్నందు వల్ల ఆ మండలాలు రెండు భాగాలుగా విభజింపబడి ప్రజలకు ఈ మండలాలో పుండే పసులకు రాకపోకలకు ముఖ్యంగా వర్షకాలంలో చాలా తీవ్రమైన ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. మండలంలో పుండే ద్వారా ప్రాంతం నుంచి ఉత్తర ప్రాంతానికి పోవాలంటే సుమారు 65 కిలో మీటర్ల దూరం ప్రయాణం చేయవలసి వస్తుంది. ఇది ఒక చివరి సుంచి మరొక చివరికి పోవడానికి సమయం పడుతుంది. అప్పుడు పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి దివాకర్ రెడ్డి గారు ఆ ప్రాంతానికి

వచ్చినపుడు వారి దృష్టికి కూడా ఆ ప్రాంత ప్రజానీకం తెలియవర్గదం జరిగింది. వారు దానికి సంబంధించిన ఎస్టిమేట్స్ తయారు చేసి పంపిస్తే నిధుల లభ్యత బట్టి దీని గురించి తగు చర్యలు తీసుకుంటామని వారు ఆ రోజు చెప్పడం జరిగింది. దరిమిలా ప్రభుత్వం వారికి కూడా దీనికి సంబంధించిన ఈ ఎస్టిమేట్స్ తయారు చేసి అప్పటి చీఫ్ ఇంజనీర్ వారి యొక్క ఆదేశాల మేరకు పంపించడం జరిగింది. ఈ ప్రశ్నకు చేయాలనే ఆలోచనతో చెప్పితే సమాధానం మంత్రి గారు ఆలోచిస్తే దీనికి పరిప్పొరం పుంటుంది. సమాధానం కూడా కాస్టా లెంగ్రీగా పుంటుంది. ఇది చేయకూడదు. దివాకర్ రెడ్డి గారు అప్పుడు ఏమి చెప్పారో నాకు తెలియదు అనుకుంటే అది వేరే సంగతి. సీనియర్ కాబట్టి దివాకర్ రెడ్డి గారి మీద కొంత గౌరవ భావంతో మంత్రి గారు ఆలోచిస్తే ఇది చేసే దానికి వీలుంటుందని నా ఆలోచన. దయచేసి మంత్రి గారు ఈ మన్సేరు నదికి సంబంధించి బ్రీడ్జ్లు ఒక బ్రిడ్జ్ పుంది. ఈ రిజర్వాయర్ మెయిన్ బ్రీడ్జ్ అది దాని తర్వాత దిగువ భాగంలో 25 కిలో మీటర్ల దూరంలో రెండవ బ్రీడ్జ్ పుంది. కానీ, ఇది కూడా వాటర్ ఎక్స్‌ప్రో రిలీజ్ అయినపుడు ప్రాజెక్ట్ నుంచి అది కూడా సహార్టెట్ అపుతుంది. కాబట్టి దయచేసి ఈ ప్రాంత ప్రజానీకం గత 40, 50 సంవత్సరాలుగా అనుభవిస్తున్న ఈ కష్టాలను తీలగించడానికి తగు విధంగా మీరు చర్యలు తీసుకోవడానికి ఇష్టుటైనా మీరు ఏడైనా ఆలోచన చేస్తున్నారా? ఆలోచన చేస్తే మీరు ఎంత కాలం లోపల దీన్ని మీరు చేపట్టడానికి ఆలోచిస్తారని నేను అడుగుతున్నాను. మంత్రి గారు సహారయంతో ఆలోచన చేయమని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

(గౌరవ ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థాసంలో ఉన్నారు)

శ్రీ బోత్తు సత్యనారాయణః అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మహీధర్ రెడ్డి గారు బ్రీడ్జ్ అవశ్యకత, గత శాసన సభలో మంత్రి గారు ఇచ్చిన మాటలు ఆయన మరొకసారి చెప్పడం జరిగింది. వారు చెప్పిన మాటలలో ఈ బ్రీడ్జ్ అవశ్యకత చాలా పుంది. వాస్తవం అని ప్రభుత్వ దృష్టిలో పున్నది. గౌరవ సభ్యులు బోయినపల్లి నుంచి లింగ సముద్రం మండలానికి రావడానికి 60 కిలో మీటర్ల దూరం పున్నదని చెప్పారు. 60 కిలో మీటర్ల దూరం కాదు, 75 కిలో మీటర్ల దూరం పసుంది. ఈ బ్రీడ్జ్ ఏర్పాటు చేస్తే 15 కిలో మీటర్లలో మండల కేంద్రానికి వెళ్లే అవకాశం కూడా పుంటుంది. అలాకాకుండా ఇంకోక్క దారి కూడా పుంది దానికి. వయా ర్యాలపాడ్ ప్రాజెక్టు మీద వెళ్లితే అది 14 కిలో మీటర్ల మీదనే పసుంది. ఏదేమైనపుటికి కూడా ఈ బ్రీడ్జ్ అవశ్యకత పున్నది. ఇంతకు ముందు వారు శాసన సభలో అడగడం అప్పుడు పున్న మంత్రి గారు దానిని పరిశీలిస్తామని చెప్పడం కూడా జరిగింది. కానీ ఆ మంత్రి గారు చెప్పారు కాబట్టి అది పరిశీలనలో పుంటుందా, లేదా అనే విషయాన్ని వారు అడిగారు. ప్రభుత్వంలో ఎవరూ ఏమీ చెప్పినా సరే దానికి ప్రభుత్వం పూర్తిగా బాధ్యత వహిస్తుందనే విషయాన్ని వారికి తెలియజేస్తున్నాం. అప్పుడు 3 కోట్ల 84 లక్షలలో ఆ ప్రతిపాదనలను చేయడం జరిగింది, ఆర్పాడిఎఫ్ క్రీంద అది

పెట్టాం. ప్రతి నియోజక వర్గంలో ఈ పనులు జరుగాలి కాబట్టి ఆ రోజులలో ఏడైతే కందుకూరు నియోజక వర్గం పుందో ఆ సంవత్సరం 2 కోట్ల 6 లక్షల రూపాయలకు పనులను ప్రతిపాదించడం జరిగింది. కాబట్టి అప్పుడు నిధులు లేకపోవడం వలన అది చేయలేని పరిస్థితి ఆ రోజు ఏర్పడింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఆ బ్రీడ్జ్ ను చేపట్టాలను కున్నపుటికి మళ్ళీ గౌరవ సభ్యులు వచ్చి మాకు నాబార్డు ద్వారా కార్బోమాలు, పనులు కావాలి మా నియోజక వర్గం అభివృద్ధి చెందాలని వారు కోరారు. ఆ కోరిన దాంట్లో మాత్రం ఆయన ఈ బ్రీడ్జ్ పెట్టలేదు. ఇన్ని కాకుండా ఇంకా నాలుగు ప్రతిపాదనలను ఆయన ఇవ్వడం జరిగింది. 1. 50 లక్షల రూపాయలలో

గుడ్పలూరు నుండి ఏయంసి రోడ్పు చెరువు వరకు 2.117 కిలో మీటర్లు. 2. లింగసముద్రం మండలములోని కె.పి., రోడ్పు నుంచి వెంగళమాపురం వరకు 3. వి.వి.పాల్లెం నుంచి బి.ఎం., రోడ్పు కావాలని 1.8 కిలోమీటర్లని ఇంకొక్కుటి ఇచ్చారు. ఈ విధంగా నాలుగు పనులు ఇచ్చారు. ప్రయారిటీలో పుండవచ్చు వారు పెట్టలేదు. అయినా గౌరవ శాసన సభ్యులు ఇది ప్రయారిటీలో ఇచ్చినప్పటికి లేసప్పటికి, తక్కువ దూరంలో ప్రయాణం చేయడానికి అపుతుంది, సుమారు 5 వెయ్యల జనాభా కూడా పున్నది. వీరికి సానుకూలత కల్పించే ఉద్దేశంతో దీనిని సానుకూలంగా పరిశీలిస్తున్నాము. మిత్రులు కేటాయింపుల వెసులుబాటును చూసుకొని తప్పకుండా దీనిని కన్నిడరేషన్లోకి తీసుకోవడం జరుగుతుందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. మహీధర్ రెడ్డి : అధ్యక్షు, మంత్రి గారు సానుకూలంగా ఈ విషయాన్ని పరిశీలిస్తామన్నదానికి ధస్యవాదాలు. అయితే వారు చెప్పిన దాంట్లో మా ప్రయారిటీలో మంత్రి గారికి సమర్పించిన దాంట్లో ఇది లేదని అంటున్నారు. వాస్తవంగా ఇది సత్యం కాదు. దీంట్లో గత ప్రభుత్వంలో అప్పటి మంత్రివర్యులు దీనిని పరిశీలనలోకి, పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు కాబట్టి మీరు ఒకొక్క నియోజక వర్గానికి కేవలం కోటి రూపాయలో, కోటిస్పుర రూపాయలకో మీరు పరిమితమైన మీరు మాకు పనులు ఇవ్వమని అడిగారు. వాటికి అనుగుణంగా మేము ఇచ్చినాం. గాని, మీరు 4 కోట్ల రూపాయలకు ఇవ్వమంటే లక్షణంగా మేము ఇప్పటికైనా ఈ బ్రీడ్జును వ్రాసిస్తాం. దయచేసి దీనిని ఏదో ఒక రూపేణా దాట వేసే కార్యక్రమము కాకుండా, చిత్రశుద్ధితో అక్కడ ప్రజానీకం పడుతున్న ఇబ్బందులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇప్పటికైనా మీరు దీని మీద దృష్టి నిలిపాలి. సుమారు 5 వేల కాదండి. వారు కేవలం ఒక గ్రామం గురించే మాటల్లాడుతున్నారు, అక్కడ సుమారు 6 గ్రామ పంచాయితీలకు సంబంధించి ఏటికి ఇవతల ప్రక్కల మండల హెడ్ క్వార్టర్లకు దగ్గరగా పున్న 14 గ్రామ పంచాయితీలకు అనుసంధానం చేసే బ్రీడ్జు కాబట్టి ఇది, ఈ 20 గ్రామాల యొక్క భవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకొని వారు ఈ కార్యక్రమాన్ని వీలైనంత వేగపంతం చేసే దిశగా వారికి లభ్యంగా పున్న నిధుల ద్వారా దీనిని పూర్తి చేస్తామని చెప్పి ఒక స్పష్టమైన హమీ ఇస్తే మా నియోజక వర్గ ప్రజానీకం వారికి రుణాబడి పుంటారని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాము.

ఉ.10.50

శ్రీ బొత్తు సత్యన్నారాయణ : గౌరవ సభ్యులు మహీందర్ రెడ్డి గారు మాటల్లాడుతూ, వారి నియోజక వర్గాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని, అందరికి కనెక్టివిటీ ఇవ్వాలని కోరినందుకు వారిని అభిసందిస్తూ, వారు చెప్పన అంశానికి నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. నిధుల పరిస్థితులను చూసుకొని వారు చెప్పిన అంశాన్ని కన్నిడరేషన్లోకి తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాము.

MR.DY. SPEAKER : Question No.142 has been withdrawn at the request of the Member. SNQs are postponed for tomorrow. We will get into the Zero Hour. First Dr. Chandravathi garu. It is also her birthday today. We all wish her many happy returns of the day.

జీరో లవర్

డా. బి. చందులు (వైరా): అధ్యక్షా, తమరికి ధన్యవాదాలు. గత సంవత్సరం ఎమ్సెట్ కొన్సిలింగ్‌లో, మెడిసన్ పురియు ఇంజనీరింగ్‌లో సీటు వచ్చిన విద్యార్థులకు ఫీ-రీఇంబర్స్‌మెంట్ సౌకర్యం కల్పిస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. కానీ, ఆచరణలోకి వచ్చేసరికి చాలా మంది విద్యార్థులు ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. ఎ పురియు బి గ్రేడ్స్ వచ్చిన మెడికల్ విద్యార్థులకు ఫీ-రీఇంబర్స్‌మెంట్ సౌకర్యం కల్పిస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. దాని ప్రకారం విద్యార్థులకు ఫీ-రీఇంబర్స్‌మెంట్ సట్టిఫెట్ కూడా ఇప్పడం జరిగింది. దానిని బేస్ చేసుకొని విద్యార్థులు శ్రీకాకుళంలోని రింగ్స్ కాలేజీలో, కరీంసగర్ లోని ప్రతిమ మెడికల్ కాలేజీలో సీటు వచ్చే అవకాశం ఉన్న విద్యార్థులు కూడా కామినేని మెడికల్ కాలేజీలో బి క్యాటగిరిలో జాయిన్ కావడం జరిగింది. ఆయా కాలేజీల యాజమాన్యాలు ఫీ-రీఇంబర్స్‌మెంట్ కోసం సదరు యూనివర్సిటీలను సంప్రదించగా, కేవలం ఎ క్యాటగిరి విద్యార్థులకు మాత్రమే ఫీ-రీఇంబర్స్‌మెంట్ ఉంటుందని, బి క్యాటగిరి విద్యార్థులకు ఫీ-రీఇంబర్స్‌మెంట్ ఉండడని తెలియజేశారు. బి క్యాటగిరి విద్యార్థులు పరీక్ష వ్రాయడానికి ఇబ్బంది పదుతూ కోర్సును ఆశ్రయించారు. కోర్సు వారు విద్యార్థులకు అనుమతిచ్చారు. విద్యార్థులు పరీక్ష వ్రాసినప్పటికీ, కాలేజీలలో విద్యార్థులను ఎలా చేయడం లేదు. ఎస్సీ, ఎప్పీ, బిసి క్యాటగిరిలలో విద్యార్థులకు ఫీ-రీఇంబర్స్‌మెంట్ అవకాశం ఉంది కాబట్టి, వారికి స్కూలర్సిప్స్ ఇప్పడం లేదు. అదే విధంగా బ్యాంకు వారు కూడా వారికి లోన్స్ ఇప్పడం లేదు. ఈ సంవత్సరం అయినా ఫీ-రీఇంబర్స్‌మెంట్ సౌకర్యం కల్పించాలని, అదే విధంగా విద్యార్థులకు పరీక్ష వ్రాసే అవకాశం కల్పించవలసిందిగా తమరి ద్వారా సదరు మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

శ్రీమతి గల్లా అరుణకుమారిః అధ్యక్షా, సభ్యులు చెప్పిన అంశాలను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. త్వరలోనే వారికి సమాధానం తెలపడం కూడా జరుగుతుంది.

శ్రీ వి.యాచగిరి రావు (ముసుగోడు): అధ్యక్షా, సల్హండ జిల్లాలోని మా ముసుగోడు నియోజకవర్గం బాగా వెనుకబడిన ప్రాంతం. అక్కడ సాగునీటి సౌకర్యం లేదు. మా ప్రాంతంలో దాదాపు పది సంవత్సరాల నుండి వెల్కున్నె వాగు నుంచి కొండాపూరు చెరువులోకి ఫీడర్ ఛాసల్ ఎస్ట్మేట్ గపర్స్‌మెంట్ వద్ద పెండింగ్‌లో ఉంది. ఆ విధంగానే శేపిలేటి వాగు నుండి కన్స్ట్రుల బెల్లంకొండ చెరువులోకి కూడా ఫీడర్ ఛాసల్ పెండింగ్‌లో ఉంది. ఆ విధంగానే వడ్డెపల్లి లాంగ్ బీట్ కపులమ్మ చెరువు నాంపల్లి మండలం, బద్రాయి చెరువు తీదెదు, ఈ నాలుగు చిన్న నీటి వనరులు దాదాపు 100 నుండి 150 ఎకరాల మేరకు పారడానికి అవకాశం ఉంది. మంత్రిగారు వెంటనే స్పందించి చిన్న నీటి వనరులను మంజూరు చేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాము.

శ్రీమతి గల్లా అరుణకుమారిః అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాలను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లి, త్వరలోనే సభ్యులకు సమాధానం తెలపడం కూడా జరుగుతుంది.

శ్రీ ఇ. లక్ష్మినారాయణ (నిజమాబాద్-అర్పన్): అధ్యక్షా, నిజమాబాద్ మునిపల్ కార్బోరేషన్కి సంబంధించి, అధ్యాన్మంగా ఉన్న రోడ్ల విషయంలో కానీ, ట్రైనేజి విషయంలో కానీ, కరెంటు బిల్లు కట్టలేసటువంటి కార్బోరేషన్ విషయంలో కానీ బయట పడడానికి ప్రభుత్వం ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటోంది? కార్బోరేషన్ పరిసర గ్రామాల విలీన ప్రతిపాదన ఉందా? విలీనం చేస్తే ఏ ప్రాతిపదకన విలీనం చేస్తారో తెలుపవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

శ్రీమతి గల్లా అరుణకుమారిః అధ్యక్షా, సభ్యులు చెప్పిన అంశాలను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. త్వరలోనే వారికి సమాధానం తెలుపడం కూడా జరుగుతుంది.

డా.ఎన్.జయప్రకాశ్ నారాయణ్ (కూకట్టు): అధ్యక్షా, గైటర్ హైదరాబాదుతో ప్రారంభించి రాష్ట్రంలోని అన్ని నగరాల్లో ఉన్న మునిపాలిటీలలో వివరీతంగా ప్రభుత్వ భూముల ఆక్రమణ జరుగుతోంది. ప్రభుత్వ భూములు వివిధ బస్టిలలో, కాలనీలలో కమ్యూనిటీ కోసం ఏర్పాటు చేసిన భూములు, పార్కులు, ఓపెన్ నాలాలు, జంటనగరాల్లో సరస్సుల ఆక్రమణ జరుగుతోంది. జంటనగరాల్లో చాలా ప్రాంతాలలో సరస్సులను పూడ్చేసి, అక్కడ గుడిసెలు వేసి వాటిలో నివాసం ఉంటున్న పేదల నుండి నెల నెల డబ్బులు వసూలు చేసున్నారు. కొన్ని చోట్ల ఓపెన్ నాలాలపై తెండు మూడు అంతస్థులు కడుతున్నారు. అందుకే ఈ రోజు ఒక సమస్య వచ్చింది. దానిని ఎమ్సిఎమ్ సభ్యులు లేవనెత్తారు. పర్షం పడగానే పరదనీటి ట్యాంకులు పనిచేయక జలమయమై నగరాలు స్థంభించిపోతున్నాయి. ఈ నేనధ్యంలో నేను ప్రభుత్వానిన కోరేదేనుటంటే, దయచేసి ప్రభుత్వ భూములన్నింటినీ, గైటర్ హైదరాబాదు మునిపల్ కార్బోరైఫ్స్ లో కాని, అన్ని నగరాల్లోనూ, అన్ని మునిపాలిటీలలో భూములను స్పష్టంగా డీ-మార్కెట్ చేయండి. భూముల ప్రాటెక్షన్ కోసం పెంటనే చర్యలు తీసుకోండి. బ్రెయిన్ల మీద, నాలాల మీద, లేక్ల మీద ఉన్న ఎన్కోచ్మెంట్స్ ను నిర్దాక్షిణ్యంగా పార్టీలకు, పక్షపాతాలకు అతీతంగా తోలిగించండి. ప్రతి ప్రభుత్వ భూములకు ఇస్ట్యూటరీ తయారు చేసి, మ్యాప్లు తయారు చేసి, బహిర్గత పరచి సమాజానికి అందచేయండి. ప్రతి కాలనీలో, ప్రతి కమ్యూనిటీలో ప్రజల చేతికి ఇస్ట్యూటరీ వివరాలిచ్చి, ప్రాటెక్షివ్స్ ను పెట్టండి. లేకపోతే, నగరాల్లో కోట్ల రూపాయల విలువ చేసే భూములు, గజం రు.50,000 నుండి లక్ష రూపాయల విలువ చేసే అన్ని భూములు కూడా, ఈ రోజు కెవలం కొందరు భూ ఆక్రమణ దారులు, రాజకీయ అండతో కొందరికి, కొందరు గూండాల చేతుల్లోకి పోతున్నాయి. నగరాలు నాజనమయపోతున్నాయి. దీనిపై ప్రభుత్వం గట్టిగా చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. దయచేసి ప్రభుత్వం అలక్ష్యం చేయకుండా పట్టించుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాలను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఇప్పటికే ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టింది. సభ్యులకు సమాధానం కూడా పంపడం జరుగుతుంది.

MRS CHRISTINE LAZARUS : Speaker Sir in most of the newspapers and media, we find advertisements of sale of plots, lands, houses etc. Many of us including senior citizens in the fag end of their life are buying these properties or investing in purchase of land and are being cheated. 3 or 4 such cases have come to my notice particularly from the Christian community and Anglo Indian Community. It is so sad that a man after his retirement at the age of 60 years who got about Rs. 7/- lakhs, invested Rs. 3 1/2 lakhs has been cheated. Sir, through you I request our Home Minister to please look into these details and take necessary action. I am submitting to you an appeal from one of the people.

శ్రీమతి పి.సబితా ఇంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాలను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తప్పకుండా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీమతి హాచ్. హేమలత (సత్యవీడు): అధ్యక్షా, తమరికి నమస్కారం. నేను సత్యవీడు నియోజకవర్గం నుండి ప్రాతినిధ్యం పహిన్నున్నాను. మా సత్యవీడులో పిచ్చాటూర్లో అరణ్య ద్వార్మ ఉంది. ఆ ద్వార్మ 2005 సంవత్సరంలో అధిక వర్షపాతం పల్ల నిండిపోయి ఒవర్ ఫ్లో అవుతుంటే, ప్రమాదాన్ని గుర్తించిన ప్రజలు, అధికారులు కలెక్టరుగారికి ఇన్ఫోర్మేషన్ చేశారు. కలెక్టరు గారు వెంటనే ఆ స్థలానికి వచ్చి చూసి ప్రమాదాన్ని గుర్తించి వెంటనే ప్రాజెక్టుకు ఉన్న మూడు గేట్లను ఎత్తడానికి ఫ్రయత్తించినప్పుడు, మూడు గేట్లు కూడా వని చేయలేదు. వెంటనే కట్టలను కొట్టివేయాలని కలెక్టరు గారు ఆదేశాలు ఇచ్చారు. వెంటనే కలెక్టరుగారి సమక్షంలోనే కట్టలను కొట్టివేశారు. అప్పుడు నీరంతా బయటకు వెళ్లిపోయింది. ఆ సమయంలో ఉన్న ఇరిగేషన్ మినిస్టర్ గారు, అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్ గారు ఒక సంవత్సరం లోపుగా ఎన్ని కోట్లు ఖర్చు అయినా వాటని రిపేర్ చేయాలని ప్రజలకు హామీ ఇచ్చారు. 2005 సంవత్సరంలో హామీ ఇష్టవడం జరిగింది. వారు హామీ ఇచ్చి ఇష్టటికే నాలుగు సంవత్సరాలు గడిచింది.

ఁ.11.00

2005లో ఇది జరిగింది. మినిస్టర్ గారు 2005లో హామీ ఇచ్చారు. ఈ రోజు పరకా అది కంప్లీట్ కాలేదు. ఆ కట్టలో చాలా మంది వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. కానీ ఈ ప్రమాదం జరిగేక అప్పటి శాసన సభ్యులు నారాయణ స్వామి గారు వచ్చి, కరెంటు బిల్లులు ఎవరూ కట్టవద్దు అని చెప్పడం జరిగింది. ఆ రోజు నుంచి ఈ రోజు పరకా ఎవరూ కట్టలేదు. ఇప్పుడు సదెన్గా అధికారులు వచ్చి ఎవరైతే వ్యవసాయం చేస్తున్నారో వారి కనెక్షన్లు డిస్కానెక్టు చేశారు. కాబట్టి రైతుల తరసున మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి, మంత్రి గారికి మనవి చేసేది, వెంటనే ఆ కనెక్షన్లును రిస్టోర్ చేయాలి. వాళ్లు కట్టవలసిన బకాయిలు రద్దు చేయాలని వేడుకుంటూ, ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి అయ్యేపరకా, రెండు సంవత్సరాల పరకా ఏ విధమైన కరెంటు బిల్లు వసూలు చేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాను. మా జిల్లాకు సంబంధించి నమస్క ఇది. మా దృష్టికి కూడా వచ్చింది. రైతుల్ని కరెంటు ఛార్జీలు కట్టమంటున్నారని. నేను కూడా జిల్లా కలెక్టరు గారికి చెప్పడం జరిగింది. క్లియర్ చేస్తామని వారు చెప్పడం జరిగింది. తర్వాత వారు చెప్పిన ఇరిగేషన్ పనులు ఏవైనా వుంటే, సంబంధిత మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లి తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీమతి డి. అనసూయ (ములుగు): అధ్యక్షా, జీరో అవర్లో నా నియోజకవర్గంలో అత్యంత ప్రధానమైన సమస్యలు ప్రస్తుతించవలసి వచ్చినందుకు బాధాకరంగా పుంది. ఎందుకంటే జీరో అవర్లో ఒక నెల నుంచి apply appy no reply అస్టుట్టుంది. ప్రాబ్లోం పుంది. ఈ రోజు తెలంగాణా ప్రాంతానికి సాగునీరు అందించే ఏకైక లక్ష్యంతో ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన ప్రాజెక్టు దేవాదుల ప్రాజెక్టు. పరంగర్ జిల్లాలోని గోదావరి పరీవాహక ప్రాంతమైన మా ములుగు నియోజకవర్గం చాలా వెనుకబడిన నియోజకవర్గం. ఆదివాసీ ప్రజలు ఎక్కువగా నిపశించే మా ప్రాంతంలోనే మెయిన్ గేట్ పర్సు స్టోర్లు చేయడం జరిగింది. తలాబున మాకు గోదావరి పుంది. కానీ త్రాగునీరు, సాగు నీరు లేక అల్లాడిపోతున్న అనేక గిరిజన గ్రామాలు వాగుల్లో వంకల్లో నీళ్లు తాగుదామను కున్నా, ఎండిపోయిన సందర్భంలో మురికి నీళ్లను తాగి విష జ్వరాల బారిన పడుతున్నారు. ఈ రోజు ఒక్క ములుగుకు తప్ప, ఫస్ట్ ఫేజ్, సెకండ్ ఫేజ్ల నుంచి ఇతర ప్రాంతాలకు, ఇతర జిల్లాలకు పైపులైను ద్వారా నీటిని తీసుకువెడుతున్నారు. జిల్లా మంత్రి గారు, భారీ నీటి పారుదల శాఖా మంత్రి గారు, ముఖ్యమంత్రి గారు ఇంతకు ముందు 3వ దశ ద్వారా వాటర్ ఇస్ట్టమని వాగ్గానం చేశారు. కానీ ఈ రోజు 3వ దశ పనులు మళ్లీ

ప్రారంభించడం జరిగింది. కానీ ఆ వాగ్దానాలు పూర్తి చేయడం లేదు. ఇదెక్కడి అన్యాయం సార్? ఇందాకా కే.జి. గ్యాస్ గురించి సభ్యులందరూ మాటల్డాడేరు, మన రాష్ట్రం వాటా మనకు రావాలీ అని. అలాగే మా ప్రాంతంలోనీ నీళ్లు, మా అడవులు ఇస్తే ధ్వనింసం అయిపోతున్నాయి. ఇతర ప్రాంతాల కోసం మేము ఎందుకు త్యాగం చేయాలి? నీళ్లు ఎండిపోతున్నాయి. కనీసం మాకు తాగడానికి నీళ్లు లేవు.

మిస్టర్ డెపూలీ స్పీకర్ : అమ్మా మీరు కొత్త మెంబరు. జీరో అవర్లో ప్రథానమెన సమయ చెబితే మంత్రి గారు నోట్ చేసుకుంటారు. తర్వాత మీకు సమాధానం పంపిస్తారు.

శ్రీమతి డి. అనసూయ : రామపుర్లో లీఫ్ పెడతామన్నారు. అక్కడ లీఫ్ పెట్టడం లేదు. కానీ బైటు ప్రాంతాలకు తీసుకుపోతారట. అక్కడ లీఫ్ పెడితే గాని మాకు నీళ్లు రావు. కాబట్టి మీ ద్వారా భారీ నీటిపారు దల శాఖ మంత్రి గారికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను, ఈ విజ్ఞప్తనను మీకు పంపిస్తున్నాను.

శ్రీమతి కొండా సురేణ : అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. శాసన సభ్యుల్లైతే ప్రతి పక్ష సభ్యులేమో గాని, ప్రజలైతే అందరి పక్షం అధ్యక్షా. ప్రజల కెప్పుడూ ఈ ప్రభుత్వం అన్యాయం చెయ్యదు. తప్ప నినరిగా మీరు ఎంత వీలుంటే అంత సహకారాన్ని అందించి, సంబంధిత మంత్రి గారితో మాటల్డాడి తగు చర్యలు చేపడతాం.

శ్రీ కె. శ్రీధర్ (పర్మసుపేట): అధ్యక్షా, జీరో అవర్లో మాటల్డాడి ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు. అలాగే ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మా అధ్యక్షులకు కూడా ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు. మా పెదకూరపాడు నియోజకవర్గంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలందరికి తెలిసిన అమరావతి సగరం ఉంది. దీనిని గురించి అందరికి తెలుసు. అయితే ఈ సగరం అభివృద్ధికి నోచుకోలేదు. గతంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు ‘ధ్యానబుద్ధ’ అనే ప్రాజెక్టును ప్రారంభించడం జరిగింది. ఆ రోజు బోధ్యమత గురువు దలైలామా గారు బోధ్య నిపోర్లో ఈ ధ్యానబుద్ధ ప్రాజెక్టును ముఖ్యమంత్రి గారి చేత ప్రారంభింపజేశారు. అయితే ఈ ప్రాజెక్టు ఇంతవరకూ పూర్తి కాలేదు. ఇన్ని సంవత్సరాలైనా పూర్తి కాకపోవడం బాధాకరమైన విషయం. అదే విధంగా కృష్ణసది వోడ్సున పున్న ఈ అమరావతి సగరాన్ని గౌతమ బుద్ధుడు బోధ్యమత ప్రచారం కోసం ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. ఈ రోజు అక్కడ విజయ వాడ సగరానికి 40 కిలోమీటర్లు, గుంటూరు సగరానికి కేవలం 34 కిలోమీటర్లు దూరంలో ఉన్న అమరావతి సగరాన్ని పర్యాటక కేంద్రంగా మార్గానికి అవకాశం ఉంది. ప్రభుత్వం ఈ యొక్క అమరావతిని పర్యాటక కేంద్రంగా మార్గాలని, అమరావతి అభివృద్ధికి ప్రత్యేక ప్యాకేజీని ఇచ్చి, గుంటూరు జిల్లాలోనే కాదు, ఇటు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు కూడా ముఖ్యమైన పుణ్య క్షేత్రం ఇది. దీని అభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని పెదకూరపాడు నియోజికారించాడు. ఈ విధంగా ప్రాజెక్టు ఇంతవరకూ పూర్తి కోరుతున్నాను. వారు దీనిపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతూ, నాకీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాము.

డా.(శ్రీమతి) జె. గితారెడ్డి : వారు చెప్పిన బుద్ధుడికి సంబంధించిన ప్రాజెక్టు విషయంలో వారు త్రధ్మచాపించారు, చాలా సంతోషం అధ్యక్షా. తప్పకుండా చర్యల విషయం ఒక వారం రోజుల్లో సమాధానం పంపిస్తాము అధ్యక్షా.

శ్రీ వి. రామకృష్ణ బాబు (విశాఖపట్నం-తూర్పు): అధ్యక్షా, నాకీ అవకాశం కల్పించిన మా విశాఖ (తూర్పు) నియోజకవర్గ ప్రజలకు, మా అధినాయకుడు చంద్రబాబు నాయుడు గారికి, మాటల్లడే అవకాశం కల్పించిన డెప్యూటీ స్పీకరు గారికి నా హృదయ పూర్వక ధన్యవాదాలు. ట్రైటర్ విశాఖ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లో 2006 సంవత్సరంలో 32 గ్రామాలను విలీనం చేయడం జరిగింది అధ్యక్షా. కానీ ఆ గ్రామాల లోని స్కూల్సుని మాత్రం విలీనం చేయలేదు. ఆ స్కూళ్లు చాలా అధావస్తు పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. అటు జిల్లా పరిషత్తు వారు గాని, ఇటు కార్పొరేషను వారు గాని ఈ స్కూల్సును పట్టించుకొనడం లేదు. దయచేసి మంత్రి గారిని కోరేది, ఈ గ్రామాలలోని స్కూల్సును తక్షణమే కార్పొరేషనులో విలీనం చేస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీధరబాబు : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకుని సంబంధిత మంత్రి గారికి తెలియజేసి, సభ్యులకు ఒక వారంలోగా సమాధానం పంపించే ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ ఎస్. వెంకట వీరయ్ (సత్తుపల్లి): అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఖమ్మం జిల్లాలో ప్రధానమైన రిజర్వాయర్లులో నాగార్జున సాగరు ఎడమ కాలవ కింద 5/6 నియోజకవర్గాలకు నీరు అందించే, రిజర్వాయర్లుకు నీరు అందించకపోవడం వల్ల ఫ్లోర్డ్ రహిత ప్రాజెక్టులకు 300 ఎకరాలకు నీరందించే రిజర్వాయర్లు మీద ప్రాజెక్టులు కట్టడం జరిగింది. పూర్తిగా ఆ రిజర్వాయర్లు అడుగంటపోవడం వల్ల మంచి నీళ్లు లేక ఫ్లోర్డ్ రహిత ప్రాజెక్టులన్నీ కూడా ప్రజలకు మంచి నీరందించేవి ఉపయోగం లేకుండా పోతున్నాయి.

డ.11.10

తక్షణమే పాలేరు రిజర్వాయరు మంచి ఖమ్మం పట్టణానికి, అదే విధంగా మథిర, సత్తుపల్లి, పాలేరు నియోజక వర్గ ప్రజలకు త్రాగు నీరు అందించడం కోసం, నాగార్జున సాగర్ ఎడమ కాల్వ కింద పదిలిన నీరు తక్షణమే పాలేరు రిజర్వాయరు ద్వారా, ఈ 300 గ్రామాలలో, ఫ్లోర్డ్ రహిత ప్రాజెక్టులను అందించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని, అదే విధంగా ఖమ్మం జిల్లాలో పున్న ఈ ప్రాజెక్టులన్నింటిని గురించి శాసన సభలో హమీ యిప్పుడం జరిగింది. తక్షణమే, దుమ్ముగూడం, రాజీవ్ ఇందిరా సాగర్ ప్రాజెక్టుల మీద జరుగుతున్న అవకఱ కల మీద, నాగార్జున సాగర్ టీల్ ఎండ్ వల్ల ఖమ్మం జిల్లాకు జరుగుతున్న సష్టోషి అరికట్టిందుకు ఇరిగేషన్ మంత్రి గారు తక్షణమే మా జిల్లాలో మీటింగు పెట్టపలసిందిగా కోరుతున్నాను. అవకాశం కల్పించిన మీకు మరొక సారి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. విశ్వరూప : గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాము. త్వరలోనే సమాధానం పంపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సి. రమేష్ (రాజమండ్రి-రూరల్): అధ్యక్షా, ఈ అవకాశం కల్పించిన మీ అందరికీ నా హృదయపూర్వక సమస్కూర్చాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. మా యొక్క చేసేత కులస్తులందరికీ కూడా రూ. 324 కోట్ల ప్రాయోజెన్సీని ప్రభుత్వం వారు ప్రకటించారు. అయిప్పటికీ అది యిప్పటి వరకూ ఎందుకు జరగలేదని నేను తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. అలగే, త్వరలో రూ. 324 కోట్ల బుఱాలను మాఫీ చేసి చేసేత కులస్తులందరికీ సహకరించే విధంగా చర్యలకు తీసుకో పలసిందిగా కోరుతూ, అశిష్ట సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి గల్గా అరుణ కుమారి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది అధ్యక్షా. సంబంధిత మంత్రి గారి దృష్టిక్రియలు వెల్లి వెంటనే సమాధానం పంపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి.పెంకట రత్నయ్య (సూళ్లరుపేట): సూళ్లరుపేట, నాయుడుపేట రెండు టౌన్స్‌లో కూడా 5 సంవత్సరాల త్రీతం రూ. 5 కోట్లు, రూ. 2 కోట్లు తో రెండు ప్రాజెక్టులను మంజూరు చేయడం జరిగింది. అయితే, సూళ్లరు పేట టొనుకు సంబంధించిన వర్ష దాదాపు పూర్తి అయింది. కానీ ఈ రోజుకీ ఈ టొనుకు నీళ్లు అందించబడటం లేదు. అందుచేత ఈ రోజు సూళ్లరు పేట టౌన్‌లో ఒక క్వార్ట్ నీటిని బయట నుంచి రూ. 5 లేక రూ. 2 చోప్పున ప్రజలు ప్రతి ఒక్కరూ కొనుక్కుంటున్నారు. నేను మీ ద్వారా గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖ మంత్రి గారికి తెలియజేసేని, ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి కావడానికి నిధులు ఏమైనా తక్కువై నట్టుతే వాటిని యిచ్చి, ఆ టొను ప్రజలు బయట నుంచి ఒక క్వార్ట్ నీటిని రూ. 5 లకు, రూ. 2 కి కోట్లునంటి యిభ్యందుల నుంచి తప్పించవలసిందిగా మీ ద్వారా గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా నాయుడు పేట ప్రాజెక్టు రూ. 2 కోట్లతో మొదలు పెట్టు వలసినదానిని కూడా త్వరితగతిని ప్రారంభించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతూ, అవకాశం యిచ్చిసందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ పి.విశ్వరూప్ : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. తొందర్లోనే వారికి సమాధానం పంపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. రామకోటయ్య (సూజివీడు): అధ్యక్షా, నూజివీడు నియోజక వర్గం, ఆగిరిపల్లి గ్రామంలో శ్రీ శోభనాచల వ్యాప్త సరసింహ స్వామి దేవాలయం, అలాగే నా నియోజక వర్గంలో గొల్లపల్లి గ్రామంలో రఘు నాథ స్వామి దేవాలయం 500 సంవత్సరాల పురాతన దేవాలయాలు. ఈ రెండు దేవాలయాలకూ, కోట్లాది రూపాయల విలువైన కెంపులు, రత్నాలు పొదిగిన ఆభరణాలు పుండ్రేవని పెద్దలు చెబుతున్నారు. చరిత్ర కూడా చెబుతున్నది. అలాగే, 4,500 ఎకరాల భూమి కూడా పుంది. ప్రస్తుతం ఈ ఆభరణాలు ఎక్కుడున్నాయో తెలియడం లేదు. అలాగే భూములు కూడా దేవస్థానం అధీనంలో లేవు. 50 సంవత్సరాల త్రీతం ఈ ఆభరణాలను దేవుడికి అలంకరించడం జరిగిందని తెలుస్తున్నది. ఆ తర్వాతి నుంచి అని అదృశ్యమయ్యాయి. ఎక్కుడో బ్యాంకులో ట్రుంకు పెట్టేలో వున్నాయని చెబుతున్నారు. దానిని కూడా అధికారులు నిర్దారించడం లేదు. అలాగే ఈ సగలన్నీ అదృశ్యమయ్యాయనే వార్తలు విపరీతంగా వస్తున్నాయి. ప్రజలు ఈ సగల అదృశ్యం పట్ల భయపడ్డున్నారు. అనలు దేవస్థానాలలో పుండ్రవలసిన సగలు ఎన్ని? వాటిలో ప్రస్తుతం ఎన్ని వున్నాయి? ఎన్ని అదృశ్యమయ్యాయి? ఆ విధంగా అదృశ్యమయ్యాయని భావిస్తున్న సగల గురించి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యల గురించి ప్రజలకు తెలియజేయాల్సి పుందని, ప్రజల మనోభావాలను కాపాడాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ గాదె పెంకట రెడ్డి : అధ్యక్షా, సభ్యులు తెలిపిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను. తర్వాత సభ్యులకు తెలియజేస్తాము.

శ్రీ ఎం. కిషన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ట్రైలర్ పైదరాబాదులో పైదాబాదు సింగరేణి కాలరీస్ విషయంలో అర్థాన్ ల్యాండ్ సీలింగ్ 1976 లో రావడం జరిగింది. అది 35 ఎకరాల భూమిని ల్యాండు ఓనర్ రెండు స్టోర్స్

లకు అమ్ముకోవడం జరిగింది. అనాటి నుంచి ఈ నాటి వరకూ ఈ విషయానికి సంబంధించిన కేసును హైకోర్టులో రిజెక్షన్ చేయడం జరిగింది. ఆ భూమి రోజువారీ కూలీలుగా పనిచేసే 2 వేల కుటుంబాల పొనెషన్లో పుంది. అక్కడ వారు నివశిశ్వన్నారు. ఈ రోజు ఒక 1700 ఇళ్ల వాంబే కింద కట్టడం జరిగింది. ఇంకా రెండు వేల కుటుంబాలు అక్కడే పున్నాయి. 2005 సంవత్సరంలో అక్కడ పున్న గుడిసెలు కాలిపోయిన సందర్భంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆ ప్రాంతాన్ని విజిట్ చేయడం జరిగింది. అప్పుడు వారు అక్కడ పున్న వారికి ఖచ్చితంగా ఆ ఓపెన్ ల్యాండులో ఇళ్లకట్టిస్తామని హామీ కూడా యివ్వడం జరిగింది. అయినా యింతవరకూ ఆ కార్బోక్సమం చేయలేదు. ఈ రెండు సొసైటీలు హైకోర్టుకు పోయినప్పుడు, హైకోర్టు ఆ కేసును రిజెక్షన్ చేసి సపుటిక్, వారు ఈ అర్థన్ ల్యాండు సీలింగ్సు అడ్డం పెట్టుకుని, జూలై నెలలో ఒక బీఫో ప్రకారం ఈ సొసైటీలు నీరికి ఎలిజిబిలిటీ తీసుకు రావడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన, అర్థన్ ల్యాండుకు సంబంధించిన భూమి, రూ. 2 కోట్ల విలువ చేసే ఈ భూమిని రెండు సొసైటీలకు యివ్వడంలో, దీని వెనుక ఎవరు పున్నారో, ఎవరు ఏ కార్బోక్సమంలో తీసుకున్నారో తెలియాలి. ఈ నాడు యిక్కడ పుంటున్న వారికి రేషన్ కార్డులు కూడా యివ్వడం జరిగింది. ఓటల్ లిస్టులో వారి పేర్లు పున్నాయి. కాబట్టి, యిక్కడుంటున్న టువంటి 2 వేల కుటుంబాల వారికి ముఖ్యమంత్రి గారు హామీ యిచ్చిన విధంగా ఇళ్లకట్టించి యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రా రెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. వారికి తీసుకున్న చర్యలు, తీసుకోబోయే చర్యలు సమాధానం పంపడం జరుగుతుంది.

శ్రీమతి ఎ. ఉమా మాధవ రెడ్డి : అధ్యక్షా, మా నల్గొండ జిల్లాకు హైకోర్టు నీటి సమస్య చాలా తీవ్రంగా పుంది. అది దృష్టిలో పెట్టుకుని గతంలో తెలుగు దేశం పొర్ట్ అధికారంలో పున్నప్పుడు, చంద్రబాబు నాయుడి గారి నాయకత్వంలో ఉదయ సముద్రం నుంచి దాదాపు 1054 గ్రామాలకు తీసుకునే విధంగా ఒక ప్రాజెక్టును చేపట్టడం జరిగింది. రెండు మూడు సంవత్సరాలలో పూర్తి కావలసిన ప్రాజెక్టు అది. కానీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చి 5 సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ ఇంతవరకూ పూర్తిచేయలేకపోయారు.

భువనగరి నియోజక వర్గానికి వచ్చినట్టే అక్కడ హైకోర్టు నీటి సమస్య పుంది. అదే విధంగా మూసీ కాలుష్యంలో కూడా గ్రోండ్ వాటర్ అంతా కూడా పొల్యాట్ అయి ప్రజలు చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. థర్డ్ ఫేజ్ లో వచ్చే ప్రాజెక్టును, ఇప్పుడు ఫెక్ష్ట్ ఫేజ్లో వచ్చినప్పటికీ కృష్ణా నీటిని నా నియోజక వర్గానికి అందించడం లేదు. ఈ విషయమై జిల్లా మంత్రిగారు ఒక మీటింగ్లో దీనికి రూ. 250 కోట్లు అవసరం పున్నాయని కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం ముఖ్యమంత్రి గారిని రూ. 130 కోట్లు యివ్వవలసిందిగా అడగడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారు యిచ్చే అవకాశం పుందని చెప్పారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ రోజు సంబంధిత మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. ఆ రూ. 130 కోట్లను ఎప్పుడు విడుదల చేయస్తారు? ఎప్పుడు మా ప్రజలను మూసీ కాలుష్యం నుంచి, హైకోర్టు నీటి సమస్య నుంచి బాధలను తీరుస్తారని తమ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. ఈ పథకాన్ని త్వరగా పూర్తి చేయాలని కూడా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. విశ్వరూప : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యురాలు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. త్వరలోనే వారికి సమాధానం పంపియ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. కనుబాబు: అధ్యక్షా, కాకినాడ పోర్ట్ ఏరియాలో హోర్స్‌రోడ్‌పట అనే ఒక మత్స్యకార నివాసిత ప్రాంతం గత 50 ఏళ్లగా ఉన్నది. ఆ గ్రామంలో వారికి భూమిపై ఎటువంటి హక్కులు లేవు. అక్కడ ఎటువంటి ప్రభుత్వ కార్బూక్టమాలు జరగటంలేదు. ఆ గ్రామాన్ని అక్కడనుండి తరలించాలని చాలాకాలంగా ప్రయత్నాలు జరగుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వం దృష్టికి వస్తే దీనికి 5 ఎకరాల ల్యాండ్ ఎలాట్ చేస్తామని చెప్పటం జరిగింది. కానీ 5 ఎకరాలు చాలదు, 8 ఎకరాలు ఇవ్వాలని అక్కడ స్థానికులు గొడవ చేస్తున్నారు. దీనిపై ఇంతవరకు ప్రభుత్వం ఎటువంటి స్పందన లేకుండా ఉండిపోయింది. ఇదే పోర్ట్ లో కొంతమంది బడా పారిశ్రామికవేత్తలకు, పెద్దలకు వందల ఎకరాలు లీజుపై పంచిట్టారు. పెద్దలకు పంచటానికి పోర్ట్ ముందుకువచ్చి 33 ఏళ్లకు, 99 ఏళ్లకు లీజుకు భూములను ధారాదత్తం చేసిందిగాని మత్స్యకారులు అక్కడ ఉండటానికి వీలులేదని తరమికొట్టుటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆ గ్రామంనుండి వెళ్లటానికి వారు సిద్ధంగా ఉన్నారు కాబట్టి వెంటనే 8 ఎకరాల భూమిని కేటాయించి వారికి పునరావాసం కల్పించి వారికి అన్ని పథకాలను వర్తింపచేయాలి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. అంతా శాచ్యురేషన్ లెవెల్లో చేస్తామని చెబుతున్నారు, కానీ శాటీస్పాక్షన్ లెవెల్లో జరగటంలేదనటానికి ఇది ఒక్కటే నిదర్శనమని తెలియచేస్తున్నాను.

MR. DEPUTY SPEAKER: Reply will satisfy you.

శ్రీమతి గల్లా అరుణకుమారి: అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాము. సంబంధిత మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి సమాధానం పంచించటం జరుగుతుంది.

శ్రీ వై. రవి(విజయవాడ-తూర్పు): విజయవాడ సిటీలో అండర్గ్రాండ్ ష్రైనేజ్ క్రొత్తగా నిర్మాణం జరిగిన ప్రాంతంలో అక్కడ ఎస్.టి.పి. పెట్టి ఆ ఎస్.టి.పి. వాటర్ పూర్వికై అవ్వకుండా తీసుకువచ్చి కృష్ణా నదిలో కలుపుతున్నారు. అక్కడ 10 ఎమ్.జి.డి. వాటర్ ప్లాంట్ ఉన్నది. ఆ నీరు భూమిలోకి ఇంకి మరలా వాటర్ ప్లాంట్లోకి వస్తున్నాయి. విజయవాడ సిటీలో సుమారు 1.25 లక్షల మిలియన్ లీటర్ల వాటర్ తీసుకువచ్చి రోజు కలుపుతున్నారు. ఈ వాటర్ బుడమేరులో కలిసి క్రింది ప్రాంతంవారు త్రాగటమో లేదా కాలువలో కలవటమో జరుగుతోంది. దీనిని తీసుకెళ్లి వి.టి.పి.ఎస్.లో కలిపితే, ఆ వి.టి.పి.ఎస్.లోని వాటర్ కూడా క్రిందకు వస్తుంది. అలా జరగేట్లు చూడమని కోరుతున్నాము.

శ్రీమతి గల్లా అరుణకుమారి: అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాము. సంబంధిత మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి సమాధానం పంచించటం జరుగుతుంది.

MR. DEPUTY SPEAKER : Please bear with us. We are giving opportunity to lot of Members today. (Addressing the Minister) . Now Sri MD. Virasat Rasool Khan.

SRI MD. VIRASAT RASOOL KHAN : Thank you Speaker Sir, Sir I want to bring to the notice of the Government through you that in 1974 there were 20 jails in Andhra Pradesh now the strength has gone up to 141, and the strength of sub jails is 156. The problem in the jails is, there are about 800 vacancies..... I hope that the Hon'ble Minister is noting this point . There are about 800 vacancies. Recently the Government has come forward for giving extra allowance to the people working in S.B., and Intelligence department. I do not know what punishment is being given to the Officers working in Jails Department because training is same, uniform is same, working is same but in the pay scales, Police Officers are being given more pay and the Jail Department Officers are being paid less. Sir in Maharashtra, Karnataka, Tamil Nadu and other states, equal payment is being made to Police as well as Jail Department personnel. Recently in 2008 the Jail Department officials went to the Tribunal, and the Tribunal has passed Orders asking the Government to pay equal salaries to the Jail Department and to the Police Department. What is happening Sir, when the transfer comes, the transfer should be either zone-wise or region-wise but now what is happening, the person working in Hyderabad is being suddenly transferred to Kadapa and the person working in Nizamabad is being transferred to Chittoor. I do not understand when the Police Department transfers are being done region wise and zone wise why there is discrimination in the case of Jail Department officials. Jail Department officials are being transferred and they are subjected to frustration as they have to take their entire family. About 20-40 persons are working in Jails. They are washermen, sweepers, barbers. Really you will be surprised that they are being paid Rs.1298/- pm salary for cutting hair, for sweeping and for washing. Sir anywhere in the world are they getting this salary of 1298? I request you to allot house sites for the persons working in Jails. I am sending this paper to you. Kindly ask the Hon'ble Minister and the Government to take a sympathetic view and to serve the people because they are staying day and night with hard core criminals. The police only catches and sends them to the jail. The Jail Department Officers are risking their lives,. I request you ..

MR. DEPUTY SPEAKER : Please send me a copy of the demands, I will send it to the Minister

SRI MD. VIRASAT RASOOL KHAN : I request you to please fix pay benefits of Jail Department people on par with the Police Department, sanction of uniform allowance annually, sanction of risk allowance, sanction of encashment of 30 days Earned Leave per year, Mobile phones to all the Gazetted Officers..... You are not giving mobile phones to the Gazetted Officers. That is why the prisoners are using cell phones from the prisons. So, you have to give cell phones to all Gazetted Officers also .....

MR. DEPUTY SPEAKER : Minister cannot write all those demands. You please send them to me. I will hand it over to the Minister.

SRI MD. VIRASAT RASOOL KHAN : No Sir, the Minister has to hear the grievance of the jail people. National Human Rights Commission people, they go and study what benefits are being given to the prisoners but they do not want to know what is happening to the Jail staff. That is why please have patience Sir. Just give me one minute,..... I request that four wheeler vehicles may be given to all Deputy Superintendents and above cadre, compensatory pay for extra hours on duty ...

جناب محمد و راشت رسول خاں: ٹپی اپنکر صاحب! میری گذارش ہے کہ جمل کے عہدہ داروں کو رہائشی کوارٹس allot کئے جائیں۔ اسی طرح غریب ملاز میں جیسے جام، جھاڑو دینے والے اور کپڑے دھونے والے، جن کو آپ صرف - Rs.1,298/- مہانہ تجوہ دے رہے ہیں، ان کا آپ regular appointment کیجئے اور ان کی services کیجئے۔

جناب نادیدلام نوہر: خاں صاحب! That is six Members put into one.

جناب محمد و راشت رسول خاں: صاحب! important بات کہی یا نہیں، آپ وہ دیکھئے۔

شُریمن تی پی. سبیت: గౌరవనభ్యలు జైష్ డిపార్ట్మెంట్లో వనిచేస్తున్న సిబ్బంది సమయాలు ప్రస్తావించారు. తీసుకున్న చర్యలు, తీసుకోబోయే చర్యలు సభ్యులకు సమాధానం రూపంలో వంపిస్తాము.

శ్రీ జె. రంగారెడ్డి: జీరో అవర్లో ప్రస్తావనకు తీసుకువచ్చిన సమస్యలపై వారం రోజుల్లో మంత్రులు రిపై ఇవ్వాలని స్పికర్గారు ఆదేశించారు. ఇప్పటివరకు ఎవరికీ సమాధానం రాలేదు.

MR. DEPUTY SPEAKER: We are following it up. ప్రభుత్వం తరపునుండి ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా వెంటనే స్పందించి వారం రోజులలోపు సమాధానం ఇవ్వమని ఆల్ డిపార్ట్మెంట్సు ఆదేశించారు. మన సెక్రటేరియట్సుండి కూడా ఆల్రెడి రిమైండర్ వెళ్లింది. తప్పకుండా సభ్యులందరికీ within a week we are expecting replies from the Government. మీ ఆవేదన మాకు అర్థమయినది. I am sure, all the Members will get replies within a week.

శ్రీ జె. రంగారెడ్డి: జీరో అవర్ జీరోగానే ఉంటే దానివల్ల ఉపయోగం ఉండదు సర్. రాష్ట్రం మొత్తంలో ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ లో 30,000 మంది టీచర్స్ ఉండగా అందులో 12,000 పోష్ట్లు ఖాళాగ ఉన్నాయి. దీనికి సంబంధించిన సమస్యలు చాలావరకు పెండింగ్లో ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు గతంలో ప్రతిపక్ష నేతగా ఉన్న సమయంలో తాము అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే సమస్యలన్నీ పరిష్కరిస్తామని అన్నారు. కానీ ఇప్పటివరకు చేయలేదు. గత సంవత్సరం 27 నుండి సవంబర్ 3వ తేదీవరకు వారు సమ్మేళని చేసిన సందర్భంగా వారి సమస్యలన్నీ పరిష్కరిస్తామన్న హామీ కూడా ఆరోజు ఇవ్వటం జరిగింది. అట్లా కూడా ఇవ్వలేదు. దానివల్ల వారికి ఇంక్రిమెంట్స్, ప్రమోఫ్స్, శాలరీస్ తగ్గే పరిస్థితి ఏర్పడింది. రోజురోజుకు ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ మూతపడే పరిస్థితి ఉంది. టీచర్స్ సంఖ్య కూడా తగ్గిపోతోంది. రెగ్యులర్గా పనిచేసే పోష్ట్ భర్తిచేయకుండా పెండింగ్లో పెడుతున్నారు. ఈరోజు వేలాదిమంది ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ లో పనిచేసే టీచర్స్ ఇందిరాపార్కువద్ద ధర్నా చేస్తున్నారు. ఇప్పటికైనా దయచేసి వారి సమస్యలు పరిష్కరించండి, వారికి న్యాయం చేయండని కోరుతున్నాము.

శ్రీ డి. శ్రీధర్బాబు: గౌరవసభ్యులు రంగారెడ్డిగారు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత మంత్రితో వారికి సమాధానం వారం రోజుల్లో పంపిస్తాను.

ఉ. 11.30

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డిః సార్, రాత్రి ప్రాదరాబాదు సగరంలో కురిసిన వర్షాల వల్ల అనేక బస్టీలలోని, మరికివాడలలోని ఇట్లు నీట మునిగి పోయి ప్రజలు తమ ఆస్తులను, వంట సామాగ్రిని కోల్పోయారు. పిల్లలు తమ స్కూలు పుస్తకాలను కూడా కోల్పోయి అనేక ఇబ్బందులెదుర్కొన్నారు. అట్లాగే చాలా అపార్ట్మెంటులలోని పార్కింగ్ ఏరియాలలోకి పరద నీరు చేరి వాహనాలు కూడా పాడ్కోపోయాయి. ప్రజలెదుర్కొంటున్న ఇబ్బందులను దృష్టిలో పెట్టుకొని వర్షాలకు సంబంధించి ప్రభుత్వం రాబోయే రోజుల్లో అయినా ఒక కార్యాచరణ ప్రణాళికను అమలు చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలి. అట్లాగే వంట సామాగ్

కోల్పోయిన ప్రజల ఇబ్బందుల్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని వారికి భోజన సౌకర్యం కల్పించాలి. అట్లాగే నాలాలలోని పూడికను వెంటనే తొలగించే ఏర్పాటు చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.శ్రీధర్ బాబుః అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రి గారికి విషయం తెలియజేసి సభ్యులకు తొందరలోనే సమాధానం పంపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బండారు సత్యానంద రావు(కొత్తపేట): అధ్యక్షా, రాత్రి సగరంలో కురిసిన పర్వాల వల్ల లోతట్టు ప్రాంతాలన్ని జలమయమై నగరంలోని అడ్డగుట్ట, అంబర్పేట, ముఖీరాబాద్, బోరబండ, ఎమ్మెన్ మక్కా లలోని లోతట్టు ప్రాంతాలలోని ప్రజలు అనేక ఇక్కట్లకు లోసయ్యారు. ఇక్కడంతా నివసించేది పేద ప్రజలే. ఈ పర్వాల కారణంగా వాళ్ల రాత్రంతా నిద్ర లేక జాగారం చేయాల్సిపచ్చింది. దీనికి కారణాలు కనుగొంటే ప్రధానంగా సగరంలోని నాలాలన్ని ఆక్రమణాలకు గురికావడం, అట్లాగే ఛైనేచీ వ్యవస్థ స్క్రమంగా లేకపోవడంగా చెప్పుకోవచ్చు. అట్లాగే చాలా చేట్ల మ్యాంహోళ్లకు మూతలు లేకపోవటం వల్ల కూడా చాలా ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. రాత్రంతా నిద్ర లేకుండా, కనీసం త్రాగడానికి మంచినీరు లేకుండా తీవ్రంగా ఇక్కట్లనెయర్లోన్న పేద ప్రజల ఇబ్బందులను తెలుసుకోవడానికి అవసరమైతే మంత్రులు తక్షణమే స్ఫురించి ఆయా ప్రాంతాలను సందర్శించి వాళ్లను ఆదుకోవాలి. లోతట్టు ప్రాంతాలు జలమయం కాకుండా ఉండేందుకు నాలాల మరియు డ్రయనేచీల సక్రమ నిర్వహణాకు చర్యలు తీసుకోవాలి. ముంపుకు గురైన పేద ప్రజలను ఆదుకుసేందుకు అవసరమైన సౌకర్యాలు కల్పించాలి వాళ్లకు వైరల్ ఫిఫర్ లాంటివి రాకుండా అవసరమైన జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకోవాలి. పేద ప్రజలకు భవిష్యత్తులో ఇలాంటి ఇక్కట్లు ఎదురుకొకుండా ప్రభుత్వం శాశ్వత చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి సబితః అధ్యక్షా, నగరంలో రాత్రి కురిసిన పర్వాల వల్ల ముంపుకు గురైన లోతట్టు ప్రాంతాలలో జిహాచెప్పి అధికారులు సందర్శించి ప్రజలకు అవసరమైన సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్నారు. అట్లాగే మిగతా ప్రాంతాలను కూడా సందర్శించి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. బిష్ణుయ్(ఆలేరు): అధ్యక్షా మొట్టమొదటిసారిగా నాకు మాట్లాడే అవకాశమిచ్చినందుకు ముందుగా డెప్యూటీ స్పీకర్ గారికి, మా ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి గారికి, మా ఆలేరు నియోజకవర్గం యొక్క ప్రజలకు నా ధన్యవాదాలు తలియజేసుకుంటున్నాను. మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ పై.ఎస్.రాజచేథర రెడ్డి గారి సారథ్యంలో ఎన్నో సంక్లేష పథకాలు బడుగు, బలహీన వర్గాలకు అందించిన ఘనత కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఉన్నది. అందులో భాగంగా ప్రజలకు మెరుగైన రవాణా సౌకర్యాలు కల్పించడానికి రాష్ట్రమంతటా అనేక పై ఓపరల్ కట్టించిన ఘనత కూడా మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి గారిదే. అట్లాగే మా ఆలేరు నియోజకవర్గంలో రాయిగిరి నుంచి యాదగిరిగుట్ట వరకు ఒక పైటివర్ నిర్మాణం పూర్తి అయింది. ఇంకోకటి కొలనుపైక గ్రామంలో నిర్మాణంలో ఉన్నది దానికి సంబంధించిన పనులు ఇంకా పూర్తికాకపోవడం వల్ల ప్రొదరాబాదుకు రావాలంటే ప్రజలు నిత్యం త్రాఫిక్ జామ్‌లతో ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి మా నియోజకవర్గంలోని ఆ రెండో పైటివర్ నిర్మాణాన్ని త్వరలో పూర్తి చేయించాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు శ్రీ ఇ.దయాకర్ రావుచే అంతరాయం)

మిష్టర్ స్పీకర్సః దయాకర్ రావు గారూ, What is this? Do not treat the Chair in an insulting manner. Please behave yourselves.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత మంత్రి గారికి ఈ విషయం చెప్పి తొందరలోనే సమాధానం పంపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎమ్.ప్రసాద రాజు(సర్పాపురం): అధ్యక్షా, జలయజ్జం కార్యక్రమం క్రింద మా పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని డెల్ఫ్యూ మాడర్నులుజేస్ఎస్ కోసం రెండు వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించటం జరిగింది. ఈ పనులను తొమ్మిది ప్యాకేజీలుగా నాలుగు సంపత్తురాల కాలవ్యవధిలో పూర్తి చేయాలన్నది ప్రభుత్వ ఉండేశం. కానీ ఇంతవరకు 30 శాతం పనులు కూడా పూర్తి కాలేదు. ఇంకా ఇతర పనులకు సంబంధించిన టెండర్లు పిలపలేదు. టెండర్లు ప్రాసెన్ చేసే దశలో ఎలక్షన్ కోడ్ అమలులోకి రావటం వల్ల అడ్డంకి ఏర్పడింది. దానితో మా సరస్వారం నియోజకవర్గంలోని శివారు ప్రాంత రైతాంగం చాలా ఇబ్బందిపడుతున్నారు. ప్రస్తుతం జరుగుతున్న పనుల కారణంగా దూశ్వా పంటకు నీరు ఆపేస్తారని అక్కడి రైతాంగం అందోళన చెందుతున్నారు. అందువల్ల ఆ పనులకు సంబంధించిన టెండర్లు ఎప్పుడు పిలిచి, ఎప్పటిలోగా ఆ పనులు మొదలు పెడతారో చెప్పాలని మంత్రి గారిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రి గారికి చెప్పి తొందరలోనే వారికి సమాధానం పంపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ టి.సర్పారెడ్డి(గజ్వేలి): అధ్యక్షా, మొట్టమొదటటిసారిగా ఈ శాసనసభలో మాట్లాడే అవకాశమిచ్చినందుకు గాను మీకు, ఈ శాసన సభకు ఎన్నికె నేను ఇక్కడికి రావడానికి కారణమైన మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి గారికి, నా నియోజక వర్గ ప్రజలకు నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. నా నియోజకవర్గంలోని అన్ని గ్రామాలకు మంజీరా నుంచి త్రాగునీరందించడానికి 2006 మార్చిలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారుపరిపాలనామోదమిచ్చి శంఖుస్థాపన చేశారు. ఈ పథకం ద్వారా నా నియోజకవర్గమే కాక జిల్లాలోని సర్పాపూర్, దుబ్బిక, రామాయంపేట నియోజకవర్గాలలో కూడా త్రాగునీరు అందించడానికి ప్రతిపాదించారు. ప్రస్తుతం మంజీరా రిజర్వేయర్ నుంచి నా నియోజకవర్గంలోని మజీదువల్లి గ్రామానికి త్రాను నీరందించడానికి గాను పైవీలైన్, ఫిల్పర్బెడ్, సంప్, ట్యాంకుల నిర్మాణం పూర్తి చేశారు. కానీ ఇంతవరకు నా నియోజకవర్గంలో ఏ గ్రామానికి కూడా నీరంద లేదు. నియోజకవర్గ ప్రజలంతా గత రెండు సంపత్తురాల నుండి త్రాగునీటి కోసం ఎదురు చూస్తున్న గ్రామీణ నీటి సరఫరా విభాగం వారు ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. అందుకే మీ ద్వారా గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖామాత్సులను కోరేదేమంటే నా నియోజకవర్గంలోని గ్రామాలకు త్రాగు నీరు ఎప్పటిలోగా ఇస్తారో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.విశ్వరూపేసి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. రాబోయే సవంబర్/డిసంబర్ నెలలలోపల త్రాగు నీరందించడానికి చర్యలు తీసుకోగలమని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ మల్ల విజయప్రసాద్(విశాఖపట్టం - పడుమర): ఫాంక్యూ అధ్యక్షా, నాకు మొట్టమొదటటిసారిగా మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు, అలాగే అధినాయకులు ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ పై.ఎస్.రాజశేఖర

రెడ్డి గారికి, విశాఖపట్నం పశ్చిమ నియోజకవర్గ ప్రజలకు నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. విశాఖపట్నం పశ్చిమ నియోజకవర్గం పారిశ్రామిక ప్రాంతం. అక్కడ హాచ్.పి.సి.ఎల్., కోరమాండల్ ఫెర్డిలైజెంస్, ఎస్.ఆర్.ఫెర్డిలైజెంస్ మరియు పోర్టులు ఉన్నాయి. ఈ మధ్య కోరమాండల్ ఎరువుల శ్యాక్టరీ నుండి అమ్మానియా వేస్ట్ విడుదల అవ్వడం వల్ల అక్కడి ప్రజాసీకం తీవ్రంగా ఇబ్బందులను ఎదుర్కొని కళ్ళమంటలు, శ్వాసకోశ వ్యాధుల బారిన పదుతున్నారు. అలాగే హాచ్.పి.సి.ఎల్. నుండి విడుదలవుతున్న గ్యాస్ మరియు ఆయుల్ వేస్ట్ వల్ల కూడా అక్కడి ప్రజలు ఇబ్బందుల బారిన పదుతున్నారు. అలాగే పోర్టులోని స్టోక్యామర్స్ నుండి వెలువడుతున్న కాలుఘ్యం కారణంగా అక్కడి సమీపంలోని జ్ఞానాపురం, చాపులమధుం, రామపంతులుపేట, డాక్టయార్స్, వన్ టాన్ తదితర ప్రాంతాలలోని ప్రజలు ఇబ్బందులనెదుర్కొంటున్నారు. అట్లాగే ఎస్.ఆర్. ఫెర్డిలైజెంస్ నుండి ఇనుపథనిజం రేణువులు ప్రాకి రావటం వల్ల ప్రజలు ఇబ్బందులనెదుర్కొంటున్నారు. కాబట్టి ఆయా ప్రాంతాలలోని ప్రజలెదుర్కొంటున్న ఇబ్బందులను దృష్టిలో పెట్టుకొని తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని సంబంధిత మంత్రి గారిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణః అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకుపోయి తోందరలోనే వారికి సమాధానం పంపించటం జరుగుతుంది.

ఉ.11.40

శ్రీ యం. షాజహాన్బాసా(మదనపల్లి): అధ్యక్షా, మీముందు కొన్ని వాస్తవాలు చెప్పాలనుకుంటున్నాను. ఇది disabled children కు సంబంధించిన విషయం . ఈరోజు విద్యాభ్యాసానికి పెద్ద పీట వేసిన ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ ప్రై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాము. చిత్తవ్యారు జిల్లాలో పదో తరగతి పూర్తి చేసుకున్న disabled children కు టిటిడి బోర్డు వాళ్ళ నిర్వహిస్తున్నటువంటి Deaf and Dumb Junior College లో ఇంటర్ డియట్ కోర్సులో అడ్మిషన్స్ ఇష్వడం లేదు. దయచేసి సంబంధిత ప్రిన్సిపాల్ లేదా ఆ కాలేజీ అడ్మినిస్ట్రిషన్ వాళ్ళతో మాటలాడి ఈ పిల్లలకు అడ్మిషన్స్ కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే దైవ నిర్లయంతో నిరాకరించబడిన ఈ పిల్లలకు జూనియర్ కాలేజీలో అడ్మిషన్స్ దీరకకపోతే చాలా కష్టాలు పడతారు. మనమందరమూ కలిసి వారికి చేయుతనిచ్చి వారికి మంచి విద్యాభ్యాసం లభించేలా కృషి చేయాలి. తప్పకుండా వారికి టిటిడి నిర్వహిస్తున్న జూనియర్ కాలేజీలో అడ్మిషన్స్ ఇచ్చేలా చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాం, సంబంధిత మంత్రిగారి దృష్టికి ఈ విషయాన్ని తీసుకెళ్లి తప్పకుండా సమాధానం పంపిస్తాం .

శ్రీ జి. ప్రసాద్కుమార్ (వికారాబాద్): అధ్యక్షా, మా వికారాబాదు నియోజకవర్గం రంగారెడ్డి జిల్లాలో పుంది. ఈ వికారాబాదు నియోజకవర్గం ప్రౌదరాబాదుకు ఎంత దగ్గరలో పుందో అభివృద్ధికి అంత దూరంలో పుంది. నిద్యచ్ఛక్తి విషయానికి వ్యోమించి సదాశివపేట, తాండూరు, పరిగి ల్యాన మేము ఆధారపడి వలసి వస్తోంది. వాళ్ళ నిద్యత్త వదిలితేనే మేము వెలుగులో పుంటాం, వదలకపోతే చీకటిలో పుండిపోవలసిన పరిస్థితి పుంది. కాబట్టి ఈ సమయ పరిపూర్వం కోసం వికారాబాదు పట్టణాలో 132/33 కెని, అలాగే మన్సుగూడ ప్రాంతంలో 220 కెని సబ్సైప్షన్స్ ను ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాం, సంబంధిత మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి సమాధానం పంపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వగ్గిల మిత్రునేన (అశ్వారావుపేట) : అధ్యక్షా, మొదటిసారిగా సభలో మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చి సందుకు మీకు నా ప్రత్యేక నమస్కారాలు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, అదే విధంగా నన్ను ఎన్నుకుని ఈ శాసనసభకు పంపించిన మా అశ్వారావుపేట నియోజకవర్గ ప్రజలందరికీ కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. మాదగ్గర పున్నటువంటి ఇందిరాసాగర్ లిఫ్ట్ ఇరిగేపవ్ స్నీముకు సంబంధించిన పైపులైను కోసం భూసేకరణ చేశారు, ఆ భూసేకరణలో కొన్ని అస్ట్రోనోమియట్ ల్యాండ్స్ కూడా పున్నాయి, వారికి సష్టపరిహారం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అవిధంగా భూములు కోల్పోయిన వారిలో చిన్నకారు రైతులు, పేద రైతులు, అలాగే గిరిజన, గిరిజనేతర రైతులు కూడా పున్నారు. వారందరికి సష్టపరిహారం త్వరలో అందే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని ఈ సభాముఖంగా కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాం, సంబంధిత మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి సమాధానం పంపించ్చాం .

శ్రీ కె.కె.వి.వి. సత్యనారాయణ రెడ్డి (రంపచోడవరం) : అధ్యక్షా, మొదటిసారి సభలో మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చిన మీకు మరియు మా రంపచోడవరం నియోజకవర్గ ప్రజలకు నా కృతజ్ఞతలు తెలియజేసు కుంటున్నాను. రంపచోడవరం ఏరియాలో మలేరియా వ్యాధి తీవ్రత ఎక్కువగా పుంది. ఇప్పటి పరకు 12 మంది చనిపోయారు. దీనికి కారణమేమంటే ఏప్రిల్ నుంచి జూలై పరకు మలాథియాన్ స్నీ చేయాలి కాని ఆ పని చేయలేదు. ఎందుకని అడిగితే బడ్డెటు లేదని చెబుతున్నారు. మా ఏరియాలో 18 పిహాచెసిలున్నాయి, అందులో 38 మంది డాక్టర్లుండాలి, కానీ 14 మంది డాక్టర్ మాత్రమే పున్నారు. డాక్టర్ కొరత చాలా ఎక్కువగా పుంది. కాపున డాక్టర్సును రిక్రూట్ చేసి ఆ జ్యారాలను అరికబ్బాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. డాక్టర్ కొరత పుందని అంటున్నారు గానీ, నిజంగా డాక్టర్ చేరడం లేదు. అది నాకు కూడా తెలుసు . సంబంధిత మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి త్వరలో సమాధానం పంపించడం జరుగుతుంది.

جتناب احمد ابن عبداللہ بعله: ڈپٹی اسٹائیکر صاحب! اب تک حیدر آباد میں سوائے فلوائریا کا مرض تھا، لیکن آج کی تاریخ میں حیدر آباد میں سب سے زیادہ مریضوں کی تعداد ہے تو وہ ڈینگو سے متاثر لوگوں کی ہے، اور اس کی وجہ ہے، حیدر آباد میں بڑھتے ہوئے مچھر۔ حیدر آباد میں مچھراتنے بڑھنے ہیں کہ آپ اس کا اندازہ بھی نہیں لگا سکتے۔ ہر طرف جہاں بھی پانی مچھرا ہوا ہے، stagnation ہے، وہاں مچھروں کی پیداوار بڑھتی چاہی ہے۔ ہمارے علاقے میں مچھروں کو مارنے کی دوا کا چھڑکا کا بھی برادر نہیں کیا جا رہا ہے، جس کی وجہ سے آج کی لوگ ڈینگو سے متاثر ہو رہے ہیں۔ اس کی دو اتنے ہمارے پاس موجود نہیں ہے۔ تو میں آپ کے ذریعہ حکومت سے یہ چاہوں کا کمپینی کو ختم کرنے کے لئے دوا کا چھڑکا کا کیا جائے، کیونکہ آج ڈینگو سے متاثر چھوٹے، معصوم بچوں سے دوانے بھرے ہوئے ہیں، اور یہ مرض سوائے فلو سے زیادہ جان لیوا ہے، کیونکہ سوائے فلو کا mortality rate کم ہے، جبکہ ڈینگو کا mortality rate 80%-90% ہے۔ میں آپ کے ذریعہ یہ کہنا چاہوں گا کہ آج شہر میں بے انتہا مچھر ہو گئے ہیں، اور مچھروں کو مارنے کے لئے GHMC کی طرف سے کوئی دوا کا استعمال نہیں کیا جا رہا ہے۔ ہر وارث میں، پرانے شہر میں خاص طور پر Musi Beautification Project کی وجہ سے زیادہ مچھر پیدا ہو رہے ہیں۔ تو میں آپ کے ذریعہ یہ کہنا چاہوں گا کہ جتنی پیانے پر مچھروں کا مارنے کی دوا کا چھڑکا کا کیا جائے اس لئے کہ آج بات کریں تو منہ میں مچھر چلے جا رہے ہیں۔

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాం, సంబంధిత మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి సమాధానం పంపిస్తాం .

అర్థిల సమర్పణ

శ్రీ యన్.అమర్నాథరెడ్డి (పలమనేరు): అధ్యక్ష, మా నియోజకవర్గం హైకౌర్సర్ అయిన పలమనేరు పట్టణంలో బలహీన వర్గాలకు చెందిన ఒక హాస్పిట్ పుంది. అందులో 200 మంది విద్యార్థులున్నారు. పలమనేరు పట్టణ garbage అంతా ఆ హాస్పిట్ చుట్టూడ్రక్కల వేస్తున్నారు. దీని మూలంగా హాస్పిట్లో పుండే విద్యార్థుల ఆరోగ్యం దెబ్బతింటోంది. గత పది, పదిహాను సంవత్సరాలుగా ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాం . చివరికి హర్షమన్ రైట్స్ కమిషన్ దృష్టికి కూడా తీసుకెళ్డడం జరిగింది, అయినా కూడా సమస్య పరిశ్చారం కాలేదు. పలమనేరు మునిపాలిటీలో కొత్తగా దానికి భూమి కూడా కేటాయించడం జరిగింది. దయచేసి దాన్ని అక్కడికి మార్చమని మిద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞాప్తి చేస్తూ పిటిషన్సు పంపిస్తున్నాను.

(పిటిషన్సు గౌరవ ఉపసభాపతికి సమర్పించారు.)

శ్రీ జి. కెప్స్ రెడ్డి : అధ్యక్ష, ఇంతకు ముందు మిత్రులు ఖాన్గారు కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఈరోజు జైష శాఖలో పని చేస్తున్నటువంటి అనేక మంది సిబ్బంది indiscrimination కు గురవుతున్నారు. వారికి సంబంధించిన అనేక సమస్యలను పరిశ్చారం చేయాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా నగర పోలీసు విభాగంలో పని చేస్తున్న సుమారు 40 మంది నెలకు రూ. 1298/- ల జీతంలో పని చేస్తున్నారు. ఈ రెండు అంశాలను పరిశీలించి వారి సమస్యలను పరిశ్చారం చేసి న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

(పిటీషన్‌ను గౌరవ సభాపతికి సమర్పించారు.)

ఁ 11.50

MR. DEPUTY SPEAKER : We will go into petitions.

శ్రీ ఆర్. ప్రకాశ్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, సర్పంపేట నియోజక వర్గానికి సంబంధించి ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలో వెయ్యి మంది విద్యార్థులు పునర్వురు.....

(అంతరాయం)

శ్రీ ఇ. దయాకర్ రావు : మేము టిటిడి ఇస్క్యూ మీద పోరాటం చేస్తేము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : దయాకర రావు గారూ, కూర్చోండి. Please sit down, please sit down.....

(అంతరాయం)

శ్రీ ఇ. దయాకర్ రావు : మీరు ఈవెనింగ్ పెట్టండి, మా ఇస్క్యూ టిటిడి పుంది, రాసీయకుండా చేస్తున్నారు, మెంబర్స్ అంతా మాటల్డాలి.

శ్రీ ఈ. రాజేందర్ : అధ్యక్షా, సెంట్రల్ ప్రైవెట్ ఎంప్లాయీస్ గత అనేక సంవత్సరములుగా ప్రభుత్వ జీవో ప్రకారంగా వాళ్ళ సొస్క్యూటీకి ఇళ్ళ జాగాలు కేబాయించాలని చెప్పి వారు కోరడం జరిగింది. దానిని సాసుకూలంగా చేయాలని చెప్పి మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : పిటీషన్ పంపించండి రాజేందర్ గారూ, don't worry.

(అంతరాయం)

This is not workout in this House. Please sit down. I have given opportunity for 12 of your party members to-day. This is not the way to behave in this House. Just because one Member behaves like that, the other senior members should advice him What is this behaviour? Every member will be given an opportunity to-day because tomorrow is the last day. Rajendra garu ..

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణను నాయుడు (సగరి) : ఇప్పుడు 12 గంటలు అప్పుతుంది, మళ్ళీ ఒకటిన్నరకు ఆకలి అపుతుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : పిటీషన్ పంపించండి రాజేందర్ గారూ,

శ్రీ ఈ. రాజేందర్ : టీచర్ల నియామకం సందర్భంగా 2008, డిశెంబరు 6వ తారీఖున ఎలిజిబిలిటీ టీచర్స్ కు నోటిఫికేషన్ ఇచ్చింది. అందులో ఎలిజిబిలిటీ టీచర్స్ కు, సూల్ అసిస్టెంట్స్ కు, బిఇడి., చదివిన వారికి సంబంధించి నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. బిఇడికి డిమాండ్ లేకుండా పుంది. కానీ మొన్న మళ్ళీ ఒక ఫ్రెండ్ నోటిఫికేషన్ ఇచ్చారు.

(టిటీడికి సంబంధించిన అంశానికి సంబంధించి మాటల్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలంటూ తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసన సభ్యులు “ గోవిందా, గోవింద ” అంటూ కేకలు పెడుతూ సభా కార్యక్రమములకు అంత రాయం కలుగజేయసాగారు)

(పిటిషన్ ను గౌరవ సభాపతికి సమర్పించారు.)

మిస్టర్ డిస్ట్రాటీ స్పీకర్ : రాజీందర్ గారూ, పిటిషన్ ఇష్టాండి.

శ్రీమతి వంగా గీతా విశ్వనాథ్ : సర్, ఇప్పటి వరకూ 12 మంది శ్రేష్ఠ ఏమీ మాటల్లాడలేదు, మేము చెప్పడానికి వస్తే గొడవ చేస్తున్నారు. కిర్రంపూడి పుగర్ని స్టోర్ అండ్ వర్క్స్, పితాపురం సకు సంబంధించిన విషయం సార్ ఇది. 2000వ సంవత్సరంలో ఈ పుగర్ ఫ్యాక్టరీని లాకోట్ చేశారు. 9 నెలలుగా వాళ్ళకు జీతాలు లేక 450 కుటుంబాలు చాలా ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. ఇప్పటికే ఇందులో 30 మంది ఆలోచీ చనిపోవడం జరిగింది. వర్క్స్కు రావలసిన 30 కోట్ల రూపాయలు, రైతులకు రావలసిన 3 కోట్ల రూపాయలు ఇస్పించలేక ఈ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన యాజమాన్య నిర్లక్ష్య వైభారి వల్ల చాలామంది జీవితాలు దుర్భరం అవుతున్నాయి. నీటి కోసం ఈ స్టోర్ యూనియన్కు సంబంధించిన పిటిషన్ ను మీకు పంపిస్తున్నాము.

(పిటిషన్ ను గౌరవ సభాపతికి సమర్పించారు.)

శ్రీమతి పి.యం. కమలమ్మ (బద్యేలు) : అధ్యక్షా, మా బద్యేలు నియోజక వర్గములోని బద్యేలులో ఆర్టిస్టిస్ డిపో కలదు. ఆర్టిస్టిస్ డిపోకు గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఆర్టిస్టిస్ బస్పులు అలాటమొంట్ లేదు. అలగే సూపర్ లగ్గరీలు, సూపర్ బస్పులు, సూపర్ డీల్క్షన్లు అన్ని కూడా దెబ్బతిన్నాయి. ఈ కారణం చేత నియోజక వర్గంలో గానీ, ఆ చుట్టూపుక్కల ప్రాంతాలలోని ప్రజలు ప్రయాణం చేయడానికి చాలా ఇబ్బందిగా వుంది. కమక బద్యేలు డిపోకు కొత్త బస్పులను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా సంబంధిత అధికారులను కోరుతున్నాము. ఇంకొక విషయం ఏమంటే బద్యేలు డిపో గ్యారేజీలో నీరు చేరుతుంది. ఈ గ్యారేజీని రిపేరు చేయడానికి సంబంధిత అధికారులకు ఆదేశాలు ఇవ్వాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాము.

(టిటీడికి సంబంధించిన అంశానికి సంబంధించి మాటల్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలంటూ తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసన సభ్యులు “ గోవిందా, గోవింద ” అంటూ కేకలు పెడుతూ సభా కార్యక్రమములకు అంత రాయం కలుగజేయసాగారు)

శ్రీ కె. సమ్మయ్ (సిర్వార్) : అధ్యక్షా, నా దురదృష్టి ఏమో గానీ ఎప్పుడు నేను మాటల్లాడాలని అనుకున్నా ఏదో ఒక గొడవ అవుతునే వుంటుంది. ఎందుకంటే ఇప్పటిదాకా సభ్యులు మాటల్లాడారు, సభప్రశాంతంగా వుంది. కానీ మాలాంటి కొత్త సభ్యులు మాటల్లాడేటప్పుడు కనీసం ఒక్క నిమిషం అయినా పూరుకుంటే మా సమస్యలు చెప్పుకుంటాము.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల సుండి అంతరాయం)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : రెండు రోజుల నుండి మీరెంత సమయం తీసుకున్నారో మీకే తెలుసు. మీ సభ్యులకు కూడా అవకాశం ఇచ్చాము. ఇతర సభ్యులు మాటల్లాడుతూ పున్నప్పుడు మీరు కొంచెం ఓహిక పట్టాలి. దాదాపు సమావేశాల చివరి రోజుకు దగ్గరగా పున్నాము.

శ్రీ గాలి ముద్దు కృష్ణమునాయుడు : దేవస్థానం ఇస్తూ చర్చించండి సార్.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : మీరు ఛైర్ని తప్పు పడితే ఎట్లా? కూర్చోండి. This is not the way to react. Please see the records, how many are given an opportunity to speak. If one member does not know, other members should advise him.

శ్రీ కె. సమ్మయ్య : అధ్యక్ష, సిర్పూరు నియోజక వర్గములో ఇయస్సెప్పు పుండి. ప్రజలు చాలా మంది వస్తూ పుంటారు, కానీ డాక్టర్స్ లేనందున ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ గారిని ఇంతకు ముందు కూడా కోరడం జరిగింది. కౌన్సిలింగ్ చేస్తున్నాము, కౌన్సిలింగ్ తరువాత డాక్టర్స్ ను పంపిస్తామని వారు చెప్పారు కానీ ఇప్పటి వరకూ డాక్టర్స్ ను పంపలేదు. మొన్న కూడా మళ్ళీ అడిగితే సిర్పూరు నియోజక వర్గానికి డాక్టర్స్ ను ఎవరిని పంపినా కూడా పోవడం లేదని అన్నారు. మాకు పున్న సమస్యలను ప్రభుత్వం దృష్టికి, ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకు పోవడం జరిగింది. ఇంత చేసిన తరువాత కూడా కాగజ్ నగర్ ప్రజలకు ఇంత అన్యాయం జరుగుతుంది. కనీసం ఒక లక్ష జనాభా పుంటుంది అక్కడ. పెద్ద పేపర్ మిల్లు కూడా పుంది. ఆ పేపరు మిల్లు ఎంప్లాయిస్కు సంబంధించిన ఇలాంటి సమస్యలను పట్టించుకోకపోతే దానికి ఎవరు బాధ్యతలో వెంటనే తెలియజేయాలి.

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి : నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది, సంబంధిత మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకు వెళ్లి సమాధానం పంపించడం జరుగుతుంది.

MR.DEPUTY SPEAKER: All the Papers including the agenda are deemed to have been laid on the Table of the House.

సభా సమక్షము నందు ఉంచబడిన పత్రములు

A copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh Information Commission for the year 2008, as required under Section 25(4) of the Right to Information Act, 2005.

1997-98; 1998-99; 1999-2000; 2000-01; 2001-02; 2002-03;

2003-04 సంవత్సరాలకు అధిక వ్యయ గ్రాంట్లు కొరకు అభ్యర్థనలు

SRI D.SRIDHAR BABU (MINISTER FOR HIGHER EDUCATION): Sir, With your permission on behalf of Minister for Finance I beg to move :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 40512,00,535/- for the excess expenditure in the year 1997-98 as per the heads of demands shown in the Notice dated 31.07.2009".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 310,62,84,746/- for the excess expenditure in the year 1998-99 as per the heads of demands shown in the Notice dated 31.07.2009

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 846,31,07,555/- for the excess expenditure in the year 1999-2000 as per the heads of demands shown in the Notice dated 31.07.2009

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 414,29,37,185 for the excess expenditure in the year 2000-01 as per the heads of demands shown in the Notice dated 31.07.2009".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 427,69,00,373/- for the excess expenditure in the year 2001-02 as per the heads of demands shown in the Notice dated 31.07.2009"

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 546,25,43,290/- for the excess expenditure in the year 2002-2003 as per the heads of demands shown in the Notice dated 31.07.2009".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 9303,23,63,745/- for the excess expenditure in the year 2003-04 as per the heads of demands shown in the Notice dated 31.07.2009".

2009-2010 సం.పు వార్షిక అదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) - పై

(గ్రాంటు కొరకు అభ్యర్థనలపై (18వ రోజు ఓటింగ్)

అభ్యర్థన నెం. I	(1)	-	రాష్ట్ర శాసన మండలి
అభ్యర్థన నెం. II	(2)	-	గుర్తురు, మంత్రిమండలి
అభ్యర్థన నెం. III	(3)	-	వ్యయ పరిపాలన
అభ్యర్థన నెం. IV	(4)	-	సాధారణ పరిపాలన
అభ్యర్థన నెం. IX	(9)	-	విత్తపాలన, ప్రణాళిక, సర్వేలు,

గణాంకాలు

అభ్యర్థన నెం. XIX	(19)	-	సమాచారం, పౌర సంబంధాలు
-------------------	------	---	-----------------------

(ప్రతిపాదించబడినవి)(అనుబంధము-1)

SRI D.SRIDHAR BABU (MINISTER FOR HIGHER EDUCATION): With your permission on behalf of Minister for Finance I beg to move :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 57,67,33,000/- under Demand No.1 (1) - State Legislature".

SRI D.SRIDHAR BABU (MINISTER FOR HIGHER EDUCATION): With your permission on behalf of the Chief Minister I beg to move :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 12,81,90,000/- under Demand No.II (2) - Governor and Council of Ministers".

SRI D.SRIDHAR BABU (MINISTER FOR HIGHER EDUCATION): With your permission on behalf of Minister for Law Courts, Technical Education and I.T.Is. I beg to move :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 353,87,01,000/- under Demand No. III (3) - Administration of Justice".

SRI D.SRIDHAR BABU (MINISTER FOR HIGHER EDUCATION): With your permission on behalf of Chief Minister I beg to move :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 416,32,18,000/- under Demand No. IV(4) - General Administration and Elections".

SRI D.SRIDHAR BABU (MINISTER FOR HIGHER EDUCATION): With your permission on behalf of Minister for Finance I beg to move :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 8369,92,78,000/- under Demand No. IX (9) Fiscal Administration, Planning, Surveys and statistics".

SRI D.SRIDHAR BABU (MINISTER FOR HIGHER EDUCATION): With your permission on behalf of Minister for Information , Public Relations and Tourism I beg to move :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 134,79,37,000/- under Demand No. XIX (19) - Information and Public Relations".

MR.DEPUTY SPEAKER: All the demands are moved.
Now tea-break for 10 minutes.

(At 11.58, am the House was adjourned for tea for ten minutes.)

(“టీ” విరామానంతరం సభ మ. **12.16** నిముషణులకు (ప్రారంభమైనది)
(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

MR. SPEAKER: Now, I will request the Minister for Revenue to move the motion for Demands for Grants for Excess Expenditure for the years 1997-98, 1998-99, 1999-2000, 2000-01, 2001-02, 2002-03 and 2003-04.

SRI DHARMANA PRASADA RAO : Sir, on behalf of the Minister for Finance and Legislative Affairs, I beg to move :

- 1) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.405,12,00,535/- for the excess expenditure in the year 1997-98 as per the Heads of Demands shown in the notice dated 31-07-2009.
- 2) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.310,62,84,746/- for the excess expenditure in the year 1998-99 as per the Heads of Demands shown in the Notice, dated.31-07-2009.

- 3) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.846,31,07.555/- for the Excess Expenditure in the year 1999-2000, as per the Heads of Demands shown in the Notice, dated.31-07-2009.
- 4) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.414,29,37,185/- for the Excess Expenditure in the year 2000-01, as per the Heads of Demands shown in the notice, dated. 31-07-2009.
- 5) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.427,69,00,373/- for the Excess Expenditure in the year 2001-02, as per the Heads of Demands shown in the notice, dated 31-07-2009.
- 6) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.546,25,43,290/- for the Excess Expenditure in the year 2002-03, as per the Heads of Demands shown in the notice, dated 31-07-2009.
- 7) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.9303,23,63,745/- for the Excess Expenditure in the year 2003-04, as per the Heads of Demands shown in the notice, dated 31-07-2009.

MR. DEPUTY SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

- 1) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.405,12,00,535/- for he excess expenditure in the year 1997-98 as per the Heads of Demands shown ijn the notice dated 31-07-2009.
- 2) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.310,62,84,746/- for the excess expenditure in the year 1998-99 as per the Heads of Demands shown in the Notice, dated.31-07-2009.
- 3) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.846,31,07.555/- for the Excess Expenditure in the year 1999-2000, as per the Heads of Demands shown in the Notice, dated.31-07-2009.
- 4) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.414,29,37,185/- for the Excess Expenditure in the year 2000-01, as per the Heads of Demands shown in the notice, dated. 31-07-2009.
- 5) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.427,69,00,373/- for the Excess Expenditure in the year 2001-02, as per the Heads of Demands shown in the notice, dated 31-07-2009.
- 6) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.546,25,43,290/- for the Excess Expenditure in the year 2002-03, as per the Heads of Demands shown in the notice, dated 31-07-2009.

7) That the Government be granted a sum not exceeding Rs.9303,23,63,745/- for the Excess Expenditure in the year 2003-04, as per the Heads of Demands shown in the notice, dated 31-07-2009.

(Pause)

The Motion was adopted and the Demands were granted.

MR. SPEAKER : Now, statement by the Chief Minister.

విపరణ

బి.హెచ్.ఇ.ఎల్., ఎన్.టి.పి.సి. సంయుక్త భాగస్వామ్యంతో చిత్తరు జిల్లాలోని మన్మహరంలో నెలకొల్పు భారీ విద్యుత్ పరికరాల పరిశ్రమ గురించి

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి: అధ్యక్ష, అంధ్రప్రదేశ్ అభివృద్ధి చరిత్రకు సంబంధించి మన్మహరంలో ఇవ్వాళ బి.హెచ్.ఇ.ఎల్., ఎన్.టి.పి.సి. సంయుక్త భాగస్వామ్యంతో నెలకొల్పబోయే భారీ విద్యుత్ పరికరాల పరిశ్రమ ఒక సరికొత్త మలుపుగా నిలబడిపోతుంది. తెలుగు వారి ప్రగతికి ఎలుగొల్పి పిలుపు అవుతోంది. మన్మహరంలో ఎన్.టి.పి.సి., భేల్ భారీ విద్యుత్ పరికరాల పట్టిక సెక్టార్ పరిశ్రమ మనదని, మనదేనని కేంద్రం ప్రకటించడం ఎనిమిదిస్వర కోట్ల తెలుగు ప్రజలకు జరిగిన గౌరవంగా, సత్కారంగా భావిస్తున్నాము.

మ.12.20

అంధ్రప్రదేశ్ అన్నా, తెలుగువారన్నా యూపీన్ చైర్మాన్ శ్రీమతి సోనియా గాంధీగారికి, ప్రధాని మన్మహాన్ సింగ్గారికి ప్రత్యేకమైన ప్రేమాభిమానాలున్నాయని, ఎవరెన్ని పత్రిదులు తెచ్చినా, ఎన్న రాష్ట్రాలు పోటీ పడినా కూడా ఈ జాయింట్ వెంచర్ ప్రాజెక్టు మన రాష్ట్రానికి ఇస్తూరని నేనైతే మొదటిసుంచి చెబుతూనే వచ్చాను. ఆ మాట నిజమైంది. నామాట నిజంగా నిలబడింది. దేశం మొత్తంలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్కు చాలా ఇతర రాష్ట్రాలు పోటీ వడ్డా మన రాష్ట్రానికి అగ్రతాంబూలమన్న నిజానికి కేంద్రం చేసిన ఈ మంజూరు గీటురాయి.

(అధికార పట్ట సభ్యుల నుంచి చప్పట్లు)

ప్రజాభివృద్ధి పనుల్లో ఒక పటిష్టమైన మైలురాయిగా నిలబడిపోతుంది. ఆరు వేల మందికి ప్రత్యుషంగా, ముప్పై వేల మందికి పరోక్షంగా ఈ పరిశ్రమ వల్ల ఉపాధి లభిస్తుంది. అందుకోసం ఏర్పడే సుమారు నాలుగు వందల అనుబంధ పరిశ్రమలు ఉపాధిపోసి, ఆరు వేల కోట్ల రూపాయల పరిశ్రమ తెలుగువారి కీర్తి కిరీటంలో విశాఖ ఉక్క కర్నూలుం తరువాత ఇన్నాళకు, ఇన్నేళకు మరలా మరో కలికితురాయిగా ప్రకాశించసుంది.

(అధికార పట్ట సభ్యుల నుంచి చప్పట్లు)

మాట ఇస్తే గురి తప్పదని, మా ప్రభుత్వం ఇస్తున్నదని అటు కేంద్రంలోనూ, ఇటు రాష్ట్రంలోనూ ప్రభుత్వం ఏర్పాటుకు ప్రజలు తెలిపిన సంపూర్ణ మద్దతును ఇసుమడింప జేస్తూ కేంద్రం తీసుకున్న చారిత్రాత్మక నిర్లయానికి, ప్రధాని డా.మన్మహాన్ సింగ్గారికి, శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గారికి యావత్త తెలుగు ప్రజల తరఫున పూర్తి

కృతజ్ఞతాభిపూర్వం తెలియజేసుకుంటున్నాము.

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుంచి చప్పటిల్ల)

దేశం మొత్తానికి సవరత్నాలుగా పేరుగాంచిన ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల్లో అతి పెద్ద విద్యుదుత్వత్రాణి సంస్థ ఎన్టిపీసి, మరో కేంద్ర ప్రభుత్వ భారీ విద్యుత్ పరికరాల సంస్థ బీహాచెషిపాల్ - ఈ రెండూ సంయుక్తంగా విద్యుత్ పరికరాల తయారీని చేపడతాయి. ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా ఎన్టిపీసి-బీహాచెషిపాల్ పవర్ ప్రాజెక్ట్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ అనే జాయింట్ వెంచర్సు కేంద్రం నెలకొల్పింది. ఈ రెండు సవరత్న కంపెనీల భాగస్వామ్యంతో నెలకొల్పబోయే సంస్థలో బాయిలర్లు టర్బైన్లు, ఇతర విద్యుత్ పరికరాల సంస్థ ఏర్పాటుతో తిరుపతి సమీపంలోని శ్రీకాళహస్తి దగ్గరలోని మన్సువరం గ్రామానికి ప్రపంచ పటంలో నుస్ఫిర ఖ్యాతి లభిస్తుంది. ఇంతటి విశ్వాస్తైన ప్రాజెక్టు మన రాష్ట్రానికి లభించడంలో కృపిషేసిన కేంద్ర భారీ పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి శ్రీ విలస్‌రావ్ దేశముఖ్ గారికి, కేంద్ర విద్యుత్ శాఖ మంత్రి శ్రీ సుశీల్ కుమార్ పిండేగారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాము. ఏ ప్రగతిని, ఏ ప్రయోజనాలను ఆశించి రాష్ట్ర ప్రజలు మా పైన సమ్మకంతో 2009 ఎన్నికలలో సంపూర్ణమైన మధ్యతననిచ్చి మహత్తరపూర్వార్థకమైన నిజయాన్ని అందించారో, ఆ ప్రజల నమ్రకానికి లభించిన తోటి మహత్తరమైన ఘరీపం ఇది. అంధ్రప్రదేశ్ కు ఈ ప్రాజెక్టు తప్పకుండా పస్తుందనే నమ్రకంతో మన్సువరం వద్ద ఈ ప్రాజెక్టుకి సుమారు 750 ఎకరాల భూమిని ఇప్పటికే టాయించడం జరిగింది. ప్రజలకు తమిటై ఉండే నమ్రకానికి, ప్రజల పట్ల తమకు ఉన్న అంకిత భావానికి అనంఖ్యాక యువతకు రాబోయే ఉపాధి, ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించి, ఇటువంటి ప్రాజెక్టులు నిజమైన నిర్వచనం చెబుతాయి. నిజానికి మన పూదరాబాదు శివార్లోని రామచంద్రాపురంలోని బీహాచెషిపాల్ పరిశ్రమలో ఇవాళ రోల్స్‌లో ఉన్న ఉద్యోగుల సంఖ్య 5500. దానికంటే మన్సువరంలో స్థాపించబోయే పరిశ్రమ భారీ పరిశ్రమగా అవతరించబోతున్నది. దీనికి సంబంధించి సుమారు 400 అనుబంధ పరిశ్రమలు కూడా వస్తాయి. వాటిలో మంచి ఉద్యోగావకాశాలు వస్తాయి. అందుకోసం నేను మీ అనుమతితో చిన్న స్టేట్‌మెంట్ చదువుతాను. Please bear with me.

**Statement of Dr Y.S. Rajasekhara Reddy, Chief Minister of
Andhra Pradesh on 'NTPC-BHEL Project in Chittoor
District, in the A.P. Legislative Assembly on 31st August, 2009**

*****

Government of India has allocated power equipment manufacturing unit of the NTPC – BHEL joint venture to Andhra Pradesh. This is expected to bring in about Rs. 6,000 Crores investment to the State.

Public Sector Navaratna Companies National Thermal Power Corporation (NTPC) and Bharat Heavy Electricals Limited (BHEL) have joined hands to set up a major power equipment-manufacturing unit.

NTPC-BHEL Power Projects Private Limited will setup the green field plant that will be manufacture equipment for thermal, hydro and gas based power plants.

The plant is expected to provide direct employment to 6,000 persons and indirect employment to over 25,000 persons as per the company estimates.

The State government has allotted 750 acres of government land for the unit at a nominal price of Rs.100 per acre at Mannavaram village of Srikalahasti Mandal in Chittoor district. The State Government would provide required infrastructure for the unit such as assured water and power supply, and connecting roads as per the industrial policy for the mega projects.

This is major industrial project coming up in the State in the public sector after the Vizag Steel Plant. This plant will enable setting up of about 400 ancillary units in the area giving major boost to the industrialization thus resulting in huge employment opportunities in the backward region.

The project's location is an instance of Government of India's goodwill for the State. On behalf of Telugu people, we thank UPA Chairperson Smt. Sonia Gandhi for her support to locate this project in Andhra Pradesh.

We are grateful to the Prime Minister Dr. Manmohan Singh for allocating this prestigious project to the State within the first 100 days of UPA government. We also thank Union Minister of Power Sri Sushil Kumar Shinde and Union Minister for Heavy Industries Sri Vilas Rao Deshmukh for their role in sanctioning the project to the State.

Dr. Y.S. RAJASEKHARA REDDY
CHIEF MINISTER

సభా కార్యక్రమము
టిటిడికి సంబంధించిన అంశాన్ని చేపట్టడం గురించి
(తెదేసా సభ్యులు శ్రీ పి.అశోక్ గజపతిరాజుగారు టిటిడి అంశం గురించి ప్రస్తుతించారు)

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణము నాయుడు : అధ్యక్షా, ఉదయం మేం ఇక్కడికి వచ్చిన తరువాత క్వార్ట్ అవర్కు ముందే తమరిని రిక్వెష్ట్ చేశాం. ఈరోజు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానానికి సంబంధించిన అంశానికి చాలా ప్రాధాన్యత ఉందని అక్కడ బంగారు సగలకు కూడా రక్షణ లేకుండా పోతుందని చెప్పాం. అక్కడ పిపీలి దర్శనాల కేటాయింపులు కూడా అస్తవ్యస్తంగా ఉన్నాయి. అదే విధంగా ఇల్లీగర్గా గోదావరి నదిపై, కృష్ణ నదిపై మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక రాష్ట్రాలు అక్కమ ప్రాజెక్టులు కడుతున్నారు. దానితో మన రాష్ట్రంలోని ప్రాజెక్టులు ఎండిపోయే పరిస్థితి వస్తున్నది. రాష్ట్రంలోని ప్రాంతాలు ఎడారిగా మారిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. వంశధార నదిపై ఒరిస్సా ప్రభుత్వం కూడా ప్రాజెక్టులు కడుతుంది. కావున ఆ అంశాలను మీరు చర్చకు అనుమతించాలని, జీరో అవర్కు లేకుండా చేయమని మేం రిక్వెష్ట్ చేశాం . తమరు అందుకు ఒప్పుకున్నారు. కొశ్వర్ అవర్ పూర్తి కాగానే అనగా తెమ్మిదిన్నర లేదా పది గంటలకు పూర్తి చేసి తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం అంశం టీక్స్ చేస్తామని మీరు ప్రాపిల్స్ చేశారు. కానీ ఇప్పుడు సమయం 12.30 అప్పుతుంది. పది గంటలు ఎక్కడ, వస్తుండున్నర గంటలు ఎక్కడ? ఇప్పటికే కూడా మీరు దేవస్థానం విషయం కూడా చేపట్టకుండా మీరు ఎక్కడికో వెళుతున్నారు. ఇది ప్రాధాన్యత కలిగిన అంశం . దానిమీద మీరు డిస్కషన్ తీసుకోండి.

MR.SPEAKER : Please sit down.

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణము నాయుడు : అధ్యక్షా, అవన్నీ తీసుకున్నారు. సంతోషం. లంచ్ కూడా ఏర్పాటుచేసి సాయంకాలం దాకా ఈ రెండు అంశాల మీద చర్చకు చేపట్టండి. దీనిలో సష్టం ఏముంది? ఒక రోజు మనం అదనంగా కూర్చుంటే ఏమీ కాదు కదా. తప్పకుండా లంచ్ ఏర్పాటుచేసి సభను ఎక్కుటెండ్ చేసి ఈ రెండు అంశాలమీద చర్చ జరిగే విధంగా మీరు తప్పకుండా సహకరించాలని మా పార్టీ తరఫున ప్రార్థిస్తున్నాం .

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, నేను బీపీలో రెండు చేతులు జోడించి చెప్పాను. గత ముప్పై రోజులనుంచి సమాఖ్యలు జరిగినా కూడా ఓపెన్ కాస్ట్ మైనింగ్ గురించి కానీ, అదే విధంగా ఎగువ రాష్ట్రాల అక్కమ ప్రాజెక్టుల గురించి గానీ, తెలంగాణ ప్రాంతంలోని నిరుద్యోగ యువత ఉపాధికసం దుబాయ్కు వలసల గురించి చర్చ జరగాలని కోరాం. కనీసం ఈవేళ చివరిసారిగా ఒక రిక్వెష్ట్ చేస్తున్నాను. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం అంశం చర్చించిన తరువాత అవసరమైతే మూడు లేదా నాలుగు గంటలు సభను పొడిగించి అక్కమ ప్రాజెక్టులమీద చర్చ జరగాలని తమరిద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

మ.12.30

("టిటిడి అస్థులను, ఆభరణాలను, పవిత్రతను కాపాడండి" అని రాసి ఉన్న బ్యానర్సు బిజెపి సభ్యులు శ్రీ జి.కిమ్స్‌రెడ్డి మరియు శ్రీ ఇ.లక్ష్మీ నారాయణ సభలో ప్రదర్శించసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : రామారావు గారి ఇస్కూన్ అబర్ట్షన్ ఆగిపోయింది. 5 నిమిషాలు మినిస్టర్ గారు.....

(ప్రతిపక్ష సభ్యులచే సభకు అంతరాయం)

Bear with me for 5 minutes. మినిష్టర్ గారు 5 నిమిషాలు చెబుతారు.

(అంతరాయం)

మినిష్టర్ గారూ 5 నిమిషాల్లో పూర్తి చేయండి. స్లీజ్, స్లీజ్ మరలా డిలే అవుతుంది దయచేసి కూర్చోండి. TTD is an important subject. Please, please....

(అంతరాయం)

please take your seats.

(ఆ సందర్భంలో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన కొంత మంది సభ్యులు "గోవిందా, గోవింద" అని నినాదాలు చేయసాగారు)

5 నిమిషాల్లో మినిష్టర్ గారు పూర్తి చేసిన తరువాత మనం టిటిడి అంశానికి వెళదాం.

(నినాదాలు కొనసాగింపు)

శ్రీమతి పి.సబిత : అధ్యక్షా,

("ఏడు కొండల వాడా, వెంకట రమణా, గోవిందా, గోవింద" అని అంటూ కొంత మంది తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు సభకు అంతరాయం కల్పించసాగారు)

మిష్టర్ స్పీకర్ : One minute, చీఫ్ విప్ గారూ మాట్లాడడండి.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్జు (మధిర) : అధ్యక్షా, మీరు చెప్పిన అభిప్రాయాలను వ్యతిరేకించాలనో లేక వేరే అలోచన మాకేమీ లేదు కానీ తప్పనిసరిగా సభ దృష్టికి, మీ దృష్టికి తీసుకు రావలసిన ఒక అంశముంది. గౌరవ సభ్యులు రామారావు గారి అంశం గురించి....

(అంతరాయం)

నేను ఇక్కడ ఉపన్యాసాలు చెపుడం లేదు. ఆ అంశం గురించి గౌరవ సభ్యులు నరసింహులు గారు మాట్లాడిన తరువాత కనీస ధర్మం దానికి సమాధానం చెప్పవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన, కాంగ్రెస్ పార్టీ పైన ఉంది. దాని తరువాత టిటిడి అంశం కూడా అంతే ప్రాముఖ్యత కలిగిన అంశమని మేము భావిస్తున్నాం. మా బాధ్యత ప్రకారం మాకు సమాధానం చెప్పడానికి మా సభ్యురాలికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

("గోవిందా, గోవింద" అన్న నినాదాలు కొనసాగింపు)

మిష్టర్ స్పీకర్ : మినిష్టర్ గారూ, 5 నిమిషాల్లో పూర్తి చేయండి.

344 నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము విషయం: కొప్పారు నియోజక పర్ష శాసన సభ్యునిపై కేసులను గురించి

శ్రీమతి పి.సబిత : అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ్యులు రామారావు గారి గురించి, గౌరవ శాసనసభ్యులు నరసింహులు గారు మాటల్లాడారు. ఏదైతే నేను అసెంబ్లీ దృష్టికి తీసుకు రావడం జరిగిందో, ఆరోజు ఆ కాలేజీలో అక్కడ జరిగిన ఇన్విడెంట్స్ ఏపైతే ఉన్నాయో అవన్నీ చాలా వివరంగా సభ దృష్టికి తీసుకొని రావడం జరిగింది. అక్కడ జరిగిన ఇన్విడెంట్స్ ఏపీ కరెట్ కాదని, వాళ్ల మాటల్లో ఒక్క మాట కూడా చెప్పలేదు. గౌరవ శాసన సభ్యులు నరసింహులు గారు వారి పార్టీ తరఫున మాటల్లాడారు. అంతకు ముందు అసెంబ్లీలో ఆరోజు కాలేజీలో జరిగిన ఇన్విడెంట్లు గానీ, ఆ విద్యార్థినుల పట్ల ఎంఎల్వి గారి ప్రవర్తన గానీ అసెంబ్లీ దృష్టికి తీసుకొని రావడం జరిగింది. కానీ దాంట్లో ఒక్కటి కూడా ఇది కరెట్ కాదు, మీరు చెప్పింది తప్పని ఒక్కటి కూడా కనీసం మెస్సన్ చేయలేక పోయారు. దీంట్లో మరొకసారి సభ దృష్టికి తీసుకు వస్తాను.

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER : Please take your seats.

శ్రీమతి పి.సబిత : ఆరోజు అక్కడ జరిగిన ఇన్విడెంట్లన్నీ బేస్ చేసుకొని ఆరోజు గౌరవ శాసనసభ్యుల మీద కేసు నమోదు చేయడం జరిగింది. దాంట్లో కొన్ని విషయాలు మరొక్కసారి సభ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాయి. ఎంఎల్వి గారు కాలేజీలో ఉండి కూడా ఆరోజు లేరని చెప్పించడం ఒకటి. ఆరోజు ఎంఎల్వి గారు ట్యూంకు పైన దాక్కుస్తు విషయం వాస్తవమా కాదా అనే అంశం ఒకటి తీసుకు వచ్చాను. అదేవిధంగా కాలేజీలో ఉన్న కూడా అక్కడ ఉన్న గన్మెన్లు గానీ, అక్కడ ఉన్న వాళ్ల ప్రిన్సిపాల్ గానీ ఎంఎల్వి గారు లేరని పదే, పదే చెప్పడం పల్ల కూడా అనుమానం రావటం జరిగింది. ఎంఎల్వి గారు పోలీస్ డిపార్ట్మెంట్ వారిని దాదాపు 3 గంటలు అక్కడ వెయిట్ చేయించిన విషయం ఒకటి సభ దృష్టికి తీసుకొని రావడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ఒకే బిల్లింగులో బాయ్స్కి, గరల్స్కి కాలేజీ రన్ చేయటం ఇవన్నీ సభ దృష్టికి తీసుకొని రావడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్ గారూ, కన్కల్చాడ్ చేయండి.

శ్రీమతి పి.సబిత : ముఖ్యంగా ఒకటి గమనించాలి. ఆ స్కూడెంట్ అందరూ జూన్ 9 వ తారీఖునే కాలేజీలో జాయిన్ అయ్యారు. 14వ తారీఖున సంఘటన జరిగింది. 20 వ తారీఖున వాళ్ల పేరెంట్ వచ్చి తీసుకొని వెళ్లారు. ఒకవేళ నిజంగా అక్కడ ఏమీ జరగకుండా ఉంటే ఎందుకు వాళ్ల పేరెంట్ రావలసి వచ్చింది? ఎందుకు వారిని అక్కడ నుంచి తీసుకు పోయారో ఒకసారి సభలో ఉన్న సభ్యులందరూ ఆలోచించాలని మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాయి. గౌరవ శాసన సభ్యులు నరసింహులు గారు మాటల్లాడుతూ, చాలా విషయాలు మాటల్లాడారు. మొదలు పెడుతూనే ఇది దురదృష్టకరమన్నారు. నిజంగానే చాలా దురదృష్టం. అసెంబ్లీలో చట్టాలు చేయాల్సిన మనము ఇలాంటి విషయం చర్చకు రావడం నిజంగా చాలా దురదృష్టం. ముఖ్యంగా గౌరవ శాసన సభ్యులు పార్టీ తరఫున మాటల్లాడుతూ, ఇంకోక మాట చెప్పారు. ఎంఎల్వి గారు ఒక దళితుడు, కాబట్టి దళితులను వేధిస్తున్నదీ ప్రభుత్వం అనే పర్షతిలో గౌరవ శాసనసభ్యులు సభ దృష్టికి తీసుకొని రావడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షుడు, ఒక్క నిమిషం సభను ఆర్థర్లో పెట్టండి. వాళ్ళే అడిగారు, వాళ్ళే వినడానికి సిద్ధంగా లేరు. రామారావు గారిని ఒక సమిథగా ఉపయోగించుకోవడానికి తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్ళు ప్రయత్నం చేస్తున్నారని దీని పలన అర్థమవుతున్నది. ఎంఎల్ఎస్ గారు ఒక దళితుడు కాబట్టి దళితులను వేధిస్తుంది ఈ ప్రభుత్వం అని ఆరోజు ఫోక్స్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. కానీ సభ కూడా ఒక విషయం గమనించాలి. ఎవరైతే ఆరోజు ఇన్సిడెంట్కు కారణమైన అమ్మాయిలు ఎవరైతే ఉన్నారో, ఆ అమ్మాయిలు కూడా దళితులనే విషయాన్ని గమనించాలి. ఉన్న ఐదుగురు అమ్మాయిల్లో ఒక్క అమ్మాయి తప్ప, నలుగురు అమ్మాయిలూ దళితులే. కంపైంటు ఇచ్చింది కూడా ఒక దళితుడే. దయచేసి కులాన్ని అడ్డుపెట్టుకొని తప్పును కప్పిపుచ్చుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయవద్దని సభ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ట్యూంకు పైన దాక్కున్నారా లేదా అనేది ఆరోజు పేపర్లలో చాలా క్లియర్గా వచ్చింది. సభలో ఎంఎల్ఎస్ గారు నేను బయట ఉన్నాను అని చెప్పారు. కాబట్టి ట్యూంకు దగ్గరకి ఎలా వెళ్లారని ఒక్కసారి గమనించాలి. అక్కడ జరిగిన పరిస్థితులు దాదాపుగా ఎంఎల్ఎస్ గారే స్వయంగా ఈ సభలో చెప్పడం జరిగింది. 70 మంది పోలీసులు ఉన్నారని చెప్పడం జరిగింది. అన్నీ బేస్ చేసుకొని ఆయన మీద కేసు నమోదు చేయడం జరిగింది.

(టిడిపి సభ్యులు "గోవిందా, గోవింద " అని నినాదాలు కొనసాగించారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : కన్కల్లడ్ చేయండి.

శ్రీమతి పి.సబిత : రెండు నిమిషాల్లో ముగిస్తాను. ఆర్డింగ్ గారు చెబితేనే వాళ్ళకు టీసీలిచ్చి పంపిచ్చామని గౌరవ శాసన సభ్యులు సరసింహులు గారు ఈ సభ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చారు. కానీ ఒకటి గమనించాలి. ఆర్డింగ్ గారు ఎంఎల్ఎస్ గారికి ఒక మేసేజ్ పంపించారు. తెల్లవారుజామున ఏడు గంటలకి తహాళీదార్ని తరువాత విమెన్ అండ్ చైల్డ్ వెల్వేర్ ఆఫీసర్ని పంపిస్తాను, టీసీలను విద్యార్థులకు హ్యండపర్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది. కానీ గౌరవ శాసన సభ్యులు రామారావు గారు ఏమి చేసారంటే తెల్లవారుజామున 5 గంటలకే ఆఫీసర్స్ రాకముందే ఈ అమ్మాయిలని టీసీలు ఇచ్చి పంపడం జరిగింది. అంటే అమ్మాయిలను అధికారులతో కాంటార్ట్ కాకుండా చూడటం జరిగిందని ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కన్కల్లడ్ చేయండి.

శ్రీమతి పి.సబిత : ఇంకోక విషయం తీసుకు వచ్చారు. వాళ్ళ అబ్బాయిని ఎస్స్యూర్ట్గా ఇచ్చి పంపించాను, కుటుంబ సభ్యులుగా చూసుకున్నాను, నా కూతుల్లగా చూసుకున్నాను అని చెప్పారు. అంటే నేను సభ ద్వారా ఆ శాసన సభ్యులను అడిగేది, మీ కాలేజీలో చదువుతున్న ప్రతి స్కూల్డెంట్కి టీసీ ఇచ్చి పంపేటప్పుడు మీ అబ్బాయిని ఎస్స్యూర్ట్గా పంపిస్తారా ? ఒకటి ఆలోచించండి. ప్రత్యేకంగా ఈ కేసులోనే ఎందుకు వాళ్ళబ్బాయిని ఎస్స్యూర్ట్గా ఇచ్చి పంపించారని ఒకసారి గమనించాలని మిమ్మల్ని కోరుతున్నాను. ఇంకోక మాట కూడా చెప్పారు. ఆరోజు చాలా తేలికగా ఒక మాటన్నారు. ఎంఎల్ఎస్ గారి మీద కేసు పెట్టారు. చివరకు ప్రభుత్వం ఏమి నిర్లంయించిందంటే, అమ్మాయి చెయ్యి పట్టుకున్నారు, చున్నీ పట్టుకున్నారు అనే అవవాదుతో నిర్ణయించారని చెప్పారు. అంటే తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్ళ అమ్మాయిల చున్నీ లాగినా, చెయ్యి లాగినా తప్ప లేదనే సంకేతాన్ని పంపిస్తున్నారా? ఒకటి గమనించండి, గౌరవ శాసన సభ్యులుగా ఉండి చెయ్యి

పట్టి లాగడం తప్పు లేదని, చున్ని పట్టుకొని లాగడం తప్పు లేదని అంటే మహిళల మీద ఎలాంటి గౌరవముందో ఒకసారి మిమ్మల్ని గమనించమని కోరుతున్నాను.

మ.12.40

శ్రీమతి పి. సబిత : ముఖ్యంగా ఇంకోక మాట మాట్లాడారు. సీఎం గారు ఎమ్మెల్యేగారి చేయిపట్టుకుని లాగుతున్నారు అక్కర్లో పడటం లేదు అని, మాకు అవసరం లేదు ఎమ్మెల్యే గారి చేయిపట్టుకుని లాగాల్సిన అవసరం మా ముఖ్యమంత్రి గారికి లేదు. మా ప్రభుత్వాన్ని 5 సంవత్సరాలు బాగా రన్ చేయమని రాష్ట్ర ప్రజలు మాకు మంచి తీర్చు ఇచ్చున్నారు కాబట్టి, ఆ అవసరం మాకు లేదనే విషయాన్ని మరొకసారి సభ దృష్టికి తీసుకున్నాన్నాను. ఇంకోక మాట చెప్పారు. అమ్మాయిలు అక్కడ నుండి ఇక్కడకు వచ్చి, కంప్లైయింట్ ఇస్తూ వుంటే, ఆ కంప్లైయింటును బేస్ చేసుకుని ఎంక్లేరీ చేస్తే, అమ్మాయిలు అక్కడ నుండి ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత, గౌరవ చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఏం మాట్లాడారు అధ్యక్షా? అమ్మాయిలకు డబ్బులిచ్చి మేనేజ్ చేసారనే మాట మాట్లాడారు. నిజంగా ఇది మహిళా జాతిని కించపరిచేదిగా వుందని మీకు మనవిచేస్తున్నాన్నాను. ఈ రోజేదో ఎమ్మెల్యే గారిని మేము పార్టీలోకి పిలిస్తే రావడం లేదని కేసు పెట్టామని చెప్పారు. కానీ, ఎమ్మెల్యే గారిపై గతంలో కూడా కేసులున్నాయి. కిడ్నైపింగ్ కేసు గాని, ల్యాండ్ గ్రాబింగ్ కేసు గాని వుండటం జరిగింది. మరి అప్పుడు కూడా గౌరవ శాసన సభ్యులు రామారావు గారు ఎమ్మెల్యే కాదు. కానీ, గతంలో కూడా వీరి మీద కేసులున్నాయనే విషయాన్ని ఒక్కసారి సభ దృష్టికి తీసుకురావడం జరుగుతోంది. ముఖ్యంగా..

(ఈ రశలో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన పలుపురు గౌరవ సభ్యులు టి.టి.డి. మీద చర్చించాలని కోరుతా గౌరవ సభాపతి గారి పోడియం వద్దకు వచ్చి సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

MR. SPEAKER : We are going to finish in one minute. Please go back.. Please go back.. Don't disturb the House.. We are going to finish it in one minute. Please go back.. TTD issue is very important. In one minute she will finish. Don't force me to adjourn the House..

శ్రీమతి పి. సబిత : అమ్మాయిలిచ్చిన కంప్లైయింట్ మీద ప్రభుత్వం బాధ్యతగా రియాక్ట్ అయ్యాంది. గతంలో అమ్మాయిల మీద ఎలాంటి అటాక్లు జరిగినా కూడా కనీసం అప్పట్లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం స్ఫుందించలేదనేదానికి చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను..

(INTERRUPTIONS)

MR. SPEAKER : Don't force me to adjourn the House.. TTD is a very important issue. Please ...

శ్రీమతి పి. సబిత : గతంలో యసిడ్ అటాక్ జరిగినప్పుడు, ఒక చిన్న విషయం మీ దృష్టికి తీసుకురావాలి. గతంలో అనురాధ అనే అమ్మాయి మీద యసిడ్ దాడి జరిగింది. ఆ అమ్మాయి గతంలో చంద్రబాబు నాయుడు గారి ప్రభుత్వమున్నప్పుడు ఒక అపీల్ చేసుకోవడం జరిగింది. యసిడ్ అటాక్లో..

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు స్పీకర్ గారి పోడియంము చుట్టుముట్టి సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

MR. SPEAKER : I don't allow people to come into the Well. I will adjourn the House if you don't relent. Please go back. Please go back.

శ్రీమతి పి. సబిత : యాసిడ్ అటాక్ లో ట్రీట్‌మెంట్ తీసుకోవడానికి ఇఖ్యందిగా వుంది, ప్రభుత్వం నుంచి నష్టపరిహారం ఇప్పించమని ఆ రోజున్న చంద్రబాబు నాయుడి గారి ప్రభుత్వాన్ని అడగడం జరిగింది. ఆ రోజు ప్రభుత్వం దాన్ని తిరస్కరించి, ఇది పరసార్ విషయం, ప్రభుత్వం కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వాల్సిన అవసరం లేదంటే, ఆ అమ్మాయి హైకోర్టుకి పోవడం జరిగింది. హైకోర్టు కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వమంటే, వీళ్లు ప్రభుత్వం తరపున చంద్రబాబు నాయుడు గారు నుఫీం కోర్టుకు వెళ్లారు. ఒక అమ్మాయి మీద వ్యక్తిగతంగా కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వాల్సిన అవసరం లేదని నుఫీంకోర్టుకు వెళ్లారు. నుఫీంకోర్టు కూడా మొట్టికాయలు వేసి, తప్పకుండా ప్రభుత్వం కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వాలని చెప్పిన తరువాత గాని స్పందించలేదు గతంలో పున్న చంద్రబాబు నాయుడు గారు. మహిళలై జరిగిన అటాక్ కు సంబంధించి. అధ్యక్షా, ఒకటి మీ దృష్టికి తీసుకురావాలి. ఈ రోజు రెండు, మూడు విషయాలు.. మీ కాలేజీ ఒకే బిల్డింగ్‌లో..

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్ గారూ.. కంక్రూడ్ చేయండి.

శ్రీమతి పి. సబిత : అధ్యక్షా, మాట్లాడలేకపోతున్నాను...

(అప్పటికే గౌరవ సభాపతి గారి వెల్సు చుట్టుముట్టిన తెలుగుదేశం పార్టీ గా. సభ్యులు సభకు తీవ్ర అంతరాయం కలిగించసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : రైటర్ మినిస్టర్ గారూ.. కంక్రూడ్ చేసేయండి. లాస్ట్ పాయింట్..

శ్రీమతి పి. సబిత : ఒకే బిల్డింగ్‌లో బాంస్, గర్న్ రెండు హోస్టల్స్ నడుస్తున్నాయి. మరి బాధ్యత గల ప్రభుత్వంగా యాక్షన్ తీసుకోవాలా, లేదా అనేది ఒక్కసారి ఆలోచించండి. ఒకవేళ మళ్లీ అలాంటిది తీసుకున్నా కూడా దఖితులు కాబట్టి, ప్రతిపక్ష ఎమ్మెల్యే కాబట్టి యాక్షన్ తీసుకున్నారనే అవనింద వేసే ప్రయత్నం చేస్తారు. కానీ, ఈ రోజు రాష్ట్రంలో జరిగిన ఇన్సిడెంట్ వల్ల, కేరళలో అయితే ఒక వారం రోజులపాటు పేపర్లలో కథనాలు వచ్చాయి. అంధరాష్ట్రానికి పిల్లలను పంపించకండి, అక్కడ రక్షణ లేదని, అంధరాష్ట్రం పరువు పోయే విధంగా అక్కడి పేపర్లలో వచ్చింది, ఒక్క ఇన్సిడెంట్ వల్ల. బాధ్యతగల ఎమ్మెల్యేగా వుండి, ఇలాంటి ఇన్సిడెంట్ జరగడానికి కారణమైన ఎమ్మెల్యే వల్ల ఆంధరాష్ట్రం పరువు పోయింది. రాష్ట్ర ప్రజలకు ఎమ్మెల్యే గారు క్షమాపణ చెప్పాలనేది ఒకటి. రెండవది, మహిళలను చులకన భావంతో తీసిపడేన్నా, మహిళలకు విలువ లేసట్టు, మహిళలకు వ్యక్తిత్వమే లేసట్టు మాట్లాడిన తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్ల మహిళలకు క్షమాపణ చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రైటర్.. కంక్రూడ్ చేయండీ.....

శ్రీమతి పి.సబితః దళితులమని చెప్పి, దళిత అమ్మయిల మీదనే ఈ రోజు ఈవిధంగా ప్రవర్తించినందుకు దళితులకు కూడా తెలుగుదేశం పార్టీ తరఫున క్షమాపణ చెప్పిలని కోరుతున్నాను.

MR. SPEAKER : Please conclude.

(స్పీకర్ పోడియం వద్ద నిలబడిన తెలుగుదేశం పార్టీ గౌ. సభ్యులు “ఏడు కొండలవాడా, పెంకట రమణా – గోవిందా, గోవిందా” అంటూ నినాదాలు చేస్తూ సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

Please.. Please.... Now, we will take up Short Discussion on the TTD issue.

(ఈ దశలో స్పీకర్ పోడియం వద్ద నిలబడి సభకు అంతరాయం కలిగిస్తున్న తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌ. సభ్యులు తిరిగి తమ, తమ స్థానాలకు వెళ్లారు)

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌ. సభ్యులు డా. నాగం జనార్థనరెడ్డి మరియు శ్రీ ఎం. నర్సింహలు గార్లు తమకు మాటలాడేందుకు అవకాశమివ్వాలని తమ స్థానం వద్ద నిలబడి పట్టుబట్టారు)

I think it's enough. Again you don't divert it. Please sit down. It's enough. ఇప్పుడు, మీరు మాటలాడారంటే Government also seeks for reply. Will stop it here.

We will go into TTD issue. One from each Party. Please confine to the facts.

DR. N. JANARDHAN REDDY : Sir, we want to protest.

MR. SPEAKER : Do you want to register Protest? Yes, take the opportunity for protesting.

(అంతరాయం)

డా. నాగం జనార్థనరెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు ఈ సభను తప్పుదోష పట్టిస్తున్నారు. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, అక్కడ డెడ్ బాడీ లేదు. అక్కడ రేప్ చేయబడ్డ విక్టిమ్ ఎవరూ లేదు. అక్కడిని రక్తం మరకలు కావని తరువాత తెలిసింది.

(ఈ దశలో అధికారపక్ష గౌ. సభ్యులు కొండరు తమ స్థానాల వద్ద నిలబడి డా.నాగం జనార్థనరెడ్డి గారి ప్రసంగానికి అంతరాయం కలిగించసాగారు)

MR. SPEAKER : He is on Protest, please sit down.. Please take your seats.

డా. నాగం జనార్థనరెడ్డి : మా శాసనసభ్యుడు పారిపోవలసిందో, సక్కి దాక్స్‌వాల్సిన అవసరమో లేదు. బయట మూడు, నాలుగు వేల మంది గుమికూడినారు. దానికోసమని చెప్పి, సిస గారు చెబితేనే బిల్డింగ్ మీదకి ఎక్కినాడు. మంత్రి గారు ఈ వాస్తవాన్ని గ్రైహించాలి. ఇక రెండవ విషయం సార్. ఎఫ్సార్ ఇచ్చినారు. ఆ ఎఫ్సార్లో 18 వ తేదీనాడు సంఘటన జరిగిందని ఇచ్చినాడు. ఆ ఎఫ్సార్ తప్పని, మర్కు జరగలేదని, రేప్ జరగలేదని, ఇవాళ అక్కడున్నాయి రక్తపు మరకలు కావని కూడా నిర్దారణయ్యాంది. నిర్దారణయ్యాస తరువాత, ఆ ఎఫ్సార్ను కొనసాగించడం సెక్షన్ 173 క్రిమినల్ ప్రోసెజర్ కోడ్ ప్రకారం అది తప్పా, కాదా? మంత్రి గారిని చెప్పమని అడుగుతున్నాను..

మిస్టర్ స్పీకర్ : జనార్థనరెడ్డి గారూ.. I will dis-connect your Mike within one minute, if you don't complete.

డా. నాగం జనార్థనరెడ్డి : సార్, ఇంకొక దానికి మా నిరసనను తెలియజేస్తున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్రాచెస్ట్ చేసి కూర్చోండి. ప్రాచెస్ట్ చేసి కూర్చుంటారో, వాకోట్ చేస్తారో మీ ఇష్టం.

డా. నాగం జనార్థనరెడ్డి : ఆ యొక్క విద్యార్థులు వచ్చి, మంత్రి గారిని కలిసిన విసయాన్ని కూడా స్టేట్మెంట్లో పొందువరచనేలేదు. ఇవాళ కొత్త కథలు అల్లుతున్నారెందుకు? దానికి మా నిరసన తెలియజేస్తున్నాం. ఇవాళ ముఖ్యమంత్రి గారి పేశి మాసవ హక్కుల సంఘానికి అపాయింట్మెంట్ ఇచ్చింది. ఇవాళ ముఖ్యమంత్రి గారు దీంట్లో ప్రథమ ముద్దాయి. ముఖ్యమంత్రి గారు ముద్దాయి అయినప్పుడు... (మైకు కట్ చేయబడింది)

MR. SPEAKER : We will go into Short Discussion. టీడీపీ సుంచి ఎవరు మాటల్లడుతున్నారు?

(తిరిగి డా. నాగం జనార్థనరెడ్డి గారికి మైకు ఇష్టవించి)

డా. నాగం జనార్థనరెడ్డి : వాస్తవాలు అన్నింటినీ చెప్పుకుండా, ఇవాళ సభను తప్పు దోష పట్టించి, ఇవాళ మన యొక్క దేవస్థానాల యొక్క మొత్తం సంఘటనలు సభ ద్వారా చర్చకు రాకూడదని, ప్రాజెక్టులు చర్చకు రాకూడదని, ఈ రోజు ఈ ప్రథమత్వం కుత్రు చేస్తున్నారుకు మేము మా నిరసనను తెలియజేస్తున్నాము. ఇవాళ ఈ యొక్క ప్రథమత్వం, ఈ మంత్రి గారు ఆ మంత్రి పదవికి అర్పలు కారు. నేను ఎందుకు చెబుతున్నాసంటే, పద్ధనిమిది నాడు కేను పెడితే, 14 న జరిగిన సంఘటనకు, 18 నాడు కేసుకు మీరు ఎలా చేస్తారో చెప్పండి.. (మైకు కట్ చేయబడింది)

MR. SPEAKER : Right. Amaranadha Reddy Garu on TTD. Please sit down Janardhana Reddy Garu... Please sit down.. Please sit down...

(అంతరాయం)

శ్రీమతి పి. సబిత : అధ్యక్షా, నేను మొన్న కూడా ఒక మాట చెప్పాను. 18 వ తేదీన అక్కడ జరిగిన ఇన్విడెంట్స్‌నే ఆ రోజు పోలీసు డిపార్ట్మెంట్ వాళ్లు వెళ్లి ..

MR. SPEAKER : We will stop it here.

శ్రీమతి పి. సబిత : అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం. వాళ్లు వెళ్లడం జరిగింది. కానీ, నెక్కు దే ఎస్సీ గారూ, కలెక్టర్ గారూ వెళ్లి ఎంక్షెరీ చేసున్నారు. కానీ, అక్కడ ఇన్విడెంట్ జరిగింది. అక్కడ వాళ్ల పిల్లల సెల్ఫోన్స్ రావడం లేదు అని వాళ్ల కజిన్ బ్రదర్ ఇక్కడ కైలజానాథ్కి సంబంధించినతను 25 వ తేదీ నాడు ఫ్యాక్ట్ మేసేజ్ ఇచ్చాడు. అది కూడా అందులో మెస్సన్ చేసాను. ఇందులో నేను సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చింది ఒక్కటి తప్పు అని చెప్పమనండి. సభకు ఒక్కటినా ఇది తప్పు జరిగిందని చెప్పమనండి. అధ్యక్షా, గారవ శాసనసభ్యులు మీకు ఫోటోలు ఇచ్చారు. ఇంతకునుందు కూడా ఫోటోలు టీపీలో చూపించమని చెప్పారు. నేను కూడా టీపీలో చూపించమనిన్నాను.

ఇని గౌరవ శాసన సభ్యులు మీకు ఇచ్చిన ఫోబోలు. అమ్మాయిల రూపం గల, వారి రూపు పున్చట్టు, వారు కూడా రూపు ముందు నిల్చొని ఫోబోలు దిగినట్టు పున్న ఫోబోలు కూడా మీకు ఇచ్చారు.

(సార్, వాటర్ ట్యాంకు క్రింద నిలబడ్డాడని అనేదానికి ఎన్ని కల్పితాలు, ఎన్ని కట్టుకథలు సార్.. అంటూ తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎం. సర్పింహలు గారు తమ స్థానం పద్ధ నిలబడి సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

MR. SPEAKER : We will stop it here.. Please sit down... One minute... కూర్చోండి.

మ.12.50

MR.SPEAKER: Your party has already protested and the Government has already replied. Now we will go to the TTD issue.

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎం. సర్పింహలుగారు సభ్యులు శ్రీ టి.వి.రామారావుగారికి సంబంధించిన అంశం పై మాట్లాడుటకు, తనకు ఒక్క నిమిషం సమయం ఇవ్వాలినిందిగా గౌరవ సభాపతిగారిని అభ్యర్థించసాగారు)

MR.SPEAKER: After the party has expressed protest how do you expect me to give a chance? Now please take your seat.

శ్రీ ఎం. సర్పింహలు : అధికారి, మంత్రిగారు అంత సేపు మాట్లాడారు, నేను కాదనడం లేదు, ఒక్క నిమిషం అపకాశమిశ్వండి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక విజ్ఞాప్తి చేస్తాను. హాన్ మొత్తాన్ని అవమానపరిచే విధంగా ఉంది, ఒన్ సైంటిక్ ఆర్గామెంట్ ఉండకూడదు సార్.. ఈ విషయంలో ఏమి జరిగింది, ఎందుకు జరిగింది, నేను కూడా చెబుతాను, ఒక శాసన సభ్యుడై ఈ విధంగా అవమానసరచడం పద్ధతి కాదు. (మైక్ లేకుండా మాట్లాడారు)

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Amaranatha Reddy garu.....

శ్రీ ఎస్.అమరనాథరెడ్డి : అధ్యక్షా, హాన్ని ఆర్డర్లో పెట్టండి మాట్లాడతాను.

మిషనర్ స్పీకర్ : మీ మెంబర్స్ ని సమ్మ ఆర్డర్లో పెట్టమంటే ఎట్లగాండీ. మీ మెంబర్స్ ని మీరే ఆర్డర్లో పెట్టుకోవాలి. (ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకుడిని ఉద్దేశించి)

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎం. సర్పింహలుగారు మరియు ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుండి సభకు తీవ్ర అంతరాయం కొనసాగింది)

MR.SPEAKER: Narsimhulu garu please resume your seat. ఈ అంశాన్ని అనుకున్నదానికంటే ఎక్కువ సమయం మనం చర్చించాం, దయచేసి కూర్చోండి.. TTD is a very important subject for all of us. One from each party. Amaranatha reddy garu...

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎం.వర్ణింహాలుగారు మరియు ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుండి సభకు తీవ్ర అంతరాయం కొనసాగింది)

We are wasting the valuable time of the House. Please sit down. Please take your seat. Please resume your seat. Amaranatha reddy garu, if you don't speak I will go to the next party. I cannot help it. Your Members are only disturbing. ....Now from the PRP Chiranjeevi garu..... పీఅర్టీసీ నుండి చిరంజీవి గారు, మాట్లాడండీ.

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎం.వర్ణింహాలుగారు మరియు మరి కొందరు ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుండి సభకు అంతరాయం కొనసాగింది)

(At that juncture, Sri Chiranjeevi garu rose from his seat to speak)

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎస్.అమరనాథ్‌రెడ్డి గారు హాస్‌ని కంటోల్‌లో పెట్టాల్చిందిగా గౌరవ సభాపతిని కోరుతూ, తాను మాట్లాడుటకు సిద్ధంగా ఉన్నానని గౌరవ సభాపతిగారికి విన్నిస్తున్నారు)

Chiranjeevi garu, I am sorry. Please sit down. Yes, Amarnath Reddy garu.....

శ్రీ ఎస్.అమరనాథ్‌రెడ్డి : అధ్యక్షా, గత కొంత కాలంగా తిరుపుల తిరుపతి దేవస్థాసంలో జరిగే సంఘటనలను మనం చూస్తే, ప్రపంచంలో ఉన్నటువంటి వేలాది భక్తుల పవిత్రతకు ..

(ఈ సందర్భంలో “వేలాది కాదు కోట్లాది భక్తులు ” అని ట్రైజరీ బెంచీల నుంచి వినిపించింది)

మనోభావాలకు, పవిత్రతకు సంబంధించిన అంశం ఇది. కోట్లాది మంది హిందువుల సాంస్కృతి, సాంప్రదాయాలకు సంబంధించిన కార్యక్రమం. దీంట్లో నేనేదో రాజకీయల కొరకు మాట్లాడుటం లేదు. భక్తితో, ఆ దేవుడి పై ఉన్న నమ్కాన్ని, ఈరోజు అనుమాలు పస్తుంటే దానికి సంబంధించి నేను మాట్లాడుతున్నాను గానీ.. మీరు వేరే విధంగా అనుకోవర్చని ఈ సందర్భంగా నేను మనిచేస్తున్నాము.

MR.SPEAKER: Let us all be constructive.

ఉఘ్ముచర్చ తిరుపుల తిరుపతి దేవస్థాసము గురించి

శ్రీ ఎస్.అమరనాథ్‌రెడ్డి : ఈరోజు టీటీఎల్ వెంకటేశ్వర స్టోనికి ఉండే నగలుకు సంబంధించి చూస్తే, దాదాపు రూ.50 వేల కోట్లకు పైన ఉన్నాయని చెప్పి అనుకుంటున్నారు. దానికి కూడా కరెక్ట్గా ఎవరి దగ్గర అంచనాలు లేవు. అదేవిధంగా, అక్కడ జరిగేటువంటి సంఘటనలు ఒకటోకటి చూస్తే, ఈరోజు అక్కడ ఎంతోమంది హిందువులం, మనం భక్తితో, నిలువు దోషిడి ఇచ్చేటువంటిది సందర్భాన్ని ఒక్కసారి మనం ఆలోచిస్తే, అక్కడ మనం భక్తితో మన వంటి పైన ఉన్నటువంటివన్నీ కూడా మండిలో వేశేటువంటి సాంప్రదాయం మనకుంది. అక్కడ వేసిన బంగారం గానీ, డబ్బులు గానీ, ఆ భక్తులు అది సత్కమంగా భక్తితో ఉండాలనేటువంటిది, అక్కడ ఉండే దేవునికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలకు అది ఉపయోగించాలనే ఆలోచన ప్రతిభక్తి భక్తుకి ఉన్నది. అక్కడ జరిగేటువంటి సంఘటనలను మనం చూస్తే, ఏదైదే మనం భక్తితో వేసే

బంగారం ఉందో, దానిని మళ్లీ కరిగించి, దానిని డాలర్ రూపంలోకి తీసుకువచ్చి, మళ్లా అది భక్తులకిచ్చే కార్యక్రమం చేస్తున్నారు. అక్కడ హండీలో పడిన బంగారాన్ని మరి ఏడైతే బంబేలో ఉండే మింటకు మనం పంపిస్తున్నామో.. ఇక్కడ నుంచి ఎంత బంగారం మనం పంపిస్తున్నాం? తిరిగి ఎంత బంగారం మనకు వస్తుంది? దానికి తరుగు రూపంలో ఎంత ఉందనేది మాత్రం దయచేసి భక్తులందరికి చెప్పాల్సిన బాధ్యత అక్కడ ఉండే టీటీడి అధికారులపై ఉంది.

అదేవిధంగా, ఉత్సవ విగ్రహాలను బయట దేశాలకు దుబాయికగాని, అమెరికాగాని బయట దేశాలకు తీసుకుపోయిన సందర్భాలున్నాయి. ఇక్కడున్న ఉత్సవ విగ్రహాలను బయటి దేశాలకు తీసుకువెళ్లినప్పుడు అని తిరిగి మళ్లీ తెచ్చేటప్పుడు అని నిజమైన విగ్రహాలు వస్తున్నాయా? లేదా? అనేటువంటి అనుమానాలు కూడా భక్తులందరికి ఉన్నదని ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా మొన్సులికిమెన్న, దళిత గోనిందం అనే కార్యక్రమాన్ని చేయడం జరిగింది. దళిత వాడలకు ఏవైతే విగ్రహాలు మనం తీసుకువెళ్లతామో.. ఆ విగ్రహాలకు సంబంధించి డూస్టికేట్ విగ్రహాలను టీటీడిలో తయారు చేసింది. ఆ డూస్టికేట్ విగ్రహాలు ఏవైతే దళిత వాడలలోకి తీసుకువెళ్లామో.. అప్పుడు ఆ దళిత వాడలలో కూడా అలజడి స్టార్ అయ్యాంది. దీనికి సంబంధించి టీటీడినే డూస్టికేట్ విగ్రహాలు తయారు చేసే కార్యక్రమాలు జరిగినప్పుడు, మరి అక్కడున్నటువంటి సగలు కూడా బయటకొచ్చినప్పుడు ఎందుకు డూస్టికేట్ తయారు చేయకూడదు అనేదాని పైన కూడా ఆలోచించమని ఈ సందర్భంగా నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అదేకాకుండా అక్కడ డాలర్ శేషార్టీగారని, ఆయన్ని అక్కడ బోక్కుసానికి ఇన్చార్టీగా పెట్టారు. ఆయన దగ్గరే రెండు తాళాలు ఉన్నాయని చెప్పి, పత్రికలలో కూడా వార్తలు చదివాను. మరి అక్కడ ఒకే వ్యక్తిని, గతంలో డాలర్ల కుంభకోణం జరిగినప్పుడు అనుమానపడిన వ్యక్తిని, మరి ఈ సందర్భంగా జరిగినప్పుడు మరి ఆయనకే ఎందుకు అక్కడ కంటిస్యుటీ ఇవ్వాల? ఎందుకు ఆయనకు మళ్లా ఎక్సటెస్ట్ ఇచ్చే కార్యక్రమం తీసుకున్నారో, చెప్పాల్సిన అవసరమున్నది.

అదేకాకుండా, ఆయనకు ఎక్సటెస్ట్ ఇచ్చేటప్పుడు కూడా, మరి నాకుగాని ఎక్సటెస్ట్ ఇవ్వకపోతే పెద్దల బండారం బయట పెడతానని చెప్పిన సదర్భాలున్నాయి. ఆ పెద్దల బండారం ఏదనేది కూడా దయచేసి చెప్పాల్సిన అవసరముందని ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేసుకుంటున్నాను. వీటన్నింటికంటే కూడా గతంలో క్రింద కోదండ రామ స్వామి ఆలయంలో ఉండే సగలు బయట తాకట్టుకు వెళ్లిన విషయం కూడా ఒక్కసారి మనం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. అదేకాకుండా, ఈ సగలకు సంబంధించి బిజవాడ గోపాల్ రెడ్డిగారు 2008లో కోర్టులో కేసు వేశారు. ఈ కేసు వేసిన తరువాత ఆ కేసును విత్తడా చేసుకుంటే రూ.10 కోట్లు ఇస్తమని చెప్పిన సందర్భాన్ని కూడా ఒక్కసారి మనం ఆలోచిస్తే, ఈ అనుమానాలన్ని కూడా బలవడేదానికి అవకాశం ఉంది. అదేకాకుండా, బయట ఆ యొక్క సగలును, దేపునికి అలంకరించి, ఉత్సవాలు చేసేటప్పుడు, తీసుకుపేటప్పుడు, అక్కడుండే రాళ్ల గాని, వజ్రాలుగాని, కెంపులు గాని ఏమైనా పడిపోతే, దానికొక విలువకట్టారు. దానిని రాళ్ల పడిపోయినప్పుడు రూ.20, రూ.50 విలువకడితే, గతంలో ఎప్పుడో శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు, మైసూరు మహరాజుగారు ఇచ్చినటువంటి ఆభరణాలలో రూ.20, రూ.50 విలువచేసే రాళ్ల ఉంటాయా? అని కూడా ఒక్కసారి ఆలోచించిమని నేను కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ఈ అనుమానాలకు తావిచ్చేటప్పుడు, దానిని సక్రమంగా ఉన్నాయా లేవా అని చెప్పాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉంది, దానిని చెప్పమని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. దానికి సంబంధించి బాంబేలో ఇంటర్వెపసల్ జమలాజికల్ ఇస్టిట్యూట్ అనేదొకటి ఉంది, దాని ద్వారా పరీక్ష చేయిస్తే, అక్కడ నిజమైనటువంటి ఆభరణాలున్నాయా?

నకీలీవేషైనా ఉన్నయా? ఎంత విలువ కలిగి ఉన్నవి? అనేది ఎనాలసిన్ చేసి చెప్పి ప్రయత్నం చేయమని ప్రభుత్వానికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. నగలుకు సంబంధించి మరి బయట టీటీడీకి సంబంధించిన కార్బోక్సిలు, అవినీతి కార్బోక్సిలు చాలా జరుగుతున్నాయి. ఈరోజు టీటీడీలో ప్లాస్టిక్ టీపీల కుంభకోణం కావొచ్చు, భక్తి ఛాసల్ కావొచ్చు, అదేవిధంగా, క్యాంటిస్ లో పరికరాల కొనుగోలులోకావొచ్చు వీటన్నింటిలో కూడా చాలా అట్టమాలు జరిగాయని గతంలో చాలా సందర్భంలో కూడా మేం మాట్లాడటం జరిగింది. ఈరోజు ఏదైతే ప్లాస్టిక్ టీపీలు గాని, క్యాంటిస్ కు సంబంధించిన వస్తువులుగాని, వాటిని రూ.10 లక్షలు దాటితే ఖచ్చితంగా టెండర్ పిలవాలనే నిబంధన ఉంది. దానిని తుంగలో తొక్కి రూ.10 కోట్లకు పైన కూడా నామినేషన్ ఇచ్చేటువంటి కార్బోక్సిలు చేశారంటే, ఏవిధంగా వాళ్లు దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని చేస్తున్నారనేది ఆలోచించమని నేను కోరుతున్నాను.

మ.1.00

ఇప్పుడ్నీ కూడా కేవలం ముఖ్యమంత్రిగారో, మంత్రిగారో చెప్పి చేయించారని నేను అసడం లేదు. కేవలం అక్కడ జరుగుతున్న సంఘటనలు బయటకు తెలిసినప్పుడు దానిని సీరియస్ గా తీసుకోమని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. లేకపోతే అనుమానాలు ప్రభుత్వంపైన వస్తాయని కూడా నేను ఈ సందర్భంగా మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా బోర్డులో ఉండే సభ్యులు దర్శన టికెట్లను ఏ విధంగా ఇస్తున్నారంటే బయట సినిమా హాల్లులో టికెట్లను ఏ విధంగా భాక్టీలో అమ్ముకుంటున్నారో అదే విధంగా దర్శన టికెట్లను అమ్ముకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అమర్నాథ్ రెడ్డి గారూ, తొందరగా కన్కల్కాడ్ చేయండి.

శ్రీ ఎస్. అమర్నాథ్ రెడ్డిః-అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన అంశం కనుక దయచేసి మా జిల్లాకు సంబంధించిన కాబట్టి మీరు అర్థం చేసుకోండి.

తిరుపతిలో దర్శన టికెట్లను హోటల్ల లో కూడా ఇచ్చే కార్బోక్సిలు చేస్తున్నారంటే అక్కడి పరిస్థితులు ఏ విధంగా ఉన్నయనేది ఒకసారి ఆలోచించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటున్నాను. అదే విధంగా దేవస్థానంలో దర్శనానికి తీసుకువెడితే డైరెక్టగా కొంత మంది మర్మీ నేపణల్ కంపెనీల వారి కొనమే అక్కడుండే బోర్డులున్నాయనే పరిస్థితులు ప్రస్తుతం కనిపిస్తున్నాయి.

నిన్నటికి నిన్న పి.సి.సి అధ్యక్షుల వారు కూడా డైరెక్టగా దర్శనానికి వెళ్లిన సందర్భాలు నేను పత్రికలలో చూశాను. అంటే పెద్ద పెద్ద మర్మీ నేపణల్ కంపెనీలకు సంబంధించిన వాళ్లందరూ వెంకటేశ్వరస్వామి వారి దర్శనానికి వెళ్లే కార్బోక్సిలు ఏర్పాటు చేయడంలోనే తిరుపతిలో ఉన్న బోర్డు సభ్యులు గాని నిమగ్నముయ్యారా అనేది పత్రికలలో చూపే ప్రతి ఒక్కరు కూడా ఆలోచించాల్సిన పరిస్థితి ఉన్నది. నిజంగా ఉండే భక్తులు గంటల తరబడి రోజుల తరబడి బయట కాచుకుని కూర్చునే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నదంటే దానిని ఒకసారి సీరియస్ గా ఆలోచించమని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అదే కాకుండా, టి.టి.డి కి సంబంధించిన ఆస్తులను ఒకసారి పరిశీలించినప్పేతే గత పాలక మండలిలో ఉన్న వారికి పూర్తిగా అక్కడ ఉన్న కాలేజీస్ ను ఇచ్చి వారు అమ్ముకునే పరిస్థితి గతంలో జరిగింది. అదే విధంగా మతాలకు సంబంధించి ఇరవై మతాల పైన ఇప్పటికే ఉంటే మళ్ళీ ఏడు మతాలకు అదనంగా అయిదు వేల చదరపు గజాల స్థాచం కేటాయించారు. అది కూడా పర్యావరణానికి సంబంధించిన భూమిని కేటాయించారు. తిరుపతి కొండపైన పర్యావరణానిన్ని రక్షించవలసిన బాధ్యత ప్రతి ఒక్కరిపైన ఉన్నది. ఆ విధంగా కాకుండా ఆ స్థలంలో ఉండే చెట్లను కూడా నరికిసే ఆ భూమిని మతాలకు దారాదత్తం చేసే పరిస్థితి వసంటే ఏ విధంగా టి.టి.డిని తీసుకువెలుతున్నారనేది అలోచించుకోమని నేను ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. ఈ విధంగా టి.టి.డిలో కార్యక్రమాలన్ని అవకతువకలు జరుగుతుంటే అక్కడి పాలక మండలిలో ఆధిపత్యం కోసం కొట్టాడుకుంటున్నారు. పాలక మండలి సభ్యులు స్వంతంగా గుడి నిర్దించుకుంటే దానికి టి.టి.డి నుంచి నిధులిచ్చి దేశుడి పూలకు, అర్పనలకు డబ్బులు ఇచ్చే కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు.

దీని గురించి నేను అడిగేదేమిటంటే తిరుపతి కొండ క్రింద ప్రవేటు ఆలయాలు కడితే దాని కోసిన రుకు సంబంధించి కూడా టి.టి.డి కి సంబంధించిన డబ్బులు ఇచ్చే కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. అంతే కాకుండా దాని ప్రక్కనే ఉన్న పేరూర్ అనే గ్రామంలో వెంకటేశ్వర స్వామి వారి తల్లిగారైన వకుళమాత ఆలయం ఉంది. ఆ ఆలయంలో కనీసం దీపం కూడా పెట్టే పరిస్థితి లేకుంటే మరి ప్రక్కనే ఉన్న ప్రవేటు ఆలయాలకు డబ్బులు ఇచ్చే కార్యక్రమాలు చేస్తుంటే పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉండనేది ఒకసారి అలోచించుకోమని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా కొండపైన అస్వమత ప్రచారం ఎక్కువగా ఉన్నది. దాన్ని కూడా దయచేసి దృష్టిలో పెట్టుకోమని నేను ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. హిందువులు కానటువంటి వ్యక్తులు ఎవరైనా తిరుపతి కొండపైకి దేశుని దర్శనానికి వెళితే అక్కడ ఒక రిజిస్టర్ పుంటుంది అందులో సంతకం చేసి దేశుడిపైన నమ్మకం ఉందని చెబితే వెంకటేశ్వర స్వామి వారి దర్శనానికి వెళ్లి పరిస్థితి ఉన్నది. అయితే కొండపైన గడచిన సందర్భాలు, సంఘటనలను ఒకసారి చూసినట్టే కొండపైకి ఎవరైనా ని.ఐ.పి.లు వస్తే రంగనాయకులు స్వామి ఆలయంలో వారికి ప్రత్యుం కమ్మారు. ఇప్పుడు ఆ విధంగా కాకుండా ప్రధాన అర్థకుల వారు కొండ క్రిందకు వచ్చి హిందువులు కానటువంటి వ్యక్తులకు వస్తుం కప్పే పరిస్థితి వచ్చిందంటే భక్తులు ఏ విధమైన బాధతో ఉంటారో ఒకసారి అలోచించుకోమని చెబుతున్నాను.

అంతే కాకుండా అక్కడున్న ఆలయంలోని ప్రధాన అర్థకుల రమణ దీక్షితులవారు ఏమైనా యాగాలు చేయాలనుకుంటే ఆలయానికి సంబంధించి చేయాలి. ప్రధాన అర్థకుల మూల విరాట్ కు సంబంధించి అక్కడ పూజలు చేయాలి. అలా కాకుండా బయటకు వచ్చి ప్రవేటు యాగాలు 2004 సంవత్సరంలో ఒకసారి చేశారు. మొన్న ఎన్నికల ముందు కూడా ఒకసారి చేశారు. ఆ విధంగా ప్రవేటు యాగాలు కూడా చేసే పరిస్థితి అక్కడ ఉన్నదంటే ఏ విధంగా దాన్ని వాడుకుంటున్నారనేది ఒకసారి అలోచించమని నేను ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

ఈ విధంగా అక్కడ జరిగే అక్కమాలు, అవినీతి, అధికార దుర్వినియోగం మొదలైనవి భక్తుల యొక్క మనోభావాలు దెబ్బతినే విధంగా ఉన్నాయి. ప్రపంచ దేశాలలో ఏ ఇస్లామియాఫ్నెకో, మతానికో ఇన్ని వేల కోట్ల రూపాయల నిలువ చేసే నగలు గాని, బంగారు గాని ఉండే పరిస్థితి లేదు. అందువల్ల దాన్ని కాపాడాల్సిన బాధ్యత మనందరిపైనా ఉన్నది. దాని గురించి ప్రజలకు చెప్పాల్సిన బాధ్యత కూడా ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. కాబట్టి

ప్రభుత్వం దాన్ని గురించి పూర్తిగా ప్రజలకు చెప్పి నమ్మకం కలిగించాలి. ఆ నమ్మకంతోనే హిందువులందరం బ్రతుకుతున్నాం. ఆ విధంగా నమ్మకం కలిగించే ప్రయత్నం ఖచ్చితంగా చేయాలని ఈ ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు జరిగే సంఘటనల్నీ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి.

ఎందుకంటే గడచిన అయిదు సంవత్సరాలలో ముగ్గురు ఛైర్మన్లు ఉన్నారు. మొదటి ఛైర్మన్ గారేమో పూర్తిగా గైస్ట్సాస్‌లు ఇచ్చే కార్యక్రమంలో మునిగిపోయారు. రెండవ ఛైర్మన్ గారేమో పూర్తిగా కొత్త కొత్త కార్యక్రమాలన్ని పెట్టి వాటికి టి.టి.డి నిధులను దుర్బినియోగం చేశారు. ఇప్పుడు వచ్చిన ఛైర్మన్ గారేమో పూర్తిగా మళ్ళీ నేపహల్ కంసెనీల వారి మేలు కోరి వారికి కలిపాచ్చే కార్యక్రమాలన్ని చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు కూడా దయచేసి బయటకు చెప్పాలి, ఇప్పుడు జరగకుండా ఆపాలి. ఇప్పుడు జరుగకుండా ఆపడానికి ఖచ్చితంగా నేను

.....

(గౌరవ మంత్రి గారు బోట్స్ సత్యనారాయణ సుంచి అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. అమర్నాథ్‌రెడ్డి:- దయచేసి నేను ఎవ్వరినీ విమర్శించడానికి మాట్లాడటం లేదు. తిరుమల తిరుపతి వెంకటేశ్వరస్వామి వారిపైన ★★ *డైరెక్టగా, ఇన్-డైరెక్టగా ఆ జిల్లాలో మేమందరం బ్రతుకుతున్నాం. అందువల్ల ఆ నమ్మకాన్ని పోగొట్టువద్దని చెప్పడానికి నేను ఈరోజు మాట్లాడుతున్నాము గాని నేను ఎవ్వరిని విమర్శించడానికో లేక తప్పు పట్టడానికో మాట్లాడటం లేదు. అక్కడ జరిగే అక్కమాలు, అన్యాయాలు తెలిసిన తర్వాత దానిపైన సీరియస్‌గా ఉండమని కోరుతున్నాము.

(ఈ దశలో గౌరవ మంత్రి బోట్స్ సత్యనారాయణ గారు అధ్యక్షా, అధ్యక్షా ఒక నిమిషం మైక్ ఇప్పమని కోరసాగారు)

శ్రీ బోట్స్ సత్యనారాయణః- అధ్యక్షా, అమర్నాథ్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ ఆ జిల్లా వాళ్లందరం దేవుడి మీద ★★ అన్నారు. దేవుడి మీద ఎవరూ ★★ ప్రపంచం యావత్తు కూడా ముఖ్యంగా అంధ రాష్ట్రమంత కూడా దేవుడి మీద నమ్మకంతో బ్రతుకుతున్నాం కాని ★★ మీద మేం బ్రతకడం లేదు. దేవుడి మీద నమ్మకంతో బ్రతుకుతున్నాం. మనందరం పవిత్రమైన తిరుమల తిరుపతి వెంకటేశ్వర స్వామి వారి గురించి మాట్లాడుకుంటున్నాం. ఈ విషయాన్ని కేవలం ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రజలే కాకుండా భారత దేశ ప్రజలందరు చూస్తున్నారు. అందువల్ల ఏం మాట్లాడినా ఆ స్వామి వారి యెడల విశ్వాసం పోకుండా, మన తాలూకు విశ్వాసాన్ని, సంప్రదాయాల్ని పెంపాందించుకుంటూ మాట్లాడాల్సిన అవసరమున్నది. అందువల్ల రాజకీయ లభీ కోసం దయచేసి మాట్లాడే ప్రయత్నం చేయుద్దని మా సోదరుడిని కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఎన్. అమర్నాథ్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, అయిన శ్రీకాకుళం జిల్లాకు చెందిన వారు. నేనేమో చిత్తూరు జిల్లాకు చెందిన వాడిని. నా భాష వారికి అర్థం కాకపోతే నేను ఏం చేసేది. నేను చెప్పిందల్లా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో దేవుడు ఉన్నాడని నమ్మకం ఉండి భక్తులు వస్తుంటే క్రింద సుంచి పైవరకు దర్శనం కోసం భక్తుల లైను ఉంటుంది. మానవులు రక రకాలుగా బ్రతుకుతున్నారు, దాని గురించి మాట్లాడుతున్నాము గాని వారు వేరే రకంగా అర్థం చేసుకుంటే నేనేం చేయాలి. అయిన అలవాటు అదేనేమో సార్.

• Expunged as ordered by the Chair

MR.SPEAKER:- Please leave it there. leave it there. నట్టెక్క మాటల్డాడండి.

శ్రీ బోస్ సత్యవారాయణః- అధ్యక్షా, దేవుడి మీద ఎవరు ★★ ఎవరు బ్రతుకడం లేదు అనేది అందరికి తెలుసు గాని దయచేసి అలాంటి వ్యక్తిగత విమర్శలు చేయడం మాత్రం **objectionable**. దానికి ఆయన క్షమాపణ చెప్పాలి. ఆయన ఏం చెబుతున్నారనే దానికి రికార్డు తీయండి. దేవుడి మీద ★★ చెప్పాడు. దేవుడి మీద ★★ అవసరం, అఖాయిత్యం వారికో లేక వారి పార్టీకో ఉన్నది గాని మాకెష్వరీకి ఆ అవసరం లేదు.

MR.SPEAKER:- I will remove it from the records.

మ.1.10

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: (కం) ఓ.కె. సత్తీబాబు గారు, మిస్టర్ గారు, ఒక నిమిషమండి. I will remove it from the Records. Please, one minute..... మంత్రిగారు కూర్చోండి. మనం ఈ అంశాన్ని సీరియ స్టోర్ తీసుకుని చర్చిస్తున్నాము. మీరే ఆలోచించండి. ఇప్పుడు మీరు చెప్పినదాంట్లో, పొరపాటు వుండని చెప్పి ఆయన కర్ణ్ చేశారు తప్ప, అందులో వేరే ఉద్దేశం లేదండి. విషయమేమిటంటే, అమర్ణాథ్ రెడ్డి గారు మాటల్డాడుతూ, "దేవునిపైన ★★" "దేవునిపైన ★★ లేదు, దేవుడిపైన విశ్వాసంతో ★★" చెప్పారు. Please withdraw or else it will not go into the record. Let us leave it there, please..... It will not go into the Records. ఇప్పుడు చర్చించుకుంటున్న అంశం చాలా సీరియస్ ఇష్టా. కాబట్టి రన్నింగ్ కామెంట్ లేకుంటే బాగుంటుంది. అమర్ణాథ్ రెడ్డి గారు,

శ్రీ ఎస్.అమర్ణాథ్ రెడ్డి: నేను ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నాను కదా! నేను వేరే ఉద్దేశంతో మాటల్డాడలేదు. ఆయనకు, నాకు చాలా దూరం కాబట్టి, మా బాషపేరు, ఆయన బాష పేరు కాబట్టి అర్థం చేసుకుని వుండవచ్చు. కాపున నేను దేవుడిపైన ★★ అంటే, దేవుడిపైన డైరెక్ట్ గా, ఇన్డైరెక్ట్ గా గానీ రకరకాలుగా, జిల్లా ఆధారపడి వుందనే ఉద్దేశంతో చెప్పాను గానీ, వేరే ఉద్దేశంతో చెపులేదు. అంతేగాని, ఆయన దాన్ని వేరే ఉద్దేశంతో ఆలోచించుకుని, కోపగించుకుంటున్నారు. దయచేసి కోపం తెచ్చుకోవద్దని నేను వారిని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

అంతేగాని నేనేమి ఈశ్వర్కాను సార్ అదే విధంగా ఈ టెంపుల్లో వుండేటటువంటి సగలు గానీ, ఇష్టానాలుగు సంపత్తురాలుగా అక్కడ పుండి, ఈమధ్యనే బదిలీ అయ్యారు. అప్పీ వారి కంట్లోలోనే పుంటాయి. ఆమె అక్కడ పుస్తుపుడే, క్రింద శ్రీ కోదండరామస్వామి అలయంలోని సగలు బయటకు పోయాయి. గత నాలుగు సంపత్తురాలుగా దానికి సంబంధించిన ఆడిట్ కూడా జరుగలేదు. కాబట్టి దాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని, దాన్నిపై ఏమైనా పరీక్షలుంటే కూడా వారిపై పరీక్షలు పూర్తిచేసి, వాటిపై విచారించమని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటున్నాను. ఇప్పుడు అక్కడ కొంతమంది పైననే విచారణ జరుగుతున్న పరిస్థితులు పున్నాయి కాబట్టి అలగాకుండా పూర్తిగా అందరిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాల్సిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటున్నాను. నేను ప్రభుత్వాన్ని ఒకటే కోరుకుంటున్నాను. ఏది ఏమైనా, భక్తుల్లో దేవుడిపై ఒక సమ్మకం పోయే పరిస్థితి అయితే ఈరోజున కనబడుతుంది. అదే విధంగా తిరుపుల తిరుపతి దేవస్థానంలో జరుగుతున్నటువంటి అవినీతిపైన, అక్కమాలపైన ప్రతి ఒక్కరు కూడా రాష్ట్రంలో మాటల్డాడుకుంటున్నారు. ఈరోజు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోనే

గాకుండా యాపత్తి మన భారత దేశంలో మరియు ప్రపంచ దేశాల్లో కూడా ఈ తిరుమల తిరువతి దేవస్థానంలో ఏమి జరుగుతుందో అనేటటువంటి అనుమానాలు ప్రతి ఒక్కరికి పున్నాయి. ఈ అనుమానాలను నిప్పుత్తి చేయడానికి ఖచ్చితంగా మీరు ముందుకుపచ్చి దీనిపై ప్రభుత్వాన్ని ఒక హాస్ కమిటీని వేయమని చెప్పండి. అందరం కలిసి అక్కడ ఏమి జరిగిందనే విషయాన్ని పరిశీలిద్దాం. వాస్తవాలను బయటకు తీసుకువద్దాం. ప్రభుత్వం భావిస్తున్నట్టుగా, అక్కడ ఏమి జరగలేదని అనుకుంటే, అందులో తప్పేమి లేదు. అందరం కలిసి అక్కడ మంచి కార్యక్రమాలను సక్రమంగా చేపట్టేందుకు కృషిచేద్దామని నేను మీద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఖచ్చితంగా తిరుమల తిరువతి దేవస్థానం అంశంపైన హాస్ కమిటీని వేయాల్సిందిగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

(ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యుల చప్పట్లు)

శ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డి(సెల్లూరు-రూరలు): సమస్యారం అధ్యక్షాం. ఈరోజు జరుగుతున్నటువంటి చర్చ చాలా అసందర్భమైన చర్చ. అసలు వీళ్ల ఏదో, ఎక్కడో మాటల్లడుతున్నారు. వస్తును దొరికింది, దొంగ తనం జరిగింది, లేకపోతే కుదున పెట్టబడింది, అది కోదండరామస్వామివారి దేవస్థానంలో. దానికి పరిమితమైన టువంటి,

(ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులైన సర్వాంగాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు, డా.నాగం జనార్థన్‌రెడ్డి, ఎల్. రమణ, ధూళిపాల్ల నరేంద్రకుమార్, ఎ.రేవంతెర్రెడ్డి, రెపూరి ప్రకాశ్‌రెడ్డి, కె. దయాకర్ రెడ్డి గార్లచేత సభకు అంతరాయం)

ఉండవయ్యా, ఎందుకు ముద్దున్నా. అంటే, వాళ్ల మాటల్లడం వల్ల నాకు డిష్టర్సీ అపుతుంది. ఎందుకంటే, ఆ దేవుని మీద ఇక్కడ చాలామంది మాటల్లడుతున్నారు. ఆ దేవుడు మా కుల దైవం. అటువంటి మా కుల దైవం మీద లేని, పోని అబాంధాలు మాటల్లడుతూ పుంటే, ఆఖరికి.....

(అంతరాయం)

సార్, ఆఖరికి బిల్లీసిన వాళ్ల పీరు కూడా సరిగ్గా తెలియకుండా మాటల్లడుతున్నారు. ఆయన బెజవాడ గోనిందరెడ్డి అండి. బెజవాడ గోపాలరెడ్డి అని సభ్యులు మాటల్లడుతున్నారు. ఆయన చనిపోయి చాలా రోజు లైంది. అటువంటి పరిస్థితుల్లో డాలర్లు గురించి మాటల్లడారు. బంగారును బాంటే మింట్కు పంపిస్తే, అక్కడ కూడా తప్ప జరిగిందని చెప్పేటటువంటి పరిస్థితి ఈ సభలో జరగడమనేది చాలా శోచనీయమైన విషయం, విచారించదగినటువంటి విషయం. నా ఇంద్రేశంలో వీళ్లకు సమ్మకం ఎక్కడ కనబడుతుందంటే, ఇక్కడ జూబీహిల్స్‌లో పుండే ★★కనుక ఐతీ, అప్పడు గానీ కరెక్షుగా రావు సార్, లెక్కలు.

(ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులైన సర్వాంగాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు, డా.నాగం జనార్థన్‌రెడ్డి, ఎల్. రమణ, ధూళిపాల్ల నరేంద్రకుమార్, ఎ.రేవంతెర్రెడ్డి, రెపూరి ప్రకాశ్‌రెడ్డి, కె. దయాకర్ రెడ్డి గార్లచేత సభకు అంతరాయం)

MR.SPEAKER: One minute. Please take your seat. No, It will not go into record. Please take your seat Mr.Vivekananda Reddy. Yes, Chandrababu Naidu garu,

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు: నేను మీద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికే శ్రీ వెంకటేశ్వర సామ్రాజ్యాన్ని పవిత్రత మంటకలిసింది. **Furtherగా,** ఇష్ట ప్రకారంగా మాటల్లడి, మంటకలపొద్దుండి. ఆ పవిత్రసు కాపాడేవిధంగా మాటల్లడితే బాగుంటుంది. రాజకీయంగా ఇష్టమైచ్చినట్టుగా మాటల్లడి, ఇంతకు మునుపు

కూడా constructive suggestions ఇచ్చారు. చెప్పిలంటే, చాలా విషయాలున్నాయి. ఇటీవల జరిగిన సంఘ ఉనల గురించి మీకు కూడా తెలుసు. మీరు ఆ జిల్లా వాసులు. అంశానికి సంబంధించిన మంత్రిగారు పున్నారు. ఏ మతానైనా సరే, ఆ మతంలో పుండే నమ్మకాన్ని పమ్ముచేసే విధంగా మీరు మాట్లాడడం మంచిది కాదు. ఆ విషయం మనమందరం గుర్తుపెట్టుకుంటే చాలా బాగుంటుంది. ఇదే విధంగా రెచ్చిపోయి మాట్లాడితే, హాసోలో మీకు పైక్క వచ్చింది, మీరు గుర్తుమొంటలో పున్నారు కాబట్టి ఇష్ట ప్రకారం మాట్లాడవచ్చు గానీ, బయట మాట్లాడితే మాత్రం మీరు తలెత్తుకుని తిరిగే పరిస్థితి పుండదు. అది గుర్తుపెట్టుకోవాలని మాత్రం నేను విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: అందరికి ఒక విషయం చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు చర్చించుకుంటున్న అంశం గురించి, అందరు సభ్యులు మాట్లాడుతున్నటువంటి అంశం ఏమిటంటే, కోట్లాది మంది ప్రజలకు విశ్వాసం పున్న దైవం గురించి మాట్లాడుకుంటున్నాం కాబట్టి దయచేసి అందరు దాన్ని మనసులో పెట్టుకుని మాట్లాడితే బాగుంటుంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా కోట్లాది మంది ప్రజల యొక్క మనోభావాలకు సంబంధించిన దైవంపై మనం సభలో చర్చించుకుంటున్నాం. వారి మనోభావాలు దెబ్బతినకుండా, ఇంకా వారికి దైవంపై విశ్వాసం కల్గించే విధంగా మనమందరం మాట్లాడాల్సిన అవసరం ఖచ్చితంగా మన అందరిపైన పుంది.

శ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈరోజున రాష్ట్రంలో పున్న దేవాలయాల్లో పనిచేసే అర్చకుల పరిస్థితి ఎట్లా పుందంటే, ప్రతి దేవస్థానంలో, అది పెద్దదికానివ్వండి, చిన్నది కానివ్వండి. దీపధాప సైవేద్యాలకు సైతం ఆస్తి లేసటువంటి దేవస్థానాల్లో పనిచేసేటటువంటి అర్చకులను కూడా ప్రజలు ఈరోజున ఈగలాభాకు, ఈ రచ్చకు, ఈ రాజకీయ లభ్య కోసం చేసేటటవంటి ప్రయత్నానికి, ఈరోజున పుండే అర్చకులనందరిని ఒక ★★ చూసేటటువంటి పరిస్థితి ఈరోజున పుంది. అమృతారీ ఒక ముక్కుపుడక కనపడకపోతే, దాన్ని కూడా అనుమానించేటటువంటి పరిస్థితి. అదే విధంగా సగలు పెడితే, ఈ సగలు కరెక్ట్ లేకపోతే ★★ అనేటటు వంటి అనుమానపు పరిస్థితి. అటువంటి పరిస్థితికి ఈరోజు ఈ సభ దిగ్జార్చింది ప్రతి ఒక్కరిది అని మాత్రం నేను మనవి చేస్తున్నాను. మీరేమైనా అనుకోండి.

(అంతరాయం)

మీకేమి తెలుసు కాబట్టి, అక్కడ జరిగింది అదే. ఈరోజు జరుగుతున్నది అదే. కోదండ రామస్వామి దేవస్థానంలో.....

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Please Vivekananda Reddy garu, don't get exited. That will not go into the Record.

శ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డి: సార్, నన్ను చెప్పాలీయండి. ఇది నా ఆవేదన. భక్తితో కూడుకున్నటువంటి ఆవేదన సార్ నాది.

(అంతరాయం)

ప్రతి ఒక్క అర్చకుని యొక్క ఆవేదనసు మీకు వినిపిస్తున్నాను. ప్రతి ఒక్క అర్చకుని యొక్క ఆవేదనసు, వారి యొక్క అక్రోశాన్ని మీకు వినిపిస్తున్నాను ఈ సభ ద్వారా. నేనేమి తప్ప మాట్లాడడం లేదు. మీగు

రించి, మీరు చేసిన మంచి గురించి కూడా చెబుతాను, చంద్రబాబు నాయుడు గారు. నిజంగా చెబుతాను సార్, చంద్రబాబు గారు. అమృతోదు. మీ మంచి గురించి కూడా నేను చెబుతాను. మీరు కూడా మంచి చేశారు. నేను చేపే మాటలు ఒక నిమిషం వినండి. నా మాట నిసండి సార్.

మిస్టర్ స్టీవర్: నివేదానందరెడ్డి గారు సబైక్ష్యులోకి రండి. We don't have enough time. సబైక్ష్యులోకి వచ్చి, కంక్కాడ్ చేయండి.

శ్రీ ఆనం నివేదానందరెడ్డి: అధ్యక్ష, త్రిపులకు వాటికన్ సిటీలో పుండెటటువంటి, పోవ నివసించేట టువంటి పరిస్థితి, అది వారికి ఎంతగా హావెన్లాగ కనిపిస్తోందో, ముస్లిమ్ మైనార్ట్లలకు జస్తుతుగా భావించబడేట టువంటి మూడు ఏ విధంగా భావించబడుతుందో, శ్రీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్తానం ఈ ప్రపంచంలో పుండెట టువంటి కోట్లాది మంది హిందువులు అంత పవిత్రంగా భావిస్తారు ఈరోజు. అటువంటి పవిత్ర దేవాలయం నీద ఈరోజు కోట్లాది మంది ప్రజలు నీరాజనాలర్పించేటటువంటి దేవస్తానముండి ఆ వెంకటేశ్వరస్వామి దేవస్తానం. అటువంటి దేవస్తానం యొక్క పవిత్రము గురించిగానీ, ప్రతిష్టపులను గురించిగానీ మనం వ్యంగోక్కులతో మాటల్లాడితే మాత్రం శాపగ్రస్తులవుతారని మాత్రం మీకు మనవి చేస్తున్నాము.

మ.1.20

ఈ రోజు కోట్లాది మంది ప్రజలు నీరాజనాలు అర్పించేటటువంటి ఆ వెంకటేశ్వరస్వామి దేవస్తానం యొక్క పవిత్రత గురించి కాని ప్రతిష్ట గురించి కాని మనం వ్యంగోక్కులతో మాటల్లాడితే మాత్రం శాపగ్రస్తులు అపుతారని చెప్పి మీకు మనవిచేస్తున్నాము. ఈయొక్క కులాలు, మతాలు ఏమైనా కావచ్చు, ఈ రోజు పవిత్రమై నటువంటి, దివ్యమైనటువంటి, మానవాతీతశక్తి ఒకటి పున్సది. ఏ కులానైకైనా, ఏ మతానైకైనా అనాలోచితంగా కాని, అనుకోని కాని, అనుకోకుండా కాని, మనం ఈ రోజు రాజకీయ ఊఱిలోకి లాగుతున్నాము. కోదండరామ స్వామి దేవస్తానంలో జరిగినటువంటి దొంగతనాన్ని తీసుకోచ్చి టిటిడి యావత్తు సంఘకు, వ్యవస్థకు చుట్టుడ్డం అనేది అధర్మ అని నేను భావిస్తున్నాము. అందుకే చెప్పాను అర్పకులని చెప్పబడే బ్రాహ్మణోత్సములను అవ మానాలపాలు చేస్తున్నాము. ఇని అన్నీ కూడా మాటల్లాడి మాత్రం మీకు తెలియకుండానే వారియొక్క నిశ్శాసనాన్ని కాపాడవల్సినటువంటి చట్ట సభ ఇది అని మాత్రమే నేను కోరుకుంటున్నాము. ఈ దైవశక్తి, ఈ పవిత్రత గురించి ఆలయ ప్రతిష్ట గురించి, అసలు నగలు గురించి ఎంతమందికి తెలుసు, ఒకసారి ఆలోచించండి. అక్కడ పున్స నగలు గురించి ఎవరికి తెలుసు. అక్కడ జరుగుతున్న వాటి గురించి ఎవరికి తెలుసు? అన్నీ అను మానాలే, ఉత్తర కాకమ్మ కబుర్లు తప్ప వేరొకటి లేదని మాత్రం నేను మనవిచేస్తున్నాము. వజ్ర పైదూర్యాలు, రత్నకీ రిటాల గురించి ఏమి తెలుసునని ఇవాళ అందరు మాటల్లాడుతున్నారు. కొంతమంది అయితే ఆ కెంపులు పగిలిపోయాయని అంటున్నారు. అసలు కొంతమంది వజ్రాలు, ఇని అన్ని కూడా రాలిపోయాయి, అవి గాజు పెంకులు అని చెబుతున్నారు. ఇని అన్ని మనం నమ్మాలా, వీళ్ల ఏమైనా జమాలిస్సులా? ఒక విషయాన్ని మాత్రం ఈ సభ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాము. సంభావన, కనీసం అంగవస్తాలు కూడా లేకుండా ఈ రోజు గ్రామాల్లో అర్పకులు చినిగిపోయిన పంచెలతో ఆధావళి వస్తున్ని కప్పుకొని దూష, దీప వైపేద్యాలు, వారు తిన్నా, తినకపోయినా సరే భగవంతుడికి మహాప్రసాదం పెడుతున్నారు. అటువంటి వారిని మనం ఊఱిలోకి లాగడం అనేది మాత్రం ఇవాళ చాలా తప్పు, నేను అందరికి మనవిచేస్తున్నాము. ఈ సభలో మనందరం మాటల్లాడడంవల్లే ప్రతి గ్రామంలో అర్పకులు నిందలపాలు అపుతున్నారు. నిస్స అర్థరాత్రప్పుడు జీస్సువాడలో నేను దేవస్తానం గురించి

మాట్లాడడం చూశాను. సగల ఉత్సవాలు జరిగేటప్పుడు గిల్లు సగలు గాక అనలు సగలు పెడతారా? 200, 300 సంవత్సరాల క్రీతం భగవంతునికి సమర్పించిన సగలు ఇంకా ఎక్కుడైనా పెడతారని చెబుతారా?

ఈ పరిస్థితులను ఆధారం చేసుకొని రాజశేఖరరెడ్డిగారి ప్రభుత్వం అర్హక వెల్ఫోర్ ఫండ్సు ఏర్పాటు చేసిందని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాదు అర్హకుల పిల్లలకు ఎడ్యుకేషన్ లోన్, హోం లోన్, మెడికల్ రియంబర్స్‌మెంటు, మ్యారేజిలోను, వారి జీతభత్యాలను 10 వేల రూపాయల వరకు పెంచిన ప్రభుత్వం అని తమరి ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

కోదండరామస్వామి వారి దేవస్థానంలో పొయిసటువంటి సగలు, ఆ తస్కురించబడిన ఆ దీక్షతుల వారిని చూస్తే నిజంగా జాలివేస్తుంది. అటువంటి దౌర్ఘాగ్య పరిస్థితులు, దారిద్ర్య పరిస్థితులు అతని ఆరోగ్యం పైతం బాగులేని పరిస్థితుల్లో ఆ భగవంతుని సగ తీసుకొనిపోయి కుదవ పెట్టు కున్నాడు. నున కళ్ళకు కట్టిసట్టు కనబడుతుంది అది తప్పు కాదు, పెద్దనాడు కాబట్టి తప్పు అన వచ్చు అని చెప్పి నేను అనడంలేదు. అతనే నిజంగానే తీసేవాడు అయివుంటే ఆ ఇంట్లో ఉండడు, అతని సహాధర్యచారిణి చూసినప్పుడు అటువంటి పరిస్థితి తల్లి ముఖాన వుండవచ్చు. అతను ఎక్కువ సంపాదించి వుండి వుంటే ఆ పరిస్థితులు ఆయన చేసేవాడు కాదు. అది చూసుకొనే ఈ రోజు వారి అందరికి 10 వేల రూపాయలు జీతభత్యాలు ఇచ్చే పరిస్థితి కనబడింది. అయితే ఒక విషయాన్ని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఆ రోజు రామదాసు ఖజనాలో కట్టవల్సిన డబ్బుతోటి దేవాలయం కట్టడు అంటే ఆ సవాబు కూడా దర్శారులో రామదాసు గారికి శిక్ష వేయలేదు. అతనికి శిక్ష విధించారు అది రామభద్రుడు విధించిన శిక్ష తప్ప ఇది ఇంకోకటి కాదు. దీక్షతుల వారిని ఏ లై డిక్ట్ పట్టుకొంది, అతనే ఒప్పుకున్నారని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. టిటిడి దేవస్థానంయొక్క ప్రశ్నం గురించి మనం మాట్లాడుకోవలసి వస్తే మొదట శ్రీరంగం గురించి వచ్చిన రంగసాధస్వామి విగ్రహం గురించి మాట్లాడుకోవాలి. శ్రీరంగం సుంచి ఆ రోజు గజీమహాద్, ఘూరీమహాద్, యుద్ధానికి వచ్చి దానిని తస్కురించినప్పుడు అక్కడ పున్సటువంటి బ్రాహ్మణులు వందల మైళ్ళ కాలినడకన ఆ విగ్రహాన్ని ఎత్తుకొని వచ్చి 128 సంవత్సరాల టిటిడిలో భద్రపర్చారు అంటే అది ఎంత పట్టిమైందో, ఎంత పవిత్ర మైళ్ళందో ఎంత భద్రత కల్గిందో ఒకసారి అలోచించండని నేను మనవిచేస్తున్నాను. దేవుడుయొక్క సాత్మను ఎవరు సంగ్రహించినా ఈ ప్రభుత్వం ఉప్పుకించదు అంత కన్నా ముందు ఆ వెంకటేశ్వరస్వామి ఉప్పుకించడు అని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరైనా సరే ఇటువంటి కార్యక్రమాలు చేస్తే వాళ్ళను భగవంతుడే శిక్షిస్తాడు అనే మాట వాస్తవం అని చెప్పి మీకు మనవిచేస్తున్నాను. దానికి ప్రత్యేకమైన నిదర్శనం నిన్న జరిగిసటువంటి కోదండరామస్వామి దేవస్థానంలో దోరికిసటువంటి సగలు అని మాత్రం అని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే అపోహాలకు పోయి చెప్పవద్దు, ఒట్టి, ఒట్టిమాటలు చెప్ప వద్దు, ఒక మాటలో చెప్పాలంటే హాథీరామ్జీ మరం పుంది కదా ఆ మరం మీద ఎన్ని మాట్లాడారు అండీ ఈ రోజు ఆ సగలు అన్ని అక్కడ వున్నాయి. ఈ అనత్యాలకు, పుకార్లకు, న్యాన్ మేకర్లకు, వాళ్ళకి అదే సమాధానం అని చెప్పి నేను మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాదు అందరికి నేను మనవిచేసేది ఒకటే. దీంట్లో రంధ్రాన్సేపణ వద్దు, చంద్రబాణాయుడుగారు నేను మీకు మరీ చెబుతున్నాను. ముఖ్యంగా అమరనాథీరెడ్డి పాపం ఆయన ఏమి మాట్లాడలేదు, అన్ని పెద్దాయున చెబితే మాట్లాడాడు, ఆయన ఏమి మాట్లాడలేదు. నేను ఒకటే చెబుతున్నాను. అటువంటి వాటిల్లో రంధ్రాన్సేపణ అనేది రంధ్రాన్సేపణ ప్రాణంగా భావించే వాళ్ళ ప్రతిపక్షాయకులు. ఈ సందర్భంగా నేను ఒక విషయాన్ని

మాత్రం గుర్తు చేస్తున్నాను. వారు నాకన్న కొన్ని నెలలు పెద్ద సర్, అయినా కూడా ఆయనకు మాత్రం ఒక భగవత్తాన్ని వినిపించదల్చుకున్నాను. సర్, నీకంటే గుణవంతులైన రాజశేఖరరెడ్డిగారిని చూసి సంతోషించు, మీకంటే తక్కువగాపున్నటువంటి మీ ఎంఎల్ఎలు గురించి వారి మీద సానుభూతి చూపించు. నీతో సమానమైనటువంటి మా మీద ప్రేమ చూపించు, స్నేహం చేయి, ఆ రోజు నీకు బాధ కల్గితే అప్పుడు అడుగు అని భగవత్తికీ చెబుతుంది.

మ.1.30

("ఏమి మాట్లాడుతున్నారు, ఇష్టం వచ్చినట్లు మైక్ ఇచ్చి మాట్లాడితే ఎట్లా సార్ " అంటూ తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యులు డి. నరేంద్ర కుమార్, ఎన్. అమర్నాథ్ రెడ్డి తమ స్థానం నుంచి స్పీకర్ పోడియం దగ్గరకు వెళ్లారు)

MR.SPEAKER: Go and sit down. I will be naming you. Don't make a habit of coming here. Please go and sit down.

శ్రీ ఆనం వివేకానంద రెడ్డి: అధ్యక్ష, మాతో సహకరించండి, ఈ యొక్క దేవస్థానం యొక్క పవిత్రతను మనందరం కలిసి కాపాడుడాం. మనందరం కూడా కలిసి కాపాడవలసిన అవసరం పుంది. ఎవరు ఏమన్నా, ఎవరు తప్పు చేసినా సరే శిక్షించడానికి సిద్ధంగా పుంది. నేను ఒక విషయాన్ని మాత్రం మీకు మనవి చేస్తున్నాను ప్రైకోర్పులో జగ్గనాథ రావు రిటైర్డ్ జడ్డి ద్వారా అక్కడ ఎంక్లేరీ జరుగుతుంది. అక్కడ లెక్క తేలుస్తున్నారు, ఈ రోజు వరకు జరిగిన దాంట్లో ఎలాంటి పొరపాట్లు లేవు అని అధికారులు చెప్పారు. అయినా కూడా ఇక్కడ ఇంకా పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయని చెబుతున్నారు. అటువంటి మాటలు పద్ధు సార్. ఆ అస్వేషణ పూర్తి అయినా తర్వాత జడ్డి గారి యొక్క నివేదిక వచ్చిన తర్వాత ఎవరైనా సరే భగవంతుని సాత్తు కాజేసిన దానికి నట్ట నడిరోడ్డులో ఉరి తీయడానికి ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా పుంది. ఉరి తీయడానికి రెడీగా పున్నాం, సంస్దంగా పుంది ఈ ప్రభుత్వం, చిత్త శుద్ధితో సహకరించి వని చేస్తుంది ఈ ప్రభుత్వం.....

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

అంతేగాని, అపొహాలతో, అనుమానాలతో, రాజకీయ దుర్గుళ్లాలతో ఈ యొక్క సంప్రదాయాలను, టెట్టిడి దేవస్థానాన్ని ఎవరూ కూడా అవమానపరచకూడదని చెబుతూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి “ ఆయన ఏమి మంత్రి “ అంటూ కామెంట్స్)

2009-2010 సం.పు వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) - పై

గ్రాంట్ల కొరకు అభ్యర్థనలు

(ఆమోదించబడినవి)

అభ్యర్థన నెం. XVIII	(18) - గృహనిర్మాణం
అభ్యర్థన నెం. XXI	(21) - సాంఘిక సంక్షేపమం
అభ్యర్థన నెం. XXII	(22) - గిరిజన సంక్షేపమం
అభ్యర్థన నెం. XXIII	(23) - వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేపమం
అభ్యర్థన నెం. XXIV	(24) - అల్ప సంఖ్యాక వర్గాల సంక్షేపమం
అభ్యర్థన నెం. XXV	(25) - మహిళ, శిశు మరియు వికలాంగుల సంక్షేపమం

అభ్యర్థన నెం. XI	(11) - రీడ్స్, భవనాలు, బీడరేపులు
అభ్యర్థన నెం. XXXIII	(33) - పెద్ద తరహా, మధ్య తరహా నీటి పారుదల
అభ్యర్థన నెం. XXXIV	(34) - చిన్న తరహా నీటి పారుదల
అభ్యర్థన నెం. XXXV	(35) - ఇంధనం
అభ్యర్థన నెం. XXVII	(27) - వ్యవసాయం
అభ్యర్థన నెం. XXVIII	(28) - పశు సంవర్ధన, మత్స్యగారము
అభ్యర్థన నెం. XXX	(30) - సహకారం
అభ్యర్థన నెం. XXXVIII	(38) - పొరసరఫరాల నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం. XII	(12) - పొతుల విద్య
అభ్యర్థన నెం. XIII	(13) - ఉన్నల విద్య
అభ్యర్థన నెం. XIV	(14) - సాంకేతిక విద్య
అభ్యర్థన నెం. XV	(15) - క్రీడలు, యువజన సేవలు
అభ్యర్థన నెం. XVI	(16) - వైద్య, ఆరోగ్యం
అభ్యర్థన నెం. XVII	(17) - పురపాలక, పట్టుణాభివృద్ధి
అభ్యర్థన నెం. XXXI	(31) - పంచాయితీరాజ్
అభ్యర్థన నెం. XXXII	(32) - గ్రామీణాభివృద్ధి
అభ్యర్థన నెం. V	(5) - రెవిన్యూ, రిజిస్ట్రేషన్
అభ్యర్థన నెం. VI	(6) - ఆబ్సరీ నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం. VII	(7) - వాణిజ్య పస్సుల నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం. VIII	(8) - రవాణా నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం. X	(10) - హోం పాలన
అభ్యర్థన నెం. XX	(20) - కార్బూక్, ఉపాధి కల్పన
అభ్యర్థన నెం. XXVI	(26) - మత సంబంధ ధర్మాదాయాల నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం. XXIX	(29) - అడవులు, శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞానం

పర్యాపరణం

అభ్యర్థన నెం. XXXVI	(36) - పరిశ్రమలు, వాణిజ్యం
అభ్యర్థన నెం. X	XXVII (37) - పర్యాటన, కళలు, సంస్కృతి
అభ్యర్థన నెం. XXXIX	(39) - ఇస్టర్బ్మేషన్ టెక్నాలజీ, కమ్యూనికేషన్లు
అభ్యర్థన నెం. XL	(40) - ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు
అభ్యర్థన నెం. XX	(20) - కార్బూక్, ఉపాధి కల్పన
అభ్యర్థన నెం. XXVI	(26) - మత సంబంధ ధర్మాదాయాల నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం. XXIX	(29) - అడవులు, శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞానం

పర్యాపరణం

అభ్యర్థన నెం. XXXVI	(36) - పరిష్కమలు, వాణిజ్యం
అభ్యర్థన నెం. X	XXVII (37) - పర్యాటక, కళలు, సంస్కృతి
అభ్యర్థన నెం. XXXIX	(39) - ఇంఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ, కమ్యూనికేషన్స్
అభ్యర్థన నెం. XL	(40) - ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు
అభ్యర్థన నెం. I	(1) - రాష్ట్ర శాసన మండలి
అభ్యర్థన నెం. II	(2) - గపర్సరు, మంత్రిమండలి
అభ్యర్థన నెం. III	(3) - వ్యాయ పరిపాలన
అభ్యర్థన నెం. IV	(4) - సాధారణ పరిపాలన
అభ్యర్థన నెం. IX	(9) - విత్తపాలన, ప్రణాళిక, సర్వేలు, గణాంకాలు
అభ్యర్థన నెం. XIX	(19) - సమాచారం, పోర సంబంధాలు

(అనుబంధము-2)

The Question is :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1801,35,94,000/- under Demand No. XVIII (18) - Housing.

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1580,65,87,000/- under Demand No. XXI (21) - Social Welfare".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 770,99,98,000/- under Demand No. XXII (22) - Tribal Welfare.

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1305,56,31,000/- under Demand No. XXIII (23)- Backward Classes Welfare".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 226,75,35,000/- under Demand No. XXIV (24) - Minority Welfare".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1648,24,50,000/- under Demand No. XXV (25) - Women, Child and Disabled Welfare".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3428,97,10,000/- under Demand No. XI (11) - Roads, Buildings and Ports".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 206,41,25,35,000/- under Demand No. XXXIII (33) - Major and Medium Irrigation.".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1693,37,12,000/- under Demand No. XXXIV (34) - Minor Irrigation".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 6258,40,43,000/-under Demand No. XXV (35) - Energy".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1476,88,87,000/- under Demand No. XXVII (27) - Agriculture".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 635,84,,73,000/- under Demand No. XXVIII (28) - Animal Husbandry and Fisheries".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 196,75,2000/- under Demand No. XXX (30) - Co-operation".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3710,49,33,000/- under Demand No. XXXVIII (38) - Civil Supplies Administration".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 8413,75,02,000/- under Demand No. XII (12)- School Education".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1919,82,33,000/- under Demand No. XIII (13) - Higher Education".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 817,44,40,000- under Demand No. XIV (14) - Technical Education".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 78,29,79,000/- under Demand No. XV (15) - Sports and Youth Services".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3821,40,70,000/- under Demand No. XVI (16) - Medical and Health".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3826,75,33,000/- under Demand No. XVII (17) - Municipal Administration and Urban Development".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2964,31,85,000/- under Demand No. XXXI (31) - Panchayat Raj ".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.3068,54,66,000/- under Demand No. XXXII (32) - Rural Development ".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1453,76,89,000/- under Demand No. V (5) - Revenue Registration and Relief"."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 275,55,89,000/- under Demand No. VI (6) - Excise Administration".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 325,07,23,000/-- under Demand No. VII(7) - Commercial Taxes Administration".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.90,43,66,000/- under Demand No. VI II(8) - Transport Administration".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2995,79,88,000/- under Demand No. X(10) - Home Administration".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.347,04,04,000 /- under Demand No. XX (20) - Labour and Employment".."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 30,30,31,000- under Demand No. XVI(26) - Administration of Religious Endowments".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.352,72,14,,000/- under Demand No. XIX (29) - Forest, Science , Technology and Environment".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.875,98,93,000 /- under Demand No. XXXVI (36) - Industries and Commerce".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.49,70,66,000 /- under Demand No. XXXVII(37) - Tourism Art and Culture".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.42,74,63,000/- under Demand No. XXXIX(39) - Information Technology and Communication".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.2, 29,14,000/- under Demand No. XXXX (40) - Public Enterprises".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.57,67,33,,000/- under Demand No. (I) 1 - State Legislature".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.12,81,90,000/- under Demand No.II (2)- Governor and Council of Ministers".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.353,87,01,000 /- under Demand No. III (3)- Administration of Justice".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs416,32,18,000/- under Demand No. IV (4) - General Administration and Elections".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.8369,92,78,000/- under Demand No. IX (9) - Fiscal Administration Planning Surveys and Statistics".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 134,79,37,000/- under Demand No. XIX (19) - Information and Public Relations".

(PAUSE)

The Motion was carried and the demands were granted.

Cut motions No.1 to 539 were lost.

సు.1.40

లఘువర్ష (కొనసాగింపు)

తిరుపుల తిరుపతి దేవస్థానము గురించి

శ్రీ కె. చిరంజీవి(తిరుపతి): అధ్యక్షా, కొన్ని పండల కి.మీ దూరం నుండి భక్తి ప్రపత్తులతో ఒక భక్తుడు కలియుగ దైవమైన శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి వారిని దర్శించుకోవడానికి ఎంతో ఉత్సాహంతో బయలుదేరి, తీరా అక్కడకు వెళ్లిన తర్వాత, అక్కడ ఉన్న సదుపాయాల దృష్టి నానా అగచాట్లు, నానా బాధలు పడుతూ అఖరికి ఒక్క సేకను సమయమైనా దర్శనం దొరుకుందా లేదా అనే ఉత్కూంఠతో ఉండి, సేకను దర్శనం దొరకగానే ఎంత ఆనందం పొందుతాడో అదే ఆనందం ఈ రోజున నేను పొందుతున్నాను. ఎందుకంటే, ఈ సభ చాలా రోజులుగా సుధీర్షంగా జరుగుతోంది. ఎప్పటి నుంచో నాకు మాట్లాడటానికి అవకాశం కల్పించమని తమరిని అడుగుతున్నాను. ముఖ్యంగా తిరుపతి నియోజక వర్గానికి చెందిన ఒక ఎమ్మెల్చీ గా నేను ఈ విషయానికి చాలా ప్రాథమికతను ఇస్తూ, మాట్లాడడానుసుకుంటుంటే, నాకు ఆ అవకాశం దొరుకుతుందా, దొరకదా అనుకున్నాను. ఇప్పుడు సమయం 1.30 గంటలు అయిపోతోంది. నాకు మాట్లాడే అవకాశం రాదనుకున్నాను.

భగవంతుడి కడసారి చూపు దక్కిన భక్తునికి ఎంత ఆనందంగా ఉంటుందో, ఆ రకంగా ఈ పైకు దొరికిసందుకు, నాకు నిజంగా చాలా సంతోషంగా ఉంది.

టిటిడికి సంబంధించిన అంశం చాలా సీరియస్ అంశం. ఇది కేవలం టిటిడికి సంబంధించిన డబ్బు, నగలు, దేవాలయం, దాని ఆస్తిపాస్థులే కాకుండా, కోట్లాది భక్తులు వారి యొక్క మనోభావాలు, వారి నమ్మకాలు, వారి విశ్వాసాలు వీటి చుట్టూ ఉన్న పెద్ద సమస్య. మన గౌరవ సభ్యులు ఆనం వివేకానంద రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, కైస్తిపులు వ్యాటిక్ సిటీని, మహమృదీయులు మక్కాసు స్వర్గంలా భావిస్తారని అన్నారు. అదే విధంగా హిందువులకు కలియుగ దైవమైన శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి వారి సన్నిధానం సప్రదమే. కానీ, భక్తులు శీతాకాలంలో, వర్షాకాలంలో తిరుపతికి వెళితే వారు అక్కడ పాట్లు పడుతున్నారు. అక్కడ ఏమి తినాలో, ఎక్కడ పడుకోవాలో కూడా తెలియని పరిస్థితులలో అక్కడకు వెళ్లిన భక్తులు నరకయాత్రన పడుతున్నారనే విషయం తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాము. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఆదాయం రాబట్టడంలో ప్రపంచంలోనే రెండవ స్థానంలో ఉంది. టిటిడికి రోజుకు రు.1.50 కోట్ల ఆదాయం వస్తుంది. అంటే నెలకు దాదాపు రు.45 కోట్ల ఆదాయం వస్తుంది. రక రకాల సేవల రూపంలో, ప్రసాదాల రూపంలో, కేశ సంపదపై, మొత్తం మీద సంవత్సరానికి రు. 2,000 కోట్ల ఆదాయం ఉంటుందనే విషయం ప్రతి ఒక్కరికి తెలిసినదే. అంత ఆదాయం వస్తున్నప్పుడు అక్కడకు వచ్చే భక్తులకు కావలసిన కనీస నదుపాయాలను కలుగచేస్తున్నారా అంటే, అది అక్కడ జరగడం లేదు. అయినప్పటికీ, భగవంతుని దర్శనార్థం భక్తులు అక్కడకు వస్తున్నారంటే, భక్తులలో ఎంత ప్రగాఢమైన విశ్వాసం ఉంది, ఆ విశ్వాసాన్ని నిలబెట్టుకోవడానికి అక్కడ ఉన్న అధికారులు ఏమి చేస్తున్నారు? అక్కడ పాలకమండలి ఏమి చేస్తుంది? ఆయా బాధ్యతలు స్వీకరించిన వారు ఏమి చేస్తున్నారు? వారి మీద నిఘూ ఉంచవలసిన, దృష్టిసారించవలసిన, అదుపులో పుంచుకోవలసిన ప్రభుత్వం ఏ రకంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నదో అనే అంశాలను చాలా సీరియస్గా అలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రతి ఒక్కరూ లోపల అవకతవకలు ఏమీ జరగడం లేదని, అంతా చిత్తశుద్ధితో ఉన్నారని, ప్రతి ఒక్కరికి పాపభీతి ఉంది అని గుండె మీద చేయి వేసుకొని ఎవరైనా చెప్పగలరా? ఇంత ఆర్థ్య చేస్తున్న గౌరవ సభ్యులు అక్కడ ఏమీ అవకతవకలు జరగడంలేదని ఘంటాఫంగా చెబుతున్నారు. అక్కడ ఏమీ జరగడం లేదు, అంతా ప్రతిపక్షం వారు, మిగటా బాధ్యత గల వారు, భక్తి ప్రవక్తలు ఉన్న భక్తులు మాత్రమే రెయిజ్ చేస్తున్నారు తప్ప, అక్కడ ఏమీ జరగడంలేదని గౌరవ సభ్యులు చెప్పగలరా? చెప్పలేదు. ఎందుకంటే, అక్కడ అవకతవకలు ఉన్నాయి, అక్కమాలు జరుగుతున్నాయి.

స్వామివారి ఆస్తిపాస్థులను ఆసరాగా తీసుకొని వారందరూ పబ్బం గడుపుకుంటున్నారు. స్వామివారి సేవ చేధామనే దృక్పథంతో కాకుండా, అక్కడ ఎనలేని సంపద ఉందని, అది ఏదో విధంగా దేచుకోవచ్చనే ఉచ్ఛేశ్యంతో అక్కడ కొంతమంది సిబ్బంది చేరుతున్న మాట వాస్తవం. అలాంటి వారిని ప్రక్కాళన చేయడానికి ఏ విధమైన చర్యలు చేపడుతున్నారు? ఎవరో ఒకరు పిల్ల వేసి, టిటిడికి సంబంధించిన నగల్లో అవకతవకలు ఉన్నాయి అంటే, పైకోర్చువారి ఆదేశాల మేరకు, అప్పుడు టిటిడి అనుబంధ ఆలయమైన, కోదండ రామాలయంలోని అర్థకుడు చేసిన అవకతవకలు బయటపడ్డాయి. అది ఒక తీగ మాత్రమే. తీగ లాగితే టిటిడిలో ఉన్న డోంక కడులుతుంది. అనలయిన వ్యపకోరం అక్కడే ఉంది. ఈ వ్యపకోరం ఈ రోజుది కాదు. ప్రభుత్వం ఏమంటుందటే, వారు విచారణ చేశారు కాబట్టే ఈ సంఘటన బయటపడిందని, వారి చిత్తశుద్ధి వారికుండని అంటున్నది. కానీ, వారికై వారు ఈ విచారణ చేసి ఉంటే వారికి చిత్తశుద్ధి ఉంది అనుకోవచ్చు. అందుకు వారికి హాట్స్పైస్. కానీ, పైకోర్చు ఆదేశాల తర్వాత చేయడాన్ని వారు ఎంతవరకూ

ఆపాదించుకోగలరు? ఇది ఈ రోజుది కాదు. బి.వి. రమణకుమార్ అనే గాంధీఎన్ ఆఫీసర్, 2008 సంవత్సరంలో చాలా క్లియర్గా ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. అందులో 300 డాలర్ల కుంభకోణం బయటవడింది. అందుకుగాను సంబంధిత సిబ్బందిపై చర్యలు తీసుకోవాలని చెప్పారు. వారు ఇచ్చిన రిపోర్టులోనే చాలా విపులంగా ఇచ్చారు.

చాలా విలువైన డైమండ్ స్థానే, గాజు కూడా మార్చే అవకాశం ఉందని, నగల విలువ కూడా సరిగా కట్టడం లేదని వారి రిపోర్టులో తెలిపారు. అక్కడ ఉన్న కొంతమంది అధికారులు బి.వి.రమణకుమార్ గారికి ఓరల్గా చెప్పారట. అక్కడి సిబ్బంది అక్కడ జరుగుతున్న ఉఱేగింపులో, పింక్ డైమెండ్పై కాయిన్ విసిరేసి, డైమండ్ పగిలిందని చెప్పారట. వారు అలా చెప్పడం చాలా హస్పిస్టుంగా ఉంది. డైమండ్ హర్షిష్ మెటుల్. అలాంటి డైమండ్ను కోయాలంటే డైమండ్ కావాలి. అలాంటిది కాయిన్ వేయడం వల్ల పగిలిందంటే, గాజు డైమండ్ అనే అనుమానం ఎందుకు రాదు? అదే ఉద్దేశ్యంతో మాటల్లాడుతున్నప్పుడు, గౌరవ సభ్యులు గాజువి పెట్టారా అని నెటుకారంగా మాటల్లాడుతున్నారు. దేవుడికి సంబంధించిన విషయంలో ఎవరూ ఎగతాళి చేయడం లేదు. వ్యంగ్యాలు మాటల్లాడటం లేదు. గౌరవసభ్యులు దానిని ఆ విధంగా మార్చి చెప్పడం చాలా బాధాకరంగా ఉంది. ఇది జరిగిన సత్యం . పందల కోట్ల విలువ చేసే పింక్ డైమండ్ ముక్కల రూపంలో అక్కడ ఉంది. అంటే, పింక్ డైమండ్ను మార్చి దాని స్థానే గాజు పెట్టారనే అనుమానం రావడం సహజం . శ్రీవారి నగల విలువలు చూస్తుంటే, చాలా దారుణంగా ఉన్నాయి. నగలు పూర్వకాలం నుండి ఉన్నాయి. శ్రీవారి నగలు ఎవరు భద్రపరుస్తున్నారు? అని ఎవరి ఆదీనంలో ఉన్నాయి? ఉఱేగింపులు, ఉత్సవాలలో డైమండ్సు పూడిపోవడం జరిగితే, వాటి విలువ ఎవరు కడతారు? ఐదు రూపాయలు, పది రూపాయలు వజ్జాలు కూడా అందులో పొందుపరచి ఉన్నాయంటే, ఈ రోజుల్లో అది చాలా హస్పిస్టుంగా ఉంటుంది. వారు చెప్పతున్నది ఏ నాటి ధర? అదే ధర ఈనాటికి కొనసాగిస్తున్నారంటే, వాటి విలువను వేసే వారు ఎవరు? వారికి ఉన్న అర్థతలు ఏమిటి? స్వామివారికి రు.50,000 కోట్లకు పైబడి నగలు ఉన్నాయని అంచొ. అక్కడ ఉన్నవి ఒరిజినల్ నగలా? లేక మార్పులు చేశారా? దూస్టికేట్ నగలు ఉన్నాయా? అనే పలు అనుమానాలు కూడా వస్తున్నాయి.

మ.1.50

ఒక్క నగల విషయమే కాకుండా అప్పట్లో రమణ కుమార్ గారిచ్చిన దానిలో అక్కడున్న ఒక క్లర్కు డాలర్ శేషాది గారని వుండేవారు. ఆయన మీద అనుమానాలు ఉండి, ఆయనతో బాటు అప్పట్లో కొంతమందిని సస్పెండు చేయాలంటే, వారిని నామమాత్రంగా సస్పెండు చేసి, తిరిగి వారిని 3 రోజులలో రివోక్ చేసి, పెట్టుకు న్నారు. రమణాచారి గారు తమ స్వదస్తురీతో రాసిన రిపోర్టు ఉంది. అందులో కూడా ఈ అనుమానాలు నిజం అని రూఢి అపుతున్నాయి అని, వారి మీద క్రిమినల్ చర్యలు తీసుకునే అవకాశం ఉంటే తీసుకోవచ్చు అని ఆయన కూడా ఆ రిపోర్టులో రాసిచ్చారు. అది కూడా ఇక్కడే పుంది అధ్యక్షా. అయితే వాళ్ల ఇచ్చి చేసినప్పటికీ వాళ్ల మీద చర్యలు ఎందుకు తీసుకోలేదు? వాళ్ల బలిపశువులా? వాళ్ల వెనక ఎవరైనా పున్నారా? వాళ్ల వెనక రాజకీయ సపోర్టు ఉండి, వారిని ఎవరైనా సడిపిస్తున్నారా? వారిని మళ్లీ 3 రోజులలో సస్పెషన్ రివోక్ చేసి తీసుకు న్నారంటే, వాళ్ల బయటకు పెడితే నిజాలు బయటకు వస్తాయనే భయాలతో అని రాకుండా పుండాలనే అను మానాలతో మళ్లీ వారిని వెనక్కు తీసుకున్నారా అనే అనుమానాలు అందరిలో పున్నాయి. వాటిని నిప్పత్తి చేయాల్సిన అవసరం ఈనాడుంది అధ్యక్షా.

అలాగే జగన్నాథరావు గారితో ఒక కమిటీ వేశారన్నారు. వీరికి రిపోర్టు ఇచ్చేవారు, సమాధానం చెప్పే వాళ్లు శేషాది గారు, ప్రభాకరరెడ్డి, మరో వ్యక్తి మరియు బాలాజీ అనే అకొంటు అధికారి. వీళ్లు ఏం నిజాలు చెబుతారు? వీళ్ల మీదే నిందారోపణలు, అనుమానాలు ఉన్నాయి. వీళ్లు నిజాలు ఏం చెబుతారు? నిజాలు చెప్పాలంటే, బి.వి. రఘు కుమార్ గారు, అపుల్లో ఇ.వో. గా ఉన్న రఘు చారి గారు చెప్పాలి. అలాగే అంజ సేయ రెడ్డి గారనే ఆయనతో కమిటీ వేశారు. ఆయనని కూర్చోబడితే ఆయన చెబుతారు. అలాంటి వాళ్లతో నిజాలు బయటకు వస్తాయి తప్ప, లేకపోతే కేవలం మొక్కుబడిగా పుంటుంది. జగన్నాథరావు గారి కమిటీ 8 నెలల నుంచి చేస్తున్నారు. ఇంతవరకూ ఎలాంటి వాస్తవాలూ బయటకు రాలేదు. వాస్తవాలు బయటకు వచ్చినా సరైన చర్యలు తీసుకుంటారన్న సమ్మకం కూడా లేదు.

ఇక అవినీతి విషయానికి వస్తే, లడ్డులలో అవినీతి జరుగుతోంది. అలాగే అక్కడ ఎస్.వి. భక్తి ఛానల్ అని పుంది. దానిని ఎన్నేవి భక్తి ఛానల్ అంటున్నారు. అంతగా అవినీతి జరుగుతోంది అంటున్నారు. రూ.300 కోట్లు పెడితే వచ్చే ఆదాయం రూ.5 లేక 6 కోట్లు. అది ఎనరి కోసం పెట్టారు? ఆ నిధంగా అది పక్క మార్గాన వెడుతూ, ఫండ్సు వెడుతున్నాయి అంటే వాటి మీద నిఘ్రా లేదు. ఇలా చాలా విషయాలలో అవినీతి జరుగుతోంది అధ్యక్షా.

ఇక టిటిడి పాలక మండలిని ప్రక్కాళన చేయకపోతే ఇది ఇట్లాగే కొససాగుతుంది. అధికార పార్టీలో ఉన్న వారు ఎవరైతే అన్యంపాటాయిడ్గా పున్నారో, వారికి దానిలో స్థానం కల్పించి సభ్యులుగా చేస్తున్నారు. అంటే టిటిడి పాలక మండలిని రాజకీయ పునరావాస కేంద్రంగా మార్గారస్థానికి వాస్తవం. అంటే అనేక అవినీతి ఆరోపణలు, దేవాలయ పవిత్రతను మంట గలిపి సంఘటనలూ జరిగేయి అధ్యక్షా.

అక్కడ ‘తుడా’ చైర్మన్ గా పున్న వ్యక్తి ఎండ్రు అఫీషియా మెంబర్గా టిటిడి బోర్డులో పున్నారు. చాలా కాలంగా లోకల్ ఎమ్స్లోగా, ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడిన వ్యక్తిని ఎండ్రు అఫీషియా మెంబరుగా సభ్యత్వం ఇవ్వాలని పున్నా దానిని పక్కన బెట్టి, నామినేట్ చేయబడిన ఒక చైర్మన్నని రాజకీయంగా ఎండ్రు అఫీషియా మెంబరుగా ఇవ్వడం అనేది, ఆ మండలిలో ఉన్నదంటే అది ఎంతవరకూ ధర్మమో ఆలోచించాలి. తర్వాత అదే వ్యక్తి టిటిడి బోర్డు చైర్మన్ కూడా కావడం మనం చూశాము. మళ్ళీ తుడా చైర్మన్నని ఎండ్రు అఫీషియా మెంబరుగా పెట్టారు. ఆ మెంబరు ఎట్లా స్వలాభానికి వాడుకుంటున్నారూ అంటే, అక్కడ ఒక గుడిని కట్టి, దానిని టిటిడికి అనుబంధ దేవాలయంగా చేసి, వచ్చిన నిధులన్నీ దానికి మరల్చి ఆ నిధంగా వాడుకుంటున్నారు. రాష్ట్రంలో ఎన్నో దేవాల యాలు రిపేర్లకు, అభిపృథికీ నోచుకోకుండా పుంటే, ఇక్కడ ఈ నిధంగా వ్యాపారంగా వాడుకుంటున్నారనే అను మానాలు వస్తున్నాయి. ఎందుకంటే, సెలకి లక్ష రూపాయలు ఆయన పుప్పుల కోసం డా చేసుకుంటున్నారు. సిమెంటు రోడ్సు వేసుకుంటున్నారు. ఆర్టీలు కట్టుకుంటున్నారు. ఈ రకంగా పాలకమండలిలో ఆయన తన ప్రమేయాన్ని వాడుకోవడం చాలా అన్యాయం అని భావిస్తున్నారు. కాబట్టి దీనిపై ఎంక్వయిరీ చేసి, తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మూడు నాలుగేళ్ల క్రితం అనుకుంటాను, టిటిడిలో అన్నమయ్య జయంతి ఉత్సవాలు జరిగాయి. అక్కడ భోజన నిర్వహణలో రూ.40 లక్షలు దుర్బిసియోగం అయ్యాయనే ఆరోపణలు వచ్చాయి. అలాగే కళ్యాణమస్తు, దఖిత గోవిందం అనే కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. వాటిలో కొన్ని కోట్ల రూపాయలు దుర్బిసియోగం అయ్యాయి. వాటికి సంబంధించి వార్తాపత్రికలలో మీడియాలో చాలా సుస్పష్టంగా వచ్చాయి.

ఇన్న అక్రమాలు జరుగుతూ పుంటే ప్రభుత్వం ఆ రోజు గాని, ఈ రోజు గానీ ఏమీ చేయలేకపోయారు. ఇప్పుడు ఇలా మాకు మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చారు. ఇని ఎంత వరకూ అచరిస్తారు? ఎంతవరకూ నిఘూ పేస్తారు? ఎంత వరకూ సీరియస్‌గా దీనిని తీసుకుంటారు - అనే వాటి మీద పలు అనుమానాలు ఉన్నాయి. ఆంజనేయ రెడ్డి గారు దీని మీద ఒక నీవేదిక ఇచ్చారు. రిపోర్టు ఇచ్చి అంత కాలం అయినపుటికీ దాని మీద ఏం చర్యలు తీసుకు న్నారనే దాని మీద క్లారిటీ లేదు. టిటిడి పరిపాలనా వ్యవహరాలను పరిశీలించడానికి మేనేజింగ్ కమిటీ అనేది ఒకటి ఏర్పాటు చేయాలని టిటిడి చట్టంలో ఉన్నదానిని ఆయన ఎత్తి చూపేరు. అలాగే ఆడిట్ విభాగాన్ని సమర్థ పంతంగా నిర్వహించాలని, ప్రతి నెలా ఆడిట్ జరగాలని చెప్పారు. కానీ గత 3 సంవత్సరాల నుంచి అసలు ఆడిటింగ్ జరగడం లేదు అంటే అది చాలా శోచనీయమైన నిషయం. చిన్న చిన్న కంపెనీలు కూడా పైనాన్నియ ల్ నిషయంగా ఆడిట్ చేస్తారు. కానీ ఇతం పెద్ద ఇన్కం ఉన్న దేవాలయంలో, వ్యపణలో ఆడిటింగ్ గత మూడేళ్ళ సుంచి జరగడం లేదు. ఆడిటింగ్ అనేది లోకల్గా కాకుండా రాష్ట్రానికి సంబంధించి, బాధ్యతాయుతమైన ఒక ఆడిటింగ్ కమిటీని వేయాలని, లేదా 'కాగ్' లాంటి వారికి ఒకసారి అవకాశం ఇవ్వాలి. ఎందుకంటే, ఆ నగలు, రత్నాలు, వజ్రాలు అనేవి ఎంత విలువ చేస్తాయి, ఈ రోజుకు ఎంత విలువ చేస్తాయి అనేది ఖచ్చితంగా విలువ కట్టగలిగితే, ఎక్స్‌పర్ట్ జెమాలజిస్టుల చేత, అంతర్జాతీయ సాయి వ్యక్తుల చేత సర్కిఫికెట్ ఇప్పించి విలువ కట్టించగ లిగితే భవిష్యత్తుకి అది ఒక ప్రొమాణికంగా పుంటుంది. ఈ రోజు ఏ నగకి, ఏ వజ్రానికి ఎంత అని ఖరీదు కట్టగ లిగిన వాళ్ళ లేరు. నోటికి ఎంత వస్తే అంత. రోజు రోజూ రేట్లు పెరుగుతున్నపుటికీ గత సంవత్సరం ఉన్న రేటుకి 5 రూపాయలు, 10 రూపాయలు, 200 రూపాయలు ఎక్కువ అని చెప్పి రాయడం, లేక అదే రేటు కంటిన్యూ చేయడం అనేది చాలా దురదృష్టకరమైన నిషయం.

అలాగే ఆయన చెప్పిన రెండు విషయాలు - గత ఐదేళ్లగా పాలకమండలి తమ ఇష్టముసారం వ్యవహారించింది అని. నిధులు దుర్యాన్యియోగం చేసిందన్నారు. భక్తుల మనోభావాలు దెబ్బ తీసిందన్నారు. తిరుమల పవిత్రతను దెబ్బ తీసిందన్నారు. తిరిగి భక్తుల మనోభావాలను పునరుద్ధరించడానికి తక్షణమే బోర్డును ప్రాంతానికి చేయాలని అన్నారు. గతంలో జరిగిన అక్రమాలు, అవినీతి ఆరోపణలపై విచారణ జరిపి, బాధ్యతలను కలినంగా శిక్షించాలని చాలా ప్రోంగ్గా ఇచ్చారు. దాని మీద ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. దీని మీద ఏనీటి ప్రోసెడింగ్ అనే దాన్నిపై ప్రతి వారికి బాధ్యత ఉంది. అక్కడ జరుగుతున్న అవకతవకల మీద, అక్రమాల మీద ఎవరికి డౌటు లేదు, ఖచ్చితంగా జరుగుతున్నాయి. అలాగే రాజకీయ ప్రమేయం అనేది పాలకమండలిలో ఉంది. కేవలం సేవా దృక్షధంతో ఉన్న వాళ్ళ మాత్రమే దానిలో సభ్యులుగా ఉండాలి. అలాంటి వాళ్ళ రాష్ట్రంలో చాలా మంది ఉన్నారు. అలాంటి వారిని అందులో నియమించేలా చర్యలు తీసుకోవాలి. పొలిటికల్ నిఘూ పుండవచ్చు. కానీ అంతర్గతంగా స్వయంప్రతిష్ఠితిని వారికి వదలిపేసి, వాళ్ళ నిర్ణయాలు తీసుకునేలా పుండాలని తెలియజేస్తూ, నాడిమాండ్పు ఏమిటంటే, అధ్యక్షా, నేను కొద్ది రోజుల క్రితం కోరినట్లు సిబిల ఎంక్వయిరీ నేయాలన్నది వాస్తవం. అలాగే చాలామంది కోరుతున్నట్లు దీని మీద ఒక హాస్ట్ కమిటీ వేయాలి. దాని పల్ల నిజా నిజాలు తెలుస్తాయి. ఎవరూ ఎవరినీ ఇన్ఫుయోస్సు చేయలేదు కాబట్టి ఆ విధంగా కోరుకుంటున్నారు. లేని పక్షంలో ఇక్కడ ఉన్న ఒక సిపిఎయర్ ఐఐఎస్ అధికారిని గాని, ఐఐఎస్ అధికారిని గాని, అందరికి ఆమోదయోగ్యమైన వ్యక్తిని, అందరూ 'ఎస్' అనుకుంటే వారిని పెయ్యాడి. చిత్తశుద్ధితో చేయండి. తిరిగి భక్తులలో భక్తి విశ్వాసాలు నెలకొల్పేలా చేయండి. ఎంతో కష్టంతో వచ్చే భక్తులకు కనీస సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయండి. స్వామి వారిని దర్శించుకున్న మను తృప్తితో బాటు, అక్కడికి వెడితే స్వర్గంలా పుంటుండని భక్తులు మానసికంగా భావించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. నాకీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.ఉష్ణర్ (ధర్మపురి): అధ్యక్షా, ఈ రోజు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం పై జరుగుతున్నటువంటి చర్చ ఏదైతే పుందో, ఆ తిరుమల తిరుపతి మన రాష్ట్రంలోనే ఒక గొప్ప పుణ్య క్షేత్రం . యావద్భారత దేశంలోను, ప్రపంచంలోనీ దేశాలన్నింటిలోకి కూడా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానానికి ఒక ప్రత్యేకమైన గుర్తింపు ఉంది. భారత దేశంలో కోట్లాది మంది ప్రజల యొక్క భక్తుల, ప్రజల మనోభావాలకు సంబంధించినటువంటి విషయం యిది. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానానికి ప్రతి రోజూ, అనునిత్యం నేలాది, లక్ష్మాది మంది భక్తులు ఎంతో, భక్తితో కోరికలతో కదలి పచ్చి తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామిని దర్శించు కుంటారు, వారికున్న భక్తి త్రిధ్వలను కనబరుచుకుంటారు. అందుకోసం అనేక విధాలుగా వారు భగవంతుడికి లాంఘనాలు, నిలుపు దోషించేలు సమర్పించుకునేటువంటి ఆనవాయితీ పున్నటువంటి ఒక గొప్ప పుణ్య క్షేత్రం యిది.

మరి దీనిలో గత 20 రోజులుగా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో అనేకమైనటువంటి అవకటవకలు జరుగుతున్నాయి అని మనకు వార్తల ద్వారా తెలిసింది. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం పై వచ్చిన ఆరోపణలలో రూ. 50 వేల కోట్లకు సంబంధించిన ఆస్తులపై ప్రభుత్వ నియంత్రణ కొరపడింది. దేవిపైనా కూడా యుక్కడ నియంత్రణ లేదు. అక్కడున్న పాలక మండలి పూర్తిగా విఫలమైంది. దానిని నియంత్రించడంలో ప్రభుత్వం యొక్క వైపులైం పూర్తిగా పుందని గత 20 రోజులుగా పేశర్లలో పుటలు పుటలుగా వార్తలు పస్తున్న విషయం మనం చూస్తున్నాం. ఈ రోజు ఈ విషయంపై ఏదైతే ఆరోపణలు వస్తున్నాయో వాటిని నిప్పుత్తి చేసే విషయమై ప్రభుత్వం పైన , అక్కడున్నటువంటి పాలక మండలి పైన ఎనలేని బాధ్యత పుంది. ఆ విధంగా నిప్పుత్తి చేసి ప్రజలకు ఆ విషయాన్ని తేటతెల్లం చేయవలసిన బాధ్యత కూడా వాటి మీద పుంది.

ఈ విషయమై ఈ రోజు సభలో ఈ విధంగా చర్చ జరగండం అంటే అది తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం యొక్క ప్రతిష్ఠను దిగజార్పినట్లుగా గౌరవ సభ్యులు ఎవరో మాట్లాడినట్లుగా మేం విన్నాము. ఇది ఒకసారి ఒక వ్యాపార గాని, ఒక సంస్థలో గాని ఇటువంటివి జరిగినప్పుడు ఆ విషయాలను నిప్పుత్తి చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా తీసుకోవలసిన అవసరం పుంది. దానిని ప్రక్కకు పెట్టి , దానిని నిప్పుత్తి చేయకుండా ఇక్కడ ఏమీ జరగలేదని, ఆ విషయాలను కప్పిపుచ్చడం కోసం చేసే ప్రయత్నం ఏదైతే పుందో అది కరెక్టు కాదు.

ఈ విషయం మనందరం చెబుతున్న విధంగా కోట్ల మంది ప్రజలకు సంబంధించిన , వారి విశ్వాసానికి సంబంధించిన విషయం ఇది. కాబట్టి పోర్టీలకు అతీతంగా ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని నిప్పుత్తి చేయవలసిన అవసరం కలిగి పుంది. అసలు యుక్కడ ఏం జరిగింది? ఈ విషయం ఏ విధంగా వెలుగులోకి వచ్చిందో మనం చూస్తే, రూ. 50 వేల కోట్లకు పైగా విలువ కలిగిన శ్రీవారి సగలకు తగు రక్షణ కల్పించాల్సిందిగా ప్రజలు దాఖలు చేసిన వ్యాప్తి పైన రాష్ట్రంలో పున్నటువంటి అత్యస్తుత న్యాయస్థానం ఒక ప్రతి ప్యాత్కమైన తీర్పు యిప్పడం ద్వారానూ, తర్వాత, యుక్కడ 300 సహస్ర నాణీలు వాటికి సంబంధించిన విషయాల విషయంలో గత సంవత్సరం ముగ్గురు అధికారులపై చర్చ తీసుకుని మళ్ళీ వెంటనే, తక్షణమే వాళ్ళపై

తీసుకున్న చర్యను రీణ్ చేసి తిరిగి వారిని ఎందుకు నియమించవలసి వచ్చిందనే విషయాలను తేల్చి చెపువలసిందిగా కూడా కోర్టు యిచ్చిన తీర్పు ద్వారా మనకు ఈ విషయాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి.

దాని సిల్సేలా శ్రీ కోదండ రామ స్వామి దేవాలయంలో జరిగినటువంటి 12 ఆభరణాలను తాకట్టు పెట్టడం అనే విషయం ప్రపంచానికంతటకూ తెలియజేయబడింది. ఆ విషయం వెలుగులోకి వచ్చింది. ఆభరణాలను తాకట్టు పెట్టిన విషయం వాస్తవం . అక్కడ వున్న ప్రధానార్థకులు ఆయన రూ. 10 లక్షల పై చిలుకు తీసుకు రావడం వాస్తవం .

ఒకసారి మనం అలోచించినట్టుతే, ఇక్కడ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు ప్రతి ఆరు నెలలకూ ఒకసారి వ్యవస్థ నియంత్రణచేయడం జరుగుతుంది. దానికి సంబంధించి ముందే డేట్సు ప్రకటించడం వల్ల , వారికి వారు చేసిన తప్పు నుంచి తప్పించుకునే అవకాశం కలిగింది. ఆ విధమైన అవకాశం కల్పించే విధంగా ఈ నియంత్రణ వ్యవస్థ వుంది. అందుచేత అందులో పున్న 4 సగలను వారు విడిసించడం అన్నది వాస్తవం.

32 దేవాలయాలు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఆధ్యార్యంలో నిర్వహించబడుతున్నాయి. ఈ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం నిర్వహిస్తున్న ప్రతి ఆలయంపైనా కూడా యిటువంటి అనేకమైన అనుమానాలు ఈ రోజు పున్నాయి.

గత 30 సంవత్సరాలుగా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో ఏ రకమైన ఆడిట్సు నిర్వహించబడ లేదు. ఈ 30 సంవత్సరాలుగా లాకర్చులో పున్న దేవుడి సగలకు గాని, దేవాలయాలలో పున్నటువంటి సగలకు గాని తనిఖీలు జరగలేదు. అలా తనిఖీలు చేయకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? అలగే, ఈ విధంగా జరగడం వాస్తవాలు కావచ్చు, అవాస్తవాలు కావచ్చు. ఈ రోజు పత్రికలలో పస్తుస్తుటువంటి అనేకమైనటువంటి కథనాలను ఖచ్చితంగా నివృత్తి చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాకి సంబంధించిన 32 దేవాలయాలతో బాటు, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానానికి సంబంధించిన నిధులకు సంబంధించిన విషయాన్ని ప్రభుత్వం ప్రజలకు ఖచ్చితంగా తెలియజేయాలి. ప్రజల విశ్వాసానికి సంబంధించిన ఈ రూ. 50 వేల కోట్ల ఆస్తుల పరిరక్షణ చేయవలసిన బాధ్యత కూడా ప్రభుత్వంపై వుంది. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో అనేక విషయాలలో తప్పులు జరుగుతున్నట్లుగా ఈ రోజు మనం పత్రికలలో చూస్తున్నాం. దేవాలయాలకు సంబంధించి వేలాది ఎకరాల భూములు కూడా అన్యాకొంతం అవుతున్న విషయాలను కూడా మనం పత్రికలలో చదువుతున్నాం . ఆ విషయాలలో ప్రభుత్వం తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవాలంటే, ఇందులో జరుగుతున్న అవకతవకలన్ని కూడా బయటకు రావలసిన అవసరం వుంది. అవన్నీ బయటకు రావాలంటే, నిజాలు నిగ్నతేలాలంటే తప్పునిసరిగా ఒక సభా సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి. తద్వారా ప్రజలకు మనం ఏదైతే విశ్వాసాన్ని కల్పించాలనుకుంటున్నామో అది కల్పించబడుతుంది. అప్పుడే , ఈ విషయంలో ఎటువంటి తప్పు జరగలేదని, లేదా తప్పు జరిగితే ఈ రకమైన తప్పు జరిగింది , దీనిపై మేము ఈ చర్య తీసుకున్నామనే విధమైన బాధ్యత మనం తీసుకోవాలిన అవసరం వుంది కాబట్టి, తెలంగాణా రాష్ట్ర కమిటీ పక్షాన దీనిపై ఒక హాస్ కమిటీని వేయవలసిందిగా నేను డిమాండు చేస్తున్నాను.

మ.2.10

శ్రీ జి. మల్లేష్: అధ్యక్షా, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానానికి సంబంధించిన సమస్యలైన మరొక్కసారి ఈ శాసనసభలో మాట్లాడవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో అవకతవకులు, అనిసితి కార్యక్రమాలు ఈ రోజే ప్రారంభం కాలేదు. ఇదే శాసనసభలో గతంలో పలు సందర్భాలలో చర్చ జరిగింది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా కోటాసుకోట్లమంది వచ్చిపోయే ఒక ముఖ్యమైన దేవాలయానికి సంబంధించిన విషయంలో రాంగ్ ఇండికేషన్ పోతున్నాయి. ఇది అత్యంత బాధాకరమైన విషయం, మొన్న జరిగిన బంగారు డాలర్లకు సంబంధించిన అంశంకావచ్చు, ఈరోజు ఆభరణాలు కుదవపెట్టిన అంశం కావచ్చు. రూ.50,000 కోట్లకుపైగా ఆస్తులు ఉన్న ఈ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం బోర్డ్ కు సంబంధించిన గైడ్లైన్స్కు విరుద్ధంగా, రెగ్యలేపన్స్కు విరుద్ధంగా, నియమ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా అక్కడ చాలా దురదృష్టకరమైన సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. జాయింట్ లాకర్లో పే అండ్ ఎకొంట్స్కు సంబంధించిన పైనాస్టియర్స్‌ద్వారా, ఎకొంట్స్ సెక్షన్స్కి సంబంధించినవారిద్వారా జాయింట్ ఎకొంట్ పెట్టులని ఉన్నపుటికీ, చిఫ్ ఎకొంట్స్ ఆఫీసర్ మరియు పైనాస్ ఎడ్వోజర్ అధినంలో అది ఉండాలనే నిబంధన ఉన్నపుటికీ అది అమలుజరగేదు. అక్కడ ప్రధానంగా ఒక లాబీ, బలమైన లాబీ ఆ దేవాలయంలో పనిచేస్తోంది. ఆ లాబీ వారు అనుకున్నవిధంగా త్రిపుటానికి ఆ దేవాలయంలో ఎన్ని తతంగాలు చేయాలో అన్ని తతంగాలూ చేస్తున్నారు. ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినపుటికీ ఆ ప్రభుత్వంలో ఉన్నవారిని ఇన్ఫ్లూయెన్స్ చేస్తున్నారు. ఇటువంటి సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వం సరైన పద్ధతిలో నియమ నిబంధనల ప్రకారం జరపవలసిన అవసరం ఉన్నది. నేను ఈ నెల 26వ తేదీని తిరుమల వెళ్లాను. నేను నాస్తికుడిని. అయినపుటికీ నా భార్య కోరిక మీదట వెళ్లాను. ఆమె నన్ను ఒకటే కోరుకున్నది, ఈ దేవున్ని అయినా నాకు చూపించండని కోరుకున్నది. ఎందుకు కాదనాలని ఆమెను తీసుకెళ్లాను. దేవుని మంత్రిగారు కూడా ఇప్పుడే వచ్చారు, మరీ సంతోషం. నేను నాస్తికుడిని అయినపుటికీ స్వయంగా ఆమెతోపాటు వెళ్లి వైముక్కుకున్నాను. నన్ను తిరుపతి దేవుడు ప్రభావితం చేశాడు. ఒక సి.పి.ఐ. ఎమ్.ఎల్.ఎ. వచ్చాడని కొంతమంది ప్రముఖులు నా గైస్ట్పాస్కు వచ్చారు. దీనికి సంబంధించిన వివరాలు వారు చెప్పారు. ఈరోజు అనైతికమైన వ్యక్తులకు టి.టి.డి. బోర్డ్ అధ్యక్ష పదని కట్టబెట్టారు. మొన్నటిదాకా టి.డి.పి.లో ఉన్న వ్యక్తిని తీసుకువచ్చి ఇక్కడ ఛైర్మన్‌గా పెట్టి ప్రమోపన్ ఇవ్వటం, ఒకసారి నేరస్తుడని బుజ్జైన అయనకు మరలా ప్రమోపన్ కల్పించడం జరిగింది. ఇటువంటి అనైతికమైన వ్యక్తులను ఒక పవిత్రమైన దేవాలయంలో ఉంచటంవలన ఈరోజు చర్చ జరుగుతున్నది. తిరుపతిలో చాలా దారుణమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఈ దేవాలయంపై ఆధారపడి బ్రతికే కార్బూకులకు సరైన వేతనాలు లేవు. అర్కులకు కడుపునిండా తిండి దొరకటంలేదు. క్రిందిస్థాయివారికి తిండి దొరకటంలేదు. పైస్థాయిలో ఉన్నవారు కుబేరులుగా బలిశారు. కోట్ల రూపాయల దుర్మినియోగం జరుగుతోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ కంట్రోలర్లో ఉన్న దీనికి సంబంధించిన అంశాలను పరిశీలించటానికి ఒక హాస్ కమిటీసి ఈ సమస్య పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం దీనిపై స్పందించి వెంటనే ఒక హాస్ కమిటీసి విచారణ జరపాలని సి.పి.ఐ. పార్టీ తరఫున డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి: ఇంతకుముందు చెప్పినట్లు మన తిరుపతి దేవస్థానం వాటికన్, జెరూసలెం అదేవిధంగా మక్కా మసీదులు ఆయా మతస్తులకు ఎంత పవిత్రమైన స్థలాలో హిందువులకు తిరుపతి అంత పవిత్రమైనది. ఏటా కోట్లాదిమంది స్వామివారిని దర్జనం చేసుకుంటారు. సంవత్సరానికి రూ.1300 కోట్లు ఆదాయం వస్తుంది. ప్రపంచంలోని అన్ని మతస్తులలో అతి పేదవారు మన హిందువులు. ఇతర మతస్తులకంటే హిందువులు పేదవారైసప్పటికే మన మందిరానికి ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుంది. ఎంత భక్తిభావంతో భక్తులు దేవాలయానికి కాసుకలు సమర్పిస్తున్నారో దీనినిబట్టి అర్ధంచేసుకోవచ్చు. కలియుగ వైకుంఠం అనే మాటను సార్థకం చేస్తూ రాత్రింబవళ్ల నిరంతరాయంగా భక్తుల గోవిందనామస్తరణ ప్రతిధ్వనించే ఈ తిరుపతి దేవస్థానం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనిది. పేదవాడి గుడిసెనుండి మొదలుపెడితే పెద్దపెద్ద భవహనాలవరకు వెంకటేశ్వరస్వామి ఘోటో లేని ఇల్లు ఆంధ్రదేశంలో లేదు. ప్రతి ఇంటికి వెంకటేశ్వరస్వామివారితో అవినాభావ సంబంధం ఉన్నది. ఆధ్యాత్మికమైన సంబంధం తిరుపతితో ఉన్నది. ఆ విషయాన్ని ట.టి.డి. గుర్తించవలసిన అవసరం ఉన్నది, పొలకమండలి గుర్తించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈనాడు విద్యాసంస్థలుగాని, హాస్పిటల్స్‌గాని ఇతర ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలన్నీ కూడా టి.టి.డి. నిధులతోనే నడుస్తున్నాయి. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలకు టి.టి.డి. నిధులు ఖర్చుపెట్టకుండా చూడాలి. భక్తుల కోసం, హిందూ సమాజం కోసం, హిందు సంస్కృతి పరిరక్షణకోసం ఖర్చుపెట్టవలసిన నిధులు ఇతర కార్యక్రమాలకు ప్రభుత్వం మళ్ళిస్తోంది. అటువంటి సంఘటనలను మనం చూస్తున్నాము. ఆ విషయం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఎండోమెంట్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఫండ్షన్‌కింద 7% తిరుపతి డబ్బు మనం ప్రభుత్వానికి ఇస్తున్నాము. అది సంవత్సరానికి ఎంతపుతుంది? ఎంతమేరకు ఖర్చుపెడుతున్నాము? ఈరోజు ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్‌స్కింద ఏయే బ్యాంక్‌లలో ఎంత డబ్బు ఉన్నది? ఆ బ్యాంక్‌లనుండి మనం ఏరకంగా ఇంట్రెస్ట్ తీసుకుంటున్నాము? ఈ అన్ని విషయాలను ప్రజలు తెలుసుకోవాలి. ఈరోజు దేవునికి సంబంధించిన సగలు, ఆస్తుల వివరాలు హైకోర్ట్ ఆదేశంద్వారా ఎంక్వోర్ చేస్తుంటే తెలిసింది తప్ప తిరుపతి తిరుపతి దేవస్థానంవారి రోటీన్ పర్మానేషన్‌ఐఐఎస్ తెలియలేదు. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం, టి.టి.డి. బోర్డ్ తెలుసుకోవాలి.

గతంలో శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలువారు ఏడుసార్లు స్వామివారి దర్జనం చేసుకుని స్వామివారికి సగలు సమర్పించారు. ఆరోజు రాజులు ఇచ్చిన సగలు అన్నీ ఈరోజు ఉన్నాయా? ఈ విషయం ప్రజలు తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలువారు స్వామివారికి సమర్పించిన సగలు, వజ్రాలు, కీరీటాలు ఇప్పటివరకు ఉన్నాయా, లేదా? ఆ విషయం తేల్చాలి. ప్రజలలో ఒక ఆందోళన ఉన్నది. పత్రికలు, ప్రచార సాధనాలలో వస్తున్న వార్తలు చూసిన తరువాత తిరుపతి తిరుపతి దేవస్థానానికి సంబంధించిన సగలు ఉన్నాయా, లేదా, అసలు ఎక్కడకు వెళ్లాయనే అనుమానాలు ప్రజల్లో ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో నేను అర్పకున్న తప్పుపట్టటంలేదు. ఆ

అర్థకుడు బ్యాంక్‌లో తాకట్టుపెట్టాడు లేక ప్రైవేట్ వ్యక్తిపద్ద తాకట్టు పెట్టాడు అన్నది సెకండరి. మన వ్యషణ ఎంత వైఫల్యం చెందిందో ఆలోచించాలి. ఈరోజు ఒక్క అర్థకునిదే బాధ్యత కాదు. అర్థకునిగా ఉన్న వ్యక్తి తాకట్టుపెడుతుంటే పర్యవేక్షణ చేయవలసిన ప్రతి వ్యక్తి, టి.టి.డి.కి సంబంధించిన వ్యక్తులు బాధ్యత వహించవలసి ఉన్నది.

300 డాలర్లకు సంబంధించిన కుంభకోణం జరిగిన విషయం మనకు తెలుసు. టి.టి.డి.లో ప్రభుత్వ శాఖలను మించిన అవినీతి ఉన్నది. కాంట్రాక్ట్లలో అవినీతి. మిగతా కార్బ్రూక్స్‌మాల జోలికిపోను. టి.టి.డి. మెంబర్లకు కార్లు కొనిచ్చాము. ఎందుకు కొనివాళి? అంత నీవ చేయలేనటువంటి వ్యక్తులకు, సాంత కార్లో రాలేనటువంటి వ్యక్తులకు, ట్రాఫీలలో తిరగలేనటువంటి వ్యక్తులను ఎందుకు బోర్డ్ మెంబర్లుగా చేయాలి? ఈరోజు శైర్మ్స్‌ను నియమిస్తున్నాము. శైర్మ్స్ ఇష్టారాజ్యంగా వ్యవహారిస్తున్నారు. శైర్మ్స్‌కాగానే ఆయన మనసులో ఉన్న స్మీమ్‌పెట్టి వందల, కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టే అధికారం టి.టి.డి. శైర్మ్స్‌కు ఏమైనా ఇచ్చారా? అది దేవుని డబ్బు. దేవుని కోసమే ఆ డబ్బు ఖర్చుపెట్టాలి తప్ప టి.టి.డి.గానీ, మెంబర్లగాని ఇష్టారాజ్యంగా ఖర్చుపెట్టుకునే సాంప్రదాయం ఎవరిచ్చారు? ఈరోజు లగ్గర్ కార్స్ కొన్నారు. ఈ విషయం ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్: కంప్టీట్ చేయండి.

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం. చాలా ఇంపోట్ విషయం. ఈరోజు కోట్లాదిమంది ప్రజల హృదయాలలో ఉన్నటువంటి విషయం.

MR. SPEAKER: One minute. I understood. అందుకనే మీకు మాట్లాడటానికి ఎక్కువనేపు అవకాశం ఇచ్చాను. Please try to conclude as fast as possible.

మ. 2.20

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి : తిరుమలలో గతంలో అనేకసార్లు అన్యమత ప్రచారం జరిగింది. ఇటీవల కూడా తిరుపతిలోని ఆర్టసిస్ బస్సులో వేరే మతానికి చెందిన వారు ప్రచారం చేసుకోవడం, అట్లాగే పద్మాపతి విశ్వవిద్యాలయం, శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వ విద్యాలయాలకు చెందిన హోస్టల్ రూములలో కూడా అన్యమత ప్రచారం జరుగుతున్నట్లు మనం పేపర్లలో వార్తలు చదివాం. దురదృష్టిమంటే ప్రభుత్వ లెక్కలు చెబుతున్న ప్రకారమే ఎండోమెంట్ శాఖ పరిధిలో 37,602 దేవాలయాలుండగా, వాటికి సంబంధించి నాలుగు లక్షల ఎకరాల పై చిలుకు భూమిలున్నాయి. అందులో సుమారు 34 పేల ఎకరాల భూమి అన్యకొంతమైంది. టిటిడి భూమిలకు సంబంధించిన వివాదాలు అనేక కోర్టుల్లో ఉన్నాయి. అట్లాగే బాంబేలో కూడా టిటిడికి సంబంధించిన కొన్ని ఆస్తులుండాలి. అని ఉన్నాయో లేదో చెప్పాలిన అవసరమున్నది ఇక టిటిడి అనులు చేస్తున్న నిత్యాస్తుదాన పథకానికి సంబంధించి భక్తుల నుంచి సేకరించిన విరాళాలను ఫిక్స్ డిపాజిట్లలో వేసి వాటి

ద్వారా వచ్చే పడ్డి నుంచి భక్తులకు ఉచితంగా బోజన సౌకర్యం కల్పించాల్సి పుండగా ఆ డబ్బుసు టీటిడి విద్యా సంస్థలకు, హాస్పిట్లకు మళ్లించడం జరుగుతున్నది. భక్తులు దేవుడి కోసం సమర్పించుకున్న విరాళాలను అట్లా మళ్లించకూడదని తెలియజేస్తున్నాము.

మిషన్ స్పీకర్ : కిషన్ రెడ్డి గారూ, ఇప్పటికే చాలా సేవలుంది. ఇక కంక్లాడ్ చేయండి.....

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డిః ఇక పవిత్రత విషయానికి వస్తే చాలా కాలంగా అక్కడ పవిత్రతకు భంగం కలుగుతున్నది. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక యూట్ కాంగ్రెస్ వాళ్లు ఉంచినపు నిర్వహించడం, అట్లాగే కొండపైన టాపాకాయలు పేల్చడం జరిగింది. అట్లాగే టీటిడిలో సీడీల విషయంలోనూ, ప్లాస్టిక్ టీటిల కొనుగోలు విషయంలోనూ అనేక అక్రమాలు జరిగాయి. వైకుంఠ ఏకాదశి పర్వదినాస ఏకంగా 20 వేల పొసులివుడం వల్ల సామాన్య భక్తులు దేవుని దర్శనం కోసం అనేక ఇబ్బందులు పడ్డారు. దైవ దర్శనానికి వచ్చిన సామాన్య భక్తులకు ఈ విధంగా ఇబ్బందులు కలిగించడం ఎంతవరకు సమంజసమని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాము.

టీటిడిలో పని చేస్తున్న వారిలో అనేక మంది పదవి విరమణ పొందిన తరువాత కూడా మళ్లీ ఎక్కుచెస్తున్నలు పొంది కొనసాగుతున్నారు. ఈ విధంగా రిటైర్ అయిన వాళ్లను అక్రమ పద్ధతుల్లో ఎక్కుచెస్తున్నివుడం ద్వారా దుర్మినియోగం చేస్తున్నారు. అట్లాగే ఎంతోమంది యంగ్ అండ్ ఛైనమిక్ ఐపిఎస్ అధికారులుండగా రిటైర్ ఐపిఎస్ అధికారులను విజిలెన్స్ అధికారులుగా నియమించాల్సిన అవసరమేముచ్చింది?

దేవస్థానంలో ఇక్కికార్ దర్శనాన్ని అర్థత లేని వారికి కూడా కల్పిస్తున్నారు. ట్రస్ట్ బోర్డు వారు దేవస్థానం నిధులను తమ సొంత గ్రామాలలోని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు వినియోగిస్తున్నారు.

ఇక గౌరవ సభ్యులు చిరంజీవి గారు చెప్పినట్లు దేవస్థానానికి ప్రాచీన కాలం నుంచి ప్రముఖులు సమర్పిస్తున్న పజ్ఞాలు, ఆభరణాలు, నగలు మొదలైన వాటిని మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా ప్రస్తుత పరిస్థితులను బట్టి కవితంగా అప్రైజర్ చేయించాల్సిన అవసరమున్నది.

మిషన్ స్పీకర్ : కిషన్ రెడ్డి గారూ, ఇక కంక్లాడ్ చేయండి.....

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డిః అయిపోంది అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ మిచ్చిన నోబర్లో దేవుని సగలకు సంబంధించి జరిగిన అక్రమాల విషయంలో టీటిడి తప్పు లేదని, ఎండోమెంట్ శాఖ తప్పు లేదని చెప్పారు. ఈ దేవస్థానం యొక్క నగల విషయంలో కూడా హైకోర్టు ద్వారా జరిగిన ఇన్నిడెంటు మేరకు మాత్రమే టీటిడి చర్య తీసుకుందితప్ప లేకపోతే ఏమాత్రం పట్టించుకునే వారు కాదు .....

మిషన్ స్పీకర్ : కిషన్ రెడ్డి గారూ, హైకోర్టు ద్వారా ఇన్నిడెంటు జరగలేదు .....

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డిః అదే అధ్యక్షా, హైకోర్టు ద్వారా ఇన్నిడెంటు తెలిసిందంటున్నాము. హైకోర్టు అదేశం మేరకే ఈ ఇన్నిడెంటు బైటికోచ్చిందని దాని అర్థం ..... ఇక ఈ రోజు రాష్ట్రంలోని దేవాలయాలలోపని

చేస్తున్న పూజారులు కాని, అర్గుకులు కాని చాలా మంది తమ కుటుంబాలను కూడా పోపీంచుకోలేక కటిక దారిద్ర్యాన్ని అనుభవిస్తున్నారు. వారికి కనీసం అటెండర్కు వచ్చే జీతం కూడా రావడం లేదు. ప్రాందవ సమాజం కోసం పని చేస్తున్న ఈ పూజారులకు సరియైన జీతాలివ్వతుండా ఆ డబ్బును వేరే కార్యక్రమాలకు మళ్ళిస్తున్నారు. ప్రాందవ సమాజం కోసం, ధార్మిక కార్యక్రమాల కోసం పని చేస్తున్న ఎండ్మేంటు శాఖకు మన ఆర్థిక మంత్రి రోశయ్య గారు నిధులు ఇవ్వారు. కాని మిగతా మతస్తులకు ఇస్తారు. .... ఈ రోజున ఎండ్మేంటు శాఖలో పని చేస్తున్న వివిధ దేవాలయాలలోని పూజారులు, అర్గుకులు, ఉద్యోగులకు సరియైన జీతాలు రాని పరిస్థితులో వాళ్ల ఆయా దేవాలయాలకున్న ఆస్తిపొస్తుల ద్వారా వచ్చే అదాయం సుంచి మాత్రమే జీతాలు పొందేపరిస్థితి ఉన్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కంక్కాడ్ చేయండి .....

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి : సార్, చిపరిగా నేను చేపేదేమంటే దేవాలయ పాలకమండలులకు చాలా ప్రాధాన్యమున్నది. దేవాలయ పాలక మండలాలను రాజకీయ పునరావాస కేంద్రాలుగా చేయకూడదు. ఈ రోజున దేవాలయ పాలకమండలాలో దైవం పట్ల నిశాసం, భక్తి భావన, ఆధ్యాత్మిక భావాలు సేవా భావన లేని వారిని నియమించకూడదు. అలాంటి వారిని నియమించడం పలన దేవస్థానాలలో పవిత్రత పోతుంది. దేవుడి కోసం పని చేస్తున్న మతాధిపతులు, పీతాధిపతులు అలాంటి వాళ్లను మాత్రమే పాలకు మండలాలో నియమించాలి. ఈ రోజున టిటిడి బోర్డు సభ్యులు దేవుని సేవకు కాకుండా టిటిడి సభ్యతాప్రాన్ని అడ్డు పెట్టుకొని తమ సొంత వ్యాపారాలను, తమ సొంత పలుకుబడిని పెంచుకోవడానికి కృషి చేస్తున్నారు తప్ప దేవుని సేవ కోసమో, లేక భక్తుల సౌకర్యాల కోసమో దేవస్థాసం పవిత్రత కోసం ఏమాత్రంపని చేయడం లేదు. అందుకే బోర్డు సభ్యులుగా అంకితభావం, దైవ సేవ, ఆధ్యాత్మిక భావనలున్న వారిని మాత్రమే నియమించాల్సిన అవసరమున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కిషన్ రెడ్డి గారూ, ఇప్పటికే చాలాసేపు మాట్లాడారు. పీజ్ కంక్కాడ్ ....

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి : అయిపోయింది అధ్యక్షా .... ఇక చిపరిగా నా డిమాండ్ ఏమిట్ చెప్పి ముగిస్తోను..... నేను సీబీఐ ఎంక్సయిరీ పేయమని కోరడం లేదు. ఎందుకంటే ప్రభుత్వం ఇప్పటికే చాలా వాటికి సీబీఐ ఎంక్సయిరీకి అదేశించింది. అందుకే నిజంగా మీకు టిటిడి వ్యస్థ బాగుపడాలని పుంటే మంచి వారితో ఒక హాస్ కమిటీని వేయండి. ఆ హాస్ కమిటీ ద్వారా కచ్చితంగా మనం మంచి సలహాలూ, సూచనలూ ఇద్దాం. టిటిడిని అనేక నిపట్టులలో ప్రక్కాశన చేయడానికి, ప్రజల్లో ఒక కాస్పిడెన్స్ క్రియేట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమాత్రం భేషణాలకు వెళ్లకుండా చిత్రతుషుద్ధితో ముందుకొచ్చి హాస్ కమిటీ నేయాలని నేను డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.రోశయ్య : అధ్యక్షా, కిషన్ రెడ్డి గారికి సమాచారం కోసం ఈ నిషయం తెలియజేస్తున్నాను. కిషన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ ప్రాందవ సమాజం కోసం, పవిత్ర స్థలాల కోసం ఏమాత్రం సదుపాయాలు కల్పించటం లేదన్నారు. హిమాలయ పర్వతాలలో పుస్త కైలాస మానస సరోవర యాత్రికులకు సహాయం చేయటానికి ఈ సంవత్సర బడ్డెబట్టులో ప్రకటించాం. ఈ సంవత్సరం సుంచే అది మొదలైంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కిషన్ రెడ్డి గారూ, లౌస్ ట్రైం మీరు ఈ విధంగా ఒక సజేషన్ ఇచ్చారు. మీ సజేషన్కు ముఖ్యమంత్రిగారు సానుకూలంగా స్పందించి చేశారు .....

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డిః అధ్యక్షః, ఈ రోజు ఎంతో ప్రసిద్ధి గాంచిన, జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో కూడా గుర్తిస్తు పొందిన టీటిడిలో జరిగిన అత్మమాలు, అవినీతి, దొంగతనాలు, ఆస్తిపొస్టలు మొదలైన విషయాలపై మనం చర్చించుకుంటున్నాం. పవిత్రమైన ఈ సభలో మనం అనేక విషయాలపైన ఏ విధంగా మాట్లాడుకుంటున్నామో మనం చూస్తునే ఉన్నాం. ఇప్పుడు టీటిడి విషయాలపైన కూడా మనం హద్దులు దాటి కొంచెం ఎక్కువూగా మాట్లాడడం జరుగుతున్నది కాబట్టి ఆ ఏడుకొండల స్వామి క్షమించడని అర్థం చేసుకుంటే మంచిది. ముఖ్యంగా టీటిడికి అనుబంధంగా పున్న 28 దేవాలయాలలో ఒకటైన కోదండరామస్వామి దేవాలయంలో పెంకటరమణ దీక్షితులు గారు 300 గ్రాముల బంగారు ఆభరణాలను కుదువపెట్టి రు. 8 లక్షలు తీసుకున్నట్లుగా విజిలెన్స్ వారు చెప్పారు. విజిలెన్స్ వారు ఏం చెప్పారంటే మంచైనా, చెడైనా ఆ కోదండరాముడే తనతో చేయించినట్లుగా దీక్షితులు గారు చెప్పారట ! ఇది ఎంతవరకు నిజమో ఆలోచించాల్సిన అవసరమున్నది. అదేవిధంగా టీటిడికి సంపత్తురానికి రు. 1300 కోట్లు నుంచి రు. 1500 కోట్లు వరకు అదాయం వస్తున్నది. ప్రతి రోజూ సగటున 70 వేల మంది భక్తులు రావడం జరుగుతున్నది.

మ. 2.30

రూ. 50వేల కోట్లకు సంబంధించిన ఆస్తి ఇది. దీన్ని కాపాడే విషయంలో ప్రభుత్వానికి ప్రధానమైన ఒక బాధ్యతనేది ఉంటుంది. దేవున్ని తయారు చేసుకుంటున్నది మనమే . దేవునికి సాముళు పెట్టినా, డబ్బులు పెట్టినా, నగలు పెట్టినా , ఇంకా ఏమి పెట్టినా విశ్వాసంతో, నమ్మకంతో, కోట్లాది మంది భక్తులు వీటిని కానుకల రూపంలో అందించడం జరుగుతోంది. అక్కడ పున్న సాముళాన్ని దేవునివే. పెట్టేది మనమే, తినేది మనమే . కాబట్టి సక్రమమైన పద్ధతిలో దాన్ని నడిపించవలసిన బాధ్యత పున్నదో లేదో ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం పుంది. దేవునికి మనం సేవ చేయవలసిన అవసరం లేదు, దేవునికి సేవ చేసింత పెద్ద వాళ్ళం కాదు మనం . ఆ దేవుడే మనకు సేవ చేస్తున్నాడు, అయినే మనల్ని ఈ ప్రకృతిలో పుట్టించాడు. మీరేమి పాపాలు చేయకుండా, మోసాలు చేయకుండా, ఎవరి సాముళు తిసుకుండా, నా సాముళు తిసుకుండా , మీరు నలుగురికి సేవ చేయండని దేవుడు చెబుతున్నాడు. అయితే ఆ దేవునికి దండం పెట్టి అనేక పాపాలు, అత్మమాలు చేస్తున్నారు. కాబట్టి దేవుని పేరు చెప్పి మనం మోసాలు చేయడం, టక్కరి చేయడం తప్ప , ఆ నోరులేని దేవున్ని నోరుగొట్టి ఎందుకు ఈవిధంగా చేస్తున్నారన్నది ఆలోచించాలి. ఆ నోరులేని దేవుని పేరు చెప్పి, దండం పెట్టి ఆయన సాముళులు ఆరగించడం జరుగుతోంది. అందుకే దీన్ని ప్రజలు, విశ్వాసం పున్న భక్తులు క్షమించరు.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

దేవుడు మాకు ఒకటే చెప్పాడు . మీహనేదో మీరు చేసుకోండయ్య, ఊరేగై నాచుట్టూ తిరగులసిన పని లేదనిచెప్పాడు, మేము అదే పని చేస్తున్నాం . కాబట్టి విశ్వాసంతో వెళ్లే భక్తులు క్షమించే పరిష్కారించి ఉండడు. నమ్మకంతో, విశ్వాసంతో భక్తులు వెళ్లి డబ్బులు, నగలు, కిరీటాలు, సాముళులు దేవుడికి పెడుతున్నారు. వారి విశ్వాసం దెబ్బతిసుకుండా, వారి మనసులు గాయపడకుండా , దాని పవిత్రమ కాపాడవలసిన బాధ్యత టీటిడి

పాలకవర్గంపై, ప్రభుత్వంపై వుంది. రాజకీయ జోక్యం ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల, తరచుగా పాలక మండలిని మార్పడం వల్ల ఈ విధంగా జరుగతేంది. ఇంతకు ముందు అనేకమంది సభ్యులు చెప్పారు, రాజకీయాలకు అతీతంగా వున్న వాళ్ల చైర్మన్‌గా, డైరెక్టర్లగా ఉంటే ఇక్కడ ఎలాంటి పొరపాట్లు జరగకుండా వుంటాయని అనేక మంది పెద్దలు, పండితులు చెప్పారు. దాని గురించి మనం ఆలోచించకుండా రాజకీయాలకు దాన్ని ప్రభుత్వాలు వాడుకోవడం జరుగుతోంది. దాని వల్ల అనేక సమస్యలు రావడం జరుగుతోంది. సార్, టిటిడి అంత అందంగా వుండడానికి, కోట్ల రూపాయల ఆదాయం రావడానికి కారణం అక్కడ పని చేస్తున్న అర్పకులు, అక్కడ పని చేస్తున్న ఉద్యోగులే. కానీ ఆ అర్పకుల పొట్ల కొడుతున్నారు, ఆ ఉద్యోగుల పొట్లగట్టి కోట్ల రూపాయలు కూడగట్టి ఎవరికో దొంగలకు కట్టబెట్టడం జరుగుతోంది. 24 గంటలు కష్టపడి పని చేస్తూ ఆ అందమైన కొండను కాపాడుతున్న, ఆ దేవుని చుట్టూ వుండి పని చేస్తున్న ఆ కష్ట జీవుల విషయంలో, శ్రమ పడుతున్న వారి విషయంలో, అర్పకులు, ఉద్యోగుల విషయంలో ఎందుకు త్రచ్ఛ తీసుకోరు? ఈనాడు టిటిడిలో కాంట్రాక్ట్ బేసిస్ మీద 4వేల మంది పని చేస్తున్నారు. వాళ్లకు నెలకు రూ. 2వేల జీతం ఇచ్చే పరిస్థితి కూడా లేదు. గుండు కొట్టించుకునే వారి దగ్గర నుంచి నది రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు. అయితే ఆ గుండు కొట్టే వారికి కూడా నేడు మీరు గుండు కొడుతున్నారు. వాళ్ల అనేక మంది నేడు తిండి లేక అవస్థలు పడుతున్న పరిస్థితి వుంది. ఈరోజు అర్పకులుగా వున్న వారు దొంగతనం చేశారంటే - అయ్యా, పిల్లలు పెద్దవాళ్లు అయ్యారు, వాళ్లను చదినించలేకపోతున్నాను, పిల్లలకు పెళ్ళిళ్లు చేయలేకపోతున్నానుని తప్పు చేసిన అర్పకుడు చెప్పడం జరిగింది. ఇన్ని వేల కోట్లను కూడబెట్టమన్నది కాదు, ఆ ఇన్ని వేల కోట్లను కూడబెట్టడానికి ఎవరైతే శ్రమ పడుతున్నారో వారి సమస్యలు మీరు పట్టించుకోండి. వారికి కనీస వేతనాలు ఇష్టాండి. వాళ్ల బతుకుల గురించి కూడా ఆలోచన చేయాలి. ఈరోజు పశుపులను ప్రత్యేకంగా సాకాడానికి మీరు సంపత్సరానికి రూ. 30కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నారు. కనీసం రూ. 10కోట్లు ఖర్చు పెట్టిండి మనమ్ముల కోసం. పశుపుల మీద వున్న త్రచ్ఛ మనమ్ముల మీద వుండదా? అన్ని వేల మందికి రూ. 10కోట్లు ఖర్చు పెట్టలేరా? అక్కడ పని చేస్తున్న వారి విషయంలో మీరు సరిగా బాధ్యత వహించడం లేదు. పాలకవర్గం వాళ్ల తమకు ఇష్టంవచ్చినట్లుగా డబ్బులు ఖర్చు పెట్టుకుంటున్నారు. కష్టపడే వారికి మాత్రం తగిన ప్రాధాన్యత లేకపోవడం వల్లే ఈ సమస్యలన్నీ వస్తున్నాయి. ప్రభుత్వాలు మాత్రం మా పొరపాటు ఏమీ లేదు, మేమంతా బాగా చేస్తున్నామన్నది కాకుండా, దాని పవిత్రను కాపాడడానికి కావలసిన చర్యలు తీసుకోండి. దేవాదాయశాఖమంత్రిగారు పెద్దమనిపి, అనుభవం వున్న వారు కాబట్టి వారిని కోరుతున్నాను, మీరు ప్రత్యేకమైన త్రచ్ఛ తీసుకోండి. ఈ దేవాలయంతో బాటుగా రాష్ట్రంలో ఇంకా కొన్ని ప్రధాన దేవాలయాలున్నాయి, యాదగిరిగుట్ట, వేములవాడ, కనకదుర్గమ్మ సింహాద్రి అప్పన్న దేవాలయాలున్నాయి. అనేక చోట్ల అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. మొత్తం ప్రధానమైన దేవాలయాలన్నింటి మీద ఒక హాస్ కమిటీ వేయండి. హాస్ కమిటీ వేయడం వల్ల మీ గారపం పెరుగతుందే తప్ప మరొకటి కాదు. సమగ్ర సమాచారం రావాలంటే హాస్ కమిటీ వేయండి. టిటిడికి సంబంధించిన పాలకవర్గాన్ని వెంటనే రద్దు చేయండి. మొత్తం టిటిడి వ్యవహారాన్ని అధ్యయనం చేసి ఒక నివేదికను సమర్పించడానికి సభాసంఘుం వేయాలి. రాజకీయ జోక్యం లేకుండా చూడాలి. అక్కడ నిత్యం పనిచేస్తున్న ఉద్యోగుల సంఖ్యల ప్రాధాన్యతను ఇచ్చి, వసతి గృహాలు, వైద్యం, ప్రశాంత వాతావరణం కల్పించాలి. రాష్ట్రంలో ఎక్కుడా అమ్ముడుబోనంత మద్యం తిరుపతిలో అమ్ముడుబోతోంది, ఆవిధంగా తాగుబోతున్నారు. తాగుబోతులందరూ కూడా - వేరే అని కాదు సార్ - రాష్ట్రంలో మొత్తం ఎక్కుడా లేనంత ఆదాయం తిరుపతిలో వస్తోంది. కాబట్టి ఇది కూడా ఆలోచించాలి. దాన్ని పవిత్రమైన స్థలంగా చూడాలా లేక అపవిత్రంగా వుండాలా అన్నది అలోచించాలి. ఈ రకమైన చర్యలు తీసుకుని, హాస్ కమిటీ వేయాలని నేను డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER : Rangareddy garu, Tirupati is different from Tirumala.

డాక్టర్ యన్. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ : అధ్యక్షా, నేను కేవలం నాలుగు సూచనలకు మాత్రమే పరి మితం అవుతున్నాను వివరాలలోకి వెళ్లకుండా. ఇటీవలి సంఘటనలు చాలా మందిలో సందేహాలు కలి గించాయి. సమ్మకం, విశ్వాసం సడలే ప్రమాదం పుంది. అయితే గోరంతలు కొండంతలు చేయకుండా వెంటనే ఈ విశ్వాసాన్ని పునరుద్ధరించండి. అవకతవకలు పున్న మాట వాస్తవం . కానీ భయంకరమైన దోషించుందని నేను అనుకోవడం లేదు. నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే - ఈ ఆభరణాలన్నీ ఏ మేరకున్నాయనే సమ్మకాన్ని పునరుద్ధరించడం కోసం దేశంలోనే ప్రసిద్ధులైన RBI appraisers, International Gemology Institution నుంచి నిపుణులు, Reputed jewelers యొక్క నిపుణులు - వీరందరితో ఒక కమిటీ వేసి, వెంటనే వెరిఫై చేయించి, వాస్తవాలు బయటపట్టి ప్రజలలో సమ్మకాన్ని పునరుద్ధరించండి, భయాందోళనను తోల గించండి. ఒకవేళ ఎవరైనా తప్పులు చేసినట్లు వెల్లడైతే నిర్దాక్షిణ్యంగా శిక్షించండి. మొస్కునే నేను విన్నాను. శ్రీకృష్ణదేవరాయలు ఎన్నో సందర్భాలలో దైవ దర్శనం చేసుకుని, ఆభరణాలను ఇచ్చి, కొందరు అక్కడ దోషించే శారని తెలిస్తే వాళ్ల తలలు తీయించాడట . నేడు తలలు తీయించలేకపోయినా కరినమైన శిక్షలు కావాలి. ఇంతకు ముందు పెద్దలు విరంబించి గారు చెప్పారు, ఆనాటి వ్యాల్యాసు అప్రైజ్ చేస్తున్నారని చెప్పారు. అలాగా కుండా కరింటు వ్యాల్యాసు అప్రైజ్ చేయడానికి శాశ్వత యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయండి. దీనికి ప్రస్తుతం పున్న in-house యంత్రాంగం పనికి రాదు. పాపం, వాళ్లు చాలా ఒత్తిడిలో పుండి తమ పనులు చేస్తుంటారు. కాబట్టి నేను ఇంతకు ముందు చెప్పిన బయటి నిపుణులతో ఒక శాశ్వత యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయండి. కేవలం ఆభరణాలు, ఆస్తులను పరిరక్షించడం, వాటి నిలువను కాపాడడం, అప్రైజ్ చేయడం నీరి పనిగా పుండాలి. గతంలో 1996 పరకున్న మిరాశిదార్లు ఏమి చేసేవారంటే, వీళ్లు సంపత్తురానికి ఒకసారి ఛార్జ్ ను తర్వాతి మిరాశిదారునికి హ్యాండోపర్ చేసే వారు. “జడితి” అనేది ఉండేది బ్రహ్మోత్సవం నాడు . ఆనాడు మొత్తం ఆభరణాలను లెక్కగట్టి తర్వాతి మిరాశిదారునికి ఛార్జ్ ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు అలాంటిది లేదు. అందుచేత సంపత్తురానికి ఒకసారి “మూల విరాట్”ను దర్శించుకునే ఏర్పాటు చేయండి, ఆభరణాలన్నీ తీసి జాగ్రత్తగా అడిటింగ్ చేయండి. ఒకటి - పర్మిచెనెంట్ సెక్యూరిటీ మ్యాజియం ఒక దానిని ఏర్పాటు చేసి రొటేషన్ బేసిన్ మీద ఈ ఆభరణాలను ప్రదర్శించండి. రెండు - భగవంతుడు భక్తులందరికి దేశుడు కానీ విషపి లకు కాదు . మూడు - డిస్ట్రిప్యూషనరీ కోటా తీసియండి. దేవాలయంలో కొందరు పలుకుబడి పుస్తవారు అ కోటాను పొందుతున్నట్లుగా మహోప్రచారం . ఈరోజు భ్లాక్ మార్కెట్లో 1+3 అమ్ముడు పోతోందనే మాట విన్నాను. ఇదేమి భాషాలని అడిగితే అప్పుడు నాకు చెప్పారు.

మ 2.40

అధ్యక్షా, టిక్కెట్టు వంద రూపాయలు రేటు అయితే మూడు వందల రూపాయల భ్లాక్ అని చెప్పి సినిమా హోళ్లలోలాగా. ఇన్స్ట్రోంట్ దర్శనం అంటే 30 వేల నుండి 40 వేల రూపాయల దాకా పుంటుంది కొన్ని సందర్భాలలో. శేషప్రాన్ని కేవలం 5 గురికి మాత్రమే దేశంలో ఇవ్వాలి. రాష్ట్రపతి, ఉన్ రాష్ట్రపతి, ప్రధాన మంత్రి, గవర్నర్, ముఖ్యమంత్రి, కానీ ఇవాళ ఎవరికి పలుకుబడి పుంటే వారికి ఇచ్చేస్తున్నారు. కాబట్టి discretionary quotaలు తీసివేసి అనెలిమిటెడ్ పెయిండ్ టిక్కెట్ట్ పెట్టండి. పొరలల్ లైన్ పెట్టి మెయిన్ గెటు దగ్గర పెయిండ్ టిక్కెట్ట్ వాళ్లు జాయిన్ అయ్యో ఏర్పాటు చేయండి. అడ్వోన్స్ బుకింగ్ లేకుండా చేయండి. ఆనాడు ఎవరైతే పెయిండ్ టిక్కెట్ట్లో పుంటే వాళ్లు వెళ్లే ఏర్పాటు చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : పూర్తి చేయండి

దా. జయప్రకాశ్ నారాయణ : అధ్యక్షా, నేను సూచనలకే పరిమితం అవుతాను. ఒక్క నిమిషం ఓపిక పట్టండి. ఫ్రీ కాటేజెన్ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోండి. విపపి కాటేజెన్ పట్టించుకుంటాము గానీ ఫ్రీ కాటేజెన్ గురించి పట్టించుకోవడం లేదు. మూడవది టిటిడి ఛార్టర్సు ఉల్లంఘిస్తున్నాము. ఈ చట్టం చేసింది కేవలం ఆలయాల నిర్వహణ కోసం, ధర్మ ప్రచారం కోసం. కానీ విపపి కాటేజెన్, బాలాజీ భవన్, arbitrary donations. ఉదాః - తుమ్మలగుంట అనే గ్రామంలో తిరువతి రూరల్ మండలంలో చిన్న వెంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయానికి 3 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చారు, ఎందుకో, ఏమిలో దేవుడికి అర్థం కావాలి arbitrary donation. టి.ఎసి. ఛానల్ గురించి పెద్దలు చిరంజీవి గారు చెప్పారు. “ ఓం నమో నేంకటేశాయ ” అనే ప్రోగ్రాంకి 15 కోట్ల రూపాయలు మంజూరు చేసి, తొలి విడతగా 3 కోట్ల రూపాయలు శాంక్ష్మ చేసి, 85 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి, అధ్య స్వంగా వుందని దానిని రద్దు చేశారు. భగవంతుడి సేవ కోసమని దేశంలో మహాస్వతులు ఎందరో చాలా ఉని తంగా, సంతోసంగా పచ్చి చేశారు, మంచిది. కోట్లు ఖర్చు పెట్టి తగలపెట్టడం దారుణం. ఇన్కం ట్యూస్ ఎగ్జిప్షన్ కూడా కండిషనల్గా వుంది. ఇలాగే కొనసాగితే పోయే ప్రమాదం వుంది. ప్రాజెక్టు పేరుతో 2 వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. దానిలో చాలా ఈ ధార్మిక సంబంధమైనటువంటివి కాకుండా ఇతర యూక్సిటీస్ పున్నాయి. చివరి అంశం. టిటిడి బోర్డును వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంట్ Article 25-2(A) క్రింద ఒక చట్టాన్ని దేవాల యాల మీద ఏ మేరకు చేయవచ్చు అంటే 'restricting the economic, financial political or other secular activity'. రెండవది - 'Social Welfare and Reform and to re-open Temples to all Castes'. అంతేకానీ మత సంబంధమైన వ్యవహారాల కోసం కాదు. దీనిని పూర్తిగా రాజకీయాలకు అతీతంగా ప్రభుత్వం చేసి పూర్తిగా తగ్గించాలి. బ్రిటన్లో Churches' of Englandకు బ్రిటీష్ మహారాణి నోషనల్గా అధిపతి ఈవేళ కూడా. కానీ ఆమె ఏమీ జోక్యం చేసుకోదు. అక్కడ Churches' of Englandకు ఆమెను అధిపతిగా నియమించినా ఏ మాత్రం కూడా దానిలో ప్రభుత్వ ప్రమేయం లేకుండా జాగ్రత్తవడతారు. అందుచేత మన ఎండోమెంట్ చట్టంలో పీరాధిపతులతో, కొందరు పెద్దలతో, రిట్రైవెనటువంటి, సైపుణ్యం పున్నటువంటి వారితో ఒక ధార్మిక మండలి ఏర్పాటు కోసమని చెప్పి ఒక ప్రోవిజన్ వుంది. పీరాధిపతులు ముఖ్యంగా శృంగేరి స్వామి లాంటి వారితో మీరు ఒక ...కోలేజం... ఏర్పాటు చేయండి. ఏర్పాటు చేసి వారితో మీరు టిటిడి బోర్డులాగా చేయించండి. దానిలో ఎక్స్-అఫీసియో మెంబర్ లేకుండా చేయండి. ఇది పదవి ద్వారా పచ్చేది కాదు. కేవలం ధర్మ సంస్కరు, ధార్మిక మైన ఆలోచనలు పున్న వారు మాత్రమే రావాలి. వారితో ఏర్పాటు చేసి ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసర్కు పూర్తి బాధ్యతలు, అధికారాన్ని ఇవ్వండి. ముఖ్యంగా టెంపుల్ నిర్వహణలో గానీ, రిసెప్షన్లో గానీ జోక్యం లేకుండా చూడండి. రిసెప్షన్లో బాగా ఎక్కువ అవకతపకలు పున్నాయి. అని చేసినట్లుయతే దేవాలయ పవిత్రతను కాపాడవచ్చు, భక్తుల నమక్కాన్ని మళ్ళీ పెంచవచ్చు మనకు మత సంబంధమైన విషయాలలో జోక్యం లేకుండా. నిజంగా, నిజాయితీగా చట్టం, రాజ్యంగం విటని పాటించే అవకాశం పుంటుంది, ఆ పని చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

(టిటిడి అంశానికి సంబంధించి మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇప్పటిలసిందిగా శ్రీ గాలి ముద్దు కృష్ణము నాయుడు సభకు అంతరాయం కలుగజేయసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీ పోర్ట్‌కి అయిపోయింది. No,no please Naidu garu, please. I will give you opportunity for clarifications. Both Parties – Congress and TDP have taken only 20 Minutes each. Please.

శ్రీ గాదె పెంకట రెడ్డి : స్పీకర్ సర్, వెంకటేశ్వర స్టోమి దేవాలయం చాలా ప్రపంచ ప్రభ్యాతిగాంచినది. ఈ స్టోమి వారికి కలియుగ ఆరాధ్య దైవం అనే పేరు కూడా పుంది. త్రైతా యుగంలో, ద్వాపర యుగంలో రాముడు..

(తెలుగుదేశం పోర్ట్ సభ్యుల నుండి సమ్మాలు)

ఏంది నమ్మతున్నారయ్య? అందువల్ల ఈ కాలంలో కలియుగంలో మనకు ప్రత్యక్షంగా కనిపించే దేపుడు పెంకటేశ్వర స్టోమి అని చెప్పుక తప్పదు. చాలా కాలం నుండి పల్లవులు, చోళులు, కృష్ణదేవరాయులు వీళందరూ కూడా అనేక రకాలైనటువంటి ఆభరణాలు ఇచ్చారు, పోందారనే విషయం కూడా మనం అలోచించుకోవలసిన అవసరం పుందని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. ఏది ఏమైనా ఒక్కటి మాత్రం నేను మనవిచేస్తున్నాను. కోదండరామ స్టోమి దేవాలయంలో జరిగిన సంఘటనను దృష్టిలో పెట్టుకొని తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో అంతా అరాచకం జరిగిందని అందరూ చెప్పే మాట న్యాయం కాదు, ధర్మం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. తిరుమలలో ఎక్కుడా అన్యాయం, అక్కమం జరగలేదు. కానీ ఎక్కుడ జరిగిందంటి ఇప్పుడు కోదండరామస్టోమి ఆలయంలో పున్న అర్పకులు రమణ దీక్షితులు గారు ఆభరణాలను తాకట్టు పెట్టి 8 లక్షల రూపాయలు అప్పు తీసుకున్నాడు కాబట్టి ఇది బయటకు పచ్చిందనే మాట మికు మనవి చేస్తున్నాను. అందుకనే ప్రభుత్వం గానీ, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం బోర్డు గానీ అందరూ కూడా పెంటనే స్ఫుందించారు. 406 అంటే Criminal Breach of Trust, 409 అంటే Criminal Mis-appropriation, 381 సెక్షన్ క్రింద కేసు నమోదు చేసి వారిని రిమార్డ్కు పంచించడం జరిగిందనే మాట కూడా మనవి చేస్తున్నాను. రెండవదేమంటే ఈ ఆస్తులు ఎవరైతే తాకట్టు పెట్టుకున్నారో వారిని కూడా రిమార్డ్కు పంచించి శిక్షిస్తున్నాము. ఈ ప్రభుత్వం గానీ, టిటిడి గానీ ఎవరైతే పెట్టునారైనా, చిస్వవారైనా తప్పు చేస్తే సహించి ఊరుకునే ప్రశ్న లేదని కూడా మీకు ఈ సందర్భంగా మనవి చేయాలని అనుకుంటున్నాను, తప్పక చర్యలు తీసుకుంటాము. దీనిలో వెనుక ఎవరున్నారు, ముందు పున్నారా, లేకపోతే ఎవరైనా ఏమైనా చేస్తున్నారు అంటే ముఖ్యమంత్రి గారు పుండగా, నేను దేవాదాయ శాఖ మంత్రిగా పుండగా అది జరిగే పనికాదు. ఆ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిన అవసరం పుంది.

(మీరు పుండగానే జరిగిందని అంటూ తెలుగుదేశం పోర్ట్ శాసన సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

ఏమి జరిగిందయ్యా చెప్పుతాను పుండు, తొందర పడతావే? ఎవరో అర్పకుడు సగలు తాకట్టు పెట్టి అప్పు తీసుకున్నాడు, ఇది మంత్రిగారికి సంబంధం అంటావా, టిటిడి వారికి సంబంధం అంటావా లేకపోతే ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధం పుందని అంటారా? ఈ విషయం గురించి అంత తొందరగా ఆలోచించడం మంచిది కాదు. కానీ ఒక్కటి మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. పేపర్ ద్వారా గానీ, మనం మాట్లాడే మాటల పల్ల గానీ ప్రజలలో పెంకటేశ్వర స్టోమి మీద ఒక రకమైనటువంటి భక్తి సన్మగిల్లే విధంగా మనం మాట్లాడుతున్నాము, మంచిది కాదు. వెంకటేశ్వర స్టోమి దేవాలయం మీద, వెంకటేశ్వర స్టోమి మీద భక్తి సన్మగిల్లే విధంగా మాట్లాడడం గానీ, చేయడం గానీ ఎంతపరకూ సమంజసమౌ మీరు ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం పుంది. అర్పకుల విషయంలో గానీ, దేవాలయ ఆస్తుల పరిరక్షణ గానీ, దేవాలయం బాగా పుండాలనే పరిస్థితులు కానివ్వండి, అర్పకులు, అందులో పనిచేసే అధికారులు చాలా ప్రధాన భూమిక పోషిస్తున్నారు. వెంకటేశ్వర స్టోమి వారి దేవాల

యానికి సంబంధించి 1996లో మిరాసీదారుల వ్యవస్థ పోయినప్పుడు సంభావనా అర్పకులుగా ఈ దీఖితులు గారి తండ్రి గారు, అమృగారు పనిచేశారు. అర్పకుల జీతాలకు సంబంధించి ఒక విషయాన్ని మనవి చేయాలను కుంటున్నాము. 3వేల రూపాయల నుండి జీతాన్ని ఈనాడు 10 వేల రూపాయలు చేశాము. అంతేకాదు, అర్పకుల వెలోఫీర్ ఫండ్ కు సంబంధించి కూడా 75 కోట్ల రూపాయల విలువైన ఫండ్ పుంది. అర్పకులు అవస్థలలో పుస్తప్పుడు, కూతుళ్ళకు, కొడుకులకు పెండ్లిళ్ళ చేసుకోవాలనుకుస్తప్పుడు, అలాగే విద్యా సౌకర్యాలు కలుగజేయాలన్నా, గృహాలు కట్టుకోవాలన్నా లోన్ కావాలంటే ఇంస్టీ అర్పకుల వెలోఫీర్ ఫండ్ నుండి చేస్తున్నామనే మాట మీకు మనవి చేస్తున్నాము. అర్పకుల వెలోఫీర్ పండ్ యొక్క బాగోగులు చూడడానికి గాను 2004వ సంవత్సరంలో ముఖ్యమంత్రి గారు మ్యాన్‌ఫెస్టోను కూడా పెట్టడం జరిగింది. ఏదైతే మ్యాన్‌ఫెస్టోలో అర్పకుల బాగోగులను చేయాలని కోరుకున్నామో, అదే విధంగా అర్పకులకు సంబంధించినంత వరకూ అన్ని సౌకర్యాలను కలుగజేయాలనే ఆలోచనతో ముఖ్యమంత్రి గారు పున్నారని మనవి చేస్తున్నాము. అర్పకుల యొక్క బాగోగులు, వెలోఫీర్ ఈ ప్రభుత్వ ప్రధాన లక్ష్యమని మీకందరికి మనవి చేస్తున్నాము.

సు.2.50

అధ్యక్షుడై, సెపరేటర్గా చల్లా కొండయ్య గారి కమీషన్సు అధారం చేసుకొని టి.టి.డికి చట్ట రీత్యా రుపకల్పన చేశామని మనవి చేస్తున్నాము. 1987 చట్ట ప్రకారం ... చాప్టర్ 14లో ఉంది. సెక్షన్ 95 మొదలుకొని సెక్షన్ 112 వరకూ ఈ కార్యక్రమాలున్నాయని తెలుపుతున్నాము. ప్రభుత్వానికి కూడా కొన్ని అధికారాలు ఉన్నాయనే విషయాన్ని జ్ఞాపకం చేస్తున్నాము. దేని ప్రాణైనా రెప్యూ, రివిజన్ చేయడానికి ప్రభుత్వానికి చట్టపరంగా అధికారాలున్నాయని మనవి చేస్తున్నాము.

ఈ ట్రస్ట్ బోర్డ్ విషయం గురించి ప్రస్తుతించారు. పేపర్లో పచ్చిన దానిని అధారం చేసుకొని ఒకరిద్దరు పచ్చి, ట్రస్ట్ బోర్డ్ బాగాలేదు, ట్రస్ట్ బోర్డ్ సరిగ్గా పని చేయడం లేదు, ట్రస్ట్ బోర్డ్ అవినీతికి పాల్పడుతుంది, ట్రస్ట్ బోర్డ్ సభ్యులు అధికార దుర్యానియోగానికి పాల్పడుతున్నారు అని అన్నారు. అది న్యాయబద్ధంగా లేదని మనవి చేస్తున్నాము. ట్రస్ట్ బోర్డ్కి సంబంధించి నేను ఎవరినీ సమర్థించలేదు. ట్రస్ట్ బోర్డ్ సభ్యుల గురించి కొంత మంది మాట్లాడారు. ఆ విషయాన్ని క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి విచారణ జరిపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. పాలక మండలిని ఎందుకు రద్దు చేయాలి అన్న విషయాన్ని మనము ఆలోచించుకోవాలి. ప్రస్తుత పరిస్థితిలో పాలకమండలిని రద్దు చేయడం కుదరదని తెలుపుతున్నాము. ఏదైనా అనుమానం ఉండి, *allegations* ఉంటే ప్రక్కాశన చేయాలి. *Allegations* లేనప్పుడు మనం దీని గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం లేదు. ప్రధానంగా అందరూ, హాస్ కమిటీ వేయాలని మాట్లాడారు. ఎందుకండి హాస్ కమిటీ? శేషాది డాలర్ విషయం పచ్చింది. సుట్రిం కోర్టు రిబైర్డ్ జడ్డితో ఒక కమిటీని వేశారు. అదే విధంగా ప్రభుత్వం కూడా డిపార్ట్మెంటల్ కమిటీ వేసి ఎంక్యయిరీ చేయమని చెప్పడం జరిగింది. 2000 సంవత్సరం జసవరిలో జస్టిస్ జగన్నాథరావు గారి కమీషన్ వే యడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి పచ్చిన తరువాత ఏవైతే బయటకి పచ్చాయో, వాటిని గురించి డిపార్ట్మెంటల్ కమిటీ వేయడం జరిగింది. శేషాది డాలర్ కుంభకోణానికి సంబంధించి రెండు కమిటీలు ఉన్నాయి. మేము ఏ విధమైన చర్య తీసుకోవాలి, ఏ విధమైన చర్యను తీసుకోబోతున్నామనే అంశాలు వారిచ్చి రిపోర్ట్ ఆధారంగా ఉంటుంది. రమణ కుమార్ నివేదిక అంటున్నారు. దాని మీద చర్యలు తీసుకున్నాము. చిరంబీని గారు ఒక విషయం మాట్లాడారు. అయ్యా మూడు రోజులలోనే ఎందుకు చేయవలసి పచ్చిందని అన్నారు. ఈ.ఓ. రమణాచారి గారు యాక్షన్ తీసుకున్నారు. He has to work under the control of the Board. So, the Board has taken a decision. ఏమని, మళ్ళీ రిఝన్స్ట్యూట్ చేయాలని నిర్ణయించారు. మళ్ళీ

వెంటనే ప్రభుత్వానికి నివేదికను పంపించారు. ఆ నివేదికను ఆధారం చేసుకొని డిపార్ట్మెంటల్ ఎంక్షయునీ, జస్టిస్ జగన్నాథరావు గారి కమిటీని వేయడం జరిగింది. ప్రధానంగా భద్రత లేదని *allegations* వస్తున్నాయి. భద్రత అంటే మాకు, *we have got* ఇన్విజిలేషన్. విజిలెన్స్ అఫీసర్స్ ఎస్.పి ర్యాంక్ వారున్నారు. 1500 మంది కానీస్టేబుల్స్, డిప్యూటీ సూపరింటెండెంట్ అఫ్ పోలీసులు, సరిగ్గు ఇన్సెక్షనర్లు, సబ్ ఇన్సెక్షనర్లు ఈ విధంగా పెద్ద సంఖ్యలో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానానికి సంబంధించి అన్ని చేట్లా ఉన్నారు. పరకామణి దగ్గర అదే విధంగా బయట అన్ని చేట్లా విజిలెన్స్కి సంబంధించి చాలా కట్టుదిట్టమైన ఏర్పాటులు చేస్తున్నారు. కట్టుదిట్టంగా అమలుపరుస్తున్నాము. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానానికి సంబంధించి ఆస్తులు చాలా ఉన్నాయి. తమిళనాడులో, మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. ఆస్తులకు సంబంధించి ఏ విధమైన *allegation* రాలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఏవైనా *allegations* ఉంటే తప్పకుండా చర్య తీసుకోడానికి ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో కృషి చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్ష, ప్రధానంగా అందరూ అకామ్యుడేషన్ గురించి మాట్లాడారు. సలభై వేల మంది భక్తులకు అకామ్యుడేషన్ ఉంది. పెద్ద వాళ్ళకు కాటేజీలు కడుతున్నారనే మాట అన్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఎకలాజికల్ కండిషన్స్ ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒక నిర్దయాన్ని తీసుకున్నారు. కాటేజీలు కట్టినంతపరకూ కట్టి, further గా no question of construction of any buildings, so far as Tirumala is concerned అని ఆదేశాలు ఇష్టడం జరిగింది. చౌర్టీలు, కాటేజీలు కట్టడానికి అవకాశం లేదని మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

భక్తులకు అనేక సౌకర్యాలను కల్పిస్తున్నాము. ప్రీ శ్రావణపోర్ట్స్ ని ప్రావైడ్ చేస్తున్నాము. బస్సులను పెడుతున్నాము. కాటేజీలు కడుతున్నాము, రాత్రి పూట భక్తులు పడుకోడానికి పెట్టి ఏర్పాటు చేస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాము. భక్తులకు అన్ని విధాలా సౌకర్యాలను కల్పించేదుకు ఎప్పటికీ ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోందని మనవి చేస్తున్నాను. వారి దర్శనానికి సంబంధించి ముఖ్యమంత్రి గారు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. భక్తులకు తొందరగా దర్శనం కలుగజేసే ఏర్పాటు చేయండి, వి.ఐ.పి దర్శనాలను తగ్గించండి, రెలిజియన్ సెంటెమోంట్స్ ని కాపాడండి అని ఈ మాడు డైరెక్షన్స్ ని ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చారు. ఆ ప్రకారం తప్పకుండా నిర్వహిస్తాము. దళారి వ్యవస్థ ఉంది, టెకెట్లు అమ్మకంటున్నారు అని చెబుతున్నారు. We will re-examine that. దీనికి సంబంధించినంతపరకూ స్టీమ్లైన్ చేస్తాము. టెంపుల్లో ఉన్న అధికారులకు ఎంత మందికి టెకెట్లు ఇవ్వాలి, పరిస్థితి ఏమిటి, ఏ విధంగా చేయాలని ఒక భాచ్చితమైన పద్ధతిని మనం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా, దేశ వ్యాప్తంగా వి.ఐ.పి.లు చాలా మంది ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రులు, మంత్రులు, ఎం.ఎల్.ఎలు, ఎం.ఎల్.ఎలు చాలా మంది తిరుమలకు పస్తుంటారు. పెద్ద పెద్ద వాళ్ళ పస్తున్నప్పుడు మనం వాళ్ళను కూడా ఇతర భక్తులు పలే బ్రీక్ చేయడం ఎంతపరకూ సమంజసనమనేది అందరూ ఆలోచించుకోవాలి.

నేను ప్రివిలేజన్ కమిటీ శైర్కోనగా పనిచేశాను. ఎం.ఎల్.ఎలు, ఎం.ఎల్.ఎలు, ఎం.ఎలు, మంత్రులు తిరుమల పస్తున్నారు, వీళ్ళకు ఏ విధమైన కార్బూక్మాలను నిర్వహించాలి, ఏమి చేయాలని, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం అధికారులతో సంప్రదించి, వారి సలహాలను తీసుకోవడం జరిగింది. బ్రీక్ దర్శనం ఉంది. బ్రీక్ దర్శనం కొంచెం తగ్గిద్దామని నేను అంటున్నాను. ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు బ్రీక్ దర్శనం పెడుతున్నారు, అది మంచిది కాదు, దీనిని స్టీమ్లైన్ చేయాలనే అలోచన ఉంది. శాసనసభ్యులు, మంత్రులు, ఎం.ఎలు, నాయకులు అక్కడికి వెళ్తుంటారు. నాయకులంటే ఇతర నాయకులు కాదు, పర్మక్యులర్ కేడర్ అన్న మాట. మనం వాళ్ళకి

దర్శనానికి అవకాశం కల్పించాలా వద్ద లేక అందరినీ ఈక్వల్గో ట్రీప్ చెయ్యాలా అను విషయం పై ఆలోచించాలి. అందరూ ఆలోచించండి. ఇందులో మాకేమి అభ్యంతరం లేదు. ఎం.ఎల్.ఎల్.ఎల్.ఎల్.ఎల్.లు, ఎం.ఎల్.లు అందరూ, మామూలు భక్తుల వలే క్యాలోనే వెళ్లాలి అని అంటే, we are the first persons to accept your suggestions provided all of you accept that. యునానిమస్గా అందరి అభిప్రాయం ఉండాలి కానీ ఏదో లభి కోసం ఈ విధంగా మాట్లాడడం మంచిది కాదు.

సెక్యూరిటీకి సంబంధించి నేను చెప్పాను. బంగారు ఆభరణాల వెరిఫికేషన్కి సంబంధించి, మంచి అప్లైసెంట్ ఉంటే బాగుంటుందని జయప్రకాశ్ నారాయణ గారు చెప్పారు. తప్పకుండా, మంచి అప్లైసెంట్ని పెడతాము. బంగారు ఆభరణాలు మంచివా, చెడ్డవా అని తెలుసుకోడానికి డైముండ్ ఎక్స్పర్ట్స్ ని పిలిపిస్తాము. చిరంజీవి గారు కూడా ఈ విషయం గురించి చెప్పారు. తప్పకుండా ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకుంటామని తెలుపుతున్నాను. అంజనేయ రెడ్డి కమిటీ వేశారని అన్నారు. We will examine that. If there are any good suggestions, we will accept them. If they are not feasible, we may not accept them. దాని పై కూడా విచారణ జరిపిస్తామని తెలుపుతున్నాను. డాలర్ శీపోది విషయంపై కూడా ఒక విషయాన్ని మనవి చేయాలి. ఈ డాలర్ విషయానికి సంబంధించి వెంకట చలపతి అనే ఆయన శీపోది గారికి ఒక లెటర్ రాసారు. అయ్య, మూడు వందల డాలర్లు కనపడం లేదు, ఏమిది కథ అని అన్నప్పుడు వెంటనే టి.టి.డి వాళ్ల సి.బి, సి.ప.డి వారిని ఎంట్రెస్ చేశారు. ఎంట్రెస్ చేసిన తరువాత కూడా they are not satisfied. అప్పుడు మళ్లీ, ఇంకా అథర్వ ఉన్నారని దానిని రృష్ణిలో పెట్టుకొని ఇ.ఓ. గారు, రమణ కుమార్ అనే విజిలెన్స్ ఆఫీసర్లని వేయడం జరిగింది. ఆ రమణ కుమార్ రిపోర్ట్లో ఉన్న విషయం ఏమింటటే, శీపోది గారికి ప్రమేయం ఉంది, ఇంకా ఇతరులున్నారని అంటే అప్పుడు వెంటనే టి.టి.డి ఇ.ఓ. గారు యాక్షన్ తీసుకోవడం జరిగింది. సస్పెండ చేయాలని డిస్ట్రెక్షన్ చేశారు. తరువాత మళ్లీ రీఇన్స్ట్రోట్ చేయాలని కూడా డిస్ట్రెక్షన్ చేశారు. ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం వెనక్కి వెళ్లడని తెలుపుతున్నాను. డిస్ట్రెక్షన్ మెంబర్ యాక్షన్ తీసుకోమని చెప్పాము. జస్టిస్ జగన్నాథరావు గారు ఏవైతే పైండింగ్స్ ఇస్ట్రోర్, వాటికి తప్పకుండా ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. బంగారు ఆభరణాలకు సంబంధించి, ఏ విధంగా సీఫ్గార్డ్ చెయ్యాలి, ఎలా చెయ్యాలనే విషయంలో వారిని కూడా సలహాలు అడగడం జరిగింది. ఎనిమిది మాసాలయ్యింది, ఏ విధమైన యాక్షన్ తీసుకోలేదని మిత్రులు ఎవరో అన్నారు.

మ.3.00

ఈ మధ్యనే నేను ఒక స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చాను. ఎవరైనా సరే దీనికి సంబంధించిన విషయాలలో మీరు ఇచ్చే సజేసన్స్, సమాచారాన్ని తీసుకుంటామని కూడా చెప్పడం జరిగింది. శాసనసభ్యులకు, ప్రజా ప్రతినిధులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఏదైనా ఖచ్చితమైన సమాచారం ఉంటే వారికి కూడా పంపించండి, మాకు కూడా పంపించండి. ఆ కాగితం దయచేసి కమీషన్‌కు పంపిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి తిరుపతి దేవస్థానానికి సంబంధించినంతవరకు మన దేశంలోనే అతి పెద్ద దేవాలయమని కూడా మనవి చేస్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్నునే అన్నారు. భారతదేశంలోని అన్న దేవాలయాల్లో అత్యంత పరిశుభత్ర పాటించే దేవాలయం తిరుపతి తిరుప్తానమని అంటున్నారు. బెస్ట్ అడ్మినిస్ట్రీషన్ టెంపుల్ కూడా. ప్రపంచ ప్రభ్యాతి గాంచినది తిరుపతి తిరుప్తానమని తెలియజేస్తున్నాను. సభ్యులు చాలా మంది ఈ అంశంపై మాట్లాడారు. అమర్ణాథ్ రెడ్డిగారు, చిరంజీవిగారు, వీవేకానందరెడ్డిగారు మాట్లాడారు. వారు

మాట్లాడుతూ ప్రధానంగా చెప్పిన అంశమేమంటే హౌస్ కమిటీ వేయాలని అడిగారు. కిషన్‌రెడ్డిగారు, మల్లేష్వగారు మిగిలినవారందరూ కూడా హౌస్ కమిటీ వేయాలన్నారు. ఇప్పుడు హౌస్ కమిటీ వేయాల్ని అవసరం లేదు. హౌస్ కమిటీ వేయడానికి తగిన పరిస్థితి ఇక్కడ లేదు. ఫోరాటి ఫోరం జరిగి ఉంటే వేయాలి గానీ ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు హౌస్ కమిటీ వేయడం మంచిది కాదు, సమంజసం కాదని చెబుతున్నాము.

కోదండ రామస్వామి దేవాలయంలోని సగల తాకట్టు విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో అంతా బాగాలేదని, అవినీతిమయమైందని, అక్కమాల పాలైందని వాదన చేయడం న్యాయం కాదు. కొన్ని పత్రికల్లో వచ్చిన విషయాలను గురించి కూడా మనవి చేస్తున్నాము. హాథీరాంజీ మరంలో ఇరవై కోట్ల రూపాయల హోంఫట్ అన్నారు. మరలా ఆ పత్రికలే అక్కడ అన్ని బాగానే ఉన్నాయని, ఆభరణాలు భద్రంగా ఉన్నాయని చెప్పారు. పత్రికల్లో వచ్చిన వార్తలను మేం పరిగణనలోకి తీసుకొంటాం. కానీ పత్రికల్లో వచ్చిన వార్తలన్నీ నిజం అనుకొని భ్రమపడి నెంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయ నిర్వహణపై అభాండాలు వేస్తే సౌమ్యంగా ఉండదని, మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాము. మల్లేష్వగారు మాట్లాడుతూ, ఆయనకు అంతకు ముందు దేపుని మీద నమ్మకం లేదన్నారు. కానీ ఆయన భార్య పట్టుదలతో దేపుని చూడాలని తిరుమలకు వెళ్లారు. తిరుమల దేవాలయంలో వేంకటేశ్వర స్వామిని దర్శించుకున్న తర్వాత ఈయన కూడా మారిపోయారు. వేంకటేశ్వర స్వామిని నీలో ప్రవేశించి నిన్ను అంగీకరించారని నేననుకుంటున్నాము. అందువలన వేంకటేశ్వరస్వామివారి పట్ల అందరూ భక్తిభద్రలతో ఉండాలి. మనమందరం ఉంటున్నాం కూడా. కొంతమంది అసలు స్వామే లేడని, వేంకటేశ్వర స్వామి లేడని వారి అభిప్రాయాలు వారు అంటున్నారు. సంతోషం . మల్లేష్వగారు ఇప్పటికైనా తెలుసుకొని స్వామిమీద విశ్వాసం కలుగుచేసుకున్నందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాము.

అమరనాథ్‌రెడ్డిగారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. దళిత గోవిందం విషయం, ఎస్స్ భక్తి ఛానల్ విషయం గానీ మీరసుకుంటున్న విధంగా పేపర్లలో వచ్చిన విధంగా మూడు వందల కోట్ల రూపాయల ప్రశ్న లేదు. దాంట్లో ఇప్పటివరకు ఖర్చు చేసింది నలభై రెండు కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. ఈ మొత్తంలో కొన్న మెపిఫరీ విలువ సుమారు 23 కోట్ల రూపాయలని గమనించాలి. కొంతమంది ఆరోపణ ఏమంటే ఎపిసోడ్స్‌ను కొంతమందికి ఇచ్చారని, కొంతమందికి ఇవ్వలేదని ఆరోపణ చేశారు. దానిమీద ఎంక్యయిరీ వేసి we have stopped all those episodes to be given to anybody. కానీ ఇప్పుడు ఎపిసోడ్స్ ఇప్పడంలేదు. దానిని సరైన పద్ధతిలో చేస్తున్నామని చెబుతున్నాము.

ఇంకొక సభ్యుడు ఇప్పుడు దేవస్థానంలో పైనాస్సియల్ అష్ట్రోజర్ లేరని చెప్పారు. పైనాస్సియల్ అడ్జ్యూజర్ పోస్టు లేకపోయినా చీఫ్ అకోంట్ అఫీసర్ ఉన్నారు, వారు సక్రమంగా పనిచేస్తున్నారని తెలియజేస్తున్నాము. Anyhow, the Government will consider the issue relating to the appointment of Financial Advisor. ఎస్స్ భక్తి ఛానల్ విషయం గురించి కూడా తప్పు చెప్పారు. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ద్వారా చాలా సేవలు చేస్తున్నాం. షైద్య రంగంలో, విద్య రంగంలో చాలా సేవలు చేస్తున్నాం. భారత సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలను ప్రచారం చేయడానికి దేవస్థానం ద్వారా కృషి చేస్తున్నాం. భజనలు, కోలాటాలు, హరికథలద్వారా భాగా భక్తి ప్రచారంచేయడానికి ప్రచారం చేస్తున్నాం. అందువలన సక్రమమైన పద్ధతిలో సమగ్రమైన విషయాలన్నింటిని ఆలోచించి హిందూ మత ధర్మ శాస్త్రాన్ని కాపాడుతున్నాం. ఆ విధంగా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం బాగా పనిచేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాము.

కళ్యాణమస్త కార్యక్రమంద్వారా ఇప్పటివరకు ఇరవై ఎనిమిది వేల వివాహాలు దేవస్తానంవారు చేశారు. దశిత కాలనీలలో ఎక్కడైనా రామాలయం నిర్మించుకోవడానికి లక్ష రూపాయల వరకు ఇచ్చే కార్యక్రమం చేస్తున్నాం. దేవాదాయ, ధర్మాదాయ శాఖ లెక్కల ప్రకారం ఈ రాష్ట్రంలో మొత్తం 36,000 దేవాలయాలున్నాయి. దేవాదాయ, ధర్మాదాయ శాఖకింద చేరని దేవాలయాలు, వైవేద్యం, ధూప దీపాలకు నోచుకోకుండా రాష్ట్రంలో సుమారు ఇరవై వేల వరకు ఉన్నాయని అంచనా వేశాం. ముఖ్యమంత్రిగారు పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించిన తరువాత ఈ దేవాలయాలను పరిరక్షించాలని నిత్యం వైవేద్యం ఉండాలని, అక్కడి అర్పకులు ఆ కార్యక్రమాలు నిర్పర్చించాలనే ఉద్దేశంతో 2006వ సంవత్సరంలో ధూప, దీప, వైవేద్యం పేరుతో కార్యక్రమాలు ఏర్పాటుచేశాం. ఇప్పటికి 3170 దేవాలయాలకు ఈ పథకం కింద నెలకు 2500 రూపాయలు అర్పకులకు ఇస్తున్నాం. అర్పకులను పట్టించుకోవడం లేదని ఇంద్రజి ఎవరో అన్నారు. అర్పకులకు దేవాలయాలలో పూజలు చేస్తేనే, వైవేద్యం ఉంటేనే బాగా వర్షాలు పడతాయని, ప్రజలు సుఖంగా ఉంటారనే నుంచి ఉద్దేశంతో రాజశేఖరరెణ్ణిగారు ఈ కార్యక్రమం ప్రవేశపెట్టారు. ఈ పథకం నిష్టరించవలసిన దేవాలయాలు రాష్ట్రంలో ఇంకా చాలా ఉన్నాయి. వచ్చే అయిదు సంవత్సరాల కాలంలో అన్ని దేవాలయాలలో ఈ సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచన ఉంది. తప్పక చేస్తామని మీ అందరికీ మనవిచేస్తున్నాను.

భూములు అన్యాకొంతమైనాయని కొంతమంది అన్నారు. అన్యాకొంతమైన భూముల విషయంలో తగు చర్యలు చేపట్టడానికి గాను ప్రత్యేకంగా రాష్ట్రస్థాయిలో త్రిబునల్ పెట్టాం. వినిధ డిస్ట్రిక్టీ కమీషనర్ల దగ్గర సుమారు 2700 కేసులు పెండింగ్లో ఉన్నాయి. వాటి సత్వర పరిష్కారంకోసమే త్రిబునల్ ఏర్పాటుచేశాం. దీనికి జీవో కుడా జారి చేశాం. అంతే కాదు, ధర్మ ప్రచార పరిషత్త చట్టం కూడా తీసుకొచ్చాం. అర్పకులను, ఫిలాంత్రోపిస్టులను, మతాధిపతులను ధర్మ ప్రచార పరిషత్తులో సభ్యత్వం కలిగించే విషయం కూడా పరిశీలిస్తున్నాం. కొద్ది రోజుల కాలంలోనే ధర్మ ప్రచార పరిషత్తుకు కూడా రూల్స్ అండ రెగ్యులేషన్స్ పట్టివ్వచేశాం. We have called for objections and objections have come. We have considered the objections. We are going to constitute a Dharmik Parishad. But I do not want to say the exact date on which the Dharmik Parishad will come into operation. 1987లో ఒక చట్టం ప్రవేశపెట్టారు. ఆ చట్టానికి అనుగుణంగా కార్యక్రమాలు తప్పకుండా చేస్తామని చెబుతున్నాను. అర్పకులకు సంబంధించిపంతపరకు ఒక విషయం చేస్తే కొంత మందికి కోపం వస్తుందేమా? అర్పకుల సంక్లేశు నిధికి సంబంధించి తెమ్మిది కోట్ల రూపాయలు ఉంటే అర్పక సంక్లేశు నిధిని తీసివేయాలని తిరుపతి దేవస్తానం వారు పెళ్ళి సుప్రింకోర్పులో దావా వేశారు. అది ఎంతపరకు సమంజసం? పేర్లు చెప్పడం పద్ధతి కాదు, బాగుండదు. ఎవరు చేశారని చెప్పకపోయినా మీకు అందరికీ అర్థం అయిందనుంటున్నాను. ఇంకోక విషయం కూడా జ్ఞాపకం చేయాలి. మహాబూబ్ నగర్ జిల్లాకు సంబంధించిన సంఘటన గురించి చెబుతున్నాను. జ్ఞాపకం చేసుకోమంటున్నాను. అర్పకుడు ఒకాయన ఆత్మరాత్య చేసుకొన్నారు. ఆమ్యామ్యాలకు ఆహాత్రైన అర్పకుడు అని వచ్చింది. ఆమ్యామ్యా అంటే ఏమిటి? ఎక్కడైతే అర్పకులు కష్టోల్లో, నష్టోల్లో ఉన్నపుసుడు ఈ ప్రభుత్వమే ముందుకు వచ్చి సహాయం చేయాలి. అందుకనే ఈ అంశాన్ని మా పార్టీ ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో పెట్టాం. పెట్టిం విధంగా అర్పకులకు సకల సౌకర్యాలు ఏర్పాటుచేసి దీనిని మెరుగుపరచడానికి కృషి చేస్తున్నాం. దేవాలయాలకు సంబంధించినంతపరకు ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందిందని పేపర్లలో వస్తుస్వది. ఏమిటి ప్రభుత్వ వైఫల్యం చెందిందా? ఎక్కడో కోదండరామస్వామి దేవాలయంలోని సగలు తాకట్టు పెట్టడం ఏమిటి? దేవస్తానాల నిర్వహణలో ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందింది అనడం ఏమిటి? ఇది సమంజసం కాదు. విజయవాడలోని కసకదుర్దమ్మ గుడిలో అమృవారి కిరీటం పోయింది. ఆ కిరీటాన్ని దొంగలు కొట్టేశారు.

తరువాత మరలా ఏదో కిరీటం తీసుకొచ్చి పెట్టారు. ఆ నంఫుటన 1998లో జరిగిందనుకుంటాను. అప్పుడు నేను కుడా ఈ సభలో సభ్యునిగా ఉన్నాను. అప్పుడు ప్రభుత్వం వైఫల్యం అంటా, లేకపోతే ప్రభుత్వం బాగా పని చేసిందా?

మ.3.10

ఇంకో విషయం ఈ సందర్భంగా.....

(తెలుగుదేశం పార్టీ నుంచి కొంత మంది గౌరవ సభ్యులు "సింహాచలంలో కూడా దొంగతనం జరిగింది" అన్నారు)

సింహాచలానికి సంబంధించి నేను మనవి చేస్తున్నాను, సింహాచలం దేవస్థానం యొక్క ఆస్థలు, భూములను కాపాడటానికి ఈ ప్రభుత్వం కంకణం కట్టుకుంది. 1700 ఎకరాలు ఈనాడు ఆక్రమణలో ఉన్నాయి. ఈ ఆక్రమణాలన్నీ బయటకు తీసుకు రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే అంతరాయం)

అంత తొందర పడితే ఎట్లా తమ్ముళ్లు? కొంచెం సేపు ఆగండి. ఎక్కడైతే తిరుమలలో safety, security, లేదని మనం అనుకుంటున్నామో, దురదృష్టం ఏమిటంటే ఇది మనం అనుకోవలసిన విషయం కాదు. మన మాజీ ముఖ్యమంత్రి గారికి safety లేదు, వారి మీద అఘాయిత్యానికి తలపడ్డారని మనం అంటే is it the fault of the Government? మరి గపర్చమెంటు యొక్క వైఫల్యమేనా, మనం ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అందువలన దీన్ని ఏదో అవకాశం తీసుకొని ప్రభుత్వం మీద నిందలు వేసే కార్యక్రమం మానుకోండి. వెంకటేశ్వర స్వామి మీద భక్తి విడవిపెట్టవద్దనే మాట మీ అందరికి మనవి చేస్తూ, ఈ విషయంలో రాజకీయం చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తే అంత సబబుగా లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

నకిలీ నగలు అని మాట్లాడుతున్నారు. నకిలీ నగలు అని చెప్పడానికి ఏమి ఆధారమో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఊరికి నకిలీ నగలు పెట్టారని అంటే, ఓడు, ఓడు అంటే అంతా ఓడన్నట్లు. ఈ విధంగా మాట్లాడటం ధర్మం కాదు, పథతీ కాదు. మనం వెంకటేశ్వర స్వామిని కించపరచిన వాళ్లమపుతామని నేను భావన చేస్తున్నాను. దేవాలయాల పరిరక్షణ విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది. వాళ్ల ఆస్థల రక్షణ కొరకు కట్టుబడి ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. హిందు ధర్మ ప్రచారాన్ని బాగా ప్రచారం చేయటానికి కట్టుబడి ఉంది ఈ ప్రభుత్వం. అర్థకులకు సంబంధించినంత వరకు అర్థకులు లేకపోతే దేవాలయాలు కూడా లేవనే అభిప్రాయం ఉన్నటువంటి వాళ్లం, కాబట్టి వాళ్లకు కూడా సకల సౌకర్యాలు కలుగజేసి వారి జీవనభూతి పెంచడానికి కూడా ప్రయత్నం చేస్తామనే మాటను మీ అందరికి మనవి చేస్తున్నాను. ఒకటే చెబుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ఆడిన మాట తప్పే ప్రభుత్వం కాదు. చెప్పిన మాట చేసే ప్రభుత్వం ఇది.

(ఈ సందర్భంలో అధికార వక్షం నుంచి వార్డ్‌ఫోనాలు)

కాబట్టి ఇంకో విషయం కూడా ఈ సందర్భంగా చెప్పాలి. ట్రాన్స్‌పరెన్సీ విషయం వచ్చింది. అందుకే జూన్, 22 వ తేదీన ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా వచ్చారు. We have taken a bold decision. ఇంత వరకూ ఈ దేవాలయాల యొక్క ఆస్థలు బంగారం కావచ్చు, వెండి కావచ్చు, భూములు కావచ్చు, అన్నీ వెబ్సైట్లో పెట్టి దీన్ని ప్రజలకు తెలియజేయాలి. ఏదన్నా పొరపాటున అధికారులు చెప్పకుండా దాచి పెట్టి ఉంటే చర్య తీసుకోవడానికి కూడా అక్కోబర్, 2 వ తేదీన వెబ్సైట్సు ముఖ్యమంత్రి గారిచేత, మా ఆర్థిక శాఖామాత్సులు

రోశయ్య గారు కూడా ఉన్నారు కాబట్టి వారి చేతుల మీదుగా రిలీజ్ చేయటానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ప్రోకోర్స్‌కి సంబంధించినంత వరకు ఈ ప్రభుత్వం చెబితేనే చేస్తున్నారు అని అంటున్నారు. ఇది చాలా పొరపాటనే మాటను మనవి చేస్తున్నాను. ప్రోకోర్స్‌లో దావాకు సంబంధించినంత వరకు ఎవరో గోవిందరెడ్డో ఎవరో ఒకాయన దావా వేశాడు. అస్థలు ఎన్ని ఉన్నాయని అడిగాడు. ఆయన అడిగినంత మాత్రానే ఈ దేవాలయంలో తప్పులు జరిగాయి, తిరుపతి, తిరుమల దేవస్థానంలో అపవిత్రత వచ్చింది, తిరుమల దేవస్థానంలో అన్యాయం జరిగింది, అక్కమాలు జరిగాయనే మాట అనుకుంటే చాలా పొరపాటని మనవి చేస్తున్నాను. ఎవరో చెప్పారు. అయిన్ని చంపడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. రు.10 కోట్లు నాకెప్పడానికి ప్రయత్నం చేశారని అంటే మనం అసంఖ్యలో ఉన్నాము. శాసనసభలో ఉన్నప్పుడు ఒక ఎలిగేస్టన్ చేసినప్పుడు ఘలనా ఆయన, ఘలనా ఆయనకి ఫోన్ చేశాడు కాబట్టి ఈ విషయం నేను చెబుతున్నామని చెప్పాలి. అంతే గానీ రు.10 కోట్లు తిన్నారని ఆయన అన్నారని అంటే ఎవరు రు.10 కోట్లు ఇస్తానని ఫోన్ చేసింది ఎవరు? ఎవరు చేశారని అడుగుతున్నాను. అందువలన మనం శాసనసభ్యులుగా ఉన్నప్పుడు అందులోనూ వెంకటేశ్వర స్వామి గురించి మాటలూడుకునేటప్పుడు వేగ్గగా ఎలిగేస్టన్ చేయడమనేది అంత మంచి పద్ధతి కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. తప్పక ఇస్వేంటరీ నడుస్తుంది. తప్పక ఆస్థలు చాలా ఉన్నాయి. వెంకటేశ్వర స్వామికి సంబంధించినంత వరకు ఆ ఆస్థల వివరాలన్నీ సమర్పించడానికి ప్రోకోర్స్ వారు టైము కూడా ఇచ్చియున్నారు. ఆ విషయాల లోపలికి పోకుండా నేను మనవి చేసేదేమంటే, మేజర్గా ఉన్న విషయాలు ఇవే. అకామడేస్టన్ విషయం గురించి నేను చెప్పాను. దర్శనాలకు సంబంధించి ఫ్రీమ్మెలైన్ చేస్తామని చెప్పాను. తరువాత రమణ కుమార్ డాలర్ వ్యహారం గురించి కూడా చెప్పాను. ఏదైతే మెయిన్‌గా హాస్ట కమిటీ కావాలని చెప్పారో ఏ సభ్యులు మాటల్చినా ఏమి చేసినా ప్రథానంగా మాటల్చిన సమస్యలు ఇవే కాబట్టి నేను విడి విడిగా అందరికి చేపే దానికన్నా.....

డా.నాగం జనార్థన్‌రెడ్డి : కాయిన్స్‌తో కొడితే పింక్ డైమండ్ పగిలి పోయాయని చిరంజీవి గారు చెప్పారు.

SRI GADE VENKATA REDDY : One second, Sir, it is there. It has already appeared in the Press. Let us verify how far it is true and how far it is not true? అందుకని we don't want to comment on that issue.

శ్రీ కె.చిరంజీవి : రమణ కుమార్ గారు రాసిన రిపోర్టులోనే డైమండ్ పగిలిందని రాశారు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి : రమణ కుమార్ గారు రాసిన రిపోర్టులోనే.....అందువలన ఈ డైమండ్ పగిలిందా? డైమండ్‌ను డైమండ్‌తోనే కొట్టులనే మాటను చిరంజీవిగారు చెప్పారు.

డా.నాగం జనార్థన్‌రెడ్డి : వాస్తవమే కదండీ.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి : అన్నీ పేపర్‌లో వచ్చిని కదండీ, మనకు మాత్రం ఏమి తెలుసు? పేపర్‌లో వస్తుంటాయి.

శ్రీ కె.చిరంజీవి : రిపోర్టును గౌరవ సభాపతి ద్వారా మీకు వంపించాము.

శ్రీ గాదె పెంకటరెడ్డి : అల్రైట్, ఓకె. It is there . That appeared in the Ramana Kumar report. We will get the report and enquire it again. We will let you know what exactly has happened. అందుకని మీరు దేవస్థానానికి సంబంధించినంత వరకు ఇప్పుడే చెప్పారు. That is also under enquiry. ఆ విషయం కూడా నిజమా, అబ్దమా ఎంక్షోరీ చేయించి మీకు కస్టర్మెస్ట్ చేస్తానని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. Suppose something goes wrong, something happens, we are prepared to take action on anybody, however great he or she might be. That is the policy of the Government.

(INTERRUPTIONS)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్లీజ్, ప్లీజ్. మినిస్టర్ గారూ మీరు కన్కొడ్ చేయండి.

శ్రీ గాదె పెంకటరెడ్డి : స్పీకర్ సార్, ఇప్పున్నాము మాటల్లాడుతుంటారు. నేను ఇందాక కూడా ఒకటే చెప్పాను.

(డా.నాగం జనార్థన్‌రెడ్డి చే సభకు అంతరాయం)

Again I am repeating. ఆఫరణాలకు సంబంధించినంత వరకు, ఆస్థలకు సంబంధించినంత వరకు పెంకటేశ్వర స్టోమికి సంబంధించినంత వరకూ బాగా భద్రంగానే ఉన్నాయి. You don't worry about that. మీరు కూడా ప్రజల్లో ....

("మీ రగ్గరున్నాయా" అని తెలుగుదేశం వక్కం నుంచి అన్నారు)

ఎవరయ్యా, మీ రగ్గరున్నాయా అని అన్నది? మాటల్లాడేటప్పుడు సభ్యత ఉండాలి. మనం 3 లక్షల ప్రజలకు ప్రతినిధులము, మనం శాసన సభలో మాటల్లాడేటప్పుడు మనం ఏమి మాటల్లాడుతున్నాం ప్రజలు ఏమనుకుంటున్నారనే విచక్షణా జ్ఞానం లేకపోతే మనం చేయగలిగింది ఏమి లేదు.

(ఆ సందర్భంలో డా.నాగం జనార్థన్‌రెడ్డి లేచి మాటల్లాడటానికి అవకాశం ఇప్పుమని కోరగా - ట్రైజరీ బెంచెన్ నుంచి అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేయసాగారు)

MR.SPEAKER : Let him conclude, please sit down. Janardhan Reddy garu, please sit down. I will give opportunity to one member from your party on clarifications.

శ్రీ గాదె పెంకటరెడ్డి : స్పీకర్ గారూ, నేను చెప్పింది వారు బాగా అర్థం చేసుకోలేదు. ఒక్క మాట చెబుతాను. రమణ కుమార్ రిపోర్టు ఎప్పుడు వచ్చింది? దాని మీద యాక్షన్ తీసుకున్నారా లేదా అనే సమస్య ఒకటి వచ్చింది. రమణ కుమార్ రిపోర్టు ఉండబట్టే E.O. గారు గపర్చమెంటుకి రిపోర్టు చేశారు. అయ్యా ఈ సంఘటన జరిగింది, శేషాది మాత్రమే కాదూ, ఇంకా 19 మంది ఉన్నారు వారి మీద యాక్షన్ తీసుకోండని చెప్పడం జరిగింది. అదంతా ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాతనే జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. 07.07.2009న డిపార్ట్మెంట్ ఎంక్షోరీ కోసం ఒన్ మ్యాన్ కమీషన్ కూడా వేశాము. అంతకు ముందే 2009, జనవరిలో జగన్నాథరావు కమిటీ వేసి దీని మీద ఎంక్షోరీ చేయమని చెప్పటం కూడా జరిగింది. What can we do? Are we suppressing the facts? No, we are not suppressing any thing.....

(డా.నాగం జనార్థన్‌రెడ్డిచే అంతరాయం)

శ్రీ గాదె పెంకటరెడ్డి : కాబట్టి మేము సప్రై చేసే ప్రశ్న లేదు. దాని మూలంగా తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకుంటామనే మాట మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాదు, ఆభరణాలకు సంబంధించినంతవరకు గాని, ఇంకోకటి ఒక్క మాట... ఏదైతే బాంబేకి బంగారం తీసుకెళుతున్నామో, అది మళ్లా వచ్చేటప్పుడు మోసం జరుగుతుందనే మాట చెబితే, ఇక మేం ఎవ్వరం కూడా ఏం చెప్పగలిగేది లేదనే మాట మీ అందరికీ మనవిచేస్తున్నాను.

(డా. నాగం జనార్థనరెడ్డి గారి నుంచి అంతరాయం)

MR. SPEAKER : Please sit down.

అందుకనే తిరుపతిలోనే ఇదంతా కూడా.. ఆ విధంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను. తప్పకుండా తిరుపతిలో కూడా ఇటువంటి కార్యక్రమాలు పెట్టాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నామనే మాట మనవి చేస్తున్నాను. పెద్దలందరూ కూడా సూచించారు. అన్ని కూడా సమగ్రంగా దృష్టిలో పెట్టుకుని, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానానికి సంబంధించినంత వరకు అన్ని విషయాలపై త్రథ తీసుకుంటాం. ప్రజల్లో భక్తి, విశ్వాసాలు పెంచడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకున్నాం, తీసుకుంటాం. దీని గురించి మీరు బాధపడాల్సిన అవసరం లేదు. కానీ, మీరు ప్రజల్లోకి వెళ్లి భక్తి, విశ్వాసాలు లేవు, కోల్పోతున్నారు అనంటే ఇది నమ్మెది కాదు. ఇంకోక విషయం కూడా ఈ సందర్భంగా చెప్పాలి. భక్తి, విశ్వాసాలు లేవనే పరిస్థితి పుంటే రోజు, రోజుకి భక్తుల సంఖ్య పెరిగిపోతోంది, కలెక్షన్ కూడా పెరిగిపోతున్నాయి. అందువల్ల నేను మనవి చేస్తున్నాను. తప్పనిసరిగా, దీని విషయంలో ఆలోచించాల్సిన అవసరం లేదు. మీకు ఒక్కటి మనవి చేస్తున్నాను. ఏదైనా మంచి జరగాలంటే సూచనలివ్వండి. మంచి సూచనలు తీసుకుని తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో ఏదైనా పొరపాట్లు పుంటే, పున్నాయని నేను అనుకోవడం లేదు. ఒకవేళ పొరపాటున పుంటే వాటిని సరిదిద్దుడానికి, స్థీమ్లైన్ చేయడానికి ఎప్పుడూ కూడా ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా పుందనే మాట మీకందరికీ మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

డా. ప్రె.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు చాలా నిశితంగా జవాబు చెప్పిన తరువాత, నేను పెద్దగా చెప్పవలసిన పనిలేదు కానీ, I will just take about 3 - 4 minutes. అధ్యక్షా, సమస్యల్లా దిగువ తిరుపతిలో కోదండరామ స్టోమి టింపుల్లో ఒక పూజారి, కొన్ని సగలను కుదువపెట్టడం జరిగింది. నిజంగా జరగకూడనిదే జరిగింది. ఈ విషయం ప్రభుత్వం, అడ్డినిప్రైప్స్ దృష్టికి పస్తునే, తత్తుంబంధిత అధికారుల దృష్టికి పస్తునే, ఏ మాత్రం అలస్యం లేకుండా, very prompt and strong action was taken. The ornament was recovered. ఎవరైతే కుదువపెట్టుకున్న వాళ్లపైన కూడా చర్యలు తీసుకోబడ్డది. Necessary cases and other things have been properly booked. ఇది కొంత విషయంగా నేను మనవి చేయాలి. ఇదొక హిందూ సింటమెంట్స్కు సంబంధించిన సమస్య. కొన్ని లక్షల, కోట్ల మంది భక్తులు ప్రతి సంవత్సరం కోట్ల రూపాయల ఆదాయాన్ని వారి భక్తి ద్వారా దేపుడికి సమర్పించుకుంటున్నప్పుడు, ఆ డబ్బు సక్రమంగా వాడబడుతున్నదా, లేదా? అనేది సమస్య. దీనికిగాను ప్రత్యేకంగా గడవిన సలభై, యాభై సంవత్సరాలుగా, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాన్ని సక్రమంగా నిర్మపాంచే విషయంలో.. నేను ఈ ప్రభుత్వం అనడం లేదూ, ఇంతకుముందు ప్రభుత్వం అనడం లేదు. Successive Governments have been very,

very pro-active in this. తిరుమల తిరుపతి దేవస్తానానికి సంబంధించి ఈ అసెంబీ ప్రత్యేకమైన చట్టానికి రూపకల్పన చేసింది. In fact, ఇహాళ్ళి రోజున నాకు తెలిసి, in my experience, నేను చాలా టెంపుల్స్ చూశాను. నేపాల్లో, అస్సింలో, వెష్ట్ బెంగాల్లో చాలా చేట్లు టెంపుల్స్ చూశాను. తమిళనాడు, రామేశ్వరంలో కూడా చూశాను. కానీ, ఎక్కుడా కూడా తిరుమల తిరుపతి దేవస్తానం మెయింటెయిన్ చేస్తున్నంత బాగా, ఏ ఒక్కచేటు కూడా టెంపుల్స్ మెయింటెయిన్ చేసే పరిస్థితి నేనైతే చూడలేదు. It is one of the cleanest temples. అన్ని వేల మంది.. యావరేజిన నాకు తెలిసి.. ఒక్కే రోజు ఎక్కువ మంది వస్తారు గాని, ప్రతిరోజు యావరేజిన 70, 80 వేల మంది అక్కడికి వస్తూ పుంటారు. అంతమందికి అకామడేషన్.. కొండపైన కొంతమందికి.. నేను ఇంతకుముందు ఎప్పుడో ఒకసారి పోయినప్పుడు చెబితే, కొండపైన అకామడేషన్ ఎక్కువ చెయ్యకండి, ఎన్విరాన్మెంట్ ప్రాభుం వస్తుంది, ఎన్విరాన్మెంటలిస్టులు కూడా దాని గురించి అబ్బెషన్ చేస్తున్నారు అని అన్నారు. కొండ క్రిందనే అకామడేషన్ ఎక్కువ చేస్తే.. కంకణం లాంటిని ఏదో ఏర్పాటు చేస్తే... అంటే సువర్ణ కంకణంలాంటిని ఏర్పాటు చేస్తే, అవసరమున్న మేరకే పొద్దున్నే పైకిపోయి, సాయంత్రానికి క్రిందకి వచ్చే ఏర్పాటుచేసుకుంటారు. క్రిందనే వాళ్ళ గసుక పుంటే, వాళ్ళ కాణిపాకంకో, శ్రీకాళహస్తికో అటో, ఇటో పోయి వచ్చే దానికి అవకాశముంది కాబట్టి, more of the accommodation we should do down the hill అని చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యంగా టెంపుల్కు సంబంధించిన సెక్యూరిటీ విషయంలో, ఆఫ్సోప్స్ లాంటి ఆర్గ్యూజేషన్సు ఇన్వెర్ట్ చేసినాము. The best striking force in the State ఆఫ్సోప్స్ అని కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన సందర్భంలో.. ఎందుకంటే, ఎప్పుడైనా కూడా సెక్యూరిటీకి సంబంధించిన సమస్య ఎప్పుడొన్నందో తెలియదు గాని, ఎప్పుడైనా రావడానికి అవకాశం పుంది. గుజరాత్లో, అటువంటి చేట్లు ఇటువంటి సమస్యలు వచ్చాయి కాబట్టి, అటువంటి సమస్యలు ఇక్కడ కూడా రాకుండా పుండాలనే ఉద్దేశంతో, best of securities ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. సెక్యూరిటీ విషయంలో ఎక్కుడా కూడా కాంప్యూట్ కావడం లేదు. దానితోబాటు సాధారణ భక్తులకు సంబంధించి, ఏదోఒక విధంగా వాళ్ళ వెయిట్ చేసే సమయం తగ్గించే విషయంలో అయితేనేమి, more of amenities కలుగజేసే విషయంలో అయితేనేమి, పైన ప్రీ పుడ్ ఇచ్చే విషయంలో అయితేనేమి ఎక్కుడా కూడా కాంప్యూట్ లేకుండా చాలా పద్ధతిగా చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇటువంటి ఇస్యూ ఏదైనా వచ్చినప్పుడు, నేనల్లా కోరేదేమంటే, let us all rise. ఏదైనా చిన్న చిన్న సమస్యలున్నప్పుడు, ఆ సమస్యను పిన్ పాయింట్ చేద్దాం, ఐడెంటీపై చేద్దాం, సిష్టంను ఇంకొంచెం బాగా కరెక్ట్ చేద్దాం, ఇంకొంచెం డీటీల్స్ గా చేసి మళ్ళామళ్ళా ఇటువంటి సమస్యలు రాకుండా చూసే ప్రయత్నం చేద్దాం. అంతేగాని, సమస్య వస్తూనే అసలు ప్రభుత్వం పుండా, ప్రభుత్వం పనిచేస్తోందా, ప్రభుత్వం నిద్రపోతోందా? అని రాజకీయంగా చేసే ప్రయత్నాన్ని దయచేసి చేయవద్దని కోరుతున్నాను.

ఈ ప్రభుత్వం గడిచిన నాలుగు సంవత్సరాల్లో చాలా విషయాల్లో అంటే అర్ధకుల విషయంలోనూ, కొన్ని దేవాలయాల్లో ధూపదిప సైవేద్యాలు సరిగ్గా లేకపోతే, వాటికి సంబంధించి ఇంతకుముందు లేని, జరగని చేటల్లు కూడా జరిపించే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. 3,500 టెంపుల్స్ ఇప్పటికే ఆ స్పీములోకి తీసుకొచ్చాం. ప్రతిచేటు కూడా ఎక్కుడైనా గాని హిందూ సంటమెంట్కు సంబంధించి ఏ కొండెం సష్టం, డ్యూమేచ్ కలుగకుండా పుండే ప్రయత్నాన్ని బాగా సీరియస్ గా చేస్తున్నాము. దీనికి సంబంధించి ఇంతకుముందు కొన్ని డాలర్లు మిన్ అయ్యాయని, మొన్న రమణరావుకి సంబంధించిన... రమణరావు అంటే లోకల్ సెక్యూరిటీ ఆఫీసర్.. రమణకుమార్ నుంచి ఆ రిపోర్టు వస్తే, అప్పుడు ఒక One Man Enquiry Commission వేసాము. By the retired Supreme Court Judge Jagannadha Rao Garu. He has been appointed by the Government. In response to the dollar scam of TTD ఆయనతో ఒక ఎంక్యూరీ కమీషన్సు వేసి he has

been requested to suggest for safe custody and for prevention of such incidents. అంటే సిష్టమ్సును ఇంకా బాగా కరెక్ట్ చేసి, మళ్ళీమళ్ళీ ఎక్కడా కూడా ఇలాంటివి జరగకుండా, ఇంతకముందు రమణాకుమార్ ఇచ్చిన రిపోర్టులో some dollars are missing, ఎందుకు మిస్సియ్యాయి అని ఓరల్గా నేను ఎంక్షెరీ చేస్తే, అప్పుడు అస్వదేమంటే, కొంతమంది ఎవరైనా బాగా వివిహిలు వచ్చినప్పుడు, వారికి దేపునికి సంబంధించిన డాలర్లను మొమెంటోగా ఇచ్చేస్తారంట, అని కొన్నిచోట్ల రిజిస్టర్ కాలేదు, ఈ సంఖ్య కూడా పెద్దగా లేదు అని అన్నారు. అయినపుటికీ, అది కూడా తప్పు కదా, సిష్టమును కరెక్టు చేసుకోవాలనే పుద్దేశంతోనే దాన్ని చెక్ చేయడం జరిగింది. ఇది గాక, మళ్ళీ ఇప్పుడు ప్రౌకోర్పులో కూడా దీనికి సంబంధించిన ఇస్యోంటరీన్ ఏవిధంగా పున్నాయి? ఆ ఇస్యోంటరీన్ అన్ని కూడా సిష్టమేటిక్గా చేస్తున్నారా, లేదా అనే పద్ధతుల్లో అది కూడా చూడటం జరుగుతోంది. ప్రౌకోర్పు ఎంక్షెరీ కూడా జరుగుతోంది. ఒకపక్క జస్టిష్ జగన్నాథరావు కమీషన్ ఎంక్షెరీ చేస్తోంది, డీటేల్సుగా పోతోంది. ప్రౌకోర్పు దీనికి సంబంధించిన ఇస్యోంటరీను సంబంధించిన విషయాలు అన్ని కూడా చూస్తోంది. ఇదిగాక దీనికి సంబంధించి జూలై నెలలో ఈ సమస్య వస్తే, దీనికి మళ్ళీ ఇంకొక ఆఫీసర్ల కమిటీ వేసారు. ఎక్కడైనా కూడా, డిపార్ట్మెంటల్ కమిటీ, ఎప్పుడు ఏ విషయం వచ్చినా కూడా we are not taking things easy. Complacency ప్రభుత్వంలో లేనే లేదు, లోకల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్లో లేనే లేదు, టిటిడి అడ్మినిస్ట్రేషన్లో లేనేలేదు. ఎక్కడ ఏ సమస్య వచ్చినా కూడా చాలా సీరియస్గా ప్రభుత్వం తీసుకుని, ఏ ఒక్కచోట కూడా సెంటేమెంట్ దెబ్బతినకుండా పుండెట్లు, కామన్ మ్యాన్స్కు సంబంధించిన మేలులు బాగా ఫోకస్గా చేసే ప్రయత్నంలో, ఏ కొంచెం కూడా రాజీవడకుండా చేస్తామనే విషయాన్ని మనవిచేస్తూ, let's all try and see to it that..... ఎక్కడైనా, ఏ ఒక్కరికిగాని, ఏ చిన్న సమస్య వచ్చినాగాని.. మీరందరూ పోతూ పుంటారు కాబట్టి, ఎక్కడైనా ఏ చిన్న సమస్య మీ దృష్టికి వచ్చినా కూడా please bring it to the notice of the Minister. We will definitely try and see that needful steps are taken to make better the administration. Thank you.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు, అదేమాదిరిగా ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా సింప్లిక్షే చేసారు. మనం ఇక్కడ హాస్టలో ఏం చర్చించుకున్నా, బయట ఏం మాటల్లడుతున్నారనేది కూడా చాలా ముఖ్యం. గడచిన 10 రోజులుగా టీవీల్లో గాని, మీడియాల్లో గాని వాస్తవాలన్నీ బయటకు తీసుకురావడం.. వీళ్లే కాదు అధ్యక్షా.

మ.3.30

ఈరోజు ప్రౌకోర్పు కూడా చాలా స్పష్టంగా కొన్ని అదేశాలు ఇచ్చారు. అని ఇక్కడ మంత్రిగారుగాని, ముఖ్యమంత్రిగారుగాని ఎక్కడా ప్రస్తావనకు తీసుకురాలేదు. అదృష్టవశాత్తు స్వామి పై ప్రజలకు విశ్వాసం ఉండబట్టి సరిపోయింది, లేకపోతే ఈపోటికి పెంకటేశ్వర స్వామికి భూమి కూడా లేకుండా నిరుపేరను చేసేవాళ్లు అని చెప్పి, అబ్బార్ఫేషన్ ఇచ్చారు. అప్పుడు అధ్యక్షా, ఇది సీరియస్గా ప్రౌకోర్పు ఇచ్చిన అబ్బార్ఫేషన్, దీనిని కూడా మనం తీసుకోవాలిన అవసరముంది. అంతేకాకుండా, ఇంస్ట్రీ తీసుకొని మనం ఏవిధంగా ముందుకు పోవాలి, ఏ విధంగా ట్రైమ్స్లైన్ చేస్తారో చెప్పకుండా, ఏమి లేదని బ్యాండ్ కేసుని ఒక అడ్వక్టేట్ ఏవిధంగా ఆర్గ్యూ చేస్తారో, ఆ విధంగా పెంకటర్డిగారు ఆర్గ్యూ చేశారు. పెంకటర్డిగారు మీరు దేర్చుని తరపున ఆర్గ్యూ చేయండి, మేం సంతోషపడతాం, దేవుని తరపున కాకుండా, ఎవరైతే దేపుణ్ణి మోసం చేస్తారో వాళ్ల తరపున మీరు ఆర్గ్యూ చేసి, కేసును దోషుల తరపున ఆర్గ్యూ చేయడం మంచిది కాదు పెంకటర్డిగారూ.. అదే మీరు చేశారు. ఈరోజు ఒక మాట అన్నారు అధ్యక్షా ప్రౌకోర్పు, తాహానీల్లారు కూడా బాధ్యతాయుతంగా చార్జ్ మరొకరికి అప్పగిస్తారు. అలాంటిది, స్వామి వారి బంగారు డాలర్ల విషయంలో లెక్కలుండాలి కాదా! 15.5 లక్షల డాలర్ల కనిపించకుండాపోతే.. ఎప్పుడు ఎన్ని పోయాయి అనే లెక్కలు కూడా లేవని మాటల్లాడారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : లీడర్ అఫ్ అపోజిషన్ గారూ.. kindly hear me. Firstly, the matter is subjudice. It is in the court. కోర్టులో కేను జరుగుతుంది ఒకటి. రెండవది, జూడీషయల్ ఎంక్యార్, One Judicial Officer is enquiring into these things. ఈ రెండు మనస్సులో పెట్టుకొని చెప్పండి.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : హైకోర్టు జడ్జ్మెంట్స్ కూడా మనం ఇక్కడ చర్చించుకుంటాం. హైకోర్టులో ఉన్నప్పుడు కూడా మనం శాసనసభలో కొన్ని నిర్దయాలు తీసుకుంటాం. ఈరోజు వెంకటేశ్వర స్వామి విషయంలో హైకోర్టులో ఒక పిలీషర్ ఉన్నాడు కాబట్టి, మనం ఇక్కడ చర్చించకుండా పోవడం లేదు, మనం కూడా చర్చిస్తున్నాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ : నేను చెబుతున్నదీ.. ఆ వచ్చింది ఇంటీరియం జడ్జ్మెంట్, I don't know what you are referring to.... eng....

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : నేనేమంటున్నానంటే అధ్యక్ష కామెంట్స్..

MR.SPEAKER: Comments are different and we are not talking about it now.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్ష, నేను కామెంట్స్ కాదు, అదేశాలు కూడా చెబుతున్నాము. అదేశాలు ఏమిచ్చారంటే, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఆధ్వర్యంలో మాస్టర్ జాబితాలో ఉన్న ఆభరణాల విపరాలు, ప్రస్తుతం ఉన్న వెండి, బంగారు నగలు, వడ్జాలు పూజాసామగ్రితోసహ అన్ని నగలుకు సంబంధించిన విపరాలు సీల్ కవర్లో పెట్టి, అక్షోబర్ 31 లోపు ఇవ్వమన్నారు. రెండవది మీరు చూస్తే, షైనాప్సియల్ అడ్యజర్ లేరంటే, ఛిఫ్ అకోంటెంట్ ఉన్నాడు, బ్రహ్మండంగా ఉన్నాడని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం నగల లెక్కింపుగానీ.. పరిశీలన లేకుండా పోవడం, ఆడిట్ నిర్మపించకుండా పోవడం.. ఈవో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం, ప్రభుత్వంలో ఎవరు బాధ్యత అని అడిగారు, మన ఈవో ఒక మాట చెప్పారు, నేను పూర్తిగా రస్సిస్తుటిటీ తీసుకోలేనంటే.. కాదు మీరు తీసుకోండి.. వెంకటేశ్వర స్వామి నగలకు ఏవిధంగానైతే సెక్యూరిటీనిస్తామో... మీకు కూడా ఆ విధంగా సెక్యూరిటీనిస్తామనీ.. కోర్టులు అజ్ఞర్షచేసే పరిస్థితి వచ్చింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చంద్రబాబు నాయుడు గారూ.. We can not make comments on the Court.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : నో, ఇప్పుడు అదేశాలండీ.. కోర్టు కామెంట్స్ కాదండీ..

MR.SPEAKER: Comments we can not discuss here please.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : ఇప్పుడు డైరెక్షన్ అండీ. I am talking about directions.

MR.SPEAKER: If it is a judgment it is different.

శ్రీ గాలి ముద్దు కృష్ణమ నాయుడు : డైరెక్షన్

MR.SPEAKER: It is not direction; their comments are different from Judgment. Comments are different from this thing please..

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : నేను చెప్పిది డైరెక్షన్స్ అండీ, High Court directions I am saying. ఈ గవర్న్‌మెంట్ చేయాల్సిన బాధ్యతిల్సి చెప్పింది, ఆ విషయాలను నేను చెబుతున్నాను, వాళ్ల చాలా స్ఫుషంగా చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరే కాంమెంట్ అన్నారు, హైకోర్టు కామెంట్ చేసిందన్నారు.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : కామెంట్ కాదు సార్, హైకోర్టు ఆదేశాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ గాదె పెంకటరేడ్డి : అబ్బార్స్‌ప్స్.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : అబ్బార్స్‌ప్స్ కాదండీ, ఆదేశాలిచ్చారు మీ ఈవోకి, టీటీడీ ఈవోకి ఆదేశాలిచ్చారు.. మీకు, ఆదేశాలకు, అబ్బార్స్‌ప్స్ కి తేడా తెలియకపోతే నేనేమి చేయలేసు. చాలా స్ఫుషంగా ఆదేశాలిచ్చారు. నగల లెక్కింపులో అవకతవకల పై ఆగమ్మ 11న విజిలెన్స్ కమీషన్ ఇచ్చే నివేదికపై ఏం చర్య తీసుకున్నారో తెలియజీయాలని చాలా స్ఫుషంగా అడిగారు. మీరు ఇప్పుడు మేం అడిగితే ఏం చెబుతున్నారు, ముళ్లా ఎగ్గుమీన్ చేస్తామంటున్నారు. రిపోర్టు ఎస్టుడో ఇచ్చారు, ఏం యాక్షన్ తీసుకున్నారో మీరు చెప్పాల్సిన అవసరముంది. ఆకరకు తనకు వచ్చే బెదిరింపులు, ప్రలోభాలకు సంబంధించి, పిటీప్స్ అఫిడవిట్ ధాఖలుచేయాలి, అది కూడా చెప్పారు. బయట బెదిరిస్తున్నారంటే మీరు అన్నారు ఎవరు బెదిరించలేదన్నారు, కోర్టే డైరెక్షన్ ఇచ్చింది. ఇప్పన్నీ కూడా ప్లేర్ చేయమని ఇచ్చారు. అధ్యక్షా, ఇప్పన్నీ చాసిన తరువాత ఈరోజు తిరుపతి దేవస్తానంలో చాలా పరకు ఇలాంటి అవకతవకలుగాని చాలా సమస్యలున్నాయి. అధ్యక్షా, ఇప్పుడొకసారి మీరు ఆలోచిస్తే, పాలక మండలి గురించి మంత్రిగారు మాట్లాడారు. ఏమీ డిఫరెన్స్‌లు లేవు, ఏదైనా ఉంటే, చాలా టైట్‌గా మాట్లాడుతూ, అలాంటిని ఉంటే పరిచ్చారం చేస్తామనేనిధంగా మాట్లాడారు. మీ ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడారు, ఒక కుటుంబంలో కూడా కలపోలుంటాయి, ఆ నిధంగా తీసుకుంటామని మాట్లాడారు. మీరు ఇక్కడ చూస్తే, ఆదికేశపులు నాయుడు పైన సభ్యుల ఆరోపణలున్నాయి. ఏమనీ.. గెస్ట్ పౌనులోని గదులన్నింటినీ.. సాంత అవసరాలకు వాడుకొంటున్నారు, అదేమాదిరిగా అన్న దానానికి ఇచ్చిన నిధుల్ని, భారీఎత్తున దుర్యానియోగం చేశారు, సాంత అతిథి గృహానికి దేవస్తానం నిధులు వినియోగించారు. స్వామివారి దర్శనానికి పెద్దవెత్తున టెకెట్లు అమ్ముకున్నారు, సుప్రభాతం, అర్ధన, విషపీ దర్శనాలు, వారోత్సవ సేవలకు సంబంధించి, వేల సంఖ్యలో తన వారికి అప్పజిప్పి, వాళ్లను అనుమతించారు, టీటీడీ అతిథిభవనాన్ని దీకే సాంత భవసంగా ఉపయాగించుకున్నారని వారు ఆరోపించారు, తిరిగి టీటీడీ బోర్డు ఛైర్‌న్, మెంబర్స్ పైన చెప్పారు, తుమ్మలకుంట గ్రామంలో చెవిరెడ్డి ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్న ఆలయానికి టీటీడీ నిధులు ఖర్చుపెడుతున్నాని చెప్పి, దీనికి అవసరమేమివచ్చిందని వారు ఆరోపించారు. 2007-08లో చెనిరెడ్డి భాస్కరరెడ్డి విప్పి దర్శనాలకు ఏ మేరకు ఉపయాగించుకున్నారో చెప్పమని వారు చెప్పారు. అంటే విప్పి దర్శనానికి ఇచ్చే టెకెట్లు కూడా అమ్ముకుంటున్నారు అనే నిధంగా, ఒకరినోకరు ఆరోపణలు చేసుకున్న తరువాత ఇది సీరియస్ విషయం కాదా మీకు, ఇక కమిటీ ఎందుకండీ.. నేను అడుగుతున్నాను. దేవుని యొక్క పవిత్రము కాపాడాలంటే, మీరు మేం చెప్పుక్కర్దేదు. ఆ రోజే టీటీడీ బోర్డు కమటీని పూర్తిగా రద్దు చేసుంటే, ప్రజలు మిమ్మల్ని అప్రిపియేట్ చేసేవారు. నేనడుగుతున్నాను, ఇప్పుడు కూడా మెకమాటం ఎందుకని

అడుగుతున్నాను. ఈరోజు స్వసిష్టెడ్ అధారిటీ ఉంది. మీరోక నమ్మకాన్ని కల్పించండి, మాటల్లో నమ్మకాన్ని కల్పించలేరు. కొన్ని యాక్షన్స్ తీసుకోవాలి. ఈరోజు పేపర్లో వచ్చాయి, హైకోర్స్ అబ్జర్వేషన్సింది, కౌన్సిల్లో డిస్క్సన్సిచేశారు, ఈరోజు అసెంబ్లీలో మేమందరం కూడా రమణ కుమార్ రిపోర్టు కూడా పెట్టాం, చాలా విషయాలు మీకు చెప్పాం, ఎప్పుడైనా అధ్యక్షా, ఆరోపణలు లేకపోతే అవకతవకలు, కొన్ని మాత్రమే మన దృష్టికోస్తాయి, చాలా ధారణంగా జరుగుతుంది. మిమ్మల్నందరినీ నేను అడుగుతున్నాను అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో, దేశంలో ఇంత పెద్దపత్తులన భక్తులు చర్చిస్తున్నారు. అక్కడ టీమీలు పెట్టి మాటల్లాడుతుంటే, వెంకటేశ్వర స్వామి ఎప్పుడు కరుణిస్తాడు, మాకు ఎప్పుడు దర్శనం సరిగ్గా జరుగుతుంది, ఈ అవకతవకలు పూర్తిగా ఎప్పుడు కంటోల్ అపుతాయానని అడిగే పరిస్థితికొచ్చారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్లీజ్ కంక్లాడ్.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : ఇలాంటివి వచ్చినపుడు, మంఱిగారిని నేను అడుగుతున్నాను, ఒక ప్రక్కన టీటీడీ బోర్డును డిసాల్వ్ చేయడం, ఇమీడియట్స్ గా మీరు డిసాల్వ్ చేసి, స్వసిష్టెడ్ అధారిటీని వేయండి, దీనివల్ల ఏమి సఫ్టంలేదు, ఒక నమ్మకం కలుగుతుంది, కాన్విడెన్స్ బిల్డ్ అపుతుంది, పవిత్రము ఏవిధంగా కాపాడుకోవాల్స్, ఇక్కడి నుంచి ప్రారంభించే అవకాశం వస్తుంది. అర్పకుల విషయం చెప్పారు, చాలా సంతోషం, అవసరమైతే ఇంకా లిబరల్స్ గా ఇద్దాం. అనిసితి లేకుండా, వాళ్ళ కుటుంబాలు కూడా బాగుండాలి, వాళ్ళ కుటుంబాలు బాగుండాలంటే, అర్పకులకు ఉండే వెల్ఫేర్ ఫండ్ గాని, జీతాలుగాని పెంచుదాం, ఇంకా ఎక్కువ ఇవ్వండి, మేం కూడా పూర్తిగా నమ్మిస్తాం, అందరం కలిసి, అర్పకుల్ని అన్ని విధాల ఆదుకుంటే వాళ్ళ కూడా పూజలుగాని భక్తి గాని ఇవన్ని పెంచే అవకాశం వస్తుంది.

అదేమాదిరిగా ఈరోజు ఇవన్ని ఉన్నాయి కాబట్టి, వారిని నేను అడుగుతున్నాను ఒక హోస్ కమిటీ వేయండి. హోస్ కమిటీ వేసి, వాస్తవాలను తీసుకోద్దాం. అక్కడ ఇంకా ఏమైనా తప్పలుంటే, మీకు మొహమాటం ఉండోచ్చు. మీరు ఒక విషయం ఆలోచించండి వెంకటరేడిగారు, మీరు ఇన్ని విషయాలు చెప్పారు, ఇంత జరిగితే నిన్న మీ పీసీసీ ప్రసిద్ధెంట్ అక్కడికి వెళ్లి, మహాద్వారం ద్వారా లోపలికి వెళ్లారు. నేనడుగుతున్నాను, ఇది సరైన చర్య అని అడుగుతున్నాను. ప్రపంచమంతా వాచ్ చేసిన సమయంలో పీసీసీ ప్రసిద్ధెంట్ నేరుగా మహాద్వారం ద్వారా వెళ్లి, అకరకు అడిగితే, ఆయన్ని వికలాంగుడి క్రింద చిత్రీకరించారు. ఆయన్ని ఫిజికల్ హ్యాండ్ క్యాప్చ్ క్రింద చిత్రీకరించారు. ఇదెక్కడి న్యాయం, మీరు దేవుని ముందరనే తప్పు చేసి, ఆ తప్పును కప్పుపుచ్చుకోవడానికి మీ పీసీసీ అధ్యక్షుడినే వికలాంగుడిగా సృష్టించే పరిస్థితికి మీరు వచ్చారంటే, ఇది న్యాయమా? అని అడుగుతున్నాను. ఇది మంచిది కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కంక్లాడ్ చేయడి.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : ఇంకోక ప్రక్క ఈరోజు జవలరీగానీ, గోల్డ్గానీ...

(ఈ సందర్భంలో మీ పీరియడ్లో మహాద్వారం ద్వారా వంద మంది పోయారని ట్రైజరీ బెంచీల నుంచి అధికార పక్ష సభ్యులు అన్నారు)

మా ఇంటిలో ఎవరు కూడా అట్లా పోయో వాళ్లు కాదయ్యా.. మీ మాదిరిగా దారుణంగా.. నేనిప్పుడు కూడా క్యాలో పోతున్నాను గుర్తుపెట్టుకోండి. 9 సంవత్సరాలలో ఏ రోజు పేపర్లో ఒక నెగెటివ్ ఆర్టికల్ రాలేదు. నేను ఎప్పుడు కూడా మహా ద్వారం ద్వారా పోలేదు, మీరు చూసారు ఆ జిల్లలో, నేనెప్పుడూ ఒక పద్ధతి ప్రకారం, ఇప్పుడు కూడా మీకేదైనా మాటల్లాడితే చాలా విషయాలు బయటకొస్తాయి. నేను రాజకీయం చేయదల్చుకోలేదు.

మ.3.40

ఈఱోజు కూడా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో జరిగే అవకతవకల గురించి ఇక్కడ చర్చకు రావడం దురదృష్టకరం. వెంకటేశ్వర స్వామి వారికి జరిగే అపవిత్రతను హస్తలో చర్చించడమంటేనే నేను నామోఫీగా భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే వెంకటేశ్వర స్వామి వారి పవర్ దెబ్బతింటే చాలా ప్రమాదం పస్తుంది. నేను ఇప్పటికి కూడా ఒకటే చెబుతున్నాను, ఇక్కడుండే సభ్యులు ఏమైనా అనుకోవచ్చు గాని చరిత చెబుతున్నదేమిటంటే వెంకటేశ్వర స్వామి వారికి అపచారం చేసిన ఏ వ్యక్తి అయినా సరే జీవితంలో బాగు పడలేదు, బాగు పడరు, ఇది వాస్తవం, అది జరిగి తీరుతుందనే నమ్మకం నాకున్నది.

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మీరేమీ చేయకపోతే మీరు బాధ పడవలసినవ అవసరం లేదు. మీరేమైనా తప్పు చేస్తేనే మీరు బాధ పడండి. మీరు కూడా మంచి చేస్తే మీరు బాధ పడాల్సిన అవసరం లేదు. వెంకటేశ్వర స్వామి వారి నగలు, డైమండ్లకు సంబంధించి ఒక ఇంటర్వెపశల్ రెప్యూబ్యాండ్ ఆర్గానిజేషన్ ద్వారా వ్యాల్యూమీషన్ వేయించి వాటి వివరాలను ఇంటర్వెటల్ పెట్టారి. దీని గురించి ప్రజలందరికి తెలియారి. ఎక్కడ కూడా అవకతవకలు జరగకుండా చూడాల్సిన అవసరం ఉన్నది. స్వామి వారికి యాభై అయిదు వేల కోట్ల రూపాయల నిలువ చేసే బంగారం, ముప్పై, ముప్పై అయిదు వేల కోట్ల రూపాయల నిలువ చేసే భూములు బాంబీ, చెస్వుయ్, ఊణీ మరియు ఇంకా అనేక ప్రాంతాలలో ఉన్న ఆస్తుల వివరాలను ఇంటర్వెటల్ పెట్టి ఒకవేళ ఏదైనా ల్యాండ్ డిస్ట్రిక్టల్ ఉంటే ఆ డిస్ట్రిక్ట్ ఎవరెవరి మధ్య ఉండనేది కూడా ఇంటర్వెటల్ పెట్టాల్సిన అవసరం ఉన్నది.

ఇంకోక విషయం ఏమంటే భక్తులకు సంబంధించిన దర్శనాలు గాని, వి.ఐ.పి దర్శనాలు కట్ చేయడం గాని, తిరుమలలో స్వామి వారి అర్ఘునకు సంబంధించి గాని, నేవలకు సంబంధించిన టెకెట్లను ట్రాపెల్ ఏజెన్సీలో అమ్ముతున్నారంటే భార్క్ మార్కెటలో అమ్మై పరిస్థితికి దిగజారడం చాలా దారుణం. ఇది నేను మాటల్లాడటం కాదు. తిరుపతికి వెళ్లి చూస్తే అక్కడ సామాన్య ప్రజాసీకం కూడా మాటల్లాడే పరిస్థితి వస్తున్నది.

అదే విధంగా కాబేజెన్ గురించి సభ్యులు మాటల్లాడారు. పేదవారి కొరకు అక్కడ ఒక కాలేజీ కట్టులన్నా లేకుంటే ఒక ధర్మశాల కట్టులన్నా ఈ ప్రభుత్వానికి ఎన్విరాన్స్ మెంటు గుర్తుచొచ్చింది. నేను అడిగేదేమంటే మీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత యాభై ప్రైవేటు కాబేజెన్ ను కట్టడం కొరకు అనుమతి ఇచ్చారు. ప్రైవేట్ కాబేజెన్ కట్టుకునే వారేమా డబ్బులు గెస్ట్ హాస్టలకు ఇచ్చారు కనుక వెంటనే ఏపైతే భూములు యాభై కాబేజెన్ కట్టడం కొరకు ఇచ్చారో అని టి.టి.డి వారు టేకోపర్ చేయమని మీ ద్వారా వినిష్టర్ గారిని డిమాండ్ చేస్తున్నాము.

అదే విధంగా భక్తి ఛానల్కు సంబంధించి నేను అడిగేదేమంటే భక్తి ఛానల్ను పెట్టాల్సిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది? మనకు పదిహేను ఛానళ్ల ఉన్నాయి. వెంకటేశ్వర స్వామి వారి గురించి ప్రమోషన్

చేయమని అడిగితే ప్రతి ఒక్క ఛానల్ వారు ప్రతి రోజు రెండు మూడు గంటలు చేసే పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు భక్తి ఛానల్ కోసం నలభై రెండు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాల్సిన అవసరం ఏమున్నది ? అందులో డాక్యుమెంట్లు తీయడంలో కూడా అవకతవకలు జరిగాయి. ఇలాంటివేళ చేయడం కర్ణ్క కాదు.

అదే విధంగా వెంట్లుకలు ఆఖ్యన్ వేయడంలో గాని, వస్తు సామాగ్రిని కొనడంలో గాని, ధర్మ ప్రవారంలో గాని పెద్దయెత్తున అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. ఇవన్నీ బయటకు రావాలంటే నేను ప్రభుత్వాన్ని మళ్ళీ ఒకసారి డిమాండ్ చేసేదేమంటే దీనికి సంబంధించి ఒక హాస్ కమిటీని వేయండి, మేం రాజకీయం చేయము, మేం పూర్తిగా సహకరిస్తాం, మనందరం కలిసి వెంకటేశ్వర స్వామి వారి పవిత్రతను కాపాడదాం. వెంకట రెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా మన కలియుగ దైవం అయిన వెంకటేశ్వర స్వామి వారి పవిత్రతను కాపాడుకుండాం. మీకైనా ఆ సమ్మకం ఉండాలి. ఆ సమ్మకం మీకుంటే హాస్ కమిటీకి ఒప్పుకోవలసిందిగా మరొక్కసారి డిమాండ్ చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. చిరంజీవి:- అధ్యక్షా, నేను చాలా స్పృసిఫిక్ గా మాట్లాడతాను. ఇందాక మంత్రిగారి స్టోర్మేంటులో అసలు టి.టి.డిలో ఏ రకమైన అవకతవకలు జరగలేదు, అంతా బాగుందని చెప్పారు. కేవలం కోదండ స్వామి వారి ఆలయంలో మాత్రమే అవకతవకలు జరిగాయి, దానికెందుకు ఇంత రాద్వాతం చేస్తున్నారనే మాట మాట్లాడారు. అసలు వచ్చిన అనుమానాలకు గాని ఇన్నాళ్ళ సుంచి జరిగిన అవకతవకలు గాని లేసట్లుగా వారు మాట్లాడుతుంటే చాలా హస్పిస్టుడంగా అనిపిస్తున్నది. అది కూడా కోర్పు వారి ఆదేశాల మేరకు అక్కడ ఇంక్షోరీ జరిగితే ఆ చిన్న పూజారి అతను ఏ అవసరం కోసం చేశాడో ఎందుకు చేశాడో తెలియదు కాని ఉన్నటువంటి అవకాశాన్ని ఆ రకంగా దుర్మినియోగం చేసుకున్నాడు. టి.టి.డిలో మాత్రం ఏవిధమైన అవకతవకలు జరగలేదంటున్నారు. మళ్ళీ ఏ కోర్పు ఆదేశాలిస్టే వారు త్వరితగతిన ఇంక్షోరీ చేస్తారు, తద్వారా ఏ విషయాలు బయట వడతాయనేది భవిత్వత్వాలో మనందరం కలిసి ఎదురు చూడాలి. కాని ఇప్పుడు మాత్రం టి.టి.డిలో ఏ విధమైన అవకతవకలు జరగడం లేదని ప్రభుత్వం హామీ ఇస్తున్నది.

అలాగే ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పిన విషయం ఏమిటటంటే ని.ఐ.పి.లు వస్తే గనుక డాలర్లు ఇస్తారు, ఆ విధంగా కొన్ని జరిగాయని చెప్పారు. ఎంత మంది ని.ఐ.పి.లకు ఎలా ఇస్తే ఏం జరుగుతుంది. వెంకటాచలపతి అనే ఒక పరాఫ్ లెక్కల్లో మూడు వందల డాలర్లు తగ్గాయని చెబితే దాని మీద ఎలాంటి గొడవ లేకుండా రూ.62 వేల చిల్లర ఇచ్చి, ఇది ఎక్కుడో అక్కడ సర్రుకో తర్వాత చూసుకుందామని ఇచ్చిన మాట వాస్తవమా కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ విషయం కూడా రమణ కుమార్ గారి రిపోర్టులో పుంది. అలాంటి వెంకటాచలపతి అనే వ్యక్తిని తీసుకెళ్ళి మైండ్ మ్యాపింగ్ టెస్టు, నాలోగై అనాలిసిస్ టెస్టు చేశారు. వెంకటాచలపతి గారు టెస్టులు చేసినప్పుడు ఎవరి మీద ఏమేమి అభియోగాలున్నాయనేది క్లియర్ గా చెప్పాడు కనుక అన్ని రకాలుగా అది నిర్ధారణ అయినట్టే. ఇంకా దీని గురించి ఏ రకంగా తెలియజీస్ట్ ప్రభుత్వం విచారణను చేపట్టి చర్యలు తీసుకుంటారు. ఆ విధంగా చెప్పినటువంటి వెంకటాచలపతిని ఇప్పటికి నస్పిండ్ చేశారు. అతను ఒక చిన్న క్లర్క్ కాబట్టి అతని నోరు మూసేస్తే ఏమీ కాదన్న దైర్యం, పెద్ద వాళ్ళ గుట్టు రట్టపకుండా ఉంటుందన్న సమ్మకం. కాని ఆ విధంగా ఎన్ని సంవత్సరాలు అతని నోరు మూయిస్తారు?

ఇక వందలు, వేల కోట్ల రూపాయల విలువ చేసే పింక్ డైమండ్ గురించి మేం మాట్లాడుతుంటే దాని గురించి చూస్తామని మంత్రిగారు అంటున్నారు. అలాగే గురురాజారాపు అనే ఒక క్లర్క్ జాబులోకి వచ్చాడు.

కానీ చాలా కాలం అతనికి వేరే విధులను అప్పజెప్పి, ఆ విధులను మాత్రం గతంలో ఆ సీటులో ఉన్నటువంటి శేషాది గారే చూస్తున్నారు మరి ఎందుకు ఆయనను ఇంకా కొనసాగించవలసి వస్తున్నది? దీని వెనుక ఆంతర్యమేమిటి? నీటన్నింటిని మంత్రిగారు కల్గారపై చేయాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను. మనం దేవుని యెడల భక్తుల విశ్వాసాన్ని పోనివ్వకుండా చూడాలి. అందుపల్ల దీని గురించి ఖచ్చితంగా ఒక హాస్ కమిటీ వేయాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

MR.SPEAKER:- No, no, all of you are previously demanded for House Committee. We do not have to go any further. Please sit down.

శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి:- ప్రథాన ప్రతిపక్ష నాయకుడు ముఖ్యమంత్రిగా తొమ్మిది సంవత్సరాలు వని చేశారు. వారి తొమ్మిది సంవత్సరాల పరిపాలనా కాలంలో కూడా శేషాది గారు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో ఉన్నాడనే విషయం మర్యాదాపోవడ్డనే మాట మీకు మనవి చేస్తున్నాను. నేను దేవుడి తరఫున మాటల్చడకుండా వేరే వారి తరఫున మాటల్చడతున్నానే మాట వారు చెప్పారు. నేను ధర్మం ఎక్కుడ ఉంటే అటువైపీ వాదన చేస్తాననే విషయం మీకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను తప్ప ఒకరిది తప్పు ఇంకోకరిది ఒప్పు అన్నది మాత్రం కాదు.

ఇక తిరుమలలో జరిగే అవకతువకల గురించి హాస్ కమిటీ వేయాలని ప్రతిపక్ష సభ్యులు ప్రస్తావించడం జరుగుతున్నది. చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా తొమ్మిది సంవత్సరాలు వని చేశారు కనుక హాస్ కమిటీ ఎప్పుడు వేస్తారో మీరే చెప్పండి? Opposition thought something fishy is there but nothing is there. If you want to demand for a House Committee. But we are not going to consider that. హాస్ కమిటీ యొక్క పరిస్థితి ఏమిటన్నది కూడా మీరు బాగా అర్థం చేసుకోవాలి. హాస్ కమిటీ వల్ల సమయ పరిపూర్వం అపుతుందని నేను అసుకోవడం లేదు. ఎక్కడైనా పొరపాట్లు జరిగుంటే, అని మా దృష్టికి తీసుకోస్తే వాటిని సరిదిద్దడానికి ఎల్లాపేళలా ప్రయత్నం చేస్తామన్న మాట మీకందరికి మనవి చేస్తున్నాను.

పింక్ డైమండ్ గురించి కూడా చిరంజీవి గారు మాటల్చారు. చిరంజీవి గారు మొదటి మాటల్చినప్పుడే దాని గురించి సి.బి.సి.బి.డి ఇంక్లోరీకి వేశాము. సి.బి.సి.బి.డి ఇంక్లోరీలో అనలు విషయసానికోస్తే the only man who was found to be culprit was Venkatachalapathi, but not others. Subsequently, he was removed from the service. Then Board has to take a decision. కాబట్టి దీని విషయంలో మీరు ఎవరూ అనుమత పడాల్సిన అవసరం లేదు. జస్టిస్ జగన్నాథరావు కమిషన్ కూడా ఉన్నది. డిపార్ట్మెంటల్ ఇంక్లోరీ చేసి యాక్షన్ తీసుకోవడానికి కూడా ఏర్పాట్లు చేశాము. మేము ఎవ్వరినీ సపోర్టు చేయడం లేదు, ఎవ్వరినీ దాచిపెట్టడం లేదు. ఇది శ్రావ్యపరెంట్ గవర్నర్మెంటు. తప్పని సరిగా యాక్షన్ తీసుకుంటామనే మాట మీకందరికి మనవి చేస్తున్నాను. చిరంజీవి గారు డైమండ్ గురించి మాటల్చారు. దీని విషయంలో I will get it enquired, I will let it to know and what exactly happened అనే విషయం కూడా మీకు తెలియజేస్తున్నాను. మీరు ఈ విషయంలో హాస్ కమిటీ వేయమని అడగడం ధర్మంగా లేదు. The Government is not prepared to accept the request for constitution of a House Committee.

మ. 3.50

MR.SPEAKER: See, one minute. The Government is not prepared to accept for the House Committee. You have demanded but they are not prepared to accept it. Do you want to register your protest? I will give you. Yes, Leader of the Opposition.

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు: అధ్యక్ష, తిరుమల తిరుపతి దేవస్తానంపైన, వెంకటేశ్వరస్వామి యొక్క పవిత్రతను కాపాడడంలో ప్రభుత్వం ఏమాత్రం కూడా సుముఖంగా లేసట్లు అర్థపూర్తింది. దీనికి నిరస నగా, ఒక పచ్చ రాలిపోతే దాని విలువ ఒక యాభై రూపాయలు కట్టారు. అదే విధంగా ఒక ముత్కుం రాలిపోతే ఇరవై రూపాయలు కట్టారు. ఒక రాయి రాలిపోతే ఇరవై రూపాయలకు విలువ కట్టారు. రెండు కెంపులు రాలిపోతే ఇరవై రూపాయలు ఇలాంటి అవకతవకలు చాలా జరిగాయి. ఏవైతే, ఇలాంటివి పోయినాయని చెప్పి లెక్కలు చూపించి, తద్వారా తక్కువ రేట్లు, పది రూపాయలు, ఇరవై రూపాయలు పైన్ వేసి, మనం విలువ కట్ట లేసటువంటి సగలను గానీ, డైమెండ్స్ నుగానీ, రాళ్ళగానీ ఇవన్నీ కూడా చేసే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇవన్నీ ఎస్టోలీమ్ కావాలంటే ఒక హాజ్ కమిటీని వేస్తే వాస్తవాలన్నీ బయటకు వస్తాయని మేము రికెప్ట్ చేశాం. దాన్ని వేయ నందుకు నిరసనగా, ఇంకోప్రక్క, ఇది మేము చెప్పింది కాదు, బోర్డు మెంబర్లు, ఛైర్మన్ ఒకరిపై మరొకరు ఆరోప ణలు చేసుకుని, ఎవరెపరు ఏమి తప్పులు చేశామనేది వారే చెబుతున్నారు కాబట్టి ఆ బాడీ డిజాల్వ్ చేస్తే సప్పం లేదు. డిజాల్వ్ చేసి స్పృస్టైడ్ అధారిటి వేసి, భక్తుల్లో మళ్ళీ ఒక సమ్మకొన్ని కల్గించేందుకు అవకాశం వుంటుంది. అదీ అడిగితే కూడా ప్రభుత్వం ముందుకు రాలేదు. దానికి నిరసనగా, అదేమాదిరిగా ఈరోజు తిరుపతి దేవస్తానంలో (టి.టి.డి.లో) వి.పి.పి.లకు సేవ చేస్తున్నారు గానీ, దేవునికి మీరు సేవ చేయడం లేదు. పవిత్రతను పోగొడుతున్నారు. ఏదైతే మీ ఇష్టప్రకారం సేవా బెక్కెట్లు కూడా ట్రావెల్ ఏజెన్సీలను పెట్టి అమ్మకునే పరిస్థితి వచ్చిందంటే, చాలా బాధకరం.ఇలాంటివన్నీ ప్రీమ్లైన్ చేయమని మేము చాలా స్పష్టంగా ప్రభుత్వానికి చెప్పాం. దానికి ఒప్పుకోనందుకు నిరసనగా, అదేమాదిరిగా, వెంకటేశ్వర స్వామి టింపుల్ను వాటికన్ సిటి చేసి, అక్కడ పుండీటువంటి ఆస్థలన్నీ వెంకటేశ్వరస్వామికి చెందాలి తప్ప, ప్రైవేట్ వ్యక్తులకు కాదు. మీరు వచ్చిన తరువాత కాటే జన్ కోసం, గెస్ట్హాస్ ల కోసం పెద్దయెత్తున దానం చేశారు. అవన్నీ టేక్ ఒపర్ చేయ మంటే, వాటిని కూడా చేసే పరిస్థితిలో లేదు. పైసల్గా తిరుమల తిరుపతి దేవస్తానం, వెంకటేశ్వరస్వామి కలియుగ దేవుడు, మన రాష్ట్రంలో వుండడం, తిరుపతిలో పున్మందుకు మనమందరం గర్వపడాలి. అలాంటి దేవుడికి సేవ చేయడంలో, మంత్రిగానీ, ఇక్కడ పుండే ఎమ్మెల్యేలు, మనం ఆనందపడాలనేదే గానీ, వి.పి.పి.ల కోసం, ఎవరైతే దేవునికి ట్రోపాం చేస్తారో అలాంటి వారికి న్యాయం చేసే పరిస్థితిలో మీరు పున్మారు. అది మంచిది కాదు. దయచేసి ఇప్పటికైనా మీరు అర్థం చేసుకొండి. మీ ఆత్మసాక్షిగా పనిచేయండి. దేవుడికి అన్యాయం జరుగకుండా చూడండి. మీరు మేము చెప్పాం కాబట్టి చేయలేకపోయినా, భవిష్యత్తులో మీరు అవన్నీ చేసి, టింపుల్ను ప్రీమ్లైన్ చేయమని, ఆ దేవుడి పవిత్రతను కాపాడమని మేము కోరాం. మీరు వినే పరిస్థితిలో లేదు. దీనికి నిరసనగా తెలుగు దేశం పార్టీ వాకోట్ చేస్తుంది.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ కె.చిరంజీవి: అధ్యక్ష, ఈ యొక్క తిరుమల తిరుపతి దేవస్తానం ఏపయంలో అలాగ ప్రక్కాళన చేస్తాం, అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి, మాకు అనుమానాలున్నాయి, దీన్ని సీరియస్ గా తీసుకుంటాం, మీకు ఎంత బాధ్యత వుందో, అంత పెద్ద బాధ్యత మాకు పుంది అని ఒక భరోసా ప్రభుత్వం ఇచ్చి వుంటే కనుక ఈరోజున మేము ప్రాటెస్ట్ చేసి వాకోట్ చేయాల్సిన అగత్యం పుండేది కాదు. నిజంగా చాలా బాధగా అనిపిస్తుంది. వజ్రాలు, వాటి ఖరీదు చూస్తుంటే కనుక, ఆ లీస్ట్ ను మంత్రివర్యుల వారికి పంపించాం మీద్వారా. ఒక్కిక్క పజం, అని శ్రీకృష్ణదేవరాయల వారి కాలం నాటిని. అలాంటి వజ్రాలు అని. తరువాత కెంపులు కానివ్యండి.

ఇలాంటివన్నీ పది రూపాయలు, ఇర్చై రూపాయలు, యొచ్చై రూపాయలని ఈ విధంగా వాటికి రేట్లు కట్టారు. అంటే కిలో కందిపపు కొంటే వంద రూపాయలయ్యే ఈరోజుల్లో వజ్రాల ఖరీదు కూడా ఏనిధంగా పున్నా యంటే, అవి ఇర్చై రూపాయలు, పదహాసు రూపాయలంటే, అది చాలా బాధకరమైనటు వంటి విషయం. వాటిని సమర్థించుకుంటున్నారు. నిజంగా ఇది చాలా సిగ్గుపడాల్సినటువంటి విషయం. అందుకనే మేము ఈ సందర్భంగా మీద్వారా ఇంకోక విషయం గురించి చెబుతున్నాం. తిరుపుల తిరుపతి దేవస్థానం యొక్క పాలక మండలిని ఖచ్చితంగా ప్రక్కాజన చేయాల్సినటువంటి అవసరం పుంది. అందులో రాజ భక్తి పున్నవాళ్ళను కాకుండా దైవ భక్తి పుండి వాళ్ళను పెడితే కనుక ఇది సజ్జపుగా సదుస్తుందని ఈ సందర్భంగా నేను మీకు తెలియజేసుకుంటూ, మీరు ఖచ్చితంగా ఇలాంటి వాటిలో హాజ్ కమిటీని వేస్తేనే, అంటే అవసర మేమిటి హాజ్ కమిటీ అంటున్నారు, ఇలాంటి విషయంలో గాకుంటే ఇంక ఏ విషయంలో హాజ్ కమిటీ అని నేనంటున్నాను, ఖచ్చితంగా తిరుపుల తిరుపతి దేవస్థానంలో జరుగుతున్న విషయాలపై నిజానిజాలు బయటప దేందుకు వీలుగా హాజ్ కమిటీని పేసి, ఇది దైవ భక్తికి సంబంధించింది, ఇది వజ్ర, పైడుర్యాలు, రూ.55,000.00 కోట్ల నిలువుకు సంబంధించిన నిషయం, దాని గురించి కాదు, అనలు నిలువ కట్టలేని కోట్లది మంది ప్రజల, భక్తుల యొక్క భక్తి ప్రపత్తులకు, వారి విశ్వాసానికి సంబంధించినది, అందుకు దీన్ని తీపమైన దిగా మేము పరిగణిస్తూ, మేము నిరసన వ్యక్తం చేస్తూ, మేము సభ నుండి వాకోట్ చేస్తున్నాం.

(పిఆర్ఎపి నభ్యలు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్: అధ్యక్షా, తప్పులు దీర్ఘడం సహజంగా జరిగేటటువంటి ప్రక్రియ ఈ దేశంలో మొన్నునే గౌరవ ప్రధాన మంత్రి గారే స్వయంగా చెప్పినారు ఆ మాట. నేను ఒకటే గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఇవాళ తిరుపుల తిరుపతి దేవస్థానంలో కూడా పనిచేసిది మాసవమాత్రులు మాత్రమే. వాళ్ళకు ఏదో భక్తి గొప్పగా పున్నవాళ్ళకో, ధర్మాన్ని పాటించేవాళ్ళకో అక్కడ ఉద్యోగాలు ఇష్టిలేదు. తప్పకుండా తప్పులు జరగడా నికి ఆస్కారం పుంటుంది. కానీ, గౌరవ మంత్రి గారిని ఒక్కటే కోరుతున్నాను. ఒక తప్పును కప్పిపుచ్చేందు కోసం మనం వంద అబద్ధాలు ఆడాల్సిన అవసరం లేదనే నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఖచ్చితంగా ప్రజాసీకం అంతా కూడా ఎంత గొప్పవాళ్ళంటే, తప్పులు జరుగుతాయి, కానీ తప్పులను చర్చించి, వాటిని రెక్కిపై చేసుకునేందుకు మనం ప్రజల ముందుకు వ్యక్తి, వారు అర్థస్తారనే విషయాన్ని మనం అర్థం చేసుకోవాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. క్లియర్స్గా ఆనాడు డాలర్ శేషోద్ది గారు డాలర్సు అమ్ముకున్నారని చెబుతూ రమణ కుమార్ గారి విచారణ రిపోర్టులో తెలియజేస్తిన తరువాత ఆ ఎగ్గిక్కుయటివ్ ఆఫీసర్సును సస్పిండ్ చేసిన తరువాత వారిని మళ్ళీ రీ ఇస్ట్స్ట్రీట్ చేయడమంటేనే, మళ్ళీ అతడు తప్పులు చేయడాన్ని మనం అంగీకరించినట్టే అపుతుంది. అంతేకాదు, “మానవ సేవే మాధవ సేవ” అంటారు. ఇవాళ భక్తులంతా కూడా దానధర్యాలు చేస్తున్నారంటే అర్థమేమిటి. ఇవాళ దేవుని ముందర నైవేద్యం పెడతాం. నైవేద్యాన్ని దేపుడు తినడు. దేపుని బిడ్డలైనటువంటి ప్రజలు ఆ నైవేద్యాన్ని తినడానికి ఆస్కారం పుంటుంది. నేను ఒక్కటే ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇవాళ తిరుపుల తిరుపతి దేవస్థానంనకు చెందిన ఆస్తులు ఏమైతే పున్నాయో, పేద ప్రజల కోసం ఇక్కడ పున్నటువంటి మాసవ కళ్యాణం కోసం, మనుషులకు న్యాయం చేయడం కోసం, వాళ్ళ అవసరాలు తీర్పడం కోసమే దానధర్యాలు చేస్తామనే విషయాన్ని మనం అర్థం చేసుకోవాలి. మొన్నునే, గతంలో ప్రభుత్వం రెండు, మూడు మంచి పనులను చేసింది. నేను కాదనడం లేదు. ఇవాళ ధూప, దీప నైవేద్యం క్రింద, అర్పకులకు ఇచ్చేటటువంటి సౌకర్యాలు కల్పించడంలాంటి మంచి పనులను ప్రభుత్వం చేసింది. రెండవది “కళ్యాణమస్తు” అనే కార్యక్రమం ద్వారా ప్రజలకు ఉపయోగకర మైస పనిని చేసింది. నేను కాదనడం లేదు. ఆ కార్యక్రమం బాగానే పుంది. నేను ఒక్కటే కోరుతున్నాను. ఇస్తి కోట్ల రూపాయలు ఆస్తులు తిరుపుల తిరుపతి దేవస్థానంలో జమ అయినప్పుడే ఖచ్చితంగా అవి మాసవ

కళ్ళాణం కొరకు ఉచ్చయోగపడాలి కాబట్టి, నేను ఒక రెండు, మూడు సలహాలను మాత్రం ప్రభుత్వం దృష్టికి మీద్వారా లీసుకువస్తున్నాను.

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పుండిటువంటి అనేక మంది పేద ప్రజానీకం, అయ్య, మా ఊళ్లో అంజనేయ స్వామి గుడి లేనందున వర్షాలు పడడం లేదు, మా ఊళ్లో ఎల్లమ్మ తల్లి గుడి నిర్మాణం జరగాలని అడిగేటు వంటి ప్రజలు రాష్ట్రంలోని వివిధ గ్రామాల్లో పున్నారు. ఇవాళ గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పుండి ప్రజానీకానికి, సమస్యలు ఎక్కువైపోయి, ఎక్కడికి పొయినా, కుల దేవతల దేవాలయాలను నిర్మించాలని ప్రజాప్రతినిధులను అడుగుతు న్నారు. నేను ఇవాళ మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. ఇవాళ, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం యొక్క నిధులతో కళ్ళాణమన్న కార్యక్రమాన్ని మనం ఏదైతే చేస్తున్నామో, ఆ నిధులతో మనం ఇవాళ ఏదైతే దూష, దీస నైవేద్యాలకు ఉపయోగిస్తున్నామో, అదే పద్ధతుల్లో దూష, దీప నైవేద్యాలకు ఇవ్వాలని, అంతే గాకుడా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పుస్తటువంటి ఆ పురాతన, చరిత్రకల్గిసటువంటి దేవాలయాలు, శివాలయాలు ఇలాంటి దేవాలయాలకు కూడా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం యొక్క నిధులను ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. దీని సీద ఇప్పుడు వచ్చిన ఆరోపణలు ఇప్పుడేమీ క్రొత్త కాదు. గతంలో కూడా చాలా పర్యాయాలు అవకతవకలు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానంలో జరిగినాయి. దీని విషయంలో ఈ సభ కంటే ఉన్నతమైనది ఏది లేదు కాబట్టి, ఇవాళ కమిటీలు పుస్తపుటికి కూడా ఒక సభా కమిటీని వేయమని మేము డిమాండ్ చేసినాం. ఆ సభా సంఘాన్ని వేయనందుకు నిరసనగా తెలంగాణ రాష్ట్రం నమితి ప్రాయోగిక తెలియజీస్టు, వాకోట్ చేస్తుంది.

(పీఆర్ఎస్ సభ్యులు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ జి.మల్లేష్: అధ్యక్షా, శ్రీ వెంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయం ఒక పవిత్రమైన, ప్రతిష్టాత్మకమైనటువంటి దేవాలయమని మేము అంగీకరిస్తున్నాం. మన మంత్రి గారు చాలా బ్రహ్మండమైనటువంటి అడ్వైట్ పనిని ఈరోజు చేసినారు. వారు నిజంగా కూడా మంచి అడ్వైట్. ఆర్గ్యమెంట్స్‌లో వారు గొప్ప దిట్ట. కానీ, నేను ఒక విషయం మీద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేయవలసినటువంటి అవసరం పుంది. అక్కడకు నేను స్వయంగా మొన్న 26వ తారీఖు నాడు వెళ్ళడం జరిగింది. అక్కడ ఆలయంలో పున్నాటువంటి అనేక మంచి ప్రముఖులు నాతో కలిసి మాటల్చడానికి వారు నాతో చెప్పినారు. అక్కడ పుంది ఒక లాటీ ఇదంతా నడుపుతున్నరని వారు నాతో చెప్పినారు. ఆ లాటీ దుష్టశక్తుల ప్రభావం ఈ ప్రభుత్వం మీద, మంత్రుల మీద పున్నదేమో, అందుకే దేవుని మీద వారికి కనికరం లేదనిపిస్తుంది. దేవునికి సంబంధించిన విషయంలో హాజ్ కమిటీని వేయమని మేము ప్రభుత్వాన్ని మీద్వారా రికోష్ట్ చేస్తుంటే, హాజ్ కమిటీని వేయడం లేదు. అందువల్ల మా సి.పి.ఐ. పార్టీ తరువున మేము వాకోట్ చేస్తున్నాం.

(సిపిఐ సభ్యులు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, చాలా క్లియర్గా మేము చెప్పడం జరిగింది. ప్లాస్టిటి.ఎల్ కొనుగోళ్లలో అవక తవకలు జరిగాయి. లీఎింగ్ మీడియా మైర్ మైర్ రెసిస్టెన్స్ సి.డి.ల కొనుగోళ్లలో అవకతవకలు జరిగాయి. అదే విధంగా తుడా షైర్స్ వారి గ్రామంలో కోటి రూపాయల తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం నిధులను అభివృద్ధి పేరుతో వెచ్చించారు. ఈ రకంగా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం బోర్డులో పుస్తటువంటి మెంబర్స్ ఎవరైతే పున్నర్లో, వాళ్ల అసవసరంగా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం డబ్బులు ఖర్చుపెడుతున్నారు. అదే విధంగా డాలర్స్ పోయి

నాయంటే, దాని మీద విచారణ చేస్తామని అంటారు. డాల్ర్స్ పోయినవని తెలుసు. అందులో సస్పెండ్ అయిన వాళ్లను ఎందుకు రిఇన్స్ట్రోట్ చేశారో తెలియదు. 19 మందిపైన పొరపాట్లు చేశారని విచారణలో తెలిసప్పటికి కూడా వారిపై ఇంతపరకు చర్య తీసుకోలేదు. పచ్చ, వజ్ఞం ఎక్కుడకు పోయినాయంటే, దాని మీద విచారణ చేస్తామని అంటారు. తెంపులకు, డైమెండ్స్కు విలువ వుంటే, ప్రతి విషయంలో ఈరోజు.....

సా.4.00

పోయినాయని తెలుసు అయినా సస్పెండ్ చేసిన వాళ్లను ఎందుకు రిఇన్స్ట్రోట్ చేశారో తెలియదు. 19 మంది మీద పొరపాటు జరిగింది అంటే ఇంతపరకు వాళ్ల మీద చర్య వుండదు. పచ్చ వజ్ఞం ఎక్కడో పోయింది అంటే దాని మీద ఎంక్షెర్ చేస్తామనంటారు. తెంపుల్ డైముండ్స్ విలువ తెలియదు అంటే, ప్రతి విషయంలో మంత్రిగారు చెప్పినటువంటి విషయాలను మేము పూర్తిగా విబోధిస్తున్నాము. హాస్ కమిటీ వేస్తే అందులో షైర్క్స్ గా మీరే వుంటారు సష్టుం ఏమి వుంది? మేము వుండము కదా షైర్క్స్ గా? మెజారిటీ సభ్యులు రూలింగ్ పార్టీకి సంబంధించిన వాళ్లే వుంటారు. హాస్ కమిటీ నేయడం ద్వారా దేవాలయానికి గాని లేకపోతే అక్కడ జరుగుతున్న అవకతవకలకు సపబంధించి సలహాలు ఇష్టడానికి ఉపయోగపడుతుంది తప్ప ఇది ఏదో ప్రతిష్కాలకు లేకపోతే దేవుని పవిత్రతకు దెబ్బతీస్తామా? ఈ రకంగా అధికారుల చేతుల్లో కీలుబోమ్మలుగా మారిపోయి, టిటిడికి సంబంధించిన పెద్ద ఎత్తున అవకతవకలు సమర్థిస్తా పోతున్నది ఈ ప్రభుత్వ వైభారికి నిరసనగా మేము వాకోట్ చేస్తున్నాము.

(బిజెపి శాసన సభ్యులు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, కొన్ని అన్యాయాలు, అక్కమాలు జరిగినప్పుడే హాస్ కమిటీ నేయమని అడగుతాము. హాస్ మీద సమ్మకం లేదా చెప్పండి, ఏడుకొండల స్వామి అక్కడ వున్నారు, కాబట్టి పెద్ద మసస్తుతో అలోచించి హాస్ కమిటీ వేస్తారని భావించాము. హాస్ కమిటీ నేయనందుకు నిరసనగా మా పార్టీ తరువున వాకోట్ చేస్తున్నాము.

(సిపిఐ (ఎం) సభ్యులు సభ నుంచి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ గాదె పెంకటరెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రతిష్కాం వాళ్లు అందరు కూడా టైజ్ చేసిన పాయింట్సులన్ని కూడా | have already given my answer. మళ్లీ రిపీట్ చేయడం నాకు ఇష్టం లేదు. కానీ ఒకటి మాత్రం మనవిచే యదలుకున్నాము. అందరికి ఆరాధదైవమైనటువంటి పెంకటేష్వరస్వామి మీద హాస్ కమిటీ నేయమని అడగడమే పాపం అని నేను అంటున్నాను. అందువల్ల దాని గురించి ఎక్కువ మాటలడడం ఘర్షణ కాదు. మనం భగవంతుని అపమాన పర్మిన వాళ్లం అపుతామని మాట మనవిచేస్తున్నాము. హాస్ కమిటీ వేసే ప్రస్తావనే చేయకూడదు. విశ్లేషించి విషయాలన్ని మేము క్షుణ్ణంగా అలోచించి న్యాయం వుంటే దాంటోపాయింటు వుంటే తప్పక దాని మీద చర్య తీసుకోడానికి ఎప్పుడు వెనకాడే ప్రశ్నే లేదని కూడా మనవిచేస్తున్నాము.

శ్రీ కె.రోజుయ్: అధ్యక్షా, నేను ఒకటే మనవిచేస్తున్నాము. ఇది ఒక రాష్ట్రానికో, భారతదేశానికో పరిమితమైనటువంటి కలియుగ దైవం కాదు. ప్రపంచ దేశాలలో అనేక ప్రాంతాల నుంచి పెంకటేష్వరస్వామిని చూడాలని

వచ్చేటటువంటి వాళ్ల పున్నారు. మనకు తెలిసిన వాళ్లు, తెలియని వాళ్లు కూడా వాళ్ల వాళ్ల శక్తానుపారంగా కోట్లది రూపాయలు దేవుడు మీద నమ్మకంతో అక్కడ అర్పణ చేసి వెళుతున్నారు. దానివల్ల ముక్కి వస్తుందని, భక్తి వస్తుందని వారి విశ్వాసం . అంత పవిత్రమైన దేవాలయంగాపేరు బడ్డ దేవాలయం . కొన్ని తప్పులు జరిగి నట్టుగా బయటకు వచ్చాయి, తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వం జోక్కం చేసుకొని తగు విచారణచేసి దేషులైన వారిని శ్శక్కించే దానికి తప్ప, ఎవరైనా దోషి అని తేలితే వారిని వెనుకేసుకోచ్చి ఆ దోషాన్ని ప్రభుత్వం నెత్తిన వేసుకోడానికి ప్రభుత్వం తయారుగా లేదు. ఇదే సమయంలో అన్ని రాష్ట్రాలకు ముఖ్యంగా తిరుపతి దేవస్థానంలో ఏదో గంద రగోళం జరిగిపోయింది అట అందువల్ల హాన్ కమిటీ వేశారు అనేటటువంటి ఒక చెడ్డ ప్రచారానికి అస్యారం లేకుండా పుండాలి. ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకొని తగు విచారణ చేసి దానిలో పున్న లోపాలను తెలుసుకొని తగురకంగా శ్శక్కించే దానికి సవరణలు చేసే దానికి తయారుగాపున్నాము. ఇన్ని సార్లు చెప్పిన తరువాత వారు ఎందుకోమేము పట్టిన కుండెటికి మూడే కాళ్లు అంటున్నారు. ఒక ఇన్నింటు జరగ్గానే ఘస్సు డేనే ప్రధాన ప్రతి పక్షం కామెంటు ఏమంటే అసలు ఇక్కడ ప్రభుత్వం పుండా? ఈ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వమే లేదు. పరిపాలన చేసిన వాళ్లు వాళ్ల కాలంలో ఏమేమి జరిగినాయి అస్సుడు ప్రభుత్వం పుండా లే దా ఆలోచించుకోవడం లేదు. ప్రభుత్వం స్వప్తంగా మా స్టోండ్ క్లియర్ చేసున్నాము. హాన్ కమిటీ నిమిత్తం లేదు. కాని ఉప్పుక్కించేది లేదు. లోతుగా వెళ్లి తగిన చర్య తీసుకొని శ్శక్కించబడడం మాత్రమే కాదు, ఇలాంటిపీ పునర్వృత్తం కాకుండా తగు చర్యలు తీసుకుంటాము.

MR.SPEAKER: Now the House is adjourned to meet again at 8-30 a.m. to-morrow.

At 4.05 p.m. the House was adjourned to meet again at 8-30 a.m. on 1st September, 2009.

****